

s a n o m a

S

**Tilinpäätös, toimintakertomus ja
selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista
vuodelta 2017**

a n

m a

o

Sisällys

Sanoma lyhyesti	4
Hallituksen toimintakertomus	9
Konsernin tuloslaskelma	17
Konsernin laaja tuloslaskelma	18
Konsernitase	19
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	20
Konsernin rahavirtalaskelma	21
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	22
1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	22
2. Toimintasegmentit	29
3. Operatiivisen liikevoiton muodostuminen	31
4. Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot	32
5. Hankitut ja myydyt liiketoiminnot	33
6. Liikevaihto	35
7. Liiketoiminnan muut tuotot	35
8. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	36
9. Materiaalit ja palvelut ja liiketoiminnan muut kulut	40
10. Rahoituserät	40
11. Tuloverot ja laskennalliset verot	41
12. Osakekohtainen tulos	43
13. Aineelliset hyödykkeet	44
14. Sijoituskiinteistöt	45
15. Aineettomat hyödykkeet	46
16. Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	49
17. Myytävissä olevat sijoitukset	50
18. Myyntisaamiset ja muut saamiset, pitkäaikaiset	50
19. Vaihto-omaisuus	50
20. Myyntisaamiset ja muut saamiset, lyhytaikaiset	51
21. Rahavarat	51
22. Oma pääoma	52
23. Osakeperusteiset maksut	53
24. Varaukset	57
25. Rahoitusvelat	58
26. Ostovelat ja muut velat	59
27. Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat	59
28. Muut vuokrasopimukset	60
29. Rahoitusriskien hallinta	60
30. Merkittävimmät tytäryhtiöt	64
31. Taloudellisen informaation yhteenveto tytäryhtiöistä, joissa on olennainen määräysvallattomien omistajien osuus	65
32. Lähipiiritapahtumat	66
33. Johdon kompensatiot, etuudet ja omistukset	67
34. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	69
Osakkeet ja osakkeenomistajat	70
Emoyhtiön tuloslaskelma, FAS	74
Emoyhtiön tase, FAS	74
Emoyhtiön rahavirtalaskelma, FAS	75
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	76
1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	76
2. Liiketoiminnan muut tuotot	77
3. Henkilöstökulut	77
4. Liiketoiminnan muut kulut	77
5. Rahoitustuotot ja kulut	77
6. Tuloverot	77
7. Aineettomat hyödykkeet	78
8. Aineelliset hyödykkeet	79
9. Sijoitukset	80
10. Pitkäaikaiset saamiset	81
11. Lyhytaikaiset saamiset	81
12. Oma pääoma	81
13. Tilinpäätössiirrot	82
14. Pitkäaikainen vieras pääoma	82
15. Lyhytaikainen vieras pääoma	82
16. Vastuusitoumukset	82
Hallituksen voitonjakoehdotus ja allekirjoitukset	83
Tilintarkastuskertomus	84
Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista	89
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	98
Riskienhallinta	107
Tietoa sijoittajille	110

Hyvät osakkeenomistajat

Vuosi 2017 oli Sanomalle menestyksenkäs. Olemme yli vuoden odotettua aiemmin tilanteessa, jossa voimme katsoa luottavaisesti tulevaisuuteen saavutustemme pohjalta ja alkaa etsiä kasvumahdollisuuksia.

Media ja oppiminen ovat tärkeitä yhteiskunnalle. Niiden perimmäisenä tarkoituksena on auttaa meitä ymmärtämään ympäröivää maailmaa. Tinkimättömän eettisesti tuotettu laadukas sisältö tukee mielipiteenmuodostusta ja vahvistaa demokratiaa.

Digitalisaatio on muuttanut median katkeamattomaksi tietovirraksi, joka on käyttäjien ulottuvilla aina ja kaikkialla. Elämme entistäkin globaalimman median aikakautta, jossa erilaisista alustoista on tullut itseilmaisun ja tiedon jakamisen välineitä. Globaalit vaihtoehdot eivät kuitenkaan ole vähentäneet paikallisuuden merkitystä. Paikallisilla markkinoilla on kasvava tila ja tarve asiakkaiden tarpeiden ymmärtämiselle ja täyttämiseksi. Sanoma on asemoitunut hyvin paikallisten yleisöjen - lukijoiden, mainostajien, opettajien ja oppilaiden - tarpeiden ymmärtämiseen ja niiden täyttämiseen.

Asiakas on muutoksen ytimessä. Merkittävien muutosten keskellä menestyminen edellyttää kuluttajien ja mainostajien tarpeiden syvällistä ymmärtämistä. Meidän on jatkuvasti kehitettävä ja parannettava digitaalisten tuotteidemme ja palvelujemme sisältöä ja käyttäjäkokemusta. Innovointi on keskeistä sekä uusien tuotteiden luomisessa että olemassa olevien tuotteiden kehittämisessä.

Vuoden 2016 vuosikertomuksessa korostin, että on tärkeää erottaa ne asiat, joihin voimme vaikuttaa niistä, jotka eivät ole hallinnassamme. Voimme löytää kasvumahdollisuuksia ja hyödyntää vahvuksiamme keskittymällä asioihin, joihin voimme vaikuttaa; vuodessa näiden

asioiden määrä on lisääntynyt. Kulunut vuosi osoitti, että tekemällä strategisia valintoja ja toteuttamalla niitä tehokkaasti hallitsemme tilanteita ja pystymme laajentamaan tulevaisuuden mahdollisuuksiamme.

Teimme vuonna 2017 merkittäviä muutoksia Media BeNe -liiketoiminnassamme: myimme SBS-televisiotoimintomme Hollannissa ja aiomme myydä naistenlehtien tuotevalikoimamme Belgiassa. Tällä saimme päätökseen liiketoimintakokonaisuutemme merkittävät rakennejärjestelyt. Jatkoimme innovointia ja toiminnan kehittämistä kaikissa liiketoiminnoissamme. Taloudellinen tuloksemme parani, ja meillä on nyt hyvät lähtökohdat kasvulle sekä olemassa olevissa toiminnoissamme että niiden lähialoilla.

Onnistuneesti toteutetun strategian ja liiketoiminnan menestyksen myötä Sanoman osakekurssi kehittyi suotuisasti vuonna 2017. Taloudellisen tuloksen paraneminen heijastuu kykyymme maksaa osinkoa osakkeenomistajillemme. Haluan kiittää lämpimästi Sanoman johtoa ja kaikkia työntekijöitä peräänantamattomuudesta ja panostuksesta, joiden ansiosta yhtiö on odotettua nopeammin tilanteessa, jossa voimme katsoa luottavaisesti tulevaisuuteen ja tutkailla uusia mahdollisuuksia.

Hyviä lukuhetkiä ja kiitos jatkuneesta luottamuksestanne ja tuesta.

Pekka Ala-Pietilä

Hallituksen puheenjohtaja
Sanoma

Hyvät osakkeenomistajat

Vuotta 2017 voi luonnehtia toimintamme parantamisen jatkumisen vuodeksi käännteentekevän vuoden 2016 jälkeen. Kulunut vuosi oli edelleen myös suurten muutosten vuosi, etenkin Hollannin ja Belgian medialiiketoimintoissamme. Hollannin SBS-telvisiotoimintojen myynti pitkäaikaiselle kumppanillemme ja osaomistajalle Talpalle sekä äskettäin julkistettu aikomuksemme myydä Belgian naistenlehtien tuotevalikoimamme tuovat meidät takaisin vahvojen liiketoimintojemme äärelle. Nyt voimme jälleen keskittyä Sanoman kasvuun.

Myönteiset muutokset toteutuivat odotettua nopeammin, ja paransimme näkymiämme useita kertoja vuoden kuluessa liiketoimintojemme menestyksen jatkuessa ja riskien pienentyessä SBS-telvisiotoimintojemme myynnin seurauksena. Markkinat reagoivat positiivisesti ja tukivat valitsemamme strategiaa, jonka seurauksena Sanoman osakekurssi nousi vuoden toisella puoliskolla.

Pystyimme maksamaan vuodelta 2016 kaksi kertaa suuremman osingon kuin vuodelta 2015 ja pienentämään silti velkaamme alkuperäistä aikataulua nopeammin. Haimme edelleen jatkuvasti kustannusinnovatioita ja paransimme prosessejamme sekä lopetimme heikommin kannattavia liiketoimintoja. Siten saavutimme velkaantumisen pitkän aikavälin tavoitetasomme jo ennen vuoden 2017 loppua.

Jatkuva kysyntä laatujournalismille

Lukijoilla on vahva ja kasvava tarve erottaa oikeat uutiset valeuutisista. Siksi luotettavilla uutisilla on enemmän kysyntää kuin koskaan aiemmin tosiasioihin perustuvan analyysin ja mielipiteenmuodotuksen perustaksi. Meille kustantajana tämä tarkoittaa, että emme kirjoita aina vain sitä, mitä ihmiset haluavat lukea. Journalistiemme on tuotava tosiasiat ja kaikki näkökulmat rehellisesti esille. Aiomme pysyä riippumattomana tietolähteenä ja vertailukohtana yhä voimakkaammin kahtia jakautuneessa yhteiskunnassa, jossa sosiaalinen media luo perustan "uutisille", jotka pohjautuvat enemmän mielipiteisiin kuin tietoon, ja joita jaetaan (joskus liian) nopeasti suurille ihmisjoukoille. Uskomme, että laatujournalismilla on nyt ja tulevaisuudessa paikkansa olennaisena luotettavana tietolähteenä kaikille, jotka haluavat rakentaa maailmankuvaansa monipuolisesti ja harkitusti.

Tämä näkyy erittäin selvästi uutispalvelujemme kysynnän kasvuna. Helsingin Sanomien tilaajamäärä nousi ensimmäisen kerran 25 vuoteen. Toukokuun 2017 jälkeen se kasvoi joka kuukausi. Ilta-Sanomien digitaalisten käyttäjien ja verkkokäyntien määrä kasvoi jatkuvasti. Käyttäjien sitoutuminen oli ennätyskellisen suurta myös Hollannissa, jossa NU.nl -verkkosivustomme on maan johtava uutispalvelu. Käyttäjien ja verkkokäyntien määrän kasvu kertoo luotettavien ja riippumattomien uutisten tarpeesta yhteiskunnassamme.

Riippumattomalle, eettiselle laatujournalismille on enemmän kysyntää kuin koskaan aiemmin. Jo yhtiömme perustajat näkivät aikoinaan, että vahva taloudellinen tulos on aidosti riippumattoman median edellytys. Siksi on entistäkin tärkeämpää, että olemme pystyneet pienentämään velkaamme ja saaneet liiketoiminnan taas taloudellisesti vakaalle pohjalle. Kiitän kaikkia sidosryhmiämme ja osakkeenomistajiamme tuesta tämän tavoitteen saavuttamisessa.

Osaava ja taitava yhteiskunta menestyy

Nykyaikaisen koulutuksen tavoitteena on auttaa oppilaita kehittämään kykyään ja lahjojaan täysipainoisesti. Se rakentaa vahvaa perustaa tuottavalle ja hyvinvoivalle yhteiskunnalle. Sanoman

tavoitteena on auttaa opettajia ja oppilaita parhaisiin mahdollisiin oppimistuloksiin sekä tukea jokaista oppilasta omien lahjojensa hyödyntämisessä. Tähän on monipuolisia mahdollisuuksia, etenkin uusilla digitaalisilla ja dataa hyödyntävillä alustoilla, joiden avulla voimme luoda ensiluokkaisia ja yksilöllisiä ratkaisuja, jotka motivoivat oppilaita.

Vuonna 2017 jatkoimme "yhden palvelupisteen" -konseptimme kehittämistä Puolassa, jossa autoimme kouluja laajamittaisessa opetussuunnitelmauudistuksessa ja koulumaailman muutoksessa. Kasvattimme markkinaosuuttamme ja hyödyimme tästä kertaluonteisesta kysyntähuipusta Puolan markkinoilla. Bingel-tehtävälustamme hyödyt olivat edelleen nähtävissä sekä Suomessa että Ruotsissa. Oppimisiiketoimintamme tarjoaa meille tärkeitä mahdollisuuksia, kun tavoittelemme kasvua aiempaa merkittävästi vahvemmalla taseella.

Asiakas on strategiamme sydän

Strategiassamme on olennaisinta asiakaskeksisyys – asiakkaan seuraaminen. Monimuotoisilla ja haasteellisilla markkinoilla meidän on oltava valmiita muutokseen, transformatioon, mutta se ei ole itsetarkoitus. Sitä ei voi erottaa asiakkaiden tarpeista. Keskitymme täyttämään lukijoidemme, opettajien, oppilaiden ja mainostajien tarpeet. Se johtaa jatkuvaan muutokseen ja parantamiseen, jota voimistaa halu olla erinomainen ja samalla nöyrä sekä käytäytymisen että yrityskulttuurin osalta. Voimme menestyä vain, jos asiakkaamme arvostavat tuotteitamme ja palvelujamme.

Kuluneena vuonna hyödyimme myös hieman aiempaa paremmista näkymistä toimintamarkkinoillamme etenkin Suomessa, jossa talous kääntyi nousuun hieman myöhemmin vuonna 2016. Autamme mainostajia kasvattamaan heidän liiketoimintaansa. Mainonnan ja talouskasvun positiivinen vuorovaikutus vahvistaa itseään: tutkimusten mukaan jokainen mainontaan käytetty euro tuo 6-7 euroa bruttokansantuotteeseen (Deloitte, 2017).

Tiimityö on avain menestykseen

Olen sekä kiitollinen että ylpeä kaikkien tiimimme hyvästä ja kovasta työstä ja tulosparannuksesta vaikeissa markkinaoloissa. Menestys todellakin on tiimityötä. Johtoryhmässämme tapahtui muutoksia kuluneena vuonna. Sanoma Media BeNen toimitusjohtaja Peter de Mönnink siirtyi SBS-liiketoiminnan myötä Talpan palvelukseen vuoden 2017 lopussa saatuaan päätökseen medialiiketoimintojemme onnistuneen muutoksen Belgiassa ja Hollannissa. Marc Duijndam aloitti Media BeNen toimitusjohtajana vuoden 2018 alussa. Talous- ja operatiivinen johtaja Kim Ignatius jäi hyvin ansaitulle eläkkeelle vuoden lopussa. Markus Holm aloitti työnsä hänen seuraajanaan jo vuoden 2017 alussa.

Haluan kiittää tässä yhteydessä kaikkia osakkeenomistajiamme, taloudellisia kumppaneitamme, mainostajiamme ja asiakkaitamme tuesta ja jatkuvan parantamisen mahdollistamisesta.

Susan Duinhoven
Toimitusjohtaja
Sanoma

Sanoma 2017 lyhyesti

Liikevaihto €
1,4 mrd.

Operatiivinen liikevoittoprosentti
12,4 %

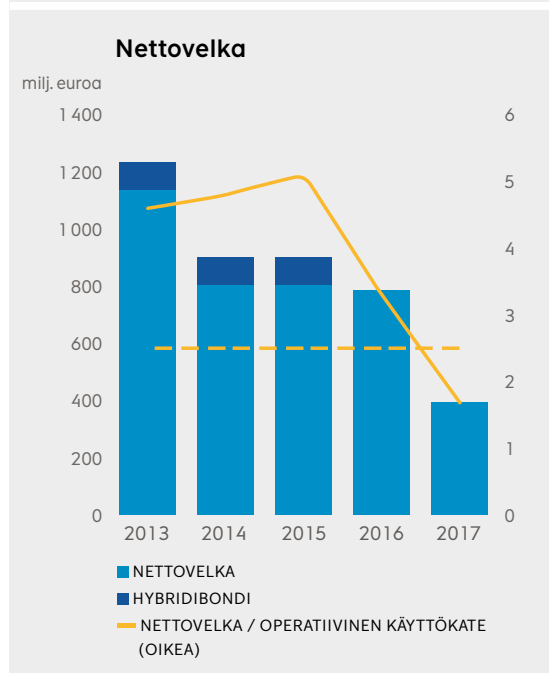
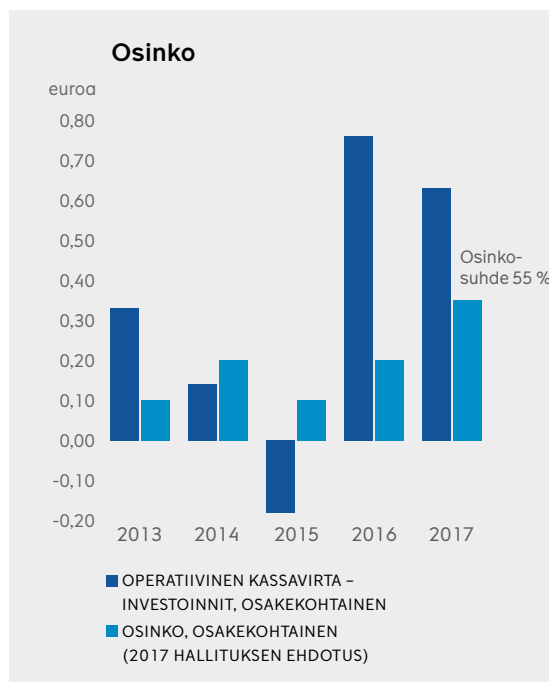
Työntekijöitä
4 400

Sanoma on median ja oppimisen edelläkävijä, jolla on päivittäin vaikutus miljoonien ihmisten elämään. Tarjoamme kuluttajille merkityksellistä sisältöä, yritysasiakkaillemme ainutlaatuisia markkinointiratkaisuja ja autamme opettajia kehittämään jokaisen lapsen taitoja. Toimimme Suomessa, Hollannissa, Puolassa, Belgiassa ja Ruotsissa. Sanoman osake on listattu Nasdaq Helsingissä.

Media BeNe on Hollannin johtava monikanavainen mediatalo, jolla on vahvat tuotemerkit ja hyvä markkina-asema median eri alueilla: aikakauslehdissä, uutisissa, tapahtumissa, yritysulkaisuissa, sähköisissä kauppapaikoissa ja mobiilisovelluksissa.

Media Finland on Suomen johtava monikanavainen mediatalo, joka tarjoaa tietoa, elämyksiä, inspiraatiota ja viihdettä niin sanoma- ja aikakauslehdissä kuin televisiossa, radiossa, verkossa ja mobiilissa tavoittaen päivittäin lähes kaikki suomalaiset.

Learning on Euroopan johtaviin lukeutuva oppimisen yhtiö, jonka monikanavaiset painetut ja digitaaliset oppimateriaalit tehostavat niin perusopetusta kuin ammatillista koulutustakin.

Avainlukuja

milj. euroa	2017	2016	2015****	2014	2013***
Liikevaihto *	1 433,4	1 554,4	1 716,7	1 901,6	2 083,5
Käyttökate *	-48,0	502,2	266,3	461,4	377,5
% LIIKEVAIHDESTA	-3,3	32,3	15,5	24,3	18,1
Operatiivinen liikevoitto *	178,2	164,9	83,7	118,8	154,6
% LIIKEVAIHDESTA	12,4	10,6	4,9	6,2	7,4
Liikevoittoon sisältyvät vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät *	-417,2	42,0	-206,8	15,0	-412,4
Liikevoitto *	-238,9	206,9	-123,1	133,8	-257,7
% LIIKEVAIHDESTA	-16,7	13,3	-7,2	7,0	-12,4
Tulos ennen veroja *	-260,9	167,3	-151,4	90,7	-309,5
% LIIKEVAIHDESTA	-18,2	10,8	-8,8	4,8	-14,9
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista *	-300,3	122,7	-157,7	61,6	-320,3
% LIIKEVAIHDESTA	-21,0	7,9	-9,2	3,2	-15,4
Tilikauden tulos	-298,1	116,0	-157,7	61,6	-320,3
% LIIKEVAIHDESTA	-20,8	7,5	-9,2	3,2	-15,4
Taseen loppusumma	1 589,2	2 605,6	2 765,1	3 016,5	3 349,1
Liiketoiminnan rahavirta **	141,2	158,1	25,5	73,7	119,1
Käyttöomaisuusinvestoinnit *	38,2	34,9	54,7	50,7	65,6
% LIIKEVAIHDESTA	2,7	2,2	3,2	2,7	3,1
Oman pääoman tuotto (ROE), %	-47,4	10,9	-13,6	4,9	-24,2
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	-17,3	9,9	-5,3	6,5	-9,2
Omavaraisuusaste, %	38,5	41,0	39,5	42,2	37,2
Nettovelkaantumisaste, %	70,7	78,4	77,8	66,7	95,7
Korolliset velat	412,4	829,6	899,6	918,1	1 280,2
Korottomat velat	611,8	773,3	833,3	888,9	888,2
Korollinen nettovelka	391,8	786,2	801,2	801,8	1 129,2
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna) *	4 746	5 171	6 776	8 259	9 446
Henkilöstö kauden lopussa (kokoaikaisiksi muutettuna) *	4 425	5 038	6 116	7 583	9 035

* Vuoden 2017 ja 2016 avainluvut sisältävät ainoastaan jatkuvat toiminnot. Vuosien 2013–2015 avainluvut sisältävät myös vuonna 2017 lopetetuiksi toiminnoiksi luokitellut toiminnot.

** Osinkotuotot on siirretty investointien rahavirrasta liiketoiminnan rahavirtaan vuosina 2016 ja 2017.

*** Vuoden 2013 avainluvut on oikaistu johtuen siirtymisestä IFRS 11 Yhteisjärjestelyt -standardiin. Standardi edellyttää yhteisyritysten raportoinnissa pääomaosuusmenetelmää, eikä aiempi suhteellisen yhdistelyn menetelmä ole enää sallittu.

**** Sanoma muutti valuuttakurssien kirjaamiskäytäntöään kumulatiivisesta valuuttamuunnoksesta periodikohtaiseen valuuttamuunnokseen vuonna 2016. Kirjaamiskäytännön muutoksen johdosta osa aiemmin julkistetuista luvuista muuttui hieman. Kaikki tässä tilinpäätöksessä esitetyt luvut ovat uuden käytännön mukaisia.

Sanoma esittää tiettyjä taloudellisia tunnuslukuja (vaihtoehtoiset tunnusluvut), jotka eivät perustu IFRS:ään. Sanoma julkaisee vaihtoehtoisia tunnuslukuja kuvaamaan liiketoimintojensa taloudellista kehitystä ja parantaakseen vertailukelpoisuutta eri kausien välillä. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi pitää korvaavina mittareina verrattuna IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyihin tunnuslukuihin. Lisätietoja on osoitteessa Sanoma.com.

milj. euroa	2017	2016	2015****	2014	2013***
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Tulos/osake, euroa, jatkuvat toiminnot *	-1,01	0,69	-0,91	0,32	-1,89
Tulos/osake, euroa	-0,99	0,65	-0,91	0,32	-1,89
Tulos/osake, laimennettu, euroa, jatkuvat toiminnot *	-1,01	0,69	-0,91	0,32	-1,89
Tulos/osake, laimennettu, euroa	-0,99	0,65	-0,91	0,32	-1,89
Operatiivinen tulos/osake, euroa, jatkuvat toiminnot *	0,71	0,50	0,13	0,33	0,44
Operatiivinen tulos/osake, euroa	0,73	0,51	0,13	0,33	0,44
Liiketoiminnan rahavirta/osake, euroa **	0,87	0,97	0,16	0,45	0,73
Oma pääoma/osake, euroa	3,39	4,39	4,59	5,54	5,42
Osinko/osake, euroa *****	0,35	0,20	0,10	0,20	0,10
Osinko tuloksesta, % *****	neg.	30,8	neg.	62,0	neg.
Operatiivinen osinko tuloksesta, % *****	47,8	39,2	78,3	61,5	22,6
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa *****	1 774,5	1 338,4	633,7	748,9	1 039,6
Efektiivinen osinkotuotto, % *****	3,2	2,4	2,6	4,3	1,6
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	neg.	12,7	neg.	14,3	neg.
Osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä 31.12. *****	163 249 144	162 333 596	162 082 093	162 812 093	162 812 093
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin *****	162 544 637	162 291 679	162 721 764	162 812 093	162 812 093
Vuoden alin kurssi, euroa	7,58	3,51	3,13	4,19	5,28
Vuoden ylin kurssi, euroa	12,03	9,39	5,95	6,85	8,95
Tilikauden keskipurssi, euroa	8,90	6,14	4,28	5,17	6,79
Tilikauden päätöskurssi, euroa	10,87	8,25	3,91	4,60	6,39
Osakkeiden vaihto, kpl	36 232 649	48 152 687	81 355 104	59 025 525	54 326 354
% OSAKEKANNASTA	22,3	29,7	50,0	36,3	33,4

* Vuoden 2017 ja 2016 avainluvut sisältävät ainoastaan jatkuvat toiminnot. Vuosien 2013–2015 avainluvut sisältävät myös vuonna 2017 lopetetuiksi toiminnoiksi luokitellut toiminnot.

** Osinkotuotto on siirretty investointien rahavirrasta liiketoiminnan rahavirtaan vuosina 2016 ja 2017.

*** Vuoden 2013 avainluvut on oikaistu johtuen siirtymisestä IFRS 11 Yhteisjärjestelyt -standardiin. Standardi edellyttää yhteisyritysten raportoinnissa pääomaosuusmenetelmää, eikä aiempi suhteellisen yhdistelyn menetelmä ole enää sallittu.

**** Sanoma muutti valuuttakurssien kirjaamiskäytäntöään kumulatiivisesta valuuttamuunnoksesta periodikohtaiseen valuuttamuunnokseen vuonna 2016. Kirjaamiskäytännön muutoksen johdosta osa aiemmin julkistetuista luvuista muuttui hieman. Kaikki tässä tilinpäätöksessä esitetyt luvut ovat uuden käytännön mukaisia.

***** Vuodelta 2017 hallituksen esitys yhtiökokoukselle.

***** Osakemäärät eivät sisällä yhtiön hallussa olevia omia osakkeita.

Sanoma esittää tiettyjä taloudellisia tunnuslukuja (vaihtoehtoiset tunnusluvut), jotka eivät perustu IFRS:ään. Sanoma julkaisee vaihtoehtoisia tunnuslukuja kuvaamaan liiketoimintojensa taloudellista kehitystä ja parantaakseen vertailukelpoisuutta eri kausien välillä. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi pitää korvaavina mittareina verrattuna IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyihin tunnuslukuihin. Lisätietoja on osoitteessa Sanoma.com.

Vertailukelpoisia avainlukuja, oikaistuna SBS:n myynnillä

milj. euroa	2017	2016
Liikevaihto	1 326,6	1 322,3
Käyttökate	345,7	359,3
Operatiivinen liikevoitto	180,6	149,6
% LIIKEVAIHDOSTA	13,6	11,3
Liikevoitto	187,9	198,6
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista	125,8	116,9
Tilikauden tulos*	128,0	110,2
Liiketoiminnan rahavirta*	140,9	141,2
Käyttöomaisuusinvestoinnit**	36,4	30,5
% LIIKEVAIHDOSTA	2,7	2,3
Henkilöstö kauden lopussa (kokoaikaisiksi muutettuna)	4 425	4 658
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	4 562	4 792
Tulos/osake, euroa, jatkuvat toiminnot	0,77	0,67
Tulos/osake, euroa*	0,78	0,63
Operatiivinen tulos/osake, euroa, jatkuvat toiminnot	0,72	0,46
Operatiivinen tulos/osake, euroa*	0,74	0,47
Liiketoiminnan rahavirta/osake, euroa*	0,87	0,87

* Sisältäen jatkuvat ja lopetetut toiminnot.

** Sisältäen rahoitusleasingit.

Operatiivisen osakekohtaisen tuloksen muodostuminen

milj. euroa	2017	2016
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos	-161,5	110,8
Verovaiikutuksella oikaistu hybridilainan korko		-5,5
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät*	280,5	-22,5
Operatiivinen emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos	119,0	82,8
Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin	162 544 637	162 291 679
Operatiivinen osakekohtainen tulos	0,73	0,51

* Operatiivista osakekohtaista tulosta laskettaessa on vähennetty verovaiikutus sekä määräysvallattomien omistajien osuus vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä.

Korollisen nettovelan muodostuminen

milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	196,3	239,1
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	216,1	590,5
Rahavarat	-20,6	-43,4
Korollinen nettovelka	391,8	786,2

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma yhteensä (kuukausitaseiden keskiarvo)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja + korko- ja muut vieraan pääoman rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (kuukausitaseiden keskiarvo)}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korolliset velat - rahavarat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}} \times 100$
Tulos/osake (EPS)	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos - verovaikutuksella oikaistu hybridilainan korko}}{\text{Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin}}$
Liiketoiminnan rahavirta/osake	=	$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta}}{\text{Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin}}$
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osinko tuloksesta, %	=	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Tulos/osake}} \times 100$
Osakekannan markkina-arvo	=	Ulkona oleva osakemäärä tilinpäätöspäivänä x viimeinen kaupantekokurssi tilinpäätöspäivänä
Efektiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Viimeinen kaupantekokurssi tilinpäätöspäivänä}} \times 100$
Hinta/voitto -suhde (P/E)	=	$\frac{\text{Viimeinen kaupantekokurssi tilinpäätöspäivänä}}{\text{Tulos/osake}}$
Korollinen nettovelka	=	Korolliset velat - rahavarat
Käyttökate (EBITDA)	=	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen	=	Suhdeluvun laskennassa käytetty oikaistu käyttökate on 12 kuukauden rullaava operatiivinen käyttökate, joka sisältää ostetut toiminnot mutta ei myytyjä toimintoja ja jossa ohjelmaoikeudet ja sisältöoikeudet on siirretty käyttökateen yläpuolelle.
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	=	Myyntivoitot/-tappiot, rakennejärjestelykulut ja arvonalentumiset, jotka ylittävät 1 milj. euroa
Operatiivinen osakekohtainen tulos	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos - verovaikutuksella oikaistu hybridilainan korko - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}}{\text{Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin}}$
Operatiivinen osinko tuloksesta, %	=	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Operatiivinen osakekohtainen tulos}} \times 100$

Hallituksen toimintakertomus

Liikevaihto

Liikevaihto oli 1 433,4 milj. euroa (2016: 1 554,4). SBS:n myymisellä oikaistu liikevaihto pysyi vakaana ja oli 1 326,6 milj. euroa (2016: 1 322,3). Muun kuin printtimedian myynti oikaistuna SBS:n myymisellä pysyi vakaana ja oli 380,0 milj. euroa (2016: 378,2) eli 28,6 % konsernin liikevaihdosta (2016: 28,6 %).

SBS:n myymisellä oikaistu mainosmyynti laski 6 % ja oli 346,2 milj. euroa (2016: 366,5). Lasku johtui Kieskeurig.nl -hintavertailusivuston myymisestä yrityskaupalla sekä printtimainonnan myynnin hienoisesta laskusta Suomessa ja Hollannissa. Levikkimyynti laski 3 % ja oli 474,8 milj. euroa (2016: 488,6). Lasku johtui pääasiassa irtonumeromyynnin vähenemisestä. Learningin liikevaihto kasvoi 13 % ja oli 319,9 milj. euroa (2016: 282,5). Liikevaihdon kasvua vauhdittivat hyvä kehitys Puolassa ja De Boeck -yritysosto Belgiassa. Muu liikevaihto pysyi vakaana ja oli 185,8 milj. euroa (2016: 184,8).

Konsernin liikevaihto maittain

%			Oikaistuna SBS:n myymisellä	
	2017	2016	2017	2016
Suomi	43,4	40,2	46,9	47,2
Hollanti	42,8	49,1	38,2	40,2
Muut maat	13,8	10,7	14,9	12,6
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0

Konsernin liikevaihto myyntilajeittain

%			Oikaistuna SBS:n myymisellä	
	2017	2016	2017	2016
Mainosmyynti	30,4	36,4	26,1	27,7
Tilausmyynti	24,8	23,2	26,8	27,2
Irtonumeromyynti	8,3	8,3	9,0	9,7
Oppiminen	22,3	18,2	24,1	21,4
Muu	14,2	14,0	14,0	14,0
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0

Muu liikevaihto koostuu pääosin lehtijakelusta ja markkinointipalveluista, yritys-julkaisuista, tapahtumamarkkinoinnista, kirjoista ja painopalveluista.

Oikaisut ja vaihtoehtoiset tunnusluvut

Sanoma ilmoitti 16.1.2018 myyvänsä Belgian naistenlehtien tuotevalikoimansa, joka oli osa Media BeNe -liiketoimintasegmenttiä. Myydyn liiketoiminnan liikevaihto oli 80,5 milj. euroa ja operatiivinen liikevoitto 6,5 milj. euroa (liikevoittoprosentti 8,1 %) vuonna 2017. Myyty liiketoiminta luokitellaan lopetetuiksi toiminnoiksi tässä katsauksessa. Ellei toisin mainita, kaikki tässä raportissa esitetyt avainluvut ja tuloslaskelmaan liittyvät vuosineljännesten ja koko vuoden luvut, mukaan lukien vuoden 2016 vastaavat ajanjaksot, sisältävät vain jatkuvat toiminnot.

Sanoma sai 19.7.2017 päätökseen SBS-televisiotoimintojensa myymisen Hollannissa. SBS on konsolidoitu Sanoman konsernitulokseen 30.6.2017 saakka. SBS:n myymisen vaikutuksia konserniin on havainnollistettu esittämällä tässä katsauksessa joitakin vertailukelpoisia oikaistuja tunnuslukuja. SBS:n mydyt toiminnot on jätetty kokonaan pois vertailukelpoisista oikaistuista luvuista, mutta Veronica Uitgeverij sisältyy niihin kokonaan (100 %). Muut tässä katsauksessa esitetyt luvut perustuvat raportoituihin lukuihin ja sisältävät SBS:n kesäkuun loppuun saakka.

Sanoma esittää tiettyjä taloudellisia tunnuslukuja (vaihtoehtoiset tunnusluvut), jotka eivät perustu IFRS:ään. Sanoma julkaisee vaihtoehtoisia tunnuslukuja kuvaamaan liiketoimintojensa taloudellista kehitystä ja parantaakseen vertailukelpoisuutta eri kausien välillä. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi pitää korvaavina mittareina verrattuna IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyihin tunnuslukuihin. Lisätietoja on osoitteessa Sanoma.com.

Tulos

Operatiivinen liikevoitto parani 178,2 milj. euroon (2016: 164,9), mikä on 12,4 % liikevaihdosta (2016: 10,6 %). SBS:n myymisellä oikaistu operatiivinen liikevoitto parani 21 % ja oli 180,6 milj. euroa (2016: 149,6) eli 13,6 % liikevaihdosta (2016: 11,3 %).

Operatiivisen liikevoiton kasvua vauhdittivat Media Finlandin kannattavuuden vahva paraneminen mukaan lukien 4,4 milj. euron kertaluonteiset oikaisut, jotka liittyivät muutoksiin kirjanpidossa käytetyissä estimaateissa vuoden 2017 ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Kannattavuutta tuki muihin toimintoihin kirjattujen konsernikulujen merkittävä lasku. Media BeNen SBS:n myymisellä oikaistu operatiivinen liikevoitto parani hieman. Learning -segmentin operatiivinen liikevoitto pysyi vakaana, kun kehityskustannusten nousu sekä suurempien investointien ja tiettyjen Belgiasta ostettujen omaisuuserien seurauksena kohonneet poistot kumosivat kustannusinnovaatioiden ja liikevaihdon kasvun positiivisen tulosvaikutuksen.

Liiketoiminnan kokonaiskulut laskivat 3 % oikaistuna SBS:n myymisellä ja ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä. Materiaali- ja palvelukulut kasvoivat hieman. Paperikulut nousivat hieman Learningin liikevaihdon kasvun myötä, kun taas kuljetus- ja jakelukulut sekä henkilöstökulut laskivat selvästi. Kiinteät kulut laskivat 6 %.

Liikevoitto sisälsi -417,2 milj. euroa vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä (2016: 42,0), jotka liittyivät pääasiassa SBS:n myyntitappioon sekä kiinteistöjen myyntivoittoihin Suomessa. Edellisvuonna vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisälsivät 74,6 milj. euron positiivisen erän Hollannin eläkejärjestelyjen vuoksi. Liikevoitto oli -238,9 milj. euroa (2016: 206,9). SBS-myynnillä oikaistu liikevoitto oli 187,9 milj. euroa (2016: 198,6).

Nettorahoituserät olivat -23,3 milj. euroa (2016: -37,2). Rahoituskulujen pieneneminen johtuu korollisten velkojen merkittävästä laskusta ja alhaisemmasta keskkorosta.

Tulos ennen veroja oli -260,9 milj. euroa (2016: 167,3). Osakekohtainen tulos oli -1,01 euroa (2016: 0,69). Osakekohtainen tulos lopetettujen toimintojen mukaan lukien oli -0,99 euroa (2016: 0,65). Lasku liittyy vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin ja etenkin SBS:n myyntitappioon. Operatiivinen osakekohtainen tulos parani 41 % ja oli 0,71 euroa (2016: 0,50).

Tase, taloudellinen asema ja rahavirta

Joulukuun 2017 lopussa konsernitaseen loppusumma oli 1 589,2 milj. euroa (2016: 2 605,6). Taseen pieneneminen johtuu pääasiassa SBS:n myymisestä.

Oma pääoma oli 554,4 milj. euroa (2016: 1 002,5). Lasku johtui SBS-myynnin yhteydessä kirjatusta tappiosta ja sitä vastaavasta muutoksesta määräysvallattomien omistajien osuudessa. Osakekohtainen oma pääoma oli 3,39 euroa (2016: 4,39). Korollinen nettovelka oli 391,8 milj. euroa (2016: 786,2).

Omavaraisuusaste vuoden 2017 lopussa oli 38,5 % (2016: 41,0 %) eli pitkän aikavälin 35–45 % tavoitetasolla huolimatta SBS:n myymisen negatiivisesta vaikutuksesta omaan pääomaan.

Oman pääoman tuotto (ROE) oli -47,4 % (2016: 10,9 %) ja sijoitetun pääoman tuotto (ROI) oli -17,3 % (2016: 9,9 %).

Vuoden 2017 lopussa nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen oli 1,7 (2016: 3,2) eli selvästi alle konsernin pitkän aikavälin tavoitetason, joka on alle 2,5. Suhdeluvun laskennassa käytetty oikaistu käyttökatte on 12 kuukauden rullaava operatiivinen käyttökatte, joka sisältää ostetut toiminnot mutta ei myytyjä toimintoja ja jossa ohjelmaoikeuksien ja sisältöoikeuksien poistot on siirretty käyttökatteen yläpuolelle rahavirtaperusteisesti. SBS:n myymisellä oli positiivinen vaikutus suhdeluukuun, kun kaupasta saadut 237 milj. euroa käytettiin lainojen takaisinmaksuun.

Vuonna 2017 konsernin liiketoiminnan rahavirta oli 141,2 milj. euroa (2016: 158,1). Tietyt kassaperusteiset rakennejärjestelykustannukset sekä käyttöomaisuuden muutokset kumosivat käyttökatteen kasvun ja rahoituserien pienenemisen positiivisen rahavirtavaikutuksen. Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 38,2 milj. euroa (2016: 34,9).

Sanoman osinkopolitiikka perustuu liiketoiminnan rahavirtaan vähennettynä käyttöomaisuusinvestoinneilla. Vuonna 2017 liiketoiminnan rahavirta oli 0,87 euroa (2016: 0,97) osakkeelta. Käyttöomaisuusinvestointien rahavirta oli 0,22 euroa (2016: 0,21) osakkeelta.

Investointien rahavirta oli 245,2 milj. euroa. Sitä vahvistivat liiketoimintojen myynnit (ml. SBS, Sanoma Baltics ja Kieskeurig.nl) sekä kiinteistöjen myynti Suomessa. Vuonna 2016 myydyt toiminnot olivat Autotrader.nl, AAC Global, jäljellä olleet Venäjän aikakauslehtitoiminnot ja Head Officen asiakaslehtiliiketoiminta Suomessa.

Investoinnit, yritysostot ja yritysmyyntit

Käyttöomaisuusinvestoinnit (ml.rahoitusleasingsopimukset) vuonna 2017 olivat 38,2 milj. euroa (2016: 34,9). Käyttöomaisuusinvestoinnit liittyivät pääasiassa digitaaliseen liiketoimintaan sekä tietojärjestelmien kehittämiseen ja ylläpitoon. Suurin osa investoinneista kohdistui oppimisliiketoiminnan kasvuun.

Marraskuussa 2017 Sanoma myi toimistokiinteistön Helsingissä osoitteessa Ludviginkatu 2-10 ja kirjasi kaupasta 24,3 milj. euron myyntivoiton.

Heinäkuussa 2017 Sanoma sai päätökseen 67 %:n osuutensa myynnin hollantilaisesta TV-yhtiö SBS:stä. Sanoma sai yrityskaupasta maksuna 237 milj. euroa sekä 100 %:n omistusosuuden Veronica Uitgeverij B.V.:stä. Sanoma kirjasi tulokseensa kaupasta yhteensä -308,1 milj. euron tappion, jolla ei ole kassavirtavaikutusta. Yrityskaupan kokonaisvaikutus Sanoman nettotulokseen oli -286,2 milj. euroa.

Kesäkuussa 2017 Sanoma myi Kieskeurig.nl -hintavertailusivuston Hollannissa.

Kesäkuussa 2017 Sanoma nosti omistusosuutensa suomalaisessa Mobiilimarkkinointi Routa -yhtiössä 51 %:sta 80 %:iin.

Huhtikuussa 2017 Sanoma myi luokiteltuihin verkkoilmoituksiin erikoistuneen Sanoma Baltics AS:n ja kirjasi 9,9 milj. euron myyntivoiton.

Tammikuussa 2016 Sanoma osti 80 %:n osuuden suomalaisesta lisäopetuspalveluihin erikoistuneesta Tutorhouse-yhtiöstä.

Tammikuussa 2016 Sanoma myi suomalaisen AAC Global -kielipalveluyhtiön.

Helmikuussa 2016 Sanoma myi hollantilaisen Autotrader.nl -kauppapaikan AutoScout24:lle. Sanoma kirjasi kaupasta 13,3 milj. euron myyntivoiton.

Kesäkuussa 2016 Sanoma osti hollantilaiset cashback- eli ostohyviytysmarkkinointiin erikoistuneet yritykset; Scoupyn jäljellä olleet osakkeet sekä Kortingsleuk.nl:n.

Kesäkuussa 2016 Sanoma osti belgialaisen oppimateriaalikäytäntöalan De Boeckin liiketoiminnan.

Syyskuussa 2016 Sanoma myi suomalaisen Head Officen asiakaslehtiliiketoiminnan.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Sanoma ilmoitti 16.1.2018 myyvän Belgian naistenlehtien tuotevalikoimansa, joka oli osa Media BeNe -liiketoimintasegmenttiä, Roularta Media Groupille. Kauppahinta on 34 milj. euroa. Myydyn liiketoiminnan liikevaihto oli 80,5 milj. euroa ja operatiivinen liikevoitto 6,5 milj. euroa (liikevoittoprosentti 8,1 %) vuonna 2017.

Myyty liiketoiminta luokitellaan lopetetuiksi toiminnoiksi tässä katsauksessa. Ellei toisin mainita, kaikki tässä raportissa esitetyt avainluvut ja tuloslaskelmaan liittyvät vuosineljännesten ja koko vuoden luvut, mukaan lukien vuoden 2016 vastaavat ajanjaksot, sisältävät vain jatkuvat toiminnot.

Kauppa edellyttää muun muassa tavanomaisia viranomaiskäsitteilyjä sekä neuvotteluja työntekijöiden edustajien kanssa, ja se odotetaan saatavan päätökseen vuoden 2018 toisen neljänneksen loppuun mennessä. Rakennejärjestelykustannukset, myyntivoitot ja vastaavat kertaerät kirjataan lopetettujen toimintojen vuoden 2018 nettotulokseen.

[+](#) Lisätietoja lopetettujen toimintojen taloudellisesta tuloksesta on liitetiedossa 4.

Media BeNe

Sanoma Media BeNe käsittää Hollannin kuluttajamediatoiminnot ja Aldipress -lehtijakelu-yhtiön. Vahvojen brändien monikanavainen tuotevalikoimamme on yksi markkinoiden johtavista ja sillä on vankka markkina-asema aikakauslehdissä, uutisissa, tapahtumissa, yritysjulkaisuissa, sähköisissä kaupapaikoissa ja sovelluksissa. Kehitämme menestyksekkäitä markkinointiratkaisuja mainostajille yhdistämällä sisältöä ja asiakastietoa. Yhteensä Media BeNe tavoittaa kuukausittain yli 12 miljoonaa kuluttajaa.

Avainlukuja

milj. euroa	2017	2016	Muutos %	Oikaistuna SBS:n myymisellä		
				2017	2016	Muutos %
Liikevaihto	543,3	691,2	-21,4	436,5	459,1	-4,9
Muu kuin painettu media	236,0	368,3	-35,9	129,2	136,1	-5,1
Painettu media	260,8	276,8	-5,8	260,9	276,9	-5,8
Muut	46,5	46,1	0,9	46,5	46,1	0,8
Käyttökate	-323,7	267,8		64,7	124,9	-48,2
Operatiivinen liikevoitto *	65,8	82,7	-20,4	68,1	67,3	1,1
% LIIKEVAIHDOSTA	12,1	12,0		15,6	14,7	
Liikevoitto	-366,0	110,9		55,6	102,6	-45,8
Käyttöomaisuusinvestoinnit	5,1	5,9	-14,6	3,3	1,5	118,2
Henkilöstö kauden lopussa kokoaikaisiksi muutettuna	1 083	1 579	-31,4	1 083	1 199	-9,7
Henkilöstö keskimäärin kokoaikaisiksi muutettuna	1 316	1 586	-17,0	1 132	1 208	-6,3

* Operatiivisen liikevoiton muodostuminen on esitetty liitetiedossa 3.

Media BeNen liikevaihto oli 543,3 milj. euroa (2016: 691,2). Vuonna 2017 SBS sisältyy segmentin liikevaihtoon vain ensimmäisen vuosipuoliskon ajan. SBS:n myymisellä oikaistu liikevaihto laski 436,5 milj. euroon (2016: 459,1). Lasku johtui pääasiassa mainosmyynnin laskusta, joka oli seurausta Kieskeurig.nl -hintavertailusivuston myymisestä. Muun kuin printtimedian myynti oikaistuna SBS:n myymisellä pysyi vakaana ja oli 129,2 milj. euroa (2016: 368,3; oikaistuna SBS:n myymisellä 136,1) eli 29,6 % liikevaihdosta (2016: 53,3; oikaistuna SBS:n myymisellä 29,6).

SBS:n myymisellä oikaistu mainosmyynti laski 16 % pääasiassa Kieskeurig.nl -hintavertailusivuston myynnin seurauksena ja oli 19,0 % liikevaihdosta (2016: 43,1 %; oikaistuna SBS:n myymisellä 21,5 %). Levikkimyynti laski 4 % ja oli 50,0 % liikevaihdosta (2016: 33,0 %; oikaistuna SBS:n myymisellä 49,6 %). Lasku johtui pääasiassa irtolomakirjoitusten laskusta. Muu liikevaihto pysyi vakaana.

Ennakkotietojen perusteella Sanoma arvioi Hollannin mainosmarkkinoiden laskeneen vuonna 2017 nettomääräisesti 6 % kuluttaja-aikakauslehdissä ja kasvaneen 11 % verkossa (ml. haut).

Operatiivinen liikevoitto oli 65,8 milj. euroa (2016: 82,7). Vuonna 2017 SBS sisältyy segmentin liikevoittoon vain ensimmäisen vuosipuoliskon ajan.

SBS:n myymisellä oikaistu operatiivinen liikevoitto parani hieman ja oli 68,1 milj. euroa (2016: 67,3), kun kustannusnivaatioiden ja organisaation tehostamisen positiivinen tulosvaikutus ylitti liikevaihdon laskun ja poistojen kasvun negatiivisen vaikutuksen.

Liikevoittoon sisältyi -437,1 milj. euroa vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä (2016: 28,2). Ne koostuivat pääasiassa SBS:n myyntitappiosta, tukitoimintojen tehostamisen kustannuksista Hollannissa ja käyttämättömään toimistotilaan liittyvästä varauksesta. SBS:n myymiseen liittyvä 138,4 milj. euron voitto on kirjattu vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin määräysvallattomien omistajien osuudessa. SBS:n myymisen kokonaisvaikutus nettotulokseen oli -286,2 milj. euroa. Vertailukaudella vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisälsivät Hollannin etuusphojaisten eläkejärjestelyjen muutokseen liittyvän 40,8 milj. euron tuoton sekä myyntivoittoja, rakennejärjestelykustannuksia ja arvonalentumisia. Liikevoitto oli -366,0 milj. euroa (2016: 110,9) ja oikaistuna SBS:n myymisellä 55,6 milj. euroa (2016: 102,6).

Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 5,1 milj. euroa (2016: 5,9). Käyttöomaisuusinvestoinnit oikaistuna SBS:n myymisellä olivat 3,3 milj. euroa (2016: 1,5) ja liittyivät pääasiassa tietojärjestelmien kehittämiseen ja ylläpitoon.

Media Finland

Sanoma Media Finland on Suomen johtava mediatalo. Tarjoamme tietoa, elämyksiä, inspiraatiota ja viihdettä niin sanoma- ja aikakauslehdissä kuin televisiossa, radiossa, verkossa ja mobiilissa. Johtavia brändejämme ja palvelujamme ovat muun muassa Aku Ankka, Me Naiset, Helsingin Sanomat, Oikotie, Ilta-Sanomat, Nelonen, Radio Suomipop ja Ruutu. Tavoitamme päivittäin lähes kaikki suomalaiset. Mainostajille olemme luotettava kumppani, joka tarjoaa näkemyksellisiä, vaikuttavia ja tavoittavia ratkaisuja.

Avainlukuja

milj. euroa	2017	2016	Muutos %
Liikevaihto	570,6	580,9	-1,8
Muu kuin painettu media	250,9	242,0	3,6
Painettu media	319,7	338,9	-5,6
Käyttökate	162,1	135,2	19,9
Operatiivinen liikevoitto *	65,7	49,5	32,6
% LIIKEVAIHDOSTA	11,5	8,5	
Liikevoitto	71,9	41,3	74,2
Käyttöomaisuusinvestoinnit	6,3	5,2	20,0
Henkilöstö kauden lopussa kokoaikaisiksi muutettuna	1 703	1 718	-0,9
Henkilöstö keskimäärin kokoaikaisiksi muutettuna	1 744	1 797	-3,0

* Operatiivisen liikevoiton muodostuminen on esitetty liitetiedossa 3.

Media Finlandin liikevaihto laski 570,6 milj. euroon (2016: 580,9). Muun kuin printtimedian myynti kasvoi 4 % ja oli 250,9 milj. euroa (2016: 242,0) eli 44,0 % liikevaihdosta (2016: 41,7 %).

Media Finlandin markkinaosuus mainonnasta kasvoi mainosmyynnin ollessa vakaata hieman heikentyneillä markkinoilla. Mainosmyynti oli 46,2 % liikevaihdosta (2016: 46,1 %). Levikkimyynti pysyi vakaana ja oli 44,9 % liikevaihdosta (2016: 44,9 %). Tilausmyynnin kasvua vauhdittivat digitaaliset uutiset ja videopalvelut, mutta irtolumeromyynti pieneni.

Kantar TNS:n mukaan Suomen mainosmarkkina laski nettomääräisesti 3 % vuoden aikana. Aikakauslehtimainonta väheni 6 %, sanomalehtimainonta 11 % ja televisiomainonta 5 %. Radiomainonta kasvoi 4 % ja verkkomainonta (ilman hakuja) 7 %.

Operatiivinen liikevoitto parani huomattavasti kustannusnoinvaatioiden myötä ja oli 65,7 milj. euroa (2016: 49,5). Operatiivinen liikevoitto sisältää 4,4 milj. euron kertaluonteiset oikaisut, jotka liittyivät muutoksiin kirjanpidossa käytetyissä estimaateissa vuoden 2017 ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Liikevoittoon sisältyi 6,2 milj. euroa vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä (2016: -8,2). Ne koostuivat Sanoma Balticsin myyntivoitosta toisella vuosineljänneksellä ja uudelleenjärjestelykustannuksista. Liikevoitto kasvoi 71,9 milj. euroon (2016: 41,3).

Käyttöomaisuusinvestoinnit kasvoivat 6,3 milj. euroon (2016: 5,2) ja liittyivät yritysmyyntiin ja tiedonhallinnan järjestelmiin.

Learning

Sanoma Learning on Euroopan johtaviin lukeutuva oppimisen yhtiö, jonka ratkaisuja käyttää noin 10 miljoonaa oppilasta ja miljoona opettajaa. Monikanavaiset oppimiskäytännöt auttavat oppilaita saavuttamaan hyviä oppimistuloksia ja tehostavat opettajien työtä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa. Paikallisten yhtiöidemme kautta tuemme maailman parhaisiin kuuluvia koulutusjärjestelmiä Puolassa, Hollannissa, Suomessa, Belgiassa ja Ruotsissa.

Avainlukuja

milj. euroa	2017	2016	Muutos %
Liikevaihto	319,9	282,6	13,2
Hollanti	92,1	94,4	-2,5
Puola	100,0	70,8	41,2
Suomi	53,0	48,1	10,2
Belgia	52,7	44,8	17,5
Ruotsi	22,5	25,1	-10,3
Muut yhtiöt ja eliminoinnit	-0,4	-0,6	
Käyttökate	98,0	107,3	-8,7
Operatiivinen liikevoitto *	57,0	56,8	0,3
% LIIKEVAIHDOSTA	17,8	20,1	
Liikevoitto	45,3	67,4	-32,8
Käyttöomaisuusinvestoinnit	19,7	17,7	11,3
Henkilöstö kauden lopussa kokoaikaisiksi muutettuna	1 358	1 439	-5,6
Henkilöstö keskimäärin kokoaikaisiksi muutettuna	1 401	1 413	-0,9

* Operatiivisen liikevoiton muodostuminen on esitetty liitetiedossa 3.

Learning-segmentin liikevaihto kasvoi 13,2 % ja oli 319,9 milj. euroa (2016: 282,6). Valtaosa kasvusta tuli Puolasta, jossa markkinoiden kehitys etenkin kolmannen vuosineljänneksen sesongin aikana oli poikkeuksellisen vahvaa kahden samanaikaisen opetussuunnitelman uudistuksen seurauksena. Liikevaihto kasvoi myös Belgiassa pääasiassa kesäkuussa 2016 ostetun De Boeckin integroinnin seurauksena. Liikevaihto kehittyi positiivisesti myös Suomessa, kun taas kehitys oli negatiivista Ruotsissa, jossa kasvu oli ollut vahvaa vuonna 2016 maahanmuuttajien vuoksi. Liikevaihto pieneni hieman Hollannissa Learningin säilyttäessä markkinaosuutensa.

Operatiivinen liikevoitto pysyi vakaana ja oli 57,0 milj. euroa (2016: 56,8), kun kehityskustannusten nousu sekä suurempien investointien ja tiettyjen Belgiasta ostettujen omaisuusosien seurauksena kohonneiden poistojen vaikutus kumosi kustannuslaskennan ja liikevaihdon kasvun positiivisen tulosvaikutuksen.

Liikevoittoon sisältyi -11,7 milj. euroa vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä (2016: 10,5). Ne koostuivat pääasiassa arvonalentumisista ja rakennejärjestelykustannuksista, jotka liittyivät Puolan kansainvälisten YDP-toimintojen lopettamiseen. Vuonna 2016 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisälsivät Hollannin etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen muutokseen liittyvän tuoton. Liikevoitto laski 45,3 milj. euroon (2016: 67,4).

Käyttöomaisuusinvestoinnit kasvoivat 19,7 milj. euroon (2016: 17,7). Ne koostuivat pääasiassa investoinneista digitaalisiin alustoihin ja tietojärjestelmiin.

Henkilöstö

Vuonna 2017 Sanoma-konsernin henkilöstömäärä kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna oli keskimäärin 4 746 (2016: 5 171). Vuoden 2017 lopussa konsernin henkilöstömäärä kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna oli 4 425 (2016: 5 038). Strategisten liiketoimintayksiköiden henkilöstömäärät kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuina olivat vuoden 2017 lopussa seuraavat: Media BeNe 1 083 (2016: 1 579), Media Finland 1 703 (2016: 1 718), Learning 1 358 (2016: 1 439) ja muut toiminnot 281 (2016: 302).

Sanoman henkilöstölle maksettiin palkkoja ja palkkioita osakepohjaisten maksujen kulukirjaukset mukaan lukien yhteensä 340,1 milj. euroa (2016: 299,6). Vuonna 2016 henkilöstökuluihin sisältyi Hollannin etuusperusteisten eläkejärjestelyjen muutokseen liittyvä 74,6 milj. euron oikaisu.

Hallinnointi

Sanoma on julkistanut hallituksen toimintakertomuksen yhteydessä erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, joka on saatavilla internetissä osoitteessa sanoma.com/fi.

Muut kuin taloudelliset tiedot

Sanoma on julkistanut hallituksen toimintakertomuksen yhteydessä erillisen selvityksen muista kuin taloudellisista tiedoista, joka on saatavilla internetissä osoitteessa sanoma.com/fi.

Osakkeen kurssikehitys ja kaupankäynti

Vuonna 2017 Sanoman osakkeen vaihto Nasdaq Helsingissä oli 36 232 649 Sanoman osaketta (2016: 48 152 687). Osakkeen vaihto oli n. 22 % keskimääräisestä osakemäärästä (2016: 30 %). Nasdaq Helsingin osuus Sanoman osakkeen kokonaisvaihdosta kaikilla markkinapaikoilla oli n. 73 % (2016: 72 %).

Sanoman osakkeen vaihdolla painotettu keskimääräinen Nasdaq Helsingissä oli 8,90 euroa (2016: 6,14) vuonna 2017 ja osakkeen hinta vaihteli 7,58 euron (2016: 3,51) ja 12,03 euron (2016: 9,39) välillä. Joulukuun lopussa Sanoman markkina-arvo ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 1 775 milj. euroa (2016: 1 338) ja osakkeen päätöskurssi oli 10,87 euroa (2016: 8,25).

Sanoman omat osakkeet

Joulukuun lopussa yhtiön hallussa oli 316 519 omaa osaketta (2016: 478 497) eli 0,2 % kaikista osakkeista ja äänistä (2016: 0,3 %).

Osakepääoma ja osakkeenomistajat

Joulukuun lopussa Sanoman rekisteröity osakepääoma oli 71 258 986,82 euroa ja osakkeiden lukumäärä oli 1 63 565 663.

[+](#) Lisätietoja Sanoman osakkeesta ja osakkeenomistajista on esitetty tilinpäätösjulkaisun s.70-73.

Vuoden 2017 varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Sanoman varsinainen yhtiökokous 21.3.2017 vahvisti vuoden 2016 tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen sekä myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tilikaudelta 2016. Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti maksaa osinkoa 0,20 euroa osakkeelta.

Varsinainen yhtiökokous vahvisti Sanoman hallituksen jäsenten lukumääräksi yhdeksän. Yhtiökokous päätti muuttaa hallituksen jäsenten toimikauden pituudeksi yhden vuoden. Hallitukseen valittiin uudelleen Pekka Ala-Pietilä, Antti Herlin, Anne Brunila, Mika Ihmuotila, Niels Itonen, Denise Koopmans, Robin Langenskiöld, Rafaela Seppälä ja Kai Öistämö. Pekka Ala-Pietilä valittiin hallituksen puheenjohtajaksi ja Antti Herlin varapuheenjohtajaksi.

Tilintarkastajaksi yhtiökokous valitsi KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Samuli Perälä.

HALLITUKSEN VALTUUTUKSET

Yhtiökokous valtuutti Sanoman hallituksen päättämään enintään 16 000 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Valtuutus on voimassa 30.6.2018 saakka, ja se päätti vuoden 2016 varsinaisen yhtiökokouksen antaman valtuutuksen.

Osakkeet hankitaan yhtiön vapaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla, jolloin hankinnat vähentävät yhtiön voitonjakoon käytettävissä olevia varoja. Osakkeet hankitaan yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, mahdollisten yrityskauppojen tai muiden liiketoimintajärjestelyjen rahoittamiseksi tai toteuttamiseksi, osana yhtiön kannustinjärjestelmää tai muutoin edelleen luovutettaviksi, yhtiöllä pidettäväksi tai mitätöitäviksi.

Osakkeita voidaan hankkia joko kaikille osakkeenomistajille osoitulla ostotarjouksella yhtäläisin ehdoin tai muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa osakkeiden hankintahetken markkinahintaan Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä.

Hallitus ei käyttänyt valtuutuksen mukaista oikeuttaan vuonna 2017.

Johto

Sanoman johtoryhmän jäsenet vuoden 2017 lopussa olivat Susan Duinhoven (Sanoma-konsernin toimitusjohtaja), Markus Holm (CFO ja COO), Pia Kalsta (toimitusjohtaja, Sanoma Media Finland) ja John Martin (toimitusjohtaja, Sanoma Learning). Talousjohtaja Kim Ignatius ja Sanoma Media BeNen toimitusjohtaja Peter de Mönink toimivat johtoryhmän jäseninä vuoden 2017 loppuun saakka. Marc Duijndam nimitettiin Sanoma Media BeNen toimitusjohtajaksi 1.1.2018 alkaen.

Liiketoiminnan kausiluonteisuus

Mainonnan kehitys vaikuttaa medialiiketoimintojen liikevaihtoon ja tulokseen. Mainosmyynnin kertymiseen vaikuttaa esimerkiksi leh- tien ilmestymiskertojen määrä, joka vaihtelee vuosineljän- nesten välillä vuosittain. Televisiomainonta on Suomessa yleensä viikkainta toisella ja neljännellä vuosineljänneksellä. Oppimisen liikevaihto ja tulos kertyvät pääosin toisella ja kolmannella vuosineljänneksellä. Liiketoimintojen kausivaihtelun vuoksi konsernin liikevaihto ja liike- voitto ovat yleensä selvästi pienimmät vuoden ensimmäisellä vuosi- neljänneksellä.

Merkittävimmät lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Riskienhallinnan pääperiaatteita sekä Sanoman kannalta merkittä- vimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä on kuvattu tarkemmin konser- nin tilinpäätöksessä ja verkkosivuilla osoitteessa Sanoma.com.

Media- ja oppimisliiketoiminnan yleiset liiketaloudelliset riskit liit- tyvät mediamainonnan ja yksityisen kulutuksen sekä julkisten ja yksityisten koulutusinvestointien kehitykseen. Yleinen talouskehitys ja kuluttajien luottamus vaikuttavat voimakkaasti etenkin media- mainonnan volyyymiin. Yleinen taloudellinen tilanne Sanoman toi- mintamaissa ja toimialan suhdanteet voivat vaikuttaa Sanoman liiketoimintaan ja tulokseen.

Monet Sanoman tunnistamista strategisista riskeistä liittyvät asiak- kaiden mieltymysten muutoksiin, jotka koskevat sekä kuluttajakäyt- täytymisen muutoksia että suoria ja epäsuoria vaikutuksia yritys- asiakkaiden käyttäytymiseen. Muutostekijöitä ovat digitalisaation ja mobiilisaation jatkuminen ja maksuttomien televisiokanavien kat- somiseen käytetyn ajan väheneminen. Sanoma vastaa haasteeseen toimenpiteillä kaikissa strategisissa liiketoimintayksiköissään.

Uudet tulokkaat saattavat kyetä hyödyntämään asiakkaiden muut- tuvia mieltymyksiä ja median digitalisoitumista ja mobiilisoitumista paremmin kuin markkinoilla jo olevat toimijat. Uudet toimijat voivat onnistua valtaamaan markkinaosuuksia Sanoman vakiintuneilta toimialoilta.

Yksityisyys ja tietosuojat ovat olennainen osa Sanoman liiketoimintaa. Tietoturvaan liittyvien riskien merkitys lisääntyy digitaalisen liiketoiminnan kasvaessa. Sanoma on investoinut tietoturvaan liittyviin tek- nologioihin, ja yhtiöllä on konserninlaajuinen ohjelma, jolla varmis- tetaan, että työntekijät osaavat soveltaa tietoturvan ja yksityisyyden käytäntöjä päivittäisessä työssään. Tilaajien ja asiakkaiden tietojen käyttöä koskevien säännösten muutoksilla voi olla negatiivinen vai- kutus Sanoman kykyyn hankkia tilaajia medioilleen ja hyödyntää tie- toa liiketoiminnassaan.

Sanoma altistuu poliittisille riskeille etenkin Puolassa, jossa lainsäädännön muutoksilla voi olla merkittävä vaikutus oppimisliiketoimin- taan. Digitaalisiin sisämarkkinoihin liittyvillä EU-tason muutoksilla voi olla Sanoman kannalta merkittävä vaikutus laadukkaaseen televisioi- säällön kustannustehokkaaseen hankintaan Suomen markkinoille.

Sanoman rahoitusriskejä ovat korko-, valuutta-, maksuvalmius- ja luottoriskit. Muita riskejä ovat omaan pääomaan ja arvonalentumi- siin liittyvät riskit.

Vuoden 2017 lopussa Sanoman konsernitaseeseen sisältyi 1 185,7 milj. euroa (2016: 2 095,8) liikearvoa, aineettomia oikeuksia ja muita aineettomia hyödykkeitä. Suurin osa niistä liittyi medialiiketoimin- toihin Hollannissa. Sanoma myi Hollannin televisiotoimintonsa SBS:n 19.7.2017. Myynnin seurauksena liikearvo, aineettomat oikeudet ja muut aineettomat hyödykkeet vähenivät 915,8 milj. eurolla. Kansain- välisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaisesti liikearvoa ei poisteta, vaan arvonalentuminen testataan vähintään vuosittain tai aina, kun siitä on viitteitä. Muutokset liiketoiminnan perusedellytyksissä voisi- vat johtaa uusiin arvonalentumisiin ja vaikuttaa Sanoman oman pää- oman tunnuslukuihin.

Näkymät vuodelle 2018

Vuonna 2018 Sanoma odottaa konsernin rakennemuutoksilla oikais- tun liikevaihdon olevan hieman pienempi kuin vuonna 2017 ja opera- tiivisen liikevoittoprosentin olevan noin 14 %.

Näkymät perustuvat olettamukseen, että kuluttajien luottamus ja mainosmarkkinat Hollannissa ja Suomessa ovat vuoden 2017 kaltaisella tasolla.

Voitonjakoehdotus

Sanoma Oyj:n voitonjakokelpoiset varat 31.12.2017 olivat 462,3 milj. euroa, josta tilikauden voitto oli 156,9 milj. euroa. Jakokelpoiset varat mukaan lukien sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto (209,8 milj. euroa) olivat yhteensä 672,0 milj. euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että:

- Vuodelta 2017 maksetaan osinkoa 0,35 euroa osakkeelta kahdessa erässä. Ensimmäinen erä, 0,20 euroa, maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingon täsmäytyspäivänä 26.3.2018 merkittynä Euroclear Finland Oyj:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Ensimmäisen erän osingonmaksupäivä on 4.4.2018. Toisen erän, 0,15 euroa, osingonmaksupäivä on arviolta 1.11.2018.
- Lahjoitusvaraukseen hallituksen päätettäväksi siirretään 0,35 milj. euroa.
- Omaan pääomaan jätetään 614,5 milj. euroa.

Vuodesta 2017 alkaen Sanoman tavoitteena on osinkopolitiikkansa mukaisesti jakaa kasvavaa osinkoa, joka on 40–60 % vuosittaisesta liiketoiminnan rahavirrasta ilman käyttöomaisuusinvestointeja.

Hallituksen osingonjakoesitys yhtiökokoukselle perustuu yleiseen makrotaloudelliseen ympäristöön, Sanoman pääomarakenteeseen ja pääomarakennetta koskeviin tavoitteisiin, Sanoman liiketoiminta- suunnitelmiin ja investointitarpeisiin sekä edellisuoden rahavirtoi- hin ja arvioihin pääomarakenteeseen vaikuttavista tulevista rahavir- roista.

Varsinainen yhtiökokous 2018

Sanoma Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään 22.3.2018 klo 14 Marina Congress Center -kongressikeskuksessa (Katajanokanlaituri 6, 00160 Helsinki).

Konsernitilinpäätös 2017

Konsernin tuloslaskelma

Jatkuvat toiminnot

milj. euroa	Liite	1.1–31.12.2017	1.1–31.12.2016
Liikevaihto	2, 6	1 433,4	1 554,4
Liiketoiminnan muut tuotot	7	63,4	48,9
Materiaalit ja palvelut	9	-453,2	-466,7
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	8, 23, 33	-340,1	-299,6
Liiketoiminnan muut kulut *	9	-755,8	-334,6
Osuus yhteisyritysten tuloksista	16	4,4	-0,1
Poistot ja arvonalentumiset	13–15	-191,0	-295,3
Liikevoitto		-238,9	206,9
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	16	1,4	-2,4
Rahoitustuotot	10	12,9	10,5
Rahoituskulut	10	-36,2	-47,7
Tulos ennen veroja		-260,9	167,3
Tuloverot	11	-39,4	-44,6
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista		-300,3	122,7
Lopetetut toiminnot			
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	4	2,3	-6,7
Tilikauden tulos		-298,1	116,0
Tilikauden tuloksen jakautuminen jatkuvista toiminnoista:			
Emoyhtiön omistajille		-163,8	117,5
Määräysvallattomille omistajille *	31	-136,6	5,2
Tilikauden tuloksen jakautuminen lopetetuista toiminnoista:			
Emoyhtiön omistajille		2,3	-6,7
Määräysvallattomille omistajille		-	-
Tilikauden tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-161,5	110,8
Määräysvallattomille omistajille *	31	-136,6	5,2
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos:	12		
Osakekohtainen tulos, euroa, jatkuvat toiminnot		-1,01	0,69
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa, jatkuvat toiminnot		-1,01	0,69
Osakekohtainen tulos, euroa, lopetetut toiminnot		0,01	-0,04
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa, lopetetut toiminnot		0,01	-0,04
Osakekohtainen tulos, euroa		-0,99	0,65
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa		-0,99	0,65

* Liikevoittoon sisältyvä -424,2 milj. euron tappio ja määräysvallattomien omistajien osuuteen sisältyvä 138,3 milj. euron oikaisu liittyvät SBS:n myymiseen. Kokonaisvaikutus emoyhtiön omistajille kuuluvaan tilikauden tulokseen on -286,2 milj. euroa. Sanoma ilmoitti 16.1.2018 myyvänsä Belgian naistenlehtien tuotevalikoimansa. Myyty liiketoiminta on luokiteltu lopetetuiksi toiminnoiksi vuoden 2017 raportoinnissa. Vuoden 2016 tuloslaskelma on oikaistu vastaavasti.

Konsernin laaja tuloslaskelma*

milj. euroa	Liite	1.1-31.12.2017	1.1-31.12.2016
Tilikauden tulos		-298,1	116,0
Muut laajan tuloksen erät:			
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerojen muutos		2,7	-4,5
Osuus pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien yritysten muista laajan tuloksen eristä		0,0	-0,3
Rahavirran suojaukset	29		0,6
Rahavirran suojauksiin liittyvät verot			-0,1
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		6,9	-19,5
Etuuspohjaisista eläkkeistä kirjatut verot		-1,9	5,0
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		7,7	-18,8
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-290,3	97,2
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-153,8	92,0
Määräysvallattomille omistajille	31	-136,6	5,2

* Konsernin laaja tulos sisältää jatkuvat ja lopetetut toiminnot.

Konsernitase

milj. euroa	Liite	31.12.2017	31.12.2016
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	7, 9, 13	44,7	57,8
Sijoituskiinteistöt	7, 9, 14	13,9	24,5
Liikearvo	15	934,6	1 663,0
Muut aineettomat hyödykkeet	15	251,1	432,8
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	16	20,8	21,3
Myytavissä olevat sijoitukset	17	4,0	5,0
Laskennalliset verosaamiset	11	17,3	29,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset	8, 18	22,7	21,8
Pitkäaikaiset varat yhteensä		1 309,2	2 256,0
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	19	40,5	41,4
Versaamiset		6,9	2,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	20	209,6	255,8
Rahavarat	21	20,6	43,4
Lyhytaikaiset varat yhteensä		277,5	342,9
Myytävänä olevat omaisuuserät	4	2,4	6,8
VARAT YHTEENSÄ		1 589,2	2 605,6
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	22, 23		
Osakepääoma		71,3	71,3
Omat osakkeet		-1,4	-2,1
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		209,8	203,3
Muuntoerot		-18,5	-21,3
Kertyneet voittovarot		291,7	461,8
		552,8	713,0
Määräysvallattomien omistajien osuus	31	1,7	289,5
Oma pääoma yhteensä		554,4	1 002,5
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	11	38,3	60,1
Eläkeveloitteet	8	9,7	13,7
Varaukset	24	9,0	7,6
Rahoitusvelat	25	196,3	239,1
Ostovelat ja muut velat	26	19,7	42,9
Pitkäaikaiset velat yhteensä		273,0	363,4
Lyhytaikaiset velat			
Varaukset	24	17,1	18,1
Rahoitusvelat	25	216,1	590,5
Verovelat		15,1	8,8
Ostovelat ja muut velat	26	502,9	622,1
Lyhytaikaiset velat yhteensä		751,1	1 239,5
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	4	10,6	0,3
VELAT YHTEENSÄ		1 034,7	1 603,1
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		1 589,2	2 605,6

Sisältää jatkuvat ja lopetetut toiminnot.

31.12.2017 myytävänä oleviin omaisuuseriin sisältyi Belgian naistenlehtien tuotevalikoima, joka luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi.

31.12.2016 myytävänä oleviin omaisuuseriin sisältyivät Kiinteistö Oy Lehtikaari 1 ja Kiinteistö Oy Lepolankatu 15, jotka luokiteltiin myytävänä oleviksi joulukuussa 2016.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma										
	Liite	Osake- pääoma	Omat osakkeet	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muunto- erot	Kertyneet voitto- varat	Oman pääoman ehtoinen laina	Yht.	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Yht.
Oma pääoma 1.1.2016	22	71,3	-3,2	203,3	-0,5	-16,6	390,0	99,1	743,4	285,7	1 029,1
Tilikauden tulos							110,8		110,8	5,2	116,0
Muut laajan tuloksen erät					0,5	-4,7	-14,6		-18,8		-18,8
Tilikauden laaja tulos yhteensä					0,5	-4,7	96,2		92,0	5,2	97,2
Osakepohjaisten kannustinjärjestelmien kulukirjaus	23						1,0		1,0		1,0
Osakkeiden luovutus	23		1,0				-1,0				
Osingonjako							-16,2		-16,2	-1,4	-17,6
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			1,0				-16,3		-15,2	-1,4	-16,6
Hankinnat ja muut muutokset määräysvallattomien omistajien osuudessa							-1,4		-1,4	0,0	-1,4
Tytäryhtiöomistusosuusien muutokset							-1,4		-1,4	0,0	-1,4
Oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan (hybridilaina) takaisinlunastus							-0,9	-99,1	-100,0		-100,0
Verovaikutuksella oikaistu oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan (hybridilaina) koron maksu							-5,8		-5,8		-5,8
Oma pääoma 31.12.2016		71,3	-2,1	203,3		-21,3	461,8		713,0	289,5	1 002,5
Oma pääoma 1.1.2017	22	71,3	-2,1	203,3		-21,3	461,8		713,0	289,5	1 002,5
Tilikauden tulos							-161,5		-161,5	-136,6	-298,1
Muut laajan tuloksen erät						2,8	4,9		7,7		7,7
Tilikauden laaja tulos yhteensä						2,8	-156,6		-153,8	-136,6	-290,3
Osakemerkintä optioilla				6,4					6,4		6,4
Osakepohjaisten kannustinjärjestelmien kulukirjaus	23						1,8		1,8		1,8
Osakkeiden luovutus	23		0,7				0,7				
Osingonjako							-32,5		-32,5	-1,6	-34,1
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			0,7	6,4			-31,4		-24,3	-1,6	-25,9
Hankinnat ja muut muutokset määräysvallattomien omistajien osuudessa							17,8		17,8	-149,7	-131,9
Tytäryhtiöomistusosuusien muutokset							17,8		17,8	-149,7	-131,9
Maksamattomien osinkojen palautus							0,0		0,0		0,0
Oma pääoma 31.12.2017		71,3	-1,4	209,8		-18,5	291,7		552,8	1,7	554,4

Konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	Liitetieto	1.1–31.12.2017	1.1–31.12.2016
Liiketoiminta			
Tilikauden tulos		-298,1	116,0
Oikaisut			
Tuloverot	11	40,8	41,2
Rahoituskulut	10	36,2	47,5
Rahoitustuotot	10	-12,9	-10,5
Osuus pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien yritysten tuloksista	16	-5,7	2,4
Poistot ja arvonalentumiset		195,1	299,7
Käyttöomaisuuden ja muiden sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot		420,3	-19,5
Esitysoikeuksien ja sisällöntuotannon hankinnat		-167,2	-207,2
Muut oikaisut		1,1	1,1
Oikaisut yhteensä		507,5	154,6
Käyttöpääoman muutos			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		3,7	18,8
Vaihto-omaisuuden muutos		0,9	1,6
Osto- ja muiden velkojen ja varausten muutos		-23,1	-68,2
Saagut osingot *		5,5	4,7
Maksetut korot		-22,1	-41,5
Muut rahoituserät		1,6	-4,3
Maksetut verot		-34,7	-23,4
Liiketoiminnan rahavirta		141,2	158,1
Investoinnit			
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankinnat		-36,5	-34,5
Hankitut liiketoiminnot	5	-3,1	-19,8
Hankitut yhteis- ja osakkuusyritykset	16	-1,5	-2,1
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit **		47,6	3,0
Myydyt liiketoiminnot ***	5	235,4	34,1
Myydyt yhteis- ja osakkuusyritykset	5, 16	2,0	9,0
Muiden sijoitusten myynnit		0,8	
Myönnetty lainat		0,0	-1,7
Lainasaamisten takaisinmaksut		0,3	3,5
Saadut korot		0,3	0,4
Investointien rahavirta		245,2	-8,1
Rahavirta ennen rahoitusta		386,4	150,1
Rahoitus			
Osakmerkinnöistä saadut maksut		6,4	
Oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan takaisinlunastus			-100,0
Määräysvallattomien omistajien pääomasijoitukset			0,0
Lyhytkiertoisten lainojen muutokset		-217,8	14,1
Muiden lainojen nostot		172,5	240,1
Muiden lainojen takaisinmaksut		-326,3	-318,0
Rahoitusleasingvelkojen maksut		-0,3	-0,2
Hybridilainan koron maksu			-7,3
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat	5	-11,2	
Maksetut osingot		-34,1	-17,6
Rahoituksen rahavirta		-410,7	-188,9
Rahavirtalaskelman mukainen rahavarojen muutos		-24,3	-38,8
Rahavarojen kurssierot		-0,2	-0,7
Rahavarojen nettomuutos		-24,5	-39,5
Rahavarat 1.1.		43,1	82,5
Rahavarat 31.12.	21	18,6	43,1

Sisältää jatkuvat ja lopetetut toiminnot.

* Osinkotuotot on siirretty investointien rahavirrasta liiketoiminnan rahavirtaan.

** Aineellisten hyödykkeiden myynteihin vuonna 2017 sisältyy Ludviginkadulla Helsingissä sijaitsevan toimistokiinteistön myynti.

*** Vuonna 2017 myytyjä liiketoimintoja olivat SBS, Sanoma Baltics ja Kieskeurig.nl.

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat sisältävät rahat ja pankkisaamiset sekä luotolliset sekkitilit 2,0 milj. euroa (2016: 0,4).

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Konsernin perustiedot

Sanoma-konsernilla oli vuonna 2017 kolme raportoitavaa segmenttiä, jotka ovat sen strategiset liiketoimintayksiköt: Sanoma Media BeNe, Sanoma Media Finland ja Sanoma Learning. Sanoma Media BeNe käsittää Sanoman Hollannin kuluttajamediatoiminnot (aikakauslehdet, tapahtumat, yritysjulkaisut, verkkopalvelut ja sovellukset) sekä hollantilaisen Aldipress-lehtijakeluyhtiön. Sanoma Media Finland on Suomen johtava mediatalo, jonka monikanavaisen valikoimaan kuuluvat sanoma- ja aikakauslehdet, TV, radio sekä verkko- ja mobiilipalvelut. Sanoma Learning on monikanavaisten oppimiskursseiden johtava tarjoaja Euroopassa. Sen päämarkkinat ovat Puola, Hollanti, Suomi, Belgia ja Ruotsi. Lopetetut toiminnot sisältävät Belgian naistenlehtien tuotevalikoiman, jonka Sanoma aikoo myydä vuoden 2018 toisen neljänneksen loppuun mennessä.

Sanoma-konsernin emoyhtiö Sanoma Oyj:n osake on listattu Nasdaq Helsingissä. Emoyhtiön kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite on Töölönlahdenkatu 2, 00100 Helsinki.

Sanoma Oyj:n hallitus on hyväksynyt 7.2.2018 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

➕ Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa osoitteessa Sanoma.com tai emoyhtiön pääkonttorista.

Tilinpäätöksen laatimisperusta

Sanoman konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2017 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpito-laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) n:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot täyttävät suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön vaatimukset.

Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina, ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottua. Tilinpäätöksessä esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetyistä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Sovelletut uudet ja muutetut standardit

Konserni on soveltanut 1.1.2017 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja:

- IAS 12 **Tuloverot** muutos **Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen realisoitumattomista tappioista** (voimassa 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät laskennallisten verojen kirjaamista realisoitumattomista tappioista silloin, kun omaisuusarvo arvostetaan käypään arvoon ja kyseinen käypä arvo on pienempi kuin omaisuusarvon verotuksellinen arvo. Standardimuutoksella ei ole olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- IAS 7 **Rahavirtalaskelmat** muutos **Tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskeva hanke** (voimassa 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset edellyttävät esittämään tietoja, jotka auttavat tilinpäätöksen käyttäjiä arvioimaan rahoitustoiminnoista johtuvien velkojen muutoksia sisältäen sekä rahavirroista syntyvät muutokset että muutokset, joihin ei liity rahavirtaa. Uusien vaatimusten mukaisesti konserni esittää täsmäytyksen rahoitustoiminnoista johtuvista velkojen muutoksista.

Johdon harkintaa edellyttävät laadintaperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

IFRS-tilinpäätöstä laadittaessa yrityksen johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat laadintahetkellä taseen varojen ja velkojen, ehdollisten varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määrään. Arviointia on käytetty tilinpäätöstä laadittaessa mm. liikearvon arvonalentumistestauksen laskelmien laadinnassa, yrityskauppojen hankintamenon kohdistamisessa ja määrittäessä aineellisten hyödykkeiden, TV-ohjelmien esitysoikeuksien, aktivoitujen oppimistuotteiden sisällöntuotantoon liittyvien menojen ja muiden aineettomien hyödykkeiden vaikutusajankoja sekä poistomenetelmiä. Johdon harkintaa käytetään lisäksi mm. laskennallisten verojen sekä etuuspohjaisiin eläkkeisiin liittyvien varojen ja velkojen arvostuskysymysten yhteydessä. Oletukset ovat peräisin ulkoisista lähteistä, kun niitä on saatavilla. Jos oletuksilla on suuri painoarvo, laaditaan herkkyyshanalyysijä määrittämään mahdollista vaikutusta kirjanpitoarvoihin. Tilinpäätöksessä käytetyt arviot perustuvat johdon parhaaseen tämänhetkiseen näkemykseen, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöshetkellä käytetyistä arvioista.

➕ **Arvonalentumistestausta on kuvattu jäljempänä laadintaperiaateissa sekä liitetiedoissa. Muista johdon harkintaan liittyvistä epävarmuustekijöistä esitetään tarvittaessa tietoja kyseisten liitetietojen kohdalla.**

Yhdistelyperiaatteet

Konsernitilinpäätös on laadittu emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, laajojen tuloslaskelmien, taseiden, rahavirtalaskelmien ja liitetietojen yhdistelmänä. Konserniyhtiöiden erillistilinpäätökset on ennen konsernitilinpäätökseen yhdistelemistä tarvittaessa oikaistu konsernin yhtenäisten laskentaperiaatteiden mukaisiksi.

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiö Sanoma Oyj:n lisäksi ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa. Keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenetelmän mukaan. Mikäli konsernilla on velvollisuus kasvattaa omistussuutta

tytäryhtiössä ja omistusosuuteen liittyvät riskit ja tuotot ovat siirtyneet konsernille, on tytäryhtiön yhdistelyssä otettu huomioon veloitteen mukainen omistusosuus.

Tilikauden aikana hankitut yhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, ja myydyt tytäryritykset määräysvallan lakkaamiseen saakka. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, keskinäiset saamiset ja velat, sisäiset katteet sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä.

Sanoman yritysostot on käsitelty hankintamenetelmällä. Ennen 1.1.2010 toteutuneisiin hankintoihin sovelletaan hankintahetkellä voimassa ollutta IFRS 3 -standardia.

Hankintameno kohdistetaan hankinta-ajankohtana hankinnan kohteen varoille ja vastattaviksi otettaville veloille kirjaamalla ne käypiin arvoihin. Vaiheittain toteutuneessa liiketoiminnan yhdistämisessä osuus, jonka konserni omisti ennen määräysvallan saavuttamista hankinnan kohteessa, arvostetaan käypään arvoon lisäomistusosuuden hankintahetkellä ja tämä arvo vaikuttaa liikearvon laskemiseen ja esitetään voittona tai tappiona tuloslaskelmassa.

Luovutettu vastike ja hankintu yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on alkuperäisen yhdistelyn jälkeen myyjälle tapahtuva lisäkauppahinnan maksu tai edellisen omistajan palautus maksetusta kauppahinnasta, jonka toteutuminen on yleensä sidottu hankinnan kohteen suorituskykyyn kaupan toteutumisen jälkeen ja se luokitellaan joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokitellut ehdolliset vastikkeet arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä ja jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

Sanoma-konserniin kuuluu yhteis- ja osakkuusyhtiöitä, joiden laskennassa käytetään pääomaosuusmenetelmää. Konsernin osuus strategisesti merkittävien yhteis- ja osakkuusyhtiöiden tuloksesta esitetään erikseen konsernin liikevoitossa. Konsernin osuus muiden pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien sijoitusten tuloksista esitetään omana eränä liikevoiton jälkeen. Yhteis- ja osakkuusyhtiöiden tasearvo esitetään yhdellä rivillä taseessa, ja se sisältää yritysten hankinnasta syntyneen liikearvon. Sijoitukset kirjataan alun perin hankintamenon määräisenä ja oikaistaan sen jälkeen konsernin osuudella hankinta-ajankohdan jälkeisistä voitoista ja tappioista sekä sijoituskohteen muiden laajan tuloksen erien muutoksilla. Saadut osingot tai saamiset osakkuus- tai yhteisyhtiöiltä vähennetään sijoituksen kirjanpitoarvosta.

Yhteisyhtiöt ovat yrityksiä, joissa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen sopimukseen perustuva määräysvalta.

Osakkuusyhtiöt ovat yhtiöitä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattavan vaikutusvallan katsotaan syntyvän silloin, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa tai yhteistä määräysvaltaa. Jos Sanoman osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyhtiön veloitteiden täyttämiseen.

Yhteisistä toiminnoista on yhdistelty tilinpäätökseen konsernin osuus varoista ja veloista, jotka liittyvät järjestelyyn sekä konsernin osuus tuotoista, jonka yhteinen toiminto on saanut tuotoksensa myynnistä, ja konsernin osuus kuluista mukaan lukien osuus yhteisistä kuluista.

Tilikauden voiton tai tappion jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään erillisessä tuloslaskelmassa. Laajan tuloksen jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta esitetään taseessa omana eränä osana omaa pääomaa.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Konserniyhtiöiden tilinpäätöksiin sisältyvät erät kirjataan kyseisen yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutassa eli toimintavaluutassa. Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämismuoto.

Konserniyhtiöiden ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan toimintavaluutan määräisinä kirjanpitoon tapahtumapäivän kurssiin. Taseen monetaariset ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan toimintavaluutan määräisiksi raportointikauden päättymispäivän kurssiin.

Ulkomaanrahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot käsitellään tulosvaikutteisesti. Kurssierot esitetään tuloslaskelman rahoitustuotoissa ja -kuluissa.

Muiden kuin euroa toimintavaluuttanaan käyttävien yksiköiden (tytäryritykset, osakkuus- ja yhteisyhtiöt) laajojen tuloslaskelmien ja erillisten tuloslaskelmien tuotto- ja kuluerät muunnetaan euroiksi kunkin kuukauden keskikurssiin ja taseet raportointikauden päättymispäivän kurssiin. Tilikauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla laajassa tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Ulkomaisten yksiköiden taseiden muuntamisessa syntyneet kurssierot on kirjattu konsernin omaan pääomaan. Mikäli ulkomaisesta yksiköstä luovutaan kokonaan tai osittain, kirjataan kumulatiiviset muuntoerot tuloslaskelmaan, osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Konserniin ei ole raportointivuonna tai sitä edeltävällä tilikaudella kuulunut hyperinflaatiomaissa toimivia yhtiöitä.

Julkiset avustukset

Valtiolta tai muulta vastaavalta julkiselta taholta saadut avustukset, jotka on saatu korvaukseksi ja toteutuneista kuluista, kirjataan tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jonka aikana oikeus avustuksen saamiseen syntyy. Nämä avustukset sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin. Käyttöomaisuushyödykkeiden tai aineettomien hyödykkeiden hankintaa koskevat avustukset kirjataan hyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi ja ne tuloutuvat hyödykkeen poistojen mukaisen taloudellisen pitoajan puitteissa.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät luokitellaan myytävänä oleviksi, jos niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan ja myynti on erittäin todennäköinen. Myytävänä olevat omaisuuserät arvostetaan kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan kumpi niistä on alempi. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä. Kun osuudet yhteis- tai osakkuusyrityksissä täyttävät myytävänä oleviksi luokittelamisen edellytykset, niihin ei enää sovelleta pääomaosuusmenetelmää luokitteluhetkestä lähtien.

Toiminnot luokitellaan lopetuiksi toiminnoiksi, jos yhteisön osasta on luovuttu tai se on luokiteltu myytävänä olevaksi ja se on merkittävä erillinen liiketoimintayksikkö tai maantieteellistä aluetta edustava yksikkö. Konserni arvioi tämän strategisten liiketoimintayksiköiden tasolla. Lisäksi luovutettavien erien ryhmän tulee olla osa yhtä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä keskeisestä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta.

Yhteisön osa määritellään toiminnoiksi ja rahavirroiksi, jotka ovat selkeästi erotettavissa yhteisön muista osista toiminnallisesti ja taloudellista raportointia varten.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään konsernin tuloslaskelmassa.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamenetelmän mukaan ja hankintameno kohdistetaan hankituille varoille ja vastattavaksi otetuille veloille niiden hankintahetken käypien arvojen perusteella. Jäljelle jäävä osuus kirjataan liikearvoksi. Liikearvo kuvastaa mm. yritysostoista odotettuja tulevia synergiaetuja.

Liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan se testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain ja aina kun esiintyy jokin viite siitä, että arvo saattaa olla alentunut.

Yksilöidyt aineettomat hyödykkeet kirjataan hankinta-ajankohtana erikseen liikearvosta, jos hyödykkeet täyttävät omaisuuserän määritelmän eli ovat erotettavissa tai pohjautuvat sopimukseen tai muihin laillisiin oikeuksiin ja jos niiden käypä arvo on luotettavasti määritettävissä. Aineettomat hyödykkeet arvostetaan hankintamenoon ja kirjataan kuluksi poistoina taloudellisena vaikutusaikanaan. Niistä aineettomista oikeuksista, joille ei ole määritettävissä taloudellista vaikutusaikaa, ei kirjata poistoja, vaan poistojen sijaan tehdään vuosittain arvonalentumistestaus. Pääsääntöisesti Sanoman aineettomille oikeuksille on määritettävissä taloudellinen vaikutusaika, mutta joidenkin julkaisu-oikeuksien taloudellista vaikutusaikaa ei voida määrittää. Uusien hankintojen kohdalla arvioidaan aineettoman oikeuden taloudellinen vaikutusaika mm. historiatietojen ja markkina-aseman valossa ja määritetään sen taloudellinen vaikutusaika arviointihetken parhaan tietämyksen perusteella.

TV-ohjelmien esitysoikeuksien hankintameno kirjataan aineettomiin oikeuksiin ja jaksotetaan kuluksi poistoina esityskertojen perusteella. Oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotantoon liittyvät menot aktivoidaan aineettomiin hyödykkeisiin ja poistetaan vaikutusaika-

naan. Rahavirrassa esitysoikeuksien ja sisällöntuotannon hankinnat sisältyvät liiketoiminnan rahavirtaan.

Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajallisten aineettomien hyödykkeiden tunnetut tai arvioidut poistoajat ovat:

• Julkaisu-oikeudet	2–20 vuotta
• Ohjelmistolisenssit	2–10 vuotta
• Tekijän- ja tavaramerkkioikeudet	2–10 vuotta
• Ohjelmistoprojektit	3–10 vuotta
• Verkkosivustot	3–10 vuotta
• Oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotannon hankinnat	3–8 vuotta

Poistot tehdään tasapoistoina. Poistojen kirjaaminen lopetetaan, kun aineeton hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi.

[+](#) Liikearvoja ja muita aineettomia hyödykkeitä on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 15.

Arvonalentumistestaus

Omaisuuserien tasearvoja arvioidaan mahdollisten arvonalentumisten selvittämiseksi aina, kun on viitteitä omaisuuserän arvonalentumisesta. Rahavirtaa tuottava yksikkö on pienin yksilöitävissä oleva omaisuuseräryhmä, joka kerryttää rahavirtoja pitkälti riippumatta muista omaisuuseristä tai omaisuuseräryhmistä. Sellaiset rahavirtaa tuottavat yksiköt, joille on kohdistettu liikearvoa, testataan arvonalentumisen varalta vähintään kerran vuodessa. Myös aineettomat hyödykkeet, joille ei ole määriteltävissä taloudellista vaikutusaikaa, testataan vähintään vuosittain.

Testauksessa arvioidaan omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä, joka on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi rahavirtaperusteinen käyttöarvo. Sanoma-konsernissa arvonalentumista arvioidaan pääsääntöisesti rahavirtaperusteisesti määrittämällä kunkin rahavirtaa tuottavan yksikön ennustettujen rahavirtojen nykyarvo. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan, kun rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön pitkäaikaisia omaisuuseriä. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen.

Aikaisemmin kirjattu omaisuuserän arvonalentuminen perutaan, mikäli keskeisissä oletuksissa tapahtuneiden muutosten vuoksi kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut. Arvonalentumista ei kuitenkaan peruta enempää kuin omaisuuserän kirjanpitoarvo oli ennen arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvon arvonalentumista ei peruta missään tilanteessa.

[+](#) Arvonalentumistestausta on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 15.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on merkitty taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumistappioilla. Hankintamenoon sisällytetään menot, jotka aiheutuvat välittömästi aineellisen käyttöomaisuuserän

hankinnasta. Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot ryhmitellään taseessa muihin aineellisiin hyödykkeisiin. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Aineellisten hyödykkeiden poistoaajat perustuvat hyödykkeiden arviointeihin taloudellisiin vaikutusaikoihin ja ovat:

- Rakennukset ja rakennelmat 5–40 vuotta
- Koneet ja kalusto 2–20 vuotta
- Muut aineelliset hyödykkeet 3–10 vuotta

Poistot tehdään tasapoistoina. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Poistojen kirjaaminen lopetetaan, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi.

Omaisuserän jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti, ja ne esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa tai kuluissa.

Sijoituskiinteistöt

Kiinteistöt, jotka konserni omistaa pääasiassa vuokratuottojen saamiseksi tai omaisuuden arvonnousun vuoksi, luokitellaan sijoituskiinteistöiksi. Sijoituskiinteistöt arvostetaan hankintamonomallin mukaisesti ja esitetään taseessa omana eränään. Sijoituskiinteistöihin luetaan rakennuksia, maa-alueita sekä asunto- ja kiinteistöyhtiöiden osakkeita, jotka eivät ole Sanoman omassa käytössä. Osakeomistukset jaetaan luonteensa perusteella joko maa-alueisiin tai rakennuksiin.

Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Käyvät arvot määritellään joko tuottoarvomenetelmällä tai markkinoilla tehtyjen vastaavien kiinteistökauppojen perusteella ja ne vastaavat kiinteistöjen markkina-arvoa. Tuottoarvomenetelmän riskissä otetaan huomioon mm. vuokrasopimuksen pituus, vuokrasopimuksen muut ehdot, kiinteistön sijainti ja uudelleen vuokrattavuus, kiinteistön kunto sekä ympäristön ja alueen kaavoituksen kehittyminen. Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot eivät pääsääntöisesti perustu ulkopuolisen arvioitsijan arvioihin, mutta Sanoma käyttää tarvittaessa kiinteistövälittäjien näkemyksiä omien arvioiden tukena. Osakesijoitukset koostuvat lukuisista pienistä kohteista, joiden käyvät arvot määritetään tuottoarvomenetelmällä sisäisesti.

Vuokrasopimukset

Konsernin aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konserni on vuokralle ottajana ja joissa konsernille siirtyvät sopimuksen perusteella omistukselle olennaiset riskit ja edut, luokitellaan rahoitusleasingosopimuksiksi ja merkitään taseeseen varoiksi ja veloiksi sopimuskaudelle. Tällainen omaisuus-erä kirjataan taseeseen vuokra-ajan alkaessa määrään, joka vastaa vähimmäisvuokrien nykyarvoa tai vuokratun hyödykkeen käypää arvoa, sen mukaan kumpi niistä on alempi. Omaisuus-erä kirjataan

poistoina kuluksi vuokrauden tai taloudellisen vaikutusaikansa kuluessa sen mukaan, kumpi näistä on lyhyempi. Vuokranmaksu jaetaan korko-kuluihin ja rahoitusleasingvelan lyhennykseksi. Vuokralvelvoitteet sisältyvät rahoitusvelkoihin.

Konsernilla ei ole rahoitusleasingosopimuksiksi luokiteltavia vuokrasopimuksia, joissa konserniyhtiö olisi vuokralle antajana.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään kirjanpidossa muina vuokrasopimuksina.

Muiden vuokrasopimusten kulut kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin tasaerinä vuokra-ajan kuluessa, ja tulevien vähimmäisvuokrien kokonaismäärät esitetään taseen ulkopuolisina vastuina liitetiedoissa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan keskihankintahintamenetelmän mukaisesti hankintameno tai nettorealisointiarvon määrällisenä sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenoon sisällytetään ostomenot, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät valmistusmenot sekä olennaisilta osin valmistuksen kiinteitä yleiskustannuksia. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot sekä myynnistä johtuvat menot.

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin sekä myytävissä oleviin sijoituksiin. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella ja hankinnan yhteydessä. Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun Sanoma on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin luokitellaan johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja. Johdannaisinstrumentit merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä, jona konsernista tulee sopimusosapuoli, ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksesta johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset ovat varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Nämä rahoitusvarat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon ja ne sisältyvät lyhyt- ja pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin. Myyntisaamiset arvostetaan saamisten odotettuun realisointiarvoon. Myyntisaamisista kirjataan arvonalentuminen silloin, kun on olemassa perusteltu näyttö siitä, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan alkuperäisin ehdoin. Tämän lisäksi yli 121 päivää erääntyneistä myyntisaamisista kirjataan luottotappiovaraus.

Myytavissä olevat sijoitukset ovat johdannaisvaroihin kuuluvia varoja, jotka on nimenomaisesti luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos konsernin on tarkoitus pitää niitä alle 12 kuukautta raportointikauden päättymispäivästä lukien. Konsernin pitkäaikaisen varojen sijoitukset on luokiteltu myytävissä oleviksi sijoituksiksi. Sijoitukset sisältävät pääosin liiketoimintaan kuulumattomia osakesijoituksia. Sanoman myytävissä olevat sijoitukset eivät sisällä pörsissä julkisen kaupankäynnin kohteena olevia sijoituksia. Sijoitukset on arvostettu hankintamenoon IAS 39 -standardin mukaisesti. Sijoitusten kokonaismäärä ei ole olennainen konsernitaseen kannalta.

Rahavarat

Rahavarat sisältävät pankkitilit ja alle kolmen kuukauden pituiset lyhytaikaiset talletukset. Käytössä olleet sekkitililimitit esitetään taseen lyhytaikaisissa veloissa.

Rahoitusvelat

Sanoman rahoitusvelat luokitellaan joko jaksotettuun hankintamenoon kirjattaviin rahoitusvelkoihin tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin. Rahoitusvelka luokitellaan lyhytaikaiseksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä. Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan pois taseesta vasta silloin, kun velka on maksettu eli kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut. Jos konserni laskee liikkeelle uuden vieraan pääoman ehtoisen instrumentin ja käyttää siitä saadut varat aiemmin liikkeeseen lasketun vieraan pääoman ehtoisen instrumentin takaisinostoon (kokonaan tai osittain) eivätkä näiden instrumenttien ehdot poikkea huomattavasti toisistaan, syntyneillä menoilla tai palkkioilla oikaistaan uuden velan kirjanpitoarvoa, ja nämä menot ja palkkiot kirjataan kuluiksi uuden liikkeeseen lasketun instrumentin jäljellä olevana juoksuaikana.

Konsernin ottamat lainat ovat **jaksotettuun hankintamenoon kirjattavia rahoitusvelkoja**. Ne arvostetaan niitä alun perin kirjanpitoon merkittäessä käypään arvoon efektiivisen koron menetelmällä ottaen huomioon lainojen transaktiomenot. Tämän jälkeen lainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon.

Sanoma-konsernissa **käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin** sisältyvät johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja. Johdannaisten käypien arvojen muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Johdannaissopimukset

Sanoma-konserni voi käyttää johdannaisinstrumentteja, kuten termiinisopimuksia ja koronvaihtosopimuksia, suojautuakseen valuuttakurssien ja korkotason muutoksia vastaan. Konserni ei sovelle IAS 39 -standardin mukaista suojauslaskentaa.

Johdannaisinstrumentit merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä jona konsernista tulee sopimusosapuoli ja arvostetaan raportointikauden päättymispäivänä käypään arvoon. Termiinisopimusten käypä arvo perustuu raportointikauden päättymispäivänä voimassa oleviin sopimushintoihin. Taseessa johdannaissopimukset kirjataan muihin lyhytaikaisiin saamisiin ja velkoihin.

+ [Rahoitusriskien hallinnan periaatteita on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 29.](#)

Käypien arvojen hierarkia

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat jaetaan kolmeen tasoon käypien arvojen hierarkiassa. Tasolla 1 käyvät arvot perustuvat toimivilla markkinoilla noteerattuihin hintoihin. Tasolla 2 käyvät arvot perustuvat arvonmääritysmalleihin, joiden syöttötiedot ovat havainnoitavissa joko suorasti tai epäsuorasti. Tasolle 3 luokiteltujen varojen ja velkojen käyvät arvot perustuvat syöttötietoihin, jotka eivät perustu havainnoitavissa oleviin markkinatietoihin.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, edellisten tilikausien verojen oikaisuista ja laskennallisen veron muutoksesta. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan ja säännösten perusteella. Tulosvaikutteisesti kirjattaviin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan tulosvaikutteisesti. Muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattaviin liiketoimiin tai muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan myös vastaavasti joko muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan.

Laskennallisia veroja kirjataan pääsääntöisesti kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista käyttäen tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja. Verokannan muutokset on otettu huomioon laskennallisen veron muutoksena tuloslaskelmassa. Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään, joka todennäköisesti voidaan hyödyntää tulevaisuudessa vastaavaa verotettavaa tuloa vastaan.

Tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei kirjata laskennallista veroa siltä osin kuin väliaikainen ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Merkittävimmit väliaikaiset erot liittyvät poistoeroihin, etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin, tytäryhtiöiden vahvistettuihin tappioihin sekä hankittujen omaisuuserien arvostamiseen käypiin arvoihin liiketoimintojen yhdistämisissä.

Varaukset

Varaus kirjataan silloin, kun Sanomalla on olemassa aikaisempien tapahtumien perusteella syntynyt oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, joka todennäköisesti johtaa taloudellisten voimavarojen poistamiseen yrityksestä ja jonka määrä on luotettavasti arvioitavissa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta.

Osakeperusteiset maksut

Sanomalla on käytössä suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä ja ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä. Suoriteperusteisten osakepalkkioiden saamisen edellytyksenä on hallituksen kullekin osakepalkkio-ohjelmalle asettamien konsernin tavoitteiden saavuttaminen. Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä koostuu vuosittain alkavista uusista järjestelmistä, jotka edellyttävät hallituksen hyväksyntää. Jokainen uusi ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä antaa mahdollisuuden saada Sanoman osakkeita pitkän aikavälin kannustinpalkkiona edellyttäen, että työsuhteen jatkumiseen perustuva ehto osakepalkkioiden saamiseksi täyttyy palkkioiden maksamisen ajankohtana.

Järjestelmien perusteella mahdollisesti maksuun tuleva palkkio maksetaan osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Rahaosuus on tarkoitettu verojen ja veroluonteisten maksujen kattamiseen palkkion maksuhetkellä.

Omana pääomana maksettavien osakepalkkioiden käypä arvo on määritelty myöntämishetkellä käyttäen Sanoman osakekurssia vähennettynä ennen palkkion maksua odotettavissa olevilla osingonmaksuilla. Rahana selvittävän osuuden käypää arvoa tarkistetaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä osakepalkkion maksuhetkeen asti. Osakepalkkion maksuun asti kirjattavan velan arvo muuttuu siten Sanoman osakekurssin mukaan. Käypä arvo kirjataan henkilöstökuluksi tuloslaskelmaan oikeuden syntymisajanjakson kuluessa.

Sanoman viimeisen optio-ohjelman merkintäaika päättyi 30. marraskuuta 2017.

+ Osakeperusteisia maksuja on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 23.

Tulotus

Myyntituotot tuloutetaan silloin, kun suoritteiden omistamiseen liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle eikä myyjällä ole enää hallintaoikeutta eikä todellista määräysvaltaa suoritteisiin. Tilattavien tuotteiden (aikakaus- ja sanomalehdet) tuloutusajankohtana käytetään tuotteiden toimitusajankohtaa asiakkaille. Palvelujen myyntiin luetaan mainos- ja ilmoitusmyynti niin lehdissä, televisiossa, radiossa kuin verkossakin, sekä sähköisten markkinapaikkojen myynti. Palvelujen myynti käsittää myös lehtijakelutoiminnan myynnin sekä oppimisratkaisuihin ja tietokannoista perityt käyttöoikeusmaksut. Palvelujen tuotot kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja on oikaistu annetuilla alennuksilla ja välillisillä veroilla. Välitysmyyntistä liikevaihtoon sisältyvät välityspalkkiot. Muiden kuin Sanoma-konsernin kustantamien lehtien välittäminen vähittäismyynnille käsitellään välitysmyyntinä ja liikevaihtoon kirjataan vain välityspalkkion osuus.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi sille tilikaudelle, jolla ne ovat syntyneet.

Kehittämismenoilla tarkoitetaan menoja, joilla pyritään uusien myytävien tuotteiden/palvelujen ominaisuuksien olennaiseen parantamiseen sekä liiketoiminnan laajentamiseen. Ajallisesti tutkimus- ja kehittämismenot suoritetaan pääasiassa ennen kuin yritys aloittaa uuden

tuotteen/palvelun kannattavaksi tarkoitetun hyödyntämisen. Kehittämismenot kirjataan joko kuluksi sille tilikaudelle, jolla ne ovat syntyneet tai merkitään taseeseen muuksi aineettomaksi hyödykkeeksi, jos ne täyttävät kirjaamisedellytykset.

Eläkejärjestelyt

Konsernilla on eri toimintamaissa eläkejärjestelyjä, jotka on hoidettu paikallisten olosuhteiden ja lainsäädännön perusteella. Eläkejärjestelyt on luokiteltu joko maksu- tai etuuspohjaisiksi järjestelyiksi. Konsernilla on sekä maksu- että etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Eläketurvaa on hoidettu sekä säätiöissä että vakuutusmuotoisena.

Maksupohjaisten järjestelyjen maksut kirjataan kuluksi sille tilikaudelle, johon ne kohdistuvat. Maksupohjaisten eläkejärjestelyjen maksut suoritetaan vakuutusyhtiöille, minkä jälkeen niihin ei liity enää muita maksuvelvoitteita. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä.

Sanoma-konsernin etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoituun etuus-oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Etuuspohjaisten järjestelyjen eläkevelvoitteena tai eläkevaroina esitetään tulevien eläkemaksujen nykyarvo vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen käyvällä arvolla ja oikaistuna mahdollisilla takautuvaan työsuoritukseen perustuvilla menoilla. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona yritysten liikkeeseen laskemien korkealatuisten joukkovelkakirjalainojen tai valtion joukkolainojen perusteella määriteltyä korkoa. Joukkovelkakirjalainojen maturiteetti vastaa olennaisilta osin eläkevelvoitteen maturiteettia. Eläkemenot kirjataan kuluksi järjestelyyn osallistuvien työntekijöiden palvelusaikana, auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella.

Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erät kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä tilikaudella, jona ne syntyvät.

Myöhemmin sovellettavat IFRS-standardit ja tulkinnat

IASB ja IFRIC ovat julkistaneet seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, jotka eivät vielä ole voimassa eikä konserni ole soveltanut näitä säännöksiä ennen niiden pakollista voimaantuloa.

- IFRS 9 **Rahoitusinstrumentit** ja siihen tehdyt muutokset (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 9 korvaa nykyisen standardin IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen. Standardi sisältää uudistetut rahoitusvarojen sekä -velkojen luokittelu- ja arvostamisperiaatteet sekä rahoitusvarojen arvonalentumisen arviointiin uuden, odotettuihin luottotappioihin perustuvan mallin. Tämän lisäksi suojauslaskentaa koskevat säännökset on uudistettu.

Suurin osa konsernin rahoitusvaroista on myyntisaamisia. Myyntisaamisten lisäksi Sanomalla on myös muita rahoitusvaroja, mutta niiden määrä ei ole olennainen. Standardin soveltaminen muuttaa myyntisaamisten luottotappioiden kirjauskäytäntöä. Aiemmin Sanoma on kirjannut luottotappiovarausta yli 121 päivää erääntyneistä myyntisaamisista käyttäen varausmatriisia. IFRS 9-standardin mukaan luottotappiovarausta kirjataan myös erääntymättömistä

myyntisaamisista ja luottotappiovarausta kirjattaessa tulee ottaa huomioon myös tulevaisuuden odotukset. Tällä muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta luottotappiovarauksen määrään.

Standardin soveltaminen vaikuttaa myös rahoitusvarojen luokitteluun, sillä IFRS 9 poistaa nykyiset IAS 39 -standardin mukaiset rahoitusvarojen luokitteluryhmät. IFRS 9 sisältää kolme luokitteluryhmää rahoitusvaroille: jaksotettu hankintameno, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta ja käypään arvoon tuloslaskelman kautta. Sanoman rahoitusvarojen arvostaminen ei muutu muiden kuin osakesijoitusten osalta. Standardi poistaa mahdollisuuden kirjata listaamattomat osakesijoitukset, joilla ei käydä kauppaa aktiivisilla markkinoilla ja joiden käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä, hankintamenoon. Sanoma on soveltanut tätä helpotusta, joten IFRS 9 -standardin soveltamisen myötä Sanoma siirtyy arvostamaan tällaiset muut osakesijoitukset käypään arvoon. Näiden osakesijoitusten määrä on vähäinen, joten muutoksella ole olennaista vaikutusta.

IFRS 9 muuttaa rahoitusvelan muutosten kirjausjärjestelyä. Sanoma laski 2016 liikkeeseen joukkovelkakirjalainan, josta saadut varat käytettiin täysimääräisesti vuonna 2012 liikkeeseen lasketun joukkovelkakirjalainan osittaiseen takaisinostoon. IFRS 9 -standardin mukaan yrityksen tulee kirjata sopimusperusteisten kassavirtojen erosta johtuva voitto tai tappio tulokseen, kun rahoitusvelan muutos tapahtuu. IAS 39 -standardia sovellettaessa Sanoma on jaksottanut voiton muutetun rahoitusvelan juoksuajalle. Tämän laskentaperiaate-muutoksen vaikutus on laskettu ja se ei ole olennainen.

Sanomalla ei ole suojauslaskettavia johdannaisia, joten standardin suojauslaskentaa koskevilla säännöksillä ei ole vaikutusta konserniin.

Sanoma ei sovelle standardia takautuvasti vaan oikaisee 1.1.2018 aloittavaa tasetta standardin soveltamisen vaikutuksella. IFRS 9 -standardin soveltamisen vaikutus Sanoma-konsernin lukuihin ei ole merkittävä.

- IFRS 15 **Myyntituotot asiakassopimuksista** ja täsmennykset standardiin (sovellettava 1.1.2018 ja sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardin mukaan tuotot kirjataan määrään, jonka yhteisö odottaa saavansa, kun tavara on toimitettu tai palvelu suoritettu asiakkaalle. IFRS 15 tarjoaa entistä jäsenellymmän lähestymistavan myyntituottojen tunnistamiseen ja kirjaamiseen. Uusi standardi koskee kaikkia yhtiöitä ja korvaa nykyiset standardit ja niiden tulkinnat. Sanoma käynnisti vuonna 2016 IFRS 15 -standardin vaikutusten arvioinnin, joka jatkui vuonna 2017. Arvioinnissa on tunnistettu ja määritetty nykyisten tuloutuskäytäntöjen ja IFRS 15 -standardin vaatimusten väliset erot. Sanoman merkittävimmät tuotot tulevat sanomalehtien ja aikakauslehtien kustantamisesta (levikki- ja mainosmyynti), televisio- ja radiotoiminnoista, verkko- ja mobiilitoiminnoista ja oppimiskursseista. Keskeiset tuottosopimukset on arvioitu ja dokumentoitu kaikkien tuottovirtojen osalta. Aikakauslehtien ja sanomalehtien kustantamisen osalta merkittävin havainto oli tarve tunnistaa lisäsuoritusvelvoitteet tapauksissa, joissa uusille tilaajille annetaan tilaajalahjoja. Televisio- ja radiotoimintojen tuottojen kirjaaminen on jo nyt vahvasti sidoksissa yksittäisiin suoritusvelvoitteisiin, joten IFRS 15 -standardin vaikutustusta pidetään vähäisenä. Oppimiskursseiden osalta

merkittävimmät havainnot liittyivät yhdistelmätuotteista eli painettujen ja digitaalisten tuotteiden yhdistelmästä saatuihin tuottoihin. Joissakin tapauksissa on otettava huomioon useita suoritusvelvoitteita eri aikoina (ajan mittaan tai tietynä aikana) velvoitteiden luonteen mukaisesti. IFRS 15 -standardin vaikutustusta Sanoman liikevaihtoon vuositasona pidetään vähäisenä, mutta standardi vaikuttaa neljänneksen väliseen jaksotukseen. Täyden vertailukelpoisuuden varmistamiseksi Sanoma on päättänyt soveltaa standardia takautuvasti. Sanoma on päättänyt, ettei se sovelle mitään standardin käytännön apukeinoista. Sanoma tekee tarvittavat IFRS 15 -standardin vaatimat muutokset laskentajärjestelmiin vuoden 2018 ensimmäisen neljänneksen aikana. Oikaistut vuoden 2017 luvut tullaan julkaisemaan erillisellä tiedotteella vuoden 2018 ensimmäisen kvartaalin aikana.

- IFRS 2 **Osakeperusteiset maksut** muutos **Classification and Measurement of Share-based Payment Transactions** (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset kattavat kolme osa-aluetta: käteisvaroina maksettavien osakeperusteisten liiketoimien arvostaminen, nettona verojen jälkeen maksettavien osakeperusteisten liiketoimien luokittelu ja muutoksen kirjaaminen, kun käteisvaroina maksettava liiketoimi muutetaan omana pääomana maksettavaksi. Sanomalla on osakeperusteisesti maksettavia liiketoimia, joissa on netto-selvitysominaisuus verojen ennakonpidätykseen liittyen, joten muutoksella tulee olemaan vaikutus Sanoman tilinpäätökseen. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IAS 40 muutos **Sijoituskiinteistöjen siirrot** (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos selvittää milloin tehdään siirtoja sijoitusomaisuuden ja muun omaisuuden välillä. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRS -standardeihin tehdyt parannukset (Annual Improvements to IFRSs) muutoskokoelma 2014-2016, joulukuu 2016 (IFRS 12 muutos sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla ja IFRS 1 ja IAS 28 muutoksia sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty EU:ssa. Parannuksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- IFRS 16 **Vuokrasopimukset** (voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 16 sisältää yhden mallin vuokralle ottajan kirjanpitoon, jonka mukaan vuokralle ottajan tulee kirjata kaikki vuokrasopimukset varoihin ja velkoihin lukuun ottamatta 12 kuukauden tai alle 12 kuukauden vuokrasopimuksia tai vuokrasopimuksia, joiden arvo on vähäinen. Vuokralle antaja luokittelee edelleen vuokrasopimukset rahoitusleasingso-pimuksiin ja muihin vuokrasopimuksiin. Sanoma käynnisti projektin IFRS 16 -standardin vaikutusten arvioimiseksi vuonna 2017. Tällä hetkellä on kartoitettu Sanoma-konsernin nykyiset vuokrasopimukset. Konsernin vuokrasopimukset liittyvät pääosin vuokrattuihin kiinteistöihin ja autoihin. Tilinpäätös-päivänä Sanomalla oli 249,4 milj. euroa ei-purettavissa olevia vähimmäisvuokravastuita, joten standardin vaikutus Sanoma konsernin lukuihin voi olla merkittävä. Seuraavassa vaiheessa arvioidaan järjestelmävaatimukset sekä kartoitetaan leasing-kirjausten tuottamiseen soveltuvia järjestelmiä. Lisäksi valitaan siirtymään sovellettava menetelmä (takautuva soveltaminen tai yksinkertaistettu menetelmä) sekä sovellettavat kirjaamista koskevat helpotukset.

2. Toimintasegmentit

Sanoma-konserniin kuului vuonna 2017 kolme raportoitavaa segmenttiä, jotka ovat myös sen strategisia liiketoimintasegmenttejä: Sanoma Media BeNe, Sanoma Media Finland ja Sanoma Learning. Sanoma Media BeNe käsittää Hollannin kuluttajamedialiiketoimintot (aikakauslehdet, tapahtumat, räätälöidyt mediaratkaisut, verkkopalvelut ja aplikaatiot) sekä hollantilaisen Aldipress-lehtijakelu-yhtiön. Sanoma Media Finland on Suomen johtava monikanavainen mediatalo, jonka tarjontaan kuuluvat sanoma- ja aikakauslehdet, televisio, radio sekä verkko- ja mobiilikanavat. Sanoma Learning on monikanavaisten oppimiskäytäntöjen johtava tarjoaja Euroopassa. Sen päämarkkinat ovat Puola, Hollanti, Suomi, Belgia ja Ruotsi. Lopetettuihin toimintoihin kuuluu Belgian naistenlehtien tuotevalikoima, jonka Sanoma aikoo myydä vuoden 2018 toisen neljänneksen loppuun mennessä.

Sanoma Media BeNe

Sanoma Media BeNe sisältää Hollannin kuluttajamediatoiminnot sekä hollantilaisen Aldipress-lehtijakelu-yhtiön. Hollannissa Sanoman tuotetarjoama on johtavien joukossa: siihen kuuluu yli 30 vahvaa tuotebrändiä ja hyvä markkina-asema aikakauslehdissä, tapahtumissa, yritysjulkaisuissa, sähköisissä kauppapaikoissa, verkkosivustoissa ja sovelluksissa. Sanoma kehittää menestyksekkäitä markkinointiratkaisuja mainostajille yhdistämällä sisältöä ja asiakastietoa. Yhteensä Sanoma Media BeNe tavoittaa kuukausittain yli 12 miljoonaa kuluttajaa.

Sanoma Media Finland

Sanoma Media Finland on Suomen johtava monikanavainen mediatalo, joka tarjoaa tietoa, elämyksiä, inspiraatiota ja viihdettä sanoma- ja aikakauslehdissä, televisiossa, radiossa, verkossa ja mobiilissa. Sanoma Media Finlandin tarjoama sisältää johtavia brändejä ja palveluita, kuten Aku Ankka, Me Naiset, Helsingin Sanomat, Oikotie, Ilta-Sanomat, Nelonen, Radio Suomipop ja Ruutu. Ne tavoittavat päivittäin lähes jokaisen suomalaisen. Mainostajille Sanoma Media Finland on luotettava kumppani, joka tarjoaa näkemyksellisiä, vaikuttavia ja tavoitettavia ratkaisuja.

Sanoma Learning

Sanoma Learning on yksi Euroopan johtavista oppimisen yhtiöistä, jonka ratkaisuja käyttää n. 10 miljoonaa oppilasta ja miljoona opettajaa. Monikanavaisten oppimiskäytäntöjen avulla Sanoma auttaa oppilaita saavuttamaan hyviä oppimistuloksia ja tehostaa opettajien työtä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa. Sanoman paikallisten tytäryhtiöiden liiketoiminta edistää hyvää koulutusta Puolassa, Hollannissa, Suomessa, Belgiassa ja Ruotsissa, joiden koulujärjestelmät ovat maailman parhaiden joukossa.

Kohdistamattomat/eliminoinnit

Kohdistamattomat/eliminoinnit-sarakkeessa esitetään konsernieliminoimien lisäksi ydintoimintaan kuulumattomat liiketoiminnot, konsernitoiminnot, kiinteistöyhtiöt sekä segmenteille kohdistamattomat erät.

Segmentit 2017, milj. euroa	Media Bene	Media Finland	Media Learning	Kohdistamattomat /eliminoinnit	Jatkuvat toiminnot	Lopetetut toiminnot	Eliminoinnit	Konserni
Ulkoinen liikevaihto	543,3	570,2	319,9		1 433,4	79,2		1 512,6
Sisäinen liikevaihto		0,4	0,0	-0,4		1,3	-1,3	
Liikevaihto	543,3	570,6	319,9	-0,4	1 433,4	80,5	-1,3	1 512,6
Poistot ja arvonalentumiset	-42,3	-90,2	-52,7	-5,8	-191,0	-4,2		-195,1
Liikevoitto	-366,0	71,9	45,3	9,8	-238,9	3,6		-235,4
Operatiivinen liikevoitto	65,8	65,7	57,0	-10,2	178,2	6,5		184,8
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	1,2	0,2			1,4			1,4
Rahoitustuotot				12,9	12,9	0,2	-0,2	12,9
Rahoituskulut				-36,2	-36,2	-0,1	0,2	-36,2
Tulos ennen veroja					-260,9	3,6		-257,3
Käyttöomaisuusinvestoinnit	5,1	6,3	19,7	7,1	38,2	0,0		38,2
Liikearvo	581,0	77,7	443,6	-167,7	934,6			934,6
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	15,6	4,9		0,4	20,8			20,8
Segmentin varat	767,2	230,6	672,5	-129,0	1 541,3	1,3		1 542,6
Muut varat								46,6
Varat yhteensä								1 589,2
Segmentin velat	753,3	220,4	118,3	-533,5	558,4	10,6		569,0
Muut velat								465,7
Velat yhteensä								1 034,7
Liiketoiminnan rahavirta	38,4	61,6	62,3	-26,9	135,4	5,1	0,7	141,2
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	1 316	1 744	1 401	285	4 746	182		4 928

Segmentit 2016, milj. euroa	Media Bene	Media Finland	Learning	Kohdistamattomat /eliminoinnit	Jatkuvat toiminnot	Lopetetut toiminnot	Eliminoinnit	Konserni
Ulkoinen liikevaihto	691,2	580,5	282,5	0,3	1 554,4	84,7		1 639,1
Sisäinen liikevaihto		0,4	0,1	-0,6		0,8	-0,8	
Liikevaihto	691,2	580,9	282,6	-0,3	1 554,4	85,5	-0,8	1 639,1
Poistot ja arvonalentumiset	-156,9	-93,9	-39,9	-4,5	-295,3	-4,4		-299,7
Liikevoitto	110,9	41,3	67,4	-12,6	206,9	-10,3		196,6
Operatiivinen liikevoitto	82,7	49,5	56,8	-24,0	164,9	2,9		167,9
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	-2,2	0,3	-0,4	-0,2	-2,4			-2,4
Rahoitustuotot				10,5	10,5	0,2	-0,2	10,5
Rahoituskulut				-47,7	-47,7	0,0	0,2	-47,5
Tulos ennen veroja					167,3	-10,2		157,2
Käyttöomaisuusinvestoinnit	5,9	5,2	17,7	6,0	34,9	-0,1		34,8
Liikearvo	1 301,8	86,5	274,2	0,4				1 663,0
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	17,1	3,7	0,1	0,4				21,3
Segmentin varat	1 720,2	258,1	505,0	43,6				2 526,9
Muut varat								78,7
Varat yhteensä								2 605,6
Segmentin velat	932,1	215,9	110,3	-553,6				704,7
Muut velat								898,5
Velat yhteensä								1 603,1
Liiketoiminnan rahavirta	79,7	81,0	56,5	-59,1				158,1
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	1 586	1 797	1 413	374	5 171	213		5 384

Segmenttiraportoinnin laskentaperiaatteet eivät poikkea konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteista. Konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi sekä segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat segmenttien liikevoittoon. Konsernissa ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä toimii konsernin johtoryhmä. Segmentin varat eivät sisällä rahavaroja, korollisia

saamisia, verosaamisia eivätkä laskennallisia verosaamisia. Segmentin velat eivät sisällä rahoitusvelkoja, verovelkoja ja laskennallisia verovelkoja. Investoinnit sisältävät lisäykset aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan.

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot 2017, milj. euroa	Suomi	Hollanti	Muut EU-maat	Muut maat	Eliminoinnit	Jatkuvat toiminnot	Lopetetut toiminnot	Eliminoinnit	Konserni
Ulkoinen liikevaihto	622,1	613,0	198,3			1 433,4	79,2		1 512,6
Pitkäaikaiset varat	329,3	862,8	76,2	-0,2	0,0	1 268,2	1,1	0,0	1 269,3

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot 2016, milj. euroa	Suomi	Hollanti	Muut EU-maat	Muut maat	Eliminoinnit	Jatkuvat toiminnot	Lopetetut toiminnot	Eliminoinnit	Konserni
Ulkoinen liikevaihto	624,1	762,9	167,2	0,2	0,0	1 554,4	84,7	0,0	1 639,1
Pitkäaikaiset varat	234,3	1 770,9	199,5					0,0	2 204,8

Ulkoinen liikevaihto sekä pitkäaikaiset varat esitetään yhteisön kotipaikan mukaan. Pitkäaikaiset varat eivät sisällä rahoitusinstrumentteja, laskennallisia verosaamisia ja työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin liittyviä varoja.

Konsernin tuotot liiketoimista yhdenkään yksittäisen asiakkaan kanssa eivät ole yli 10 % konsernin liikevaihdosta.

3. Operatiivisen liikevoiton muodostuminen

Jatkuvat toiminnot, milj. euroa	2017	2016
Liikevoitto	-238,9	206,9
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät *		
Media BeNe		
Arvonlentumiset		-13,6
Myyntivoitot/ -tappiot **	-424,9	13,3
Rakennejärjestelykulut	-12,1	-12,3
Muut		
Hollannin etuuspohjaisen eläkejärjestelyn muutos maksupohjaiseksi		40,8
Media Finland		
Myyntivoitot/ -tappiot	10,8	0,5
Rakennejärjestelykulut	-4,5	-7,5
Muut		
Ylikatteen siirto Sanoman eläkesäätiössä		-1,2
Learning		
Arvonlentumiset	-7,8	-4,4
Rakennejärjestelykulut	-6,2	-10,9
Muut		
Etuuspohjaisen eläkejärjestelyn muutos	2,3	22,9
Ylikatteen siirto Sanoman eläkesäätiössä		3,0
Muut yhtiöt		
Myyntivoitot/ -tappiot	25,8	2,7
Rakennejärjestelykulut	-0,5	-0,4
Muut		
Ylikatteen siirto Sanoman eläkesäätiössä		-1,8
Hollannin etuuspohjaisen eläkejärjestelyn muutos maksupohjaiseksi		11,0
Yhteensä	-417,2	42,0
Operatiivinen liikevoitto, jatkuvat toiminnot	178,2	164,9

Rahoitustuottojen ja -kulujen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, milj. euroa	2017	2016
Lainan arvonalentuminen		-4,6
Arvonlentumiset	-0,1	
Yhteensä	-0,1	-4,6
Määräysvallattomien omistajien osuuteen sisältyvät vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät **	138,4	2,5
Lopetettujen toimintojen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, milj. euroa	2017	2016
Arvonlentumiset	-2,5	
Rakennejärjestelykulut	-0,5	-13,2
Yhteensä	-3,1	-13,2

* Vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ei ole tilintarkastettu.

** Liikevoittoon sisältyvä -424,2 milj. euron tappio ja määräysvallattomien omistajien osuuteen sisältyvä 138,4 milj. euron oikaisu liittyvät SBS:n myymiseen. Kokonaisvaikutus emoyhtiön omistajille kuuluvaan tilikauden tulokseen on -286,2 milj. euroa.

4. Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Lopetetut toiminnot vuonna 2017

Sanoma ilmoitti 16.1.2018 myyvänsä naistenlehtien tuotevalikoimansa Belgiassa Roularta Media Groupille vuoden 2018 toisen neljänneksen loppuun mennessä. Toiminnot luokiteltiin lopetuiksi toiminnoiksi. Lopettujen toimintojen tulos, varat ja velat sekä rahavirrat on esitetty seuraavissa taulukoissa.

Lopettujen toimintojen tuloslaskelma

milj. euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Liikevaihto	80,5	85,5
Liiketoiminnan muut tuotot	0,0	0,1
Materiaalit ja palvelut	-34,5	-36,1
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-14,9	-25,9
Liiketoiminnan muut kulut	-23,4	-29,7
Osuus yhteisyritysten tuloksista		0,2
Poistot ja arvonalentumiset	-4,2	-4,4
Liikevoitto	3,6	-10,3
Rahoitustuotot	0,2	0,2
Rahoituskulut	-0,1	0,0
Tulos ennen veroja	3,6	-10,2
Tuloverot	-1,4	3,5
Tilikauden tulos lopetuista toiminnoista	2,3	-6,7

Lopettujen toimintojen kassavirrat

milj. euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Liiketoiminnan rahavirta	5,1	-14,8
Investointien rahavirta	-5,8	16,0
Rahoituksen rahavirta	0,0	-0,1

Lopettujen toimintojen varat ja velat vuonna 2017

Lopettuihin toimintoihin liittyvät varat, milj. euroa	2017
Liikearvo	0,4
Muut aineettomat hyödykkeet	0,7
Laskennalliset verosaamiset	1,2
Vaihto-omaisuus	0,1
Yhteensä	2,4

Lopettuihin toimintoihin liittyvät velat, milj. euroa	2017
Eläkeveloitteet	4,0
Ostovelat ja muut velat	6,7
Yhteensä	10,6

Myytävänä olevat omaisuuserät vuonna 2016

Maaliskuussa 2016 Sanoma sai päätökseen Venäjän jäljellä olevien liiketoimintojen myynnin, jotka oli luokiteltu myytävänä oleviksi 31.12.2015.

Joulukuussa 2016 luokiteltiin myytävänä oleviksi Kiinteistö Oy Lehti-kaari 1 ja Kiinteistö Oy Lepolankatu 15. Sanoma sopi joulukuussa 2014 myyvänsä nämä kaksi Kouvolassa ja Lappeenrannassa sijaitsevaa paino- ja toimistokiinteistöään Länsi-Savo Oy:lle. Kauppa saatiin päätökseen maaliskuussa 2017.

Seuraavissa taulukoissa esitetään myytävänä oleviksi luokitellut varat ja velat.

Myytävänä olevat omaisuuserät, milj. euroa	2016
Aineelliset hyödykkeet	6,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,0
Yhteensä	6,8

Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat, milj. euroa	2016
Laskennalliset verovelat	0,2
Ostovelat ja muut velat	0,0
Yhteensä	0,3

Myytävänä olevat omaisuuserät on arvostettu kirjanpitoarvoon.

5. Hankitut ja myydyt liiketoiminnot

Hankittujen liiketoimintojen varat ja velat käypään arvoon, milj. euroa	2017	2016
Aineelliset hyödykkeet		0,5
Aineettomat hyödykkeet	3,2	23,9
Muut pitkäaikaiset varat		2,0
Vaihto-omaisuus		3,5
Muut lyhytaikaiset varat		5,3
Varat yhteensä	3,2	35,3
Pitkäaikainen vieras pääoma		-16,9
Lyhytaikainen vieras pääoma	-0,4	-6,7
Velat yhteensä	-0,4	-23,5
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	2,8	11,7
Hankintahinta	2,9	25,5
Määräysvallattomien omistajien osuus perustuen suhteelliseen osuuteen hankitun omaisuuden nettovarallisuudesta		0,0
Aiempi omistusosuus käypään arvoon arvostettuna		2,2
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	-2,8	-11,7
Liikearvo hankinnoista	0,1	15,9

Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, milj.euroa	2017	2016
Hankintahinta	14,0	1,7
Hankitun osuuden kirjanpitoarvo	2,6	-0,2
Hankinnan vaikutus konsernin omaan pääomaan	-11,4	-1,9

Hankituista liiketoiminnoista maksettu kauppahinta vähennettynä hankituilla rahavaroilla, milj. euroa	2017	2016
Tilikaudella maksetut hankintamenot	2,9	27,2
Hankittujen toimintojen rahavarat		-0,9
Hankintahintavelkojen maksu (+) / lisäys (-)	0,1	-6,6
Hankituista liiketoiminnoista maksettu kauppahinta vähennettynä hankituilla rahavaroilla	3,1	19,8
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnoista maksettu kauppahinta	11,1	

Hankitut liiketoiminnot vuonna 2017

Vuonna 2017 Sanoma investoi 16,9 milj. euroa yritys- ja liiketoiminta-ostoihin. Yksittäisten hankintojen vaikutukset konsernin lukuihin eivät olleet merkittäviä.

Toukokuussa Sanoma Media Finland osti A-lehdiltä Urheilulehden. Kaupan myötä Urheilusanomien ja Urheilulehden brändit yhdistettiin.

Kesäkuussa Sanoma Media Finland nosti omistusosuutensa suomalaisessa Mobiilimarkkinointi Routa -yhtiössä 51 %:sta 80 %:iin ja siirsi Routaan kaiken pienten- ja keskiuurten yritysten mainonnan myyntiin keskittyneen osaamisen ja henkilöstön.

Syyskuussa Sanoma Media Finland osti Nettirakentajat Oy:ltä Talovertailu.fi:n liiketoiminnan. Kaupan mukana ei siirtynyt henkilöstöä.

Lokakuussa Sanoma Media Finland osti liiketoimintakaupalla LKI-Asiantuntijapalvelut Oy:n liiketoiminnan. Yhtiön tuotevalikoimaan kuuluu Suomen johtava kiinteistönvälitysjärjestelmä PDX+ ja PDX Construction, uudiskohteiden asuntomyyntin ja -markkinoinnin työkalu rakennusliikkeille. Kaupan mukana LKI-Asiantuntijapalvelut Oy:n työntekijät siirtyivät Oikotien palvelukseen.

Hankitut liiketoiminnot vuonna 2016

Vuonna 2016 Sanoma investoi 27,2 milj. euroa yritys- ja liiketoimintaostoihin. Yksittäisten hankintojen vaikutukset konsernin varoihin ja velkoihin eivät olleet merkittäviä. Hankintojen yhteisvaikutus konsernin liikevaihtoon omistusajalta oli 13,0 milj. euroa ja liikevoittoon -4,3 milj. euroa.

Tammikuussa Sanoma hankki 80 % osuuden suomalaisesta oppimispalveluita tuottavasta TutorHouse-yhtiöstä.

Kesäkuussa Sanoma osti hollantilaiset ostohyvitys- eli cashback-markkinointiin erikoistuneet yritykset: Scoupy-yrityksen jäljellä olevat osakkeet ja Kortingsleuk.nl-yrityksen koko osakekannan. Yhtiöiden palveluksessa oli 38 työntekijää vuoden 2016 lopussa.

Kesäkuussa Sanoma osti belgialaisen oppimateriaalikäytäntö De Boeckin Ergon Capital Partnersilta. Yhtiön palveluksessa oli 82 työntekijää vuoden 2016 lopussa.

Liiketoimintojen myynnit 2017

Myytyjen toimintojen vaikutus konsernin varoihin ja velkoihin, milj. euroa	SBS	Muut	2017 yhteensä	2016
Aineelliset hyödykkeet	2,6	0,1	2,7	2,6
Liikearvo	715,5	14,3	729,8	10,0
Muut aineettomat hyödykkeet	200,3	2,6	202,9	4,5
Vaihto-omaisuus				0,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	38,3	0,7	39,0	14,5
Rahavarat	25,8	3,1	28,9	2,3
Varat yhteensä	982,5	20,8	1 003,3	34,1
Laskennalliset verovelat	-18,1	-0,6	-18,7	-1,1
Rahoitusvelat	-46,0		-46,0	-0,6
Ostovelat ja muut velat	-112,4	-0,6	-113,0	-5,0
Velat yhteensä	-176,6	-1,1	-177,7	-6,7
Vähemmistöosuuden muutos			-117,2	
Nettovarat	688,7	19,7	708,4	27,4
Myyntituloksen oikaisu		0,3	0,3	
Myytyjen toimintojen muuntoerot				0,4
Myyntihinta	237,1	29,0	266,1	44,7
Myymiseen liittyvät kulut	-5,6	-0,3	-5,9	
Liiketoimintojen myyntivoitot (netto)	-457,2	9,3	-448,0	17,7

Myytyjen toimintojen rahavirtavaikutus, milj. euroa	SBS	Muut	2017 yhteensä	2016
Tilikaudella kirjatut myyntihinnat	237,1	29,0	266,1	44,7
Myymiseen liittyvät kulut	-5,6	-0,3	-5,9	
Myytyjen toimintojen rahavarat	-25,8	-3,1	-28,9	-2,3
Kauppahintasaatavien maksu (+) / lisäys (-)		4,2	4,2	0,7
Myytyjen toimintojen rahavirtavaikutus	205,6	29,7	235,4	43,1

Huhtikuussa 2017 Sanoma myi luokiteltuihin verkkoilmoituksiin erikoistuneen Sanoma Baltics AS:n ja kirjasi 9,9 milj. euron myyntivoiton.

Kesäkuussa Sanoma myi Kieskeurig.nl-hintavertailusivuston Hollannissa.

Heinäkuussa Sanoma sai päätökseen 67 %:n osuutensa myynnin hollantilaisesta TV-yhtiö SBS:stä. Sanoma sai yrityskaupasta maksuna 237 milj. euroa sekä 100 %:n omistusosuuden Veronica Uitgeverij B.V.:stä. Sanoma kirjasi tulokseensa kaupasta yhteensä -308,1 milj. euron tappion, jolla ei ole kassavirtavaikutusta. Yrityskaupan kokonaisvaikutus Sanoman nettotulokseen oli -286,2 milj. euroa.

Liiketoimintojen myynnit 2016

Joulukuussa 2015 Sanoma myi 50 % osuutensa Fashion Pressistä sekä muut jäljellä olevat liiketoimintonsa Venäjällä (jäljellä olevat United Pressin liiketoiminnot sekä 50 % osuuden Mondadori Independent Mediasta). Kauppa saatiin päätökseen maaliskuussa 2016.

Tammikuussa 2016 Sanoma myi suomalaisen AAC Global -kielipalveluyhtiön.

Helmikuussa Sanoma myi hollantilaisen autojen luokiteltuihin ilmoituksiin erikoistuneen Autotrader n:n AutoScout24:lle. Sanoma kirjasi kaupasta 13,3 milj. euron suuruisen myyntivoiton.

Syyskuussa Sanoma myi suomalaisen Head Officen asiakaslehtiliiketoiminnan Fokus Medialle.

6. Liikevaihto

Liikevaihdon jakautuminen tavaroihin ja palveluihin, jatkuvat toiminnot, milj. euroa	2017	2016*
Tavaroiden myynti	854,3	752,8
Palvelujen myynti	579,0	801,6
Yhteensä	1 433,4	1 554,4

* Vertailuluvut on oikaistu johtuen Belgian naistenlehtien tuotevalikoiman luokittelusta lopetetuiksi toiminnoksi.

Tavaroiden myyntiin luetaan aikakauslehtien, sanomalehtien ja kirjojen sekä muiden fyysisten tuotteiden myynti.

Palvelujen myyntiin luetaan mainos- ja ilmoitusmyynti niin lehdissä, televisiossa, radiossa kuin verkossa sekä sähköisten markkinapaikkojen myynti. Palvelujen myynti käsittää myös lehtijakelutoiminnan myynnin ja oppimisjärjestelmistä ja tietokannoista perityt käyttöoikeusmaksut.

7. Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muut tuotot, jatkuvat toiminnot, milj. euroa	2017	2016*
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	1,1	1,0
Konserniyhtiöiden ja liiketoimintojen myyntivoitot	10,8	16,8
Yhteis- ja osakkuusyritysten myyntivoitot		0,8
Sijoituskiinteistöjen myyntivoitot	25,8	
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	2,9	2,8
Muut vuokratuotot	4,2	3,1
Julkiset avustukset	0,1	0,3
Muut	18,4	24,1
Yhteensä	63,4	48,9

* Vertailuluvut on oikaistu johtuen Belgian naistenlehtien tuotevalikoiman luokittelusta lopetetuiksi toiminnoksi.

Vuonna 2017 konserniyhtiöiden ja liiketoimintojen myyntivoittoihin sisältyy verkkoilmoituksiin erikoistuneen Sanoma Baltics AS:n myynnistä syntynyt 9,9 milj. euron myyntivoitto. Sijoituskiinteistöjen myyntivoittoon sisältyy Ludviginkadulla Helsingissä sijaitsevan toimistokiinteistön 24,3 milj. euron myyntivoitto.

Vuonna 2016 konserniyhtiöiden ja liiketoimintojen myyntivoittoihin sisältyi hollantilaisen autojen luokiteltuihin ilmoituksiin erikoistuneen Autotrader.nl:n myynnistä syntynyt myyntivoitto 13,3 milj. euroa ja 1,9 milj. euron myyntivoitto suomalaisen kieli-, viestintä- ja koulutuspalveluihin erikoistuneen AAC Global Oy:n myynnistä.

Muut liiketoiminnan tuotot sisältävät 3,1 milj. euroa (2016: 2,0) kopiointikorvauksia, 4,2 milj. euroa (2016: 2,9) vaihtoehtoihin maksutappoihin liittyviä tuottoja sekä 1,7 milj. euroa (2016: 4,9) edelleen veloitettuja jakelukustannuksia.

[+](#) Sijoituskiinteistöistä kerrotaan lisää liitetiedossa 14.

8. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, jatkuvat toiminnot, milj. euroa	2017	2016*
Palkat ja palkkiot	-272,9	-301,4
Osakkeina toteutettavat osakeperusteiset maksut	-1,8	-1,0
Käteisvaroina toteutettavat osakeperusteiset maksut	-4,4	-2,6
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	-33,5	-36,5
Eläkekulut, etuusperusteiset järjestelyt	-0,4	71,6
Muut henkilösivukulut	-27,1	-29,7
Yhteensä	-340,1	-299,6

* Vertailuluvut on oikaistu johtuen Belgian naistenlehtien tuotevalikoiman luokittelusta lopetetuiksi toiminnoiksi.

➕ [Johdon palkat ja palkkiot sekä muut etuudet on esitetty liitetiedossa 33. Osakeperusteista palkitsemista on kuvattu liitetiedossa 23.](#)

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Sanoma-konsernilla on sekä maksupohjaisia että etuusperusteisia eläkejärjestelyjä henkilöstön eläketurvan kattamiseksi. Eläke-etuudet on järjestetty paikallisten vaatimusten ja lainsäädännön mukaan. Suurin osa eläkejärjestelyistä on maksupohjaisia, joissa työnantajan maksuvelvoite ja siitä seuraava tuloslaskelman kulu perustuu ennalta asetettuun kiinteään tasoon tai prosenttiosuuteen työntekijän palkasta. Maksupohjaiseen eläkejärjestelyyn suoritettavat maksut ja vastaavat kulut tuloslaskelmalla olivat yhteensä 33,5 milj. euroa (2016: 36,5). Sanoma-konsernissa on useita etuusperusteisia eläkejärjestelyjä. Vuoden 2017 lopussa voimassa olleet etuusperusteiset eläkejärjestelyt koskivat Suomea ja Belgiaa. Vuonna 2016 Hollannin etuusperusteiset eläkejärjestelyt korvattiin uudella maksuperusteisella järjestelyllä. Kaikkiin Hollannin aiempien etuusperusteisten eläkejärjestelyjen puitteissa myönnettyihin etuihin liittyvät vastaiset oikeudelliset ja tosiasialliset velvoitteet poistettiin vuoden 2016 aikana, ja niistä kirjattiin IAS 19 -standardin mukainen 75,3 milj. euron tulo vuodelle 2016.

Suomi

Suomessa konsernilla on TyEL-vakuutusjärjestelyjen (maksupohjainen järjestely) lisäksi oma eläkesäätiö, jossa hoidetaan tiettyjen konserniyhtiöiden lakisääteinen eläketurva sekä lisäeläkejärjestelyt. Säätiössä hoidettu eläketurva on luokiteltu etuusperusteiseksi järjestelyksi. Suomessa on lisäksi myös muita etuusperusteisia eläkejärjestelyjä, jotka on hoidettu vakuutusmuotoisena.

Suomessa lisäeläkejärjestelyt ovat keskimääräiseen loppupalkkaan perustuvia järjestelyjä. Etuudet koostuvat vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläketurvasta.

Eläkkeelle jäänyt työntekijä on oikeutettu lisäeläkejärjestelyn perusteella kuukausittaiseen eläkkeeseen, joka perustuu työntekijän keskimääräiseen loppupalkkaan. Normaali eläköitymisikä on 65, mutta voi olla tietyissä erityistilanteissa myös alhaisempi.

Sanoma-konsernista erillinen eläkesäätiö hallinnoi suomalaisia etuusperusteisia järjestelyjä. Eläkesäätiön päättämismääräystä käyttää ja sen asioita hoitaa hallitus, johon kuuluu sekä työnantajan että työntekijöiden edustajia. Hallitus nimittää eläkesäätiön asiamiehen, joka kuuluu hallitukseen varsinaisena jäsenenä.

Eläkesäätiön hallitus päivittää vuosittain sijoitussuunnitelman. Eläkesäätiöllä on hallituksen ja asiamiehen apuna Sanoma-konsernin sijoitustoimikunta. Eläkesäätiö on antanut valtuudet ulkopuoliselle omaisuudenhoidtajalle tehdä sijoituksia sijoitussuunnitelmassa annettujen rajojen sisällä. Sijoitukset kohdistetaan pääasiallisesti sijoituskohteisiin, joilla on päivittäinen kaupankäyntimahdollisuus, kuten pörssiosakkeet, joukkolainat ja niihin sijoittavat sijoitusrahastot.

Vapaaehtoiset etuusperusteiset järjestelyt ovat kokonaan rahastoituja ja lakisääteiset osittain rahastoituja.

Suomalaisten eläkejärjestelyjen riskit liittyvät lähinnä eläkevastuun riittävyyteen ja sijoitustoiminnan riskeihin. Eläkevastuu voi osoittautua riittämättömäksi, jos toimintapiirin vakuutuskanta oleellisesti poikkeaa muiden eläkelaitosten vakuutuskannasta ja keskimääräinen elinikä ylittää laskuperusteiden mukaisen oletuksen. Eläkesäätiöllä on tehty riskinhallinnan avuksi ennuste eläkemenon kehityksestä. Eläkesäätiön vakuutusmatemaatikko vastaa eläkevastuun turvaavuudesta. Eläkesäätiön keskeisiä sijoitustoiminnan riskejä ovat korkoriski, osakemarkkinariski, luottoriski, valuuttariski ja likviditeettiriski. Eri omaisuuslajeihin liittyviä riskejä hallitaan sijoitusten hyvällä hajautuksella eri omaisuuslajien välillä. Likviditeettiriskiä hallitaan sijoittamalla kohteisiin, jotka ovat hyvin nopeasti rahaksi muutettavissa.

Suomen eduskunnan hyväksymän vuonna 2017 voimaantulleen eläkeuudistuksen vaikutukset lisäeläkkeisiin on otettu huomioon ja yhtiö on päättänyt kompensoida lakisääteisen eläkeiän nousun lisäeläkkeillä.

Belgia

Sanoma Media Belgiumilla on kaksi järjestelyä, jotka luokitellaan etuusperusteisiksi eläkejärjestelyiksi IAS 19 -standardin mukaisesti:

- etuusperusteinen eläkejärjestely työntekijöille, jotka ovat olleet yhtiön palveluksessa ennen vuotta 2005
- maksuperusteinen järjestely, joka takaa tietyn vähimmäistuoton työntekijöille, jotka ovat olleet yhtiön palveluksessa vuodesta 2005 alkaen.

Kummankin järjestelyn säännöt ovat Belgian lisäeläkkeitä koskevan lain mukaisia.

Etuusperusteinen järjestely takaa eläkkeelle jäädessä kertakorvauksen, joka määräytyy loppupalkan ja palveluvuosien perusteella. Jos eläkkeeseen oikeutettu työntekijä kuolee ennen eläkkeelle jäämistä, kertakorvaus maksetaan perillisille. Työntekijän eläkemaksu on kiinteä prosenttiosuus vuosipalkasta, mutta työnantajan maksu vaihtelee työntekijälle taatun eläkemäärän edellyttämän kertymän mukaisesti.

Maksuperusteisessa järjestelyssä työnantajan ja työntekijän maksut perustuvat kiinteään prosenttiosuuteen vuosipalkasta. Sen puitteissa työntekijällä on oikeus valita haluamansa henkivakuutus ja työkyvyttömyysvakuutus. Ylijäämä sijoitetaan eläkkeelle jäädessä maksettavaan kertakorvaukseen. Järjestely takaa osittain vakuutetun vähimmäistuoton, jolloin työnantajalle jää rajallinen etuusohjainen vastuu. Työnantajan vähimmäistakuuseen mahdollisesti liittyvä rahoitusriski arvostetaan ja kirjataan IAS 19 -standardin mukaisesti.

Molemmat eläkejärjestelyt ovat täysin vakuutettuja ulkopuolisessa vakuutusyhtiössä. Se tarkoittaa, että maksut sijoitetaan yksittäisiin vakuutus sopimuksiin, joille vakuutuksenantaja takaa tietyn tuoton eri maksutasoilla. Vakuutuksenantaja voi tarjota vuosittain lisätuottoa voitonjakona tai etuuksina, mutta taatun vähimmäistuoton vuoksi varantojen arvo ei voi koskaan laskea. Varojen tosiasiallinen tuotto määräytyy taatun korkotason (ja mahdollisen voitonjaon) perusteella eikä riipu kohteena olevien vakuutuksenantajan sijoitusten arvostuksesta. Siksi sijoitusta ja sijoituspolitiikkaa koskeva riski on vakuutuksenantajalla.

Koska Belgian eläkejärjestelyt takaavat kertakorvauksen eläkkeelle jäädessä, pitkäikäisyysriski on rajallinen. Vaikka eläkkeensaajilla on mahdollisuus muuttaa kertakorvaus elinikäiseksi eläkkeeksi, suurin osa valitsee verotussyistä kertakorvauksen. Tähän mennessä yksikään Sanoma Media Belgiumin eläkkeensaaja ei ole valinnut elinikäistä eläkettä.

Konsernin ulkopuoliset vakuutusmatemaatikot ovat laatineet etuusohjaisten järjestelyjen vakuutusmatemaattiset laskelmat. Sanoma-konsernissa ei ole eläkejärjestelyjen lisäksi muita pitkäaikaisia työsuhte-etuksia.

Tuloslaskelmaan kirjatut kulut Sanoma-konsernin etuusohjaisista eläkejärjestelyistä ovat seuraavat:

Tuloslaskelman kulut etuusohjaisista järjestelyistä, milj. euroa	2017	2016
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	-2,5	-2,5
Nettokorot		-0,7
Aiempaan työsuorituksen perustuvat menot	-1,0	-1,5
Voitot/tappiot järjestelyn supistamisesta tai velvoitteen täyttämisestä	2,3	76,4
Hallintokulut	-0,2	-0,2
Yhteensä	-1,3	71,4

Vuonna 2017 kulu etuusohjaisista eläkejärjestelyistä sisältää 0,9 milj. euroa (2016: 0,1) kuluu myytävänä olevaksi luokitellusta eläkejärjestelystä.

Vuonna 2017 velvoitteen täyttäminen liittyi eläkejärjestelyn muutokseen Suomessa. Vuonna 2016 luku sisälsi 75,3 milj. euron tulon Hollannin aiempiin etuusohjaisiin eläkejärjestelyihin liittyvän velvoitteen täyttämistä. Ero etuusohjaisiksi eläkekuluksi kirjattujen ja etuusohjaiseen nettovelkaan sisältyvien järjestelyjen supistamisen tai velvoitteiden täyttämisen välillä johtui Hollannin järjestelyihin liittyvän velvoitteen täyttämisen yhteydessä tehdyistä suorista maksuista. Näihin maksuihin sisältyi jäljellä olevan velvoitteen kustannukset 20 milj. euron ehdottomasta kertakorvauksesta, joka päätti työnantajan lisärahoitusta koskevan velvoitteen. Vuonna 2015 tehdyn sopimuksen mukaisesti lisärahoitus oli tarkoitus maksaa erisuuruissa erissä vuosina 2015–2017.

Taseeseen kirjatut eläkevelat ja -varat ovat seuraavat:

Eläkevelat ja eläkevarat taseessa, milj. euroa	2017	2016
Eläkevelat *	13,7	13,7
Eläkevarat	16,6	9,7
Nettovelka yhteensä	-3,0	4,0

* Sisältää vuonna 2017 4,0 milj. euroa eläkevelkaa myytävänä olevaksi luokitellusta eläkejärjestelystä.

Etuuspohjainen nettovelka on muuttunut tilikauden aikana seuraavasti:

milj. euroa	Veloitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Yhteensä
1.1.2016	832,9	-758,7	74,2
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	2,5		2,5
Korkokulut tai -tuotot	10,4	-9,7	0,7
Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot	1,5		1,5
Voitot/tappiot järjestelyjen supistamisesta ja/tai veloitteen täyttämisestä	-709,1	616,5	-92,6
Hallintokulut		0,2	0,2
	-694,7	607,0	-87,7
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:			
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat voitot/tappiot	76,8		76,8
Kokemusperusteiset voitot/tappiot	-2,2		-2,2
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkotuottoon sisältyviä eriä		-55,1	-55,1
	74,6	-55,1	19,5
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn		-2,1	-2,1
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut	-0,5	0,5	
Maksetut etuudet	-16,1	16,1	
31.12.2016	196,3	-192,3	4,0
1.1.2017	196,3	-192,3	4,0
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	2,5		2,5
Korkokulut tai -tuotot	3,3	-3,3	0,1
Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot	1,0		1,0
Voitot/tappiot järjestelyjen supistamisesta ja/tai veloitteen täyttämisestä	-10,9	8,6	-2,3
Hallintokulut		0,2	0,2
	-4,1	5,5	1,4
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:			
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat voitot/tappiot	3,8		3,8
Kokemusperusteiset voitot/tappiot	-0,7		-0,7
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkotuottoon sisältyviä eriä		-10,1	-10,1
	3,1	-10,1	-7,0
Hankitut liiketoiminnot	0,7	-0,3	0,3
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn		-1,7	-1,7
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut	2,6	-2,6	
Maksetut etuudet	-11,0	11,0	
Muut muutokset	2,9	-2,8	0,1
31.12.2017	190,4	-193,4	-3,0

Seuraavassa taulukossa esitetään nettoeläkeveloitteen koostumus maittain:

Taseen etuusperusteinen nettoeläkevelka 2017, milj. euroa	Suomi	Belgia	Yhteensä
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	149,3	41,2	190,4
Varojen käypä arvo	-164,9	-28,5	-193,4
Yhteensä	-15,6	12,7	-3,0

Taseen etuusperusteinen nettoeläkevelka 2016, milj. euroa	Suomi	Belgia	Yhteensä
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	158,2	38,0	196,3
Varojen käypä arvo	-167,0	-25,3	-192,3
Yhteensä	-8,7	12,7	4,0

Sanoma-konsernin vuoden 2017 etuusperusteisten järjestelyjen kannatusmaksujen arvioidaan olevan noin 1,6 milj. euroa.

Järjestelyihin kuuluvien varojen jakautuminen omaisuusryhmittäin, %	2017	2016
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	42,7	40,2
Joukkovelkakirjalainat ja velkasitoumukset	51,0	54,6
Muut	5,6	3,5
Rahavarat	0,7	1,7
Yhteensä	100,0	100,0

Varojen käyvästä arvosta oli Sanoman osakkeita 7,1 milj. euroa (2016: 5,4). Varoihin kuuluvat kiinteistöt eivät ole konsernin omassa käytössä.

Oman pääoman ehtoiset instrumentit koostuvat lähinnä sijoitusrahoista, jotka on noteerattu aktiivisilla markkinoilla.

Käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset 31.12. *	2017	2016
Diskonttokorko, %	1,4	1,7
Odotettu palkankorotus, %	2,3	2,2
Odotettu eläkkeiden korotus, %	1,3	1,4

*Esitetty painotettuina keskiarvoina

Kuolevuutta koskevat oletukset perustuvat julkaistuihin tilastoihin ja kokemukseen. Oletusten pohjalta johdettu odotettavissa oleva jäljellä oleva elinikä oli raportointikautena seuraava:

Odotettavissa oleva jäljellä oleva elinikä 31.12., vuosia	2017	2016
Raportointikauden lopussa eläkkeelle jäävät		
Miehet	21,4	21,4
Naiset	25,4	25,4
20 vuoden kuluttua raportointikauden päättymisestä eläkkeelle jäävät		
Miehet	23,7	23,7
Naiset	28,1	28,1

Etuusperusteisten veloitteiden painotettu keskimääräinen voimassaoloaika oli 31.12.2017 14,3 vuotta (2016: 15,1).

Seuraavassa taulukossa esitetään jokseenkin mahdollisen vakuutusmatemaattisen oletuksen muutoksen vaikutus etuusperusteiseen eläkeveloitteeseen, kun muiden oletusten on oletettu pysyvän ennallaan.

Herkkyysoletukset 31.12., %	2017		2016	
	Lisäys	Vähennys	Lisäys	Vähennys
Diskonttokorko (0,5 % muutos)	-6,1	6,9	-6,5	7,4
Odotettu palkankorotus (0,5 % muutos)	1,3	-1,3	1,3	-1,2
Odotettu eläkkeiden korotus (0,5 % muutos)	5,6	-5,2	6,0	-5,6
Kuolevuus (1 vuoden muutos)	3,3	-3,1	3,2	-3,1

9. Materiaalit ja palvelut ja liiketoiminnan muut kulut

Materiaalit ja palvelut, jatkuvat toiminnot, milj. euroa	2017	2016*
Paperikulut	-41,1	-40,3
Raaka-aine- ja tarvikekulut	-60,7	-51,6
Kuljetus- ja jakelupalvelukulut	-159,4	-169,7
Painopalvelukulut	-45,9	-40,9
Toimitukselliset alihankintakulut	-32,0	-36,2
Rojaltit	-49,1	-50,6
Muut palvelut	-29,0	-41,0
Muut	-36,0	-36,3
Yhteensä	-453,2	-466,7

Liiketoiminnan muut kulut, jatkuvat toiminnot, milj. euroa	2017	2016*
Konserniyhtiöiden ja liiketoimintojen myyntitappiot	-457,8	0,0
Kiinteistöjen hoitokulut	-11,1	-11,0
Vuokratkulut	-36,8	-38,7
Mainonta- ja markkinointikulut	-84,5	-87,2
Toimisto-, atk- ja tietoliikennekulut	-92,3	-103,8
Asiantuntijakulut	-36,7	-41,0
Matkakulut	-9,5	-11,2
Muut	-27,2	-41,7
Yhteensä	-755,8	-334,6

* Vertailuluvut on oikaistu johtuen Belgian naistenlehtien tuotevalikoiman luokittelusta lopetetuiksi toiminnoiksi.

Konsernilla ei ollut merkittäviä tutkimus- ja kehittämismenoja tilikaudella tai vertailukaudella.

Tilintarkastajan palkkiot, milj. euroa	2017	2016
Tilintarkastus	-1,1	-1,2
Todistukset ja lausunnot		0,0
Muut palvelut	-0,3	-0,2
Yhteensä	-1,4	-1,4

PricewaterhouseCoopers Oy:lle maksetut palkkiot muista palveluista olivat 0,2 milj. euroa.

Vuonna 2017 Sanoman tilintarkastajana toimi KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy. Tilintarkastajille maksetut muut palkkiot sisältävät mm. lehtien levikkitarkistuksia maissa, joissa ei ole virallista levikin tarkastusta sekä neuvontapalveluja mm. yritysjärjestelyihin liittyen.

10. Rahoituserät

Rahoituserät, jatkuvat toiminnot, milj. euroa	2017	2016*
Osinkotuotot	0,1	0,1
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	0,3	0,4
Myytavissä olevien sijoitusten myyntivoitot	0,3	
Valuuttakurssivoitot	12,1	10,0
Muut rahoitustuotot	0,1	0,0
Rahoitustuotot yhteensä	12,9	10,5
Korkokulut jaksotettuun hankintameno- arvostetuista rahoitusveloista	-16,7	-25,5
Koronvaihtosopimukset, ei suojauslaskennassa, käyvän arvon muutos	-0,4	-0,5
Valuuttatermiinisopimukset, ei suojauslaskennassa, käyvän arvon muutos	-7,2	-1,8
Arvonalentumistappiot myytävissä olevista sijoituksista	-0,1	-0,2
Valuuttakurssitappiot	-3,8	-8,5
Muut rahoituskulut	-8,0	-11,3
Rahoituskulut yhteensä	-36,2	-47,7
Yhteensä	-23,3	-37,2

* Vertailuluvut on oikaistu johtuen Belgian naistenlehtien tuotevalikoiman luokittelusta lopetetuiksi toiminnoiksi.

11. Tuloverot ja laskennalliset verot

Tuloverot, jatkuvat toiminnot, milj. euroa	2017	2016
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-32,2	-29,9
Edellisten tilikausien verot	-2,1	1,6
Verokannan muutoksesta johtuva laskennallisen veron muutos	1,2	
Laskennallisten verojen muutos	-6,3	-16,3
Muut verot	0,0	0,0
Verot tuloslaskelmassa	-39,4	-44,6

Konsernin verokulu yhteensä 40,8 milj. euroa (2016: 41,2) sisältää tuloslaskelman verokuluihin kirjatut kulut 39,4 milj. euroa (2016: 44,6), sekä lopetetuista toiminnoista aiheutuneen verokulun 1,4 milj. euroa (2016: -3,5).

Tuloslaskelman verojen täsmäytys paikallisiin verokantoihin, jatkuvat toiminnot, milj. euroa	2017	2016
Verot voimassaolevalla verokannalla (Suomi)	52,2	-33,5
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavan verokannan vaikutus	18,3	-7,6
Verot konsernin kunkin toimintamaan verokannan mukaan	70,5	-41,1
Verovapaat tulot	12,9	6,3
Vähennyskelpoiset poistot	0,0	0,2
Vähennyskeltottomat poistot ja arvonalentumiset	-1,3	-3,5
Muut vähennyskeltottomat kulut	-120,0	-3,9
Yhteisyritysten ja osakkuusyhtiöiden vaikutus	0,1	0,6
Tilikauden tappiot, joista ei laskettu verosaamista	-0,3	-2,2
Verosaamisen muutos aikaisempien vuosien tappiosta	-0,5	-2,6
Muut verot	0,0	0,0
Edellisten tilikausien verot	-2,1	1,6
Verokannan muutoksesta johtuva laskennallisen veron muutos	1,2	
Verot tuloslaskelmassa	-39,4	-44,6
Emoyhtiön verokanta	20,0 %	20,0 %

Laskennalliset verosaamiset ja -velat 2017, milj. euroa	1.1.	Kirjattu tuloslaskelmaan	Ostetut /myytyt tytäryritykset	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Verokannan muutos	Muuntoerot ja muut erät	31.12.
Laskennalliset verosaamiset							
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	0,0	0,0				0,0	0,0
Varaukset	4,8	0,3				0,2	5,3
Vahvistetut tappiot	15,8	-9,1			-0,8	-0,1	5,8
Arvonalentumiset aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	0,1						0,1
Etuuspohjaiset eläkevelvoitteet	4,6	0,3		-1,7	0,0	-0,2	2,9
Muut erät	4,6	-0,1	-0,8		-0,1	-0,3	3,2
Yhteensä	29,9	-8,7	-0,8	-1,7	-0,9	-0,4	17,3
Laskennalliset verovelat							
Varojen arvostaminen käypään arvoon hankinnassa	41,4	-2,8	-17,4		-1,4	-0,2	19,7
Kertyneet poistoerot ja verottamattomat varaukset	5,6	-0,3				-0,1	5,3
Etuuspohjaiset eläkevarat	1,9	0,3		1,3		-0,2	3,3
Muut erät	11,2	1,0	-1,5			-0,5	10,0
Yhteensä	60,1	-1,8	-18,9	1,3	-1,4	-1,0	38,3

Sisältää jatkuvat ja lopetetut toiminnot.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat 2016, milj. euroa	1.1.	Kirjattu tuloslaskelmaan	Ostetut/myytyt tytäryritykset	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Muuntoerot ja muut erät	31.12.
Laskennalliset verosaamiset						
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	0,0	0,0			0,0	0,0
Varaukset	3,1	1,8			-0,1	4,8
Vahvistetut tappiot	12,5	1,7	1,6		-0,1	15,8
Arvonalentumiset aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	0,1					0,1
Etuuspohjaiset eläkevelvoitteet	19,0	-19,8		5,5	0,0	4,6
Suojauslaskenta	0,1			-0,1		
Muut erät	6,3	-3,6	0,4		1,4	4,6
Yhteensä	41,3	-19,9	2,0	5,3	1,2	29,9
Laskennalliset verovelat						
Varojen arvostaminen käypään arvoon hankinnassa	42,2	-6,0	5,2		0,0	41,4
Kertyneet poistoerot ja verottamattomat varaukset	5,9	0,0			-0,3	5,6
Etuuspohjaiset eläkevarat	1,8	-0,3		0,4	0,0	1,9
Muut erät	12,1	-0,7	-0,2		0,0	11,2
Yhteensä	62,0	-7,0	5,0	0,4	-0,3	60,1

Sisältää jatkuvat ja lopetetut toiminnot.

Laskennallisia verosaamisia on jätetty kirjaamatta konsernitilinpäätökseen 5,4 milj. euroa (2016: 5,2), koska johdon arvion mukaan on epätodennäköistä, että verohyöty saadaan käytettyä hyväksi tulevina vuosina. Nämä kirjaamattomat saamiset koostuivat pääosin tytäryhtiöiden vahvistetuista tappioista.

12. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, josta on vähennetty vero-vaikutuksella oikaistu hybridilainan korko, tilikauden aikana ulkona olleiden osakkeiden painotetulla keskimäärällä.

Osakekohtainen tulos	2017	2016
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, milj. euroa, jatkuvat toiminnot	-163,8	117,5
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, milj. euroa, lopetetut toiminnot	2,3	-6,7
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, milj. euroa	-161,5	110,8
Hybridilainan korko		-6,9
Verovaikutus		1,4
Nettovaikutus		-5,5
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	162 545	162 292
Osakekohtainen tulos, euroa, jatkuvat toiminnot	-1,01	0,69
Osakekohtainen tulos, euroa, lopetetut toiminnot	0,01	-0,04
Osakekohtainen tulos, euroa	-0,99	0,65

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa on otettu huomioon laimentavana tekijänä optiojärjestelyt ja osakepalkkiojärjestelyt.

Laimennettu osakekohtainen tulos	2017	2016
Tilikauden tulos laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi, milj. euroa, jatkuvat toiminnot	-163,8	117,5
Tilikauden tulos laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi, milj. euroa, lopetetut toiminnot	2,3	-6,7
Tilikauden tulos laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi, milj. euroa	-161,5	110,8
Hybridilainan korko		-6,9
Verovaikutus		1,4
Nettovaikutus		-5,5
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	162 545	162 292
Osakeoptioiden ja osakepalkkioiden vaikutus, 1 000 kpl	-	610
Laimennettu osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	162 545	162 901
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa, jatkuvat toiminnot	-1,01	0,69
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa, lopetetut toiminnot	0,01	-0,04
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	-0,99	0,65

+ Tiedot optio- ja osakepalkkiojärjestelyistä on esitetty liitetiedossa 23. Tiedot osakkeista ja osakkeenomistajista löytyvät sivuilta 70–73.

13. Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet 2017, milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,8	57,6	249,8	54,6	1,3	364,0
Lisäykset		0,1	5,5	2,5	0,7	8,7
Vähennykset		-0,3	-4,3	-1,7	-0,3	-6,6
Liiketoimintojen myynti		-33,1	-17,1	-0,3		-50,5
Siirrot tase-erien välillä			0,5	1,5	-0,8	1,2
Kurssierot	0,0	0,1	0,5	0,1	0,0	0,6
Hankintameno 31.12.	0,8	24,3	234,9	56,6	0,8	317,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-48,0	-217,7	-40,4		-306,1
Vähennykset ja liiketoimintakaupat		32,2	18,2	0,7		51,1
Tilikauden poistot		-0,4	-8,7	-5,1		-14,2
Tilikauden arvonalentumiset			-0,3	-2,7		-3,0
Siirrot tase-erien välillä			-0,3	0,3		0,0
Kurssierot		0,0	-0,4	-0,1		-0,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-16,3	-209,1	-47,2		-272,6
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	0,8	8,0	25,8	9,4	0,8	44,7

Aineelliset hyödykkeet 2016, milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2,0	59,3	255,1	57,4	0,3	374,2
Lisäykset		0,1	5,5	1,5	1,3	8,4
Liiketoimintojen hankinta			0,0	0,6		0,6
Vähennykset		0,6	-9,8	-3,5		-12,7
Liiketoimintojen myynti	-1,2	-2,5	-1,7	-1,5		-6,9
Siirrot tase-erien välillä			0,3	0,1	-0,3	0,1
Kurssierot	0,0	0,0	0,3	-0,1	0,0	0,2
Hankintameno 31.12.	0,8	57,6	249,8	54,6	1,3	364,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-48,1	-216,3	-40,4		-304,8
Vähennykset ja liiketoimintakaupat		0,8	9,9	4,9		15,6
Tilikauden poistot		-0,8	-11,1	-4,9		-16,8
Tilikauden arvonalentumiset			0,0			0,0
Siirrot tase-erien välillä		0,0	0,1	0,0		0,1
Kurssierot		0,0	-0,2	0,0		-0,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-48,0	-217,7	-40,4		-306,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	0,8	9,5	32,1	14,2	1,3	57,8

Rahoitusleasingsopimuksilla vuokratun omaisuuden kirjanpitoarvot, milj. euroa	2017	2016
Koneet ja kalusto	0,9	0,4

14. Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöt 2017, milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	13,2	17,5	30,7
Lisäykset		0,1	0,1
Vähennykset	-1,5	-8,7	-10,2
Hankintameno 31.12.	11,7	8,9	20,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-6,2	-6,2
Vähennykset		0,3	0,3
Tilikauden poistot		-0,7	-0,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-6,7	-6,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	11,7	2,2	13,9
Käypä arvo 31.12.2017	25,9	6,9	32,8

Sijoituskiinteistöt 2016, milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	14,0	31,8	45,8
Lisäykset	0,5	0,4	0,9
Siirrot myytävänä oleviin omaisuuseriin	-1,2	-14,7	-15,9
Hankintameno 31.12.	13,2	17,5	30,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-14,2	-14,2
Tilikauden poistot		-1,2	-1,2
Siirrot myytävänä oleviin omaisuuseriin		9,1	9,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-6,2	-6,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	13,2	11,2	24,5
Käypä arvo 31.12.2016	38,0	20,6	58,7

Sijoituskiinteistöt muodostuvat maa- ja vesialueista ja rakennuksista sekä osakeomistusten kautta hallituista liike- ja toimistotiloista, jotka eivät ole omassa käytössä.

Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on määritelty joko tuottoarvomenetelmällä tai markkinoilla tehtyjen vastaavien kiinteistökauppojen perusteella. Käypien arvojen määrittelyssä on käytetty myös ulkopuolista arvioijaa. Tuottoarvomenetelmälaskelmissa sijoittajan tuotovaatimus vaihtelee välillä 5–30 %. Sijoituskiinteistöt luokitellaan käypien arvojen hierarkiatasolle 3.

Sijoituskiinteistöihin sisältyy Vantaan kaupungin Keimolan kylässä sijaitsevia maa-alueita. Vuonna 2016 Sanoma luovutti Vantaan kaupungille 2012 solmitun luovutus- ja esisopimuksen mukaisesti Keimolanmäen maa-alueista viimeisen osan vastikkeena alueen kaavoituksesta. Vuonna 2017 Sanoma myi määräalan alueelta.

Sijoituskiinteistöihin sisältyy myös Vantaan kaupungin Vantaankoskella sijaitsevia maa-alueita, joista osa on kaavoittamatonta raakamaata ja osa tontteja ja määräaloja.

Lisäksi Sanoma myi joulukuussa 2017 Ludviginkadulla Helsingissä sijaitsevan kiinteistön.

Sijoituskiinteistöjen hoitokulut, milj. euroa	2017	2016
Vuokratuottoja tuottavat kiinteistöt	-1,3	-1,4
Vuokratuottoja tuottamattomat kiinteistöt	0,0	0,0
Yhteensä	-1,3	-1,4

Sijoituskiinteistöjen vuokratuotot, milj. euroa	2017	2016
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	2,9	2,8

15. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet 2017, milj. euroa	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällön- tuotannon hankinnat	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennako- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 188,1	1 113,7	260,9	146,9	22,8	3 732,4
Lisäykset		146,4	25,9	16,9	7,4	196,5
Liiketoimintojen hankinta	0,9			3,2		4,1
Vähennykset		-56,9		-1,9		-58,8
Liiketoimintojen myynti	-807,0	-688,5		-0,1	-6,8	-1 502,4
Siirrot tase-erien välillä		2,5	0,0	1,3	-4,9	-1,2
Siirrot lopetettuihin toimintoihin	-0,4	-0,7				-1,1
Kurssierot	1,4	3,5	1,4	0,2	0,0	6,6
Hankintameno 31.12.	1 383,0	520,0	288,2	166,5	18,4	2 376,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-525,0	-838,0	-193,2	-80,4		-1 636,7
Vähennykset ja liiketoimintakaupat	77,2	549,2		1,9		628,3
Tilikauden poistot		-115,6	-22,6	-21,9		-160,2
Tilikauden arvonalentumiset		-8,4	-8,2	-0,5		-17,0
Siirrot tase-erien välillä		0,0	0,0	0,0		0,0
Kurssierot	-0,6	-3,0	-1,2	-0,3		-5,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-448,4	-415,8	-225,2	-101,1		-1 190,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	934,6	104,3	63,0	65,4	18,4	1 185,7

Aineettomat hyödykkeet 2016, milj. euroa	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällön- tuotannon hankinnat	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennako- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 214,0	1 165,4	230,4	112,0	27,5	3 749,2
Lisäykset		182,8	27,9	16,5	5,5	232,7
Liiketoimintojen hankinta	15,9	0,7	4,7	18,5		39,8
Vähennykset	-5,8	-225,3		-3,0		-234,1
Liiketoimintojen myynti	-34,4	-26,6		0,0		-61,0
Siirrot tase-erien välillä		7,0	-0,4	3,4	-10,1	-0,3
Kurssierot	-1,6	9,6	-1,6	-0,3	0,0	6,0
Hankintameno 31.12.	2 188,1	1 113,7	260,9	146,9	22,8	3 732,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-548,7	-841,5	-172,1	-63,2		-1 625,5
Vähennykset ja liiketoimintakaupat	30,2	247,3		3,0		280,5
Tilikauden poistot		-206,5	-20,4	-18,2		-245,1
Tilikauden arvonalentumiset	-5,2	-27,4	-1,8	-2,2		-36,6
Siirrot tase-erien välillä		0,1		0,0		0,0
Kurssierot	-1,3	-10,0	1,1	0,2		-10,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-525,0	-838,0	-193,2	-80,4		-1 636,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	1 663,0	275,8	67,7	66,5	22,8	2 095,7

Aineettomiin oikeuksiin sisältyy 28,4 milj. euroa (2016: 116,3) TV-ohjelmien esitysoikeuksia.

Oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotannon hankinnat ovat pääasiassa sisäisesti aikaansaatuja aineettomia hyödykkeitä.

Sanomalla ei ole merkittäviä taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomia aineettomia hyödykkeitä.

Aineettomista oikeuksista ja muista aineettomista hyödykkeistä tilikaudella kirjatut arvonalennukset

Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomia hyödykkeitä ei poisteta, vaan tällaisille hyödykkeille tehdään vuosittain arvonalentumistestaus. Tilikauden aikana taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista oikeuksista ei kirjattu arvonalentumisia (2016: 0,0) eikä arvonalentumisten peruutuksia (2016: 0,0).

Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajallisista hyödykkeistä ohjelmaoikeuksia poistetaan degressiivisen menetelmän mukaan ja muita aineettomia oikeuksia tasapoistomenetelmän mukaan. Näiden aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvo arvioidaan kunakin raportointipäivänä, jotta voidaan määrittää, että tämä ei ylitä ennustettua taloudellista hyötyä. Arvio tehdään rahavirtaperusteisesti määrittämällä hyödykkeen ennustettujen rahavirtojen nykyarvo.

Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajallisista aineettomista hyödykkeistä kirjattiin yhteensä 17,0 milj. euron (2016: 31,4) arvonalentumiset, josta 9,3 milj. euroa kohdistuu Sanoma Learning -liiketoimintayksikköön, 7,2 milj. euroa Sanoma Media Finland -liiketoimintayksikköön ja 0,4 milj. euroa konsernitoimintojen aineettomiin hyödykkeisiin. Sanoma Media BeNe -liiketoimintayksikön alaskirjaukset eivät olleet merkittäviä. Sanoma Learning -liiketoimintayksikön alaskirjaukset liittyivät vanhentuneisiin oppimiskursseihin. Sanoma Media Finland -liiketoimintayksikön alaskirjaukset liittyivät pääosin ohjelmaoikeuksiin. Konsernitoimintojen alaskirjaukset liittyivät vanhentuneisiin tietojärjestelmiin.

Liikearvon ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien aineettomien hyödykkeiden kohdistaminen

Arvonalennustestausta varten liikearvo on kohdistettu kolmelle rahavirtaa tuottavalle yksikölle, jotka ovat segmenttitasoja/liiketoimintayksiköitä. Liikearvot ja aineettomat hyödykkeet, joille ei ole määriteltävissä taloudellista vaikutusaikaa, jakautuvat seuraavassa taulukossa esitetyn mukaisesti.

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden liikearvot ja aineettomat hyödykkeet, joille ei ole määriteltävissä taloudellista vaikutusaikaa, milj. euroa	2017			2016		
	Liikearvo	Aineettomat hyödykkeet *	Yhteensä	Liikearvo	Aineettomat hyödykkeet *	Yhteensä
Sanoma Media BeNe	581,0	0,7	581,7	1 302,3	0,7	1 302,9
Sanoma Media Finland	77,7	0,0	77,7	86,5	0,0	86,5
Sanoma Learning	275,9	0,0	275,9	274,2	0,0	274,2
Rahavirtaa tuottavat yksiköt yhteensä	934,6	0,7	935,3	1 663,0	0,7	1 663,7

* Vain ne aineettomat hyödykkeet, joille ei ole määriteltävissä taloudellista vaikutusaikaa.

Liikearvosta tilikaudella kirjatut arvonalentumistappiot

Liikearvon arvonalentumisia ei kirjattu tilikaudella (2016: 5,2 milj. euroa).

Arvonalentumistestauksissa käytetyt menetelmät ja oletukset

Omaisuserien arvonalentumista arvioidaan pääsääntöisesti rahavirtaperusteisesti määrittämällä ennustettujen rahavirtojen nykyarvo (kerrytettävissä oleva rahamäärä) konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty perustuen käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla kuluilla. Sen vuoksi Sanoma on arvioinut kerrytettävissä olevan rahamäärän käyttämällä verojen jälkeistä painotettua keskimääräistä pääomakustannusta. Kirjanpitoarvoon on sisällytetty laskennalliset verot sekä lyhytaikaiset tuloverosaamiset ja -velat (sisältäen aikaisemmat hankintamenokohdistusten laskennalliset verovelat).

Käyttöarvolaskelmat pohjautuvat viiden vuoden ennustejaksolle. Rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin testausketken strategisiin suunnitelmiin ja niissä käytettyihin oletuksiin liiketoimintaympäristön kehityksestä. Toteutuvat rahavirrat voivat poiketa arvioiduista tulevista rahavirroista, mikäli keskeiset oletukset eivät realisoitu arvioidun mukaisina.

Laskelmien keskeisiä oletuksia ovat kannattavuustaso, diskonttauskorko, pitkän aikavälin kasvu sekä markkina-aseman kehitys. Oletukset perustuvat strategisten liiketoimintayksiköiden vuosittain laatiin keskipitkän aikavälin strategisiin suunnitelmiin ja ennusteisiin, jotka konsernin johtoryhmä ja hallitus ovat hyväksyneet erillisessä prosessissa. Oletukset markkina-asemasta ja kannattavuustasosta perustuvat toteutuneeseen kehitykseen, strategisten liiketoimintayksiköiden johdon ja konsernijohtoon näkemyksiin markkinoiden kilpailutilanteen ja kunkin rahavirtaa tuottavan yksikön kilpailuaseman kehittymisestä sekä Sanoman muutosstrategian ja kustannussäästöjen vaikutuksista.

Laskelmissa käytetty liikevaihdon ikuisuuskasvu perustuu johdon arvioihin pitkän aikavälin kasvusta. Kasvutekijää on arvioitu ottamalla huomioon ulkoisista tietolähteistä saatavilla olevat markkina-kohtaiset kasvuennusteet sekä kunkin rahavirtaa tuottavan yksikön ominaispiirteet. Ikuisuuskasvutekijät rahavirtaa tuottavien yksiköiden osalta olivat tilikaudella ja vertailuvuonna seuraavat:

Kerrytettävissä olevan rahamäärän laskelmissa käytetty ikuisuuskasvu, %	2017	2016
Sanoma Media BeNe	-1,4	1,8
Sanoma Media Finland	-1,5	-1,5
Sanoma Learning	1,2	2,0

Sanoma Media BeNen ikuisuuskasvua koskeva oletus on vähentynyt lähinnä siksi, että perinteisen median, joka muodostaa merkittävän osan toiminnosta, kulutus on edelleen vähentynyt ja kilpailu digitaalissa liiketoiminnassa on lisääntynyt. Sanoma Learningin ikuisuuskasvua koskevaa oletusta on tarkistettu Learningin toimintamarkkinoilla tehdyn opetussuunnitelmajaksojen kestoa koskevan arvion perusteella.

Kerrytettävissä olevan rahamäärän laskelmissa käytetty diskonttauskorko, %	2017 Verojen jälkeen	2016 Verojen jälkeen
Sanoma Media BeNe	6,3	6,2
Sanoma Media Finland	6,9	6,7
Sanoma Learning	6,5	6,4

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden osalta yksikkökohtaiset diskonttauskorot ilmentävät kunkin yksikön yhdistettyä pääomakustannusten keskiarvoa. Vuosittain Sanoma arvioi uudelleen painotetun pääomakustannusten keskiarvon laskentaa päivitettyjen markkinamittareiden perusteella ja päivittää painotettujen pääomakustannusten keskiarvoa sen mukaisesti. Arvonalentumistestausta koskevissa laskelmissa käyttöomaisuusinvestointien oletetaan sisältävän tavanomaiset korvausluontoiset hankinnat, ja valuuttakurssit perustuvat euron kurssiin testausajankohtana.

Arvonalentumistestauksen herkkyyshanalyysit

Määrä, jolla rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää kirjanpitoarvon, on arvioitu seuraavasti: 0 %, 1–5 %, 6–10 %, 11–20 %, 21–50 % ja yli 50 %. Liikearvoltaan merkittävien rahavirtaa tuottavien yksiköiden osalta ylitykset olivat:

Kerrytettävissä olevan rahamäärän ylitys suhteessa kirjanpitoarvoon, %	2017	2016
Sanoma Media BeNe	11-20	1-5
Sanoma Media Finland	yli 50	yli 50
Sanoma Learning	yli 50	yli 50

Sanoma Media BeNe -liiketoimintayksikön osalta kriittiset keskeiset oletukset ovat kannattavuuskehitys, ikuisuuskasvu ja diskonttauskorko. Johdon arvion mukaan strategisen liiketoimintayksikön kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän, jos käyttökate laskee 7 % alle suunnitellun vuositason, jos ikuisuuskasvu on alle -2,5 % tai diskonttauskorko verojen jälkeen nousee yli 7,2 %. Näissä arvioissa ei ole otettu huomioon muiden muuttujien samanaikaisia muutoksia.

Sanoma Media Finland -liiketoimintayksikön osalta kriittiset keskeiset oletukset ovat kannattavuuskehitys ja diskonttokorko. Johdon arvion mukaan liiketoimintayksikön kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän, mikäli vuosittainen käyttökate jää 58 % alle suunnitellun tason tai jos verojen jälkeinen diskonttokorko nousee yli 25,3 %:n. Arvioissa ei ole otettu huomioon mahdollisia muissa muuttujissa tapahtuvia samanaikaisia muutoksia.

Sanoma Learning -liiketoimintayksikön osalta kriittiset keskeiset oletukset ovat kannattavuuskehitys ja diskonttokorko. Johdon arvion mukaan Learning-segmentin kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän, mikäli vuosittainen käyttökate jää 28 % alle suunnitellun tason tai jos verojen jälkeinen diskonttokorko nousee yli 14,1 %:n. Arvioissa ei ole otettu huomioon mahdollisia muissa muuttujissa tapahtuvia samanaikaisia muutoksia.

16. Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset

Osuudet yhteisyrityksissä ja osakkuusyrityksissä, milj. euroa	2017	2016
Osuudet yhteisyrityksissä	17,1	17,8
Osuudet osakkuusyrityksissä	3,8	3,5
Yhteensä	20,8	21,3

Yhteisyritykset

Konsernilla ei ollut merkittäviä yhteisyrityksiä tilikaudella eikä vertailuvuonna. Tiedot konsernin yhteisyrityksistä on esitetty yhdisteltyinä seuraavassa taulukossa.

Osuudet yhteisyrityksissä, milj. euroa	2017	2016
Tasearvo 1.1.	17,8	24,5
Osuus laajasta tuloksesta *	4,4	-2,0
Saadut osingot	-5,1	-4,3
Myyntit		-0,2
Kurssierot	0,0	-0,2
Tasearvo 31.12.	17,1	17,8

* Vuonna 2017 osuus laajasta tuloksesta ei sisällä arvonalennuksia (2016: -6,4 milj. euroa).

Osakkuusyritykset

Konsernilla ei ollut merkittäviä osakkuusyrityksiä tilikaudella eikä vertailuvuonna. Tiedot konsernin osakkuusyrityksistä on esitetty yhdisteltyinä seuraavassa taulukossa.

Osuudet osakkuusyrityksissä, milj. euroa	2017	2016
Tasearvo 1.1.	3,5	8,6
Osuus laajasta tuloksesta	0,3	-2,3
Saadut osingot	-0,2	-0,3
Lisäykset	1,5	0,1
Myyntit	-1,3	-2,7
Muut muutokset		0,0
Kurssierot	0,0	0,0
Tasearvo 31.12.	3,8	3,5

17. Myytävissä olevat sijoitukset

Myytävissä olevat sijoitukset, milj. euroa	2017	2016
Myytävissä olevat sijoitukset, pitkäaikaiset	4,0	5,0

Myytävissä olevat sijoitukset koostuvat pääosin osakkeista eikä niistä ole tarkoitus luopua. Nämä sijoitukset olivat listaamattomia osakkeita. Sijoitukset on arvostettu hankintamenoa vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla.

18. Myyntisaamiset ja muut saamiset, pitkäaikaiset

Myyntisaamiset ja muut saamiset, pitkäaikaiset, milj. euroa	2017	2016
Lainat ja muut saamiset		
Lainasaamiset	1,8	2,7
Muut saamiset	4,1	8,9
Siirtosaamiset	0,1	0,1
Ennakkomaksut	0,0	0,4
Eläkevarat *	16,6	9,7
Yhteensä	22,7	21,8

* Eläkevarat, ks. liitetieto 8

Erään Muut saamiset sisältyy saaminen Länsi-Savo Oy:ltä. Sanoma ilmoitti huhtikuussa 2014 myyvänsä Kaakkois-Suomessa julkaistavia sanomalehtiä kustantavan Sanoma Lehtimedian ja paikallisten painoyhtiöiden enemmistöosuuden. Yritysjärjestelyiden ensimmäinen vaihe saatiin päätökseen tammikuussa 2015, ja yhtiö siirtyi kokonaisuudessaan Länsi-Savon omistukseen viiden vuoden kuluessa. Määräysvallan katsotaan siirtyneen yritysjärjestelyn ensimmäisessä vaiheessa, joten osakkuusyhtiöosuuden sijasta esitetään saaminen ostajalta.

Saamisten käyvät arvot eivät poikkea olennaisesti kirjanpitoarvoista.

Lainasaamisten korot perustuvat markkinakorkoihin ja ennalta määrittäisiin lyhennyssuunnitelmiin.

19. Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus, milj. euroa	2017	2016
Aineet ja tarvikkeet	6,3	7,2
Keskeneräiset tuotteet	2,0	1,6
Valmiit tuotteet/tavarat	30,5	32,0
Muut	1,6	0,8
Yhteensä	40,5	41,4

Tilikaudella vaihto-omaisuudesta kirjattiin arvonalentumisia yhteensä 0,5 milj. euroa (2016: 1,6), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa.

20. Myyntisaamiset ja muut saamiset, lyhytaikaiset

Myyntisaamiset ja muut saamiset, lyhytaikaiset, milj. euroa	2017	2016
Lainat ja muut saamiset		
Myyntisaamiset*	144,9	165,3
Lainasaamiset		0,3
Muut saamiset	9,3	9,6
Johdannaissopimukset, ei suojauslaskettavat**	0,0	6,3
Siirtosaamiset	51,3	68,7
Ennakkomaksut	4,1	5,7
Yhteensä	209,6	255,8

* Myyntisaamiset, ks. liitetieto 29

** Johdannaiset, ks. liitetieto 29

Konserni kirjasi tilikaudella luottotappioita ja luottotappiovarauksen muutoksia myyntisaamisista yhteensä 3,5 milj. euroa (2016: 3,6).

Saamisten käyvät arvot eivät poikkea olennaisesti kirjanpitoarvoista.

Siirtosaamiset

Siirtosaamisten olennaisimmat erät liittyivät normaaleihin liiketoimintaan kuuluviin kulujaksotuksiin ja sisälsivät mm. siirtosaamisia toimitetuista sanoma- ja aikakauslehdistä.

21. Rahavarat

Rahavarat taseessa, milj. euroa	2017	2016
Käteinen raha ja pankkitilit	20,6	43,4

Talletukset sisältävät yli yön talletuksia ja rahamarkkinasijoituksia, joiden maturiteetti on alle kolme kuukautta. Talletusten keskimääräinen maturiteetti on hyvin lyhyt, ja talletusten käypä arvo vastaa olennaisilta osin kirjanpitoarvoa.

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat, milj. euroa	2017	2016
Rahavarat taseessa	20,6	43,4
Luotolliset sekkitilit	-2,0	-0,4
Yhteensä	18,6	43,1

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat sisältävät käteisvarat ja muut rahavarat sekä luotolliset sekkitilit.

22. Oma pääoma

	Osakkeiden lukumäärä			Osakepääoma ja rahastot, milj. euroa				
	Kaikki osakkeet	Omat osakkeet	Yhteensä	Osakepääoma	Omat osakkeet	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Oman pääoman ehtoinen laina	Yhteensä
1.1.2016	162 812 093	-730 000	162 082 093	71,3	-3,2	203,3	99,1	370,5
Osakkeiden luovutus		251 503	251 503		1,0			1,0
Oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan (hybridilaina) takaisinlunastus							-99,1	-99,1
31.12.2016	162 812 093	-478 497	162 333 596	71,3	-2,1	203,3		272,5
Osakemerkintä optioilla	753 570		753 570			6,4		6,4
Osakkeiden luovutus		161 978	161 978		0,7			0,7
31.12.2017	163 565 663	-316 519	163 249 144	71,3	-1,4	209,8		279,6

Enimmäisosakepääoma on yhteensä 300,0 milj. euroa (2016: 300,0). Osakkeella ei ole nimellisarvoa eikä kirjanpidollinen vasta-arvo ole käytössä. Kaikki osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Omat osakkeet

Vuosina 2017 ja 2016 konserni ei ole ostanut omia osakkeita. Vuonna 2015 konserni osti pörssistä 730 000 osaketta. Ostettujen osakkeiden hankintahinta oli 3,2 milj. euroa, ja se kirjattiin oman pääoman vähennyksenä.

Vuonna 2017 Sanoma luovutti 161 978 yhtiön hallussa olevaa Sanoma Oyj:n osaketta vastikkeetta, verojen maksun jälkeen 239 yhtiön työntekijälle osana suoriteperusteista osakepalkkiojärjestelmää 2014–2016 ja ehdollista osakepalkkiojärjestelmää 2015–2016 järjestelmien ehtojen mukaisesti. Vuonna 2016 Sanoma luovutti 251 503 yhtiön hallussa olevaa Sanoma Oyj:n osaketta vastikkeetta, verojen maksun jälkeen 215 yhtiön työntekijälle osana ehdollista osakepalkkiojärjestelmää 2014–2015 järjestelmän ehtojen mukaisesti. Tilikauden lopussa yhtiön hallussa oli 316 519 (2016: 478 497) omaa osaketta.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Vuoden 2008 varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti optio-ohjelmien perusteella tehdyistä osakemerkinnöistä saadut maksut merkitään 1.4.2008 jälkeen kokonaisuudessaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Oman pääoman ehtoinen laina

Vahvistaakseen pääomarakennettaan konserni laski liikkeeseen joulukuussa 2013 oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan (ns. hybridilaina), joka oli määrältään 100 milj. euroa. Sanoma lunasti hybridilainan takaisin 12. joulukuuta 2016 lainaehtojen mukaisesti koko pääoman osalta.

Muuntoerot

Muuntoerot sisältävät ulkomaisten konserniyhtiöiden tilinpäätösten muuntamisesta toimintavaluutasta euroiksi syntyneet muuntoerot.

Osingot

Yhtiön hallitus ehdottaa osinkoina jaettavaksi 0,35 (2016: 0,20) euroa osaketta kohden vuodelta 2017.

[+](#) Tiedot pääomarakenteen hallinnasta on esitetty liitetiedossa 29 Rahoitusriskien hallinta.

23. Osakeperusteiset maksut

Suoriteperusteinen ja ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä

Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä ja ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä muodostavat Sanoman ja sen tytäryhtiöiden johtajille ja avainhenkilöille tarkoitetun pitkän aikavälin kannustin- ja sitouttamisohjelman. Niiden tarkoituksena on kannustaa johtajia ja avainhenkilöitä sitoutumaan yhtiöön ja työskentelemään pitkäjänteisesti omistaja-arvon kasvattamiseksi.

SUORITEPERUSTEINEN OSAKEPALKKIOJÄRJESTELMÄ

Sanoma Oyj:n hallitus on 7.2.2013 hyväksynyt osakepohjaisen kannustinjärjestelyn (Performance Share Plan) tarjottavaksi Sanoma Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden johtohenkilöille. Sanoman hallitus päättää osakepalkkiojärjestelmän ehtoista ja osakepalkkioiden myöntämisestä henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Osakepalkkio-ohjelmien ansaintakausi on pääsääntöisesti kolme vuotta ja osakepalkkioiden saamisen edellytyksenä on hallituksen kunakin vuotena alkavalle osakepalkkio-ohjelmalle asettamien konsernin suoritus- tavoitteiden saavuttaminen. Järjestelmän perusteella mahdollisesti maksuun tuleva palkkio maksetaan osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Rahaosuus on tarkoitettu verojen ja veroluonteisten maksujen kattamiseen maksuhetkellä.

Osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille ehdollisesti myönnettävät osakkeet sisältävät osakeomistusvelvoitteen. Osakeomistusvelvoitteesta päättää Sanoman hallitus henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Siihen asti kunnes edellytetty osakeomistus on saavutettu toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet eivät voi myydä osaa (vähintään 50 % vuoden 2016 jälkeen maksettavien osakepalkkioiden osalta, sitä ennen 25 %) osakepalkkiojärjestelmän kautta saamistaan osakkeista.

Ansaintakauden 2014–2016 ansaintakriteerit perustuvat osakekohtaiseen tulokseen (ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä) ja digitaalisen ja muun uuden median liikevaihdon kehittymiseen. Ansaintakauden 2015–2017 ansaintakriteerit perustuvat osakekohtaiseen tulokseen (ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä) ja rakennemuutoksilla oikaistun liikevaihdon kasvuun vuonna 2015. Ansaintakauden 2015–2017 tavoitteita ei saavutettu. Ansaintakauden 2016–2018 ansaintakriteerit perustuvat oikaistuun osakekohtaiseen tulokseen ja oikaistuun kassavirtaan vuonna 2016. Ansaintakauden 2017–2019 ansaintakriteerit ovat oikaistu osakekohtainen tulos ja oikaistu kassavirta vuonna 2017. Toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet ovat Sanoman osakepalkkiojärjestelmän piirissä.

Vuonna 2017 Sanoma luovutti 56 753 yhtiön hallussa olevaa Sanoma Oyj:n osaketta vastikkeetta, verojen maksun jälkeen 28 yhtiön työntekijälle osana ehdollista osakepalkkiojärjestelmää 2014–2016 järjestelmän ehtojen mukaisesti.

EHDOLLINEN OSAKEPALKKIOJÄRJESTELMÄ

Sanoma Oyj:n hallitus on 6.2.2014 hyväksynyt ehdollisen osakepohjaisen kannustinjärjestelyn (Restricted Share Plan 2014) tarjottavaksi Sanoma Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden johtohenkilöille. Sanoman hallitus päättää osakepalkkiojärjestelmän ehtoista ja osakepalkkioiden myöntämisestä henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Osakepalkkio-ohjelman ansaintakausi on kaksi vuotta ja osakepalkkioiden saamisen edellytyksenä on työsuhteen jatkuminen palkkion maksuhetkeen saakka. Vuonna 2016 Sanoma luovutti 251 503 yhtiön hallussa olevaa Sanoma Oyj:n osaketta vastikkeetta, verojen maksun jälkeen 215 yhtiön työntekijälle osana ehdollista osakepalkkiojärjestelmää 2014–2015 järjestelmän ehtojen mukaisesti.

Sanoma Oyj:n hallitus on 4.2.2015 hyväksynyt ehdollisen osakepohjaisen kannustinjärjestelyn (Restricted Share Plan 2015) tarjottavaksi Sanoma Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden johtohenkilöille. Sanoman hallitus päättää osakepalkkiojärjestelmän ehtoista ja osakepalkkioiden myöntämisestä henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Osakepalkkio-ohjelmien ansaintakaudet ovat 2015–2016 eli kaksi vuotta (50 %) ja 2015–2017 eli kolme vuotta (50 %) ja osakepalkkioiden saamisen edellytyksenä on työsuhteen jatkuminen palkkion maksuhetkeen saakka. Vuonna 2017 Sanoma luovutti 105 225 yhtiön hallussa olevaa Sanoma Oyj:n osaketta vastikkeetta, verojen maksun jälkeen 229 yhtiön työntekijälle osana ehdollista osakepalkkiojärjestelmää 2015–2016 järjestelmän ehtojen mukaisesti.

Sanoma Oyj:n hallitus on 8.2.2016 hyväksynyt ehdollisen osakepohjaisen kannustinjärjestelyn (Restricted Share Plan 2016–2018) tarjottavaksi Sanoma Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden johtohenkilöille. Sanoman hallitus päättää osakepalkkiojärjestelmän ehtoista ja osakepalkkioiden myöntämisestä henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Osakepalkkio-ohjelmien ansaintakaudet ovat 2016–2017 eli kaksi vuotta (50 %) ja 2016–2018 eli kolme vuotta (50 %) ja osakepalkkioiden saamisen edellytyksenä on työsuhteen jatkuminen palkkion maksuhetkeen saakka.

Sanoma Oyj:n hallitus on 6.2.2017 hyväksynyt ehdollisen osakepohjaisen kannustinjärjestelyn (Restricted Share Plan 2017) tarjottavaksi Sanoma Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden johtohenkilöille. Sanoman hallitus päättää osakepalkkiojärjestelmän ehtoista ja osakepalkkioiden myöntämisestä henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Osakepalkkio-ohjelman ansaintakausi on 2017–2018 eli kaksi vuotta ja osakepalkkioiden saamisen edellytyksenä on työsuhteen jatkuminen palkkion maksuhetkeen saakka.

Järjestelmien perusteella mahdollisesti maksuun tuleva palkkio maksetaan osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Rahaosuus on tarkoitettu verojen ja veroluonteisten maksujen kattamiseen maksuhetkellä.

Osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille ehdollisesti myönnettävät osakkeet sisältävät osakeomistusvelvoitteen. Osakeomistusvelvoitteesta päättää Sanoman hallitus henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Siihen asti kunnes edellytetty osakeomistus on saavutettu toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet eivät voi myydä osaa (vähintään 50 % vuoden 2016 jälkeen maksettavien osakepalkkioiden osalta, sitä ennen 25 %) osakepalkkiojärjestelmän kautta saamistaan osakkeista.

[+](#) Tarkemmat tiedot osakepalkkiojärjestelmästä on esitetty seuraavissa taulukoissa. Tiedot johdon omistuksista on esitetty liitetiedossa 33.

Perustiedot											
Järjestelmä	Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä				Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä						
Instrumentti	Osake- palkkio- järjestelmä	Osake- palkkio- järjestelmä	Osake- palkkio- järjestelmä	Osake- palkkio- järjestelmä	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä	Yhteensä/ Keskiarvo
	2014–2016	2015–2017	2016–2018	2017–2019	2014–2015	2015–2016*	2015–2017*	2016–2017**	2016–2018**	2017–2018	
Osakepalkkioita enintään, brutto (osake ja rahaosuus) kpl	260 000	483 463	794 338	855 000	710 000	324 325	324 325	209 950	209 950	150 000	4 321 351
Myöntämispäivä	6.2.2014	4.2.2015	8.2.2016	6.2.2017	6.2.2014	4.2.2015	4.2.2015	8.2.2016	8.2.2016	6.2.2017	
Oikeuden syntyminen/maksu viimeistään, pvm	30.4.2017	30.4.2018	30.4.2019	30.4.2020	30.4.2016	30.4.2017	30.4.2018	30.4.2018	30.4.2019	30.4.2019	
Maksimi juoksu-aika, vuotta	3,2	3,2	3,2	3,2	2,2	2,2	3,2	2,2	3,2	2,2	2,9
Jäljellä oleva juoksu-aika, vuotta	Erääntynyt	Erääntynyt	1,3	2,3	Erääntynyt	Erääntynyt	0,3	0,3	1,3	1,3	1,4
Henkilöitä tilikauden päättyessä			57	246			181	205	203	2	
Maksutapa	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa	

* Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2015–2017 on jaettu kahteen ansaintajaksoon: 2015–2016 ja 2015–2017.

** Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2016–2018 on jaettu kahteen ansaintajaksoon: 2016–2017 ja 2016–2018.

Muutokset	Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä				Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä						Yhteensä
	Osake- palkkio- järjestelmä 2014-2016	Osake- palkkio- järjestelmä 2015-2017	Osake- palkkio- järjestelmä 2016-2018	Osake- palkkio- järjestelmä 2017-2019	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2014-2015	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2015-2016*	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2015-2017*	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2016-2017**	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2016-2018**	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2017-2018	
	1.1.2016										
Myönnetyt palkkiot (brutto) tilikauden alkaessa	127 536	310 763			537 725	243 425	235 425				1 454 874
Muutokset tilikauden aikana											
Myönnetyt			780 750					205 500	205 500		1 191 750
Menetetyt	2 866		24 468		27 000	41 125	33 125	14 625	14 625		157 834
Toteutetut					510 725						510 725
Rauenneet		310 763									310 763
31.12.2016											
Myönnetyt palkkiot (brutto) tilikauden päätyessä	124 670	0	756 282	0	0	202 300	202 300	190 875	190 875	0	1 667 302
1.1.2017											
Myönnetyt palkkiot (brutto) tilikauden alkaessa	124 670	0	756 282	0	0	202 300	202 300	190 875	190 875	0	1 667 302
Muutokset tilikauden aikana											
Myönnetyt				802 301				25 000	25 000	150 000	1 002 301
Menetetyt			45 184	61 575		11 125	45 125	49 313	50 438		262 759
Toteutetut	124 670					191 175					315 845
31.12.2017											
Myönnetyt palkkiot (brutto) tilikauden päätyessä	0	0	711 098	740 726	0	0	157 175	166 563	165 438	150 000	2 090 999

* Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2015-2017 on jaettu kahteen ansaintajaksoon: 2015-2016 ja 2015-2017.

** Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2016-2018 on jaettu kahteen ansaintajaksoon: 2016-2017 ja 2016-2018.

Käyvän arvon määrittely

Osakepalkkiojärjestelmän käyvän arvon määrittelyssä on käytetty seuraavia oletuksia:

- Rahana selvitettävän osuuden käypää arvoa tarkistetaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä osakepalkkion maksuhetkeen asti. Osakepalkkion maksuun asti kirjattavan velan arvo muuttuu siten Sanoman osakekurssin mukaan.
- Myönnettyjen osakepalkkioiden osalta omana pääomana kirjattavan osuuden käypä arvo on määritetty myöntämishetkellä käyttämällä Sanoman osakekurssia vähennettynä ennen maksua tapahtuvilla odotetuilla maksettavilla osingoilla.
- Käypä arvo kirjataan kuluksi oikeuden syntymisajanjakson kuluessa.

Tilikauden aikana myönnettyjen osakepalkkioiden arvostusparametrit, euroa	2017	2016
Osakkeen kurssi myöntämishetkellä	8,64	3,71
Osakkeen kurssi tilikauden päättyessä	10,87	8,25
Odotetut vuotuiset osingot ennen palkkion maksua	0,29	0,12
Osakekohtainen käypä arvo myöntämishetkellä	7,57	3,22

Osakepalkkiojärjestelmän vaikutus tulokseen ja taloudelliseen asemaan tilikauden aikana, milj. euroa	2017	2016
Tilikauden kustannukset	6,5	4,0
josta omana pääomana kirjattava	1,8	1,0
Osakepohjaisista maksuista aiheutuva velka tilikauden lopussa	6,4	3,3

Optiojärjestelmät

Tilikauden lopussa Sanomalla ei ollut optiojärjestelmiä.

Optio-oikeudet	
Perustiedot	2011
Optioiden maksimimäärä, kpl	1 700 000
Merkittäviä osakkeita per optio, kpl	1
Alkuperäinen merkintähinta, euroa	10.35
Osinko-oikaisu	Kyllä
Merkintähinta eräntymishetkellä, euroa *	8,55
Merkintäaika alkaa, (vapautuminen)	01.11.2014
Merkintäaika päättyy, (raukeaminen)	30.11.2017
Juoksuaikaa jäljellä 31.12.2017, vuotta	Erääntynyt
Henkilöitä 31.12.2017	-

* Merkintähinnasta vähennetään vuosittain jaettu osinko. Tilikaudelta 2016 maksettiin osinkoa 0,20 euroa osakkeelta (täsmäytyspäivä 23.3.2017). Tilikaudelta 2015 maksettiin osinkoa 0,10 euroa osakkeelta (täsmäytyspäivä 14.4.2016).

Optioiden kauden aikaiset muutokset ja painotetut keskimääräiset merkintähinnat	2017		2016	
	Määrät, kpl	Merkintähinta, euroa *	Määrät, kpl	Merkintähinta, euroa **
Ulkona 1.1.	798 400	8,75	1 775 500	13,29
Tilikaudella osakkeiksi merkityt	753 570	8,55		
Tilikaudella rauenneet	44 830	8,55	977 100	16,81
Ulkona 31.12.			798 400	8,75

* Merkintähintana on käytetty tilikauden alussa 31.12.2016 tilannetta. Tilikauden muutoksissa on otettu huomioon osinko-oikaisu ja käytetty 31.12.2017 tilannetta.

** Merkintähintana on käytetty tilikauden alussa 31.12.2015 tilannetta. Tilikauden muutoksissa on otettu huomioon osinko-oikaisu ja käytetty 31.12.2016 tilannetta.

24. Varaukset

Varausten muutokset, milj. euroa	Rakenne- järjestely- varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
1.1.2017	12,7	13,0	25,6
Kurssierot	0,0	0,0	0,0
Lisäykset	11,6	13,7	25,2
Käytetyt varaukset	-13,2	-6,1	-19,3
Käyttämättömien varausten peruutukset	-3,1	-2,1	-5,2
Myydyt yhtiöt		-0,4	-0,4
31.12.2017	7,9	18,1	26,1

Varausten kirjanpitoarvot, milj. euroa	2017	2016
Pitkäaikaiset	9,0	7,6
Lyhytaikaiset	17,1	18,1
Yhteensä	26,1	25,6

Varausten määrät perustuivat tilinpäätöshetken parhaaseen arvioon. Rakennejärjestelyvaraukset liittyvät pääsääntöisesti BeNe-rakenteen uudelleenjärjestelykuluihin. Muut varaukset sisältävät 9,4 milj. euroa vuokrattuihin tiloihin liittyviä varauksia. Muut varaukset sisältävät myös asiakassopimuksiin liittyviä varauksia sekä muita pienempiä varauksia. Varausten peruutus oli seurausta toteutuvien kulujen uudelleenarvioinnista. Yksittäiset varaukset eivät olleet konsernin kannalta merkittäviä.

25. Rahoitusvelat

Rahoitusvelat, milj. euroa	2017	2016
Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintamenoan arvostetut rahoitusvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta		39,9
Joukkovelkakirjalainat	194,7	192,0
Rahoitusleasingvelat	1,5	1,2
Muut velat	0,1	6,0
Yhteensä	196,3	239,1
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoan arvostetut rahoitusvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta	52,0	12,4
Yritystodistukset	148,6	366,4
Rahoitusleasingvelat	0,2	0,2
Joukkovelkakirjalainat		200,0
Muut velat	15,2	11,5
Yhteensä	216,1	590,5
Yhteensä	412,4	829,6

Rahoituslaitoksilta olevien lainojen ja muiden velkojen käypä arvo on lähellä kirjanpitoarvoa. Joukkovelkakirjalainan käypä arvo on 212,7 milj. euroa (2016: 411,2). Se on luokiteltu IFRS:n käyvän arvon hierarkian tasolle 1, joka tarkoittaa, että käypä arvo perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuihin hintoihin.

Rahoitustoiminnoista johtuvien rahavirtoihin sisältyvien velkojen muutoksien muodostuminen, milj. euroa	Pitkäaikaiset rahoitusvelat	Lyhytaikaiset rahoitusvelat	Yhteensä	Rahavarat	Korollinen nettovelka	Pitkäaikaiset muut velat	Yhteensä
1.1.2017	239,1	590,5	829,6	43,4	786,2	40,0	826,2
Rahavirrat	-6,5	-370,3	-376,7	-22,8	-354,0	4,9	-349,1
Liiketoimintojen myynti	-36,0	-10,0	-46,0		-46,0	-26,7	-72,7
Kurssierot	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,1	0,1	0,2
Muut muutokset joihin ei liity maksua	-0,4	5,8	5,5		5,5	-4,3	1,2
31.12.2017	196,3	216,1	412,4	20,6	391,8	13,9	405,7

Lainat rahoituslaitoksilta

Konsernin lainat rahoituslaitoksilta koostuivat syndikoidusta pitkäaikaisesta rahoituslimitistä sekä pankkilainasta. Ne lainat, joiden lyhentämissuunnitelmaa ei ole etukäteen määritelty, on esitetty kokonaisuudessaan pitkäaikaisessa vieraassa pääomassa. Lainat on arvostettu taseessa jaksotettuun hankintamenoan.

Helmikuussa 2016 Sanoma teki sopimuksen neljän vuoden syndikoidusta 500 milj. euron rahoituslimitistä seitsemän rahoittajapankin kanssa. Konserni pienensi vuonna 2017 liimiitin 300 milj. euroon alentuneen rahoitustarpeen vuoksi. Myös kaikki kahdenväliset luottolimitit peruutettiin vuoden aikana samasta syystä.

Sanoma teki maaliskuussa 2017 uuden 50 milj. euron kahdenvälisen lainan, joka erääntyy marraskuussa 2018.

Rahoituslaitoksilta saatujen lainojen keskimääräinen korkoprosentti (ilman järjestelypalkkioita) tilikauden aikana rahoitusleasingvelkoja lukuunottamatta oli 0,9 % (2016: 1,3 %). Kaikkien lainojen korot on sidottu euriboriin.

Joukkovelkakirjalainat

Vuonna 2012 konserni laski liikkeeseen eurooppalaisille sijoittajille suunnatun pitkäaikaisen joukkovelkakirjalainan, jonka nimellismäärä oli 400 milj. euroa, juoksuaika 5 vuotta, emissiokurssi 99,413 ja kiinteä kuponkikorko 5,00 %. Toukokuussa 2016 Sanoma lunasti takaisin ja mitätöi 200 milj. euroa joukkovelkakirjasta, ja jäljellä ollut 200 milj. euroa erääntyi maaliskuussa 2017.

Toukokuussa 2016 konserni laski liikkeeseen toisen pitkäaikaisen joukkovelkakirjalainan, jonka nimellismäärä oli 200 milj. euroa, emisioskurssi 100, juoksuaika 3,5 vuotta ja kiinteä kuponnikorko 3,50 %. Saadut varat käytettiin täysimääräisesti vuonna 2012 liikkeeseen lasketun joukkovelkakirjalainan osittaiseen takaisinostoon. Takaisinostossa lainaosuuskien takaisinostohinta oli 104,10. Lainaosuuskille maksettu takaisinostohinta on jaksotettu kirjanpidossa uuden joukkovelkakirjalainan juoksujalle nostaen uuden joukkovelkakirjalainan efektiivisen korkokustannuksen 5,01 %:iin.

Sanoman joukkovelkakirjalaina on listattu Helsingin pörssissä.

Yritystodistukset

Sanomalla on sekä kotimainen että ulkomainen yritystodistusohjelma, joilla katetaan konsernin lyhytaikaisia rahoitustarpeita. Yritystodistukset jaksotetaan diskontattuun nykyarvoon ja lainanhoitokulut kirjataan epäolennaisuuden perusteella heti kuluksi. Rahoituspolitiikan mukaisesti konsernilla on pankkien kanssa sovittu kommitoitu luottolimiitti. Osa tästä limiitistä on varattu turvaamaan liikkeeseenlaskettujen yritystodistusten takaisinmaksu mahdollisissa markkinahäiriötilanteissa.

26. Ostovelat ja muut velat

Ostovelat ja muut velat, milj. euroa	2017	2016
Pitkäaikaiset		
Ostovelat		31,7
Siirtovelat	7,1	4,1
Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat muut rahoitusvelat	12,6	7,2
Yhteensä	19,7	42,9
Lyhytaikaiset		
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintameno- arvostettavat rahoitusvelat		
Ostovelat	109,1	176,1
Muut velat	37,7	43,1
Johdannaissopimukset, ei suojauslaskettavat *	0,6	0,4
Siirtovelat	207,7	243,8
Saadut ennakot	147,8	158,7
Yhteensä	502,9	622,1
Yhteensä	522,6	665,1

* Johdannaiset, ks. liitetieto 29

Siirtovelat

Siirtovelkojen olennaisimmat erät sisälsivät henkilöstökulujaksotuksia ja tekijänpalkkiovelkoja sekä tavanomaisia liiketoimintaan kuuluvia kulujaksotuksia.

Rahoitusleasingvelat

Rahoitusleasingvelat, milj. euroa	2017	2016
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Enintään 1 vuoden kuluessa	0,3	0,2
1–5 vuoden kuluttua	1,3	0,8
Yli 5 vuoden kuluttua	0,6	0,6
Yhteensä	2,2	1,7
Vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Enintään 1 vuoden kuluessa	0,2	0,2
1–5 vuoden kuluttua	1,0	0,6
Yli 5 vuoden kuluttua	0,5	0,5
Yhteensä	1,8	1,3
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	0,4	0,4

27. Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat

Vastuusitoumukset, milj. euroa	2017	2016
Omasta puolesta annetut vastuusitoumukset		
Pantit	1,5	2,4
Muut	24,7	25,0
Yhteensä	26,2	27,4
Muut vastuut		
Vastuut muista vuokrasopimuksista (liitetieto 28)	249,4	298,2
Rojalit	7,8	14,6
Muut vastuut	49,3	71,2
Yhteensä	306,4	384,0
Yhteensä	332,6	411,4

Sanoma-konsernin merkittävimmät vuokrasopimukset liittyvät Sanomalan ja Sanomatalon kiinteistöihin.

Aineettomien hyödykkeiden ostitoumukset (ohjelmaoikeudet mukaan luettuna) olivat tilinpäätöshetkellä 18,0 milj. euroa (2016: 159,0).

Riita-asiat ja oikeusprosessit

Konsernin yhtiöillä on tavanomaiseen liiketoimintaan kuuluvia satunnaisia riita-asioita tai oikeudenkäyntimenettelyjä, joiden lopputuloksilla konsernin johto ei arvioi olevan olennaista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan tai liiketoiminnan tulokseen.

28. Muut vuokrasopimukset

Ei-purettavissa olevat vähimmäisvuokravastuut erääntymisajoin, milj. euroa	2017	2016
Enintään 1 vuoden kuluessa	33,6	38,1
1-5 vuoden kuluttua	117,3	129,7
Yli 5 vuoden kuluttua	98,6	130,4
Yhteensä	249,4	298,2

Vuokravastuut sisältävät sekä toimitilavastuita että muita vuokrasopimuksia.

Ei-purettavissa olevista vuokrasopimuksista saatavat vähimmäisvuokrat erääntymisajoin, milj. euroa	2017	2016
Enintään 1 vuoden kuluessa	5,4	3,6
1-5 vuoden kuluttua	11,3	17,7
Yli 5 vuoden kuluttua	1,5	3,7
Yhteensä	18,2	25,0

Suurin osa ei-purettavissa olevista vuokrasopimuksista saatavista vähimmäisvuokrista liittyy alivuokrasopimuksiin.

29. Rahoitusriskien hallinta

Konsernin emoyhtiön rahoitusyksikkö vastaa keskitetysti konsernin rahoituksesta. Rahoitusyksikkö toimii operatiivisten yksiköiden vastapuolena ja hoitaa keskitetysti ulkoisen rahoituksen sekä vastaa rahavarojen hoidosta ja ulkoisista suojaustoimenpiteistä. Keskitämisen tavoitteena on ehdoiltaan joustava ja kilpailukykyinen rahoitus, kassanhallinnan optimointi ja kustannussäästöt sekä tehokas rahoitusriskien hallinta. Sanoman rahoitusriskejä ovat korko-, valuutta-, likviditeetti- ja luottoriskit. Riskienhallinnan tavoitteena on suojata konsernia olennaisia riskejä vastaan. Sanoman hallitus on vahvistanut yksikön toimintaohjeet konsernin rahoituspolitiikassa.

Sanoman pitkän aikavälin tavoitteena on taloudellisen joustavuuden varmistamiseksi saavuttaa pääomarakenne, jossa nettovelka/EBITDA on alle 2,5, ja omavaraisuusaste 35-45 %. Tällä varmistetaan kustannuksiltaan edullisen rahoituksen saatavuus.

Rahoitusriskejä voidaan hallita erilaisilla rahoitusinstrumenteilla ja johdannaisilla, joiden käyttö, vaikutus ja markkina-arvostus ovat selkeästi todettavissa. Tilikauden aikana konserni käytti koronvaihtosopimuksia ja valuuttatermiinejä rahoitusriskeiltä suojautumiseen. Konserni ei sovelle IAS 39 suojauslaskentaa.

Korkoriski

Konsernin korkoriski muodostuu pääosin lainasalkun vaihtuvakorkoisten lainojen viitekorkojen ja marginaalien muutoksista. Vuonna 2017 kaikki konsernin lainat olivat euromääräisiä. Korkoriskiä hallitaan pitämällä osa lainoista kiinteäkorkoisina. Kiinteäkorkoisen velan osuuden konsernin kokonaisvelasta, mukaanlukien johdannaiset, määrittelee hallitus osana konsernin rahoituspolitiikkaa.

Lainasalkku korkokannan mukaan, milj. euroa	2017	2016
Vaihtuvakorkoiset	215,9	436,2
joista koronvaihtosopimuksella muunnettu kiinteäkorkoisiksi		100,0
Kiinteäkorkoiset	196,4	393,4
Yhteensä	412,4	829,6
Vaihtuvakorkoiset lainat koronvaihtosopimukset huomioituna	215,9	335,4
Keskimääräinen duraatio, vuotta	1,1	1,0
Keskikorko, %	2,8	2,8
Korkoherkkyys, milj. euroa *	1,6	2,2

* Korkoherkkyys on laskettu olettamalla, että korkokäyrä nousee yhden prosenttiyksikön. Herkkyys kuvaa tulosvaikutusta ennen veroja.

Valuuttariski

Pääosa konsernin liiketoiminnan kassavirrasta on euromääräistä. Konserni on kuitenkin alttiina transaktioriskille, joka syntyy eri valuutoissa olevista tulojen ja menojen rahavirroista. Konserniyhtiöt vastaavat omaan liiketoimintaansa liittyvän transaktioriskin seuraamisesta ja suojaamisesta konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti. Suurin osa vuoden 2017 transaktioriskistä syntyi Yhdysvaltain dollarin määräisistä ohjelmaoikeuksien ostoista. Konserni on suojautunut merkittävilta transaktioriskeiltä käyttämällä valuuttavaihtosopimuksia. Mikäli tilinpäätöshetkellä suojatut valuutat heikentyisivät 10 % euroon nähden, valuuttavaihtosopimusten arvonmuutos lisäisi rahoituskuluja 0,7 milj. euroa (2016: 4,8). Mikäli valuutat vahvistuisivat 10 % euroon nähden, rahoitustuotot lisääntyisivät 0,7 milj. euroa (2016: 4,8). Johdannaissopimukset suojaavat tulevaisuuden kassavirtoja, joten niiden arvonmuutos kumooa kassavirran arvonmuutoksen.

Konsernin sisäinen rahoitus toteutetaan pääsääntöisesti kunkin tytäryhtiön toiminnallisessa valuutassa. Konsernin rahoitusyksikkö vastaa sisäisiin lainoihin liittyvän valuuttariskin seurannasta ja suojauksesta. Ukrainan lopetettavalle tytäryhtiölle annettu euromääräinen laina maksettiin vuonna 2016 takaisin täysimääräisesti. Lainaa on käsitelty osana nettoinvestointia ja lainasta syntyneet kurssierot on kirjattu omaan pääomaan. Lainan kurssitappio on 3 milj. euroa, ja se tuloutetaan, kun yrityksen likvidointi saadaan päätökseen.

Konserni on alttiina myös translaatoriskille, joka syntyy ulkomaisen tytäryhtiöiden tuloslaskelma- ja tase-erien muuntamisesta euroiksi. Euroalueen ulkopuolisten maiden (maat, joissa valuutta ei ole sidottuna euroon) liiketoimintojen osuus liikevaihdosta on 8,1 % (2016: 5,8 %) ja koostuu pääasiassa Puolan zlotyn ja Ruotsin kruunun määräisistä toiminnoista. Mikäli raportointivaluutat olisivat olleet 10 % heikommalla euroon nähden, vaikutus liikevaihtoon olisi ollut -11,1 milj. euroa (2016: -8,7). Mikäli raportointivaluutat olisivat vuoden aikana olleet 10 % vahvemmat euroon nähden, vaikutus liikevaihtoon olisi ollut 13,6 milj. euroa (2016: 10,6). Merkittävät valuuttakurssimuutokset Puolassa ja Ruotsissa saattavat myös vaikuttaa kyseisten alueiden liiketoimintoihin kohdistuviin liikearvoihin. Translaatoriskistä ei suojattu tilikaudella 2017 hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti.

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimusten nimellisarvot, milj. euroa	2017	2016
Koronvaihtosopimukset		
Suojauslaskennan ulkopuolella		100,0
Valuuttatermiinisopimukset		
Suojauslaskennan ulkopuolella	66,4	82,1
Yhteensä	66,4	182,1

Johdannaissopimusten nimellisarvot sisältävät bruttomääräiset nimellisarvot kaikista avoimista sopimuksista. Avoinna oleva nimellisarvo ei välttämättä mittaa tai osoita markkinariskiä. Liiketoimintojen myyneistä johtuen johdannaissopimusten nimellisarvo sisältää 50 milj. euron arvosta suljettuja termiinejä, jotka netotussopimusten mukaisesti toteutetaan nettomääräisinä.

Johdannaissopimusten käyvät arvot, milj. euroa	2017	2016
Koronvaihtosopimukset (sis. kertyneet korot)		
Suojauslaskennan ulkopuolella		-0,4
Valuuttatermiinisopimukset		
Suojauslaskennan ulkopuolella*	-0,6	6,3
Yhteensä	-0,6	5,9

* Sisältää 1,7 milj. euroa negatiivisia ja 1,1 milj. euroa positiivisia käyviä arvoja.

Johdannaissopimukset on luokiteltu käyvän arvon hierarkian tasolle 2 IFRS:n mukaisesti. Se tarkoittaa, että käyvät arvot perustuvat arvonmääritysmalleihin, joiden syöttötiedot ovat havainnoitavissa joko suoraan tai epäsuoraan.

Sanoma on solminut netotussopimukset kaikkien johdannaissopimusten kanssa. Netotussopimukset huomioon otettuna rahoitusvelat pankeille ovat 0,6 milj. euroa (2016: saatavaa 5,9).

Likviditeettiriski

Likviditeetti- eli maksuvalmiusriski liittyy velkojen hoitoon, investointien maksuun ja käyttöpääoman riittävyyteen. Sanoma pyrkii minimoimaan maksuvalmiusriskinsä turvaamalla riittävän tulorahoituksen, ylläpitämällä riittävät komitoidut luottolimitit, käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita rahoituslaitoksia ja rahoitusmuotoja sekä jakamalla lainojen takaisinmaksuohjelmat eri kalenterivuosille. Nostamattomia komitoituja luottolimiittejä tulee olla riittävästi kattamaan suunnitellut rahoitustarpeet, lainojen lyhennyserät sekä osan liikkeeseenlasketuista yritystodistuslainoista. Vuoden lopussa nostamattomia komitoituja limiittejä oli 300 milj. euroa. Likviditeettiriskiä seurataan päivittäin kahden viikon ennusteella ja pitkällä aikavälillä kalenterivuoden ennusteella. Lisäksi Sanoma-konsernin rahoituspolitiikka määrittelee vähimmäisvaatimukset kassavarannolle.

Konsernin rahoitusohjelmat 2017, milj. euroa	Limiittien määrä	Limiiteistä käytämättä
Syndikoitu komitoitu rahoituslimiitti	300,0	300,0
Kahdenvälinen pankkilaina	50,0	
Yritystodistusohjelmat	1 100,0	951,4
Joukkovelkakirjat	200,0	
Sekkitililimitit	51,0	49,0

Sanoma allekirjoitti uuden 500 milj. euron syndikoidun luottolimiittisopimuksen seitsemän yhteistyöpankin kanssa helmikuussa 2016. Luottolimiittisopimus on nelivuotinen. Konserni pienensi vuonna 2017 liimittin 300 milj. euroon alentuneen rahoitustarpeen vuoksi. Myös kaikki kahdenväliset luottolimitit peruutettiin vuoden aikana samasta syystä.

Konsernin rahoituspolitiikkaan liittyy tavanomaisia kovenanteja, jotka koskevat mm. panttien ja kiinnitysten käyttöä, omaisuuden myyntiä sekä eräitä taloudellisia suhdelukkuja. Vuonna 2017 konserni täytti selvästi kovenanttien asettamat vaatimukset.

Rahoitusvelat, milj. euroa	2017				2016			
	Kirjanpitoarvo	Rahavirta *	Limiteistä nostamatta	Yhteensä	Kirjanpitoarvo	Rahavirta *	Limiteistä nostamatta	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	52,0	52,3	300,0	352,3	52,4	55,6	670,5	726,1
Joukkovelkakirjalainat	194,7	214,0		214,0	392,0	431,5		431,5
Yritystodistusohjelma	148,6	149,1		149,1	366,4	368,0		368,0
Rahoitusleasingvelat	1,8	1,8		1,8	1,3	1,3		1,3
Muut korolliset velat	15,3	15,3		15,3	17,5	17,5		17,5
Ostovelat ja muut velat **	159,4	159,4		159,4	258,0	258,0		258,0
Johdannaisinstrumentit	0,6	0,6		0,6	0,4	0,4		0,4
Yhteensä	572,4	592,5	300,0	892,5	1 088,0	1 132,3	670,5	1 802,8

* Arvio korkovelasta perustuu tilinpäätöshetken korkotasoon.

** Ostovelat ja muut velat eivät sisällä siirtovelkoja ja saatuja ennakoita.

Rahoitusvelkojen maturiteetit 2017, milj. euroa	2018	2019	2020	2021	2022	2023-	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	52,3						52,3
Joukkovelkakirjalainat	7,0	207,0					214,0
Yritystodistusohjelma	149,1						149,1
Rahoitusleasingvelat	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,5	1,8
Muut korolliset velat	15,3						15,3
Ostovelat ja muut velat *	147,0	5,0	1,2	4,8	1,2	0,2	159,4
Johdannaisinstrumentit **	0,5	0,1	0,0				0,6
Yhteensä	371,4	212,3	1,5	5,0	1,5	0,8	592,5

* Ostovelat ja muut velat eivät sisällä siirtovelkoja ja saatuja ennakoita.

** Johdannaisinstrumentit sisältävät bruttomääräisesti toteutettavia saatavia 16,6 milj. euroa, ja velkoja 17,2 milj. euroa.

Rahoitusvelkojen maturiteetit 2016, milj. euroa	2017	2018	2019	2020	2021	2022-	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	12,9	12,3	12,2	18,2			55,6
Joukkovelkakirjalainat	217,5	7,0	207,0				431,5
Yritystodistusohjelma	368,0						368,0
Rahoitusleasingvelat	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	1,3
Muut korolliset velat		17,5					17,5
Ostovelat ja muut velat *	225,4	23,7	4,7	1,5	1,2	1,5	258,0
Johdannaisinstrumentit	0,4						0,4
Yhteensä	824,4	60,7	224,1	19,9	1,4	1,8	1 132,3

* Ostovelat ja muut velat eivät sisällä siirtovelkoja ja saatuja ennakoita.

Sanoma laski vuonna 2016 liikkeeseen uuden 200 milj. euron joukkovelkakirjalainan, ja käytti kaikki siitä saadut varat aiemmin liikkeeseen lasketun joukkovelkakirjalainan osittaiseen takaisinostoon. Näiden joukkovelkakirjalainojen ehdot eivät poikkea huomattavasti toisistaan, joten syntyneillä menoilla ja palkkioilla on oikaistu uuden velan kirjanpitoarvoa, ja nämä menot ja palkkiot kirjataan kuluiksi uuden joukkovelkakirjalainan jäljellä olevana juoksuaikana.

Luottoriski

Sanoman luottoriskit liittyvät operatiiviseen liiketoimintaan. Sanoma-konsernin luottoriskikeskittymiä vähentää merkittävästi konsernin monipuolinen toiminta eikä mikään yksittäinen asiakas tai asiakasryhmä muodostu konsernin kannalta merkittäväksi. Liiketoimintaan liittyvät luottoriskit ovat operatiivisten yksiköiden vastuulla.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten tasearvot kuvaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka saamisista arvioidaan kertyvän. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty seuraavassa taulukossa.

Myyntisaamisten ikäjakauma, milj. euroa	2017			2016		
	Brutto	Arvon-alentuminen	Netto	Brutto	Arvon-alentuminen	Netto
Erääntymättömät	115,5		115,5	125,4	-1,2	124,2
1-30 päivää erääntyneet	19,1	-1,1	18,0	26,5	-1,0	25,6
31-120 päivää erääntyneet	6,6	-0,5	6,1	14,7	-1,9	12,8
121-360 päivää erääntyneet	6,4	-2,7	3,7	3,8	-2,0	1,8
Yli vuoden erääntyneet	4,2	-2,7	1,5	3,7	-2,8	0,9
Yhteensä	151,9	-7,0	144,9	174,2	-8,9	165,3

+ Myyntisaamiset ja muut saamiset esitetään liitetiedoissa 18 ja 20.

Rahoituserien osalta luottoriski on pieni. Konsernin rahoituspolitiikka määrittelee, että rahoitus- ja johdannaistransaktioita tehdään hyvän luottokelpoisuuden omaavien vastapuolien kanssa ja niitä hajautetaan riittävän usealle vastapuolelle rahoitusvarojen suojelemiseksi. Konsernilla on käytössään useita rahoituslaitoksia vastapuolenaan, joten luottoriskejä voidaan pitää tältä osin hyvin hajautettuna.

Nettovelka, milj. euroa	2017	2016
Korollinen velka	412,4	829,6
Rahavarat	20,6	43,4
Yhteensä	391,8	786,2

Sanoma-konsernilla ei ole virallista luottoluokitusta.

Pääomarakenteen hallinta

Konserni on pitkällä aikavälillä asettanut tavoitteekseen, että omavaraisuusaste on välillä 35-45 % ja nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen (EBITDA) on alle 2,5.

Nettovelka/oikaistu EBITDA -tunnuslukua laskettaessa raportoituun EBITDAan tehdään seuraavat oikaisut: vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät poistetaan, yritysostojen vaikutus lisätään ja yritysmyyntien vaikutus vähennetään laskentajaksolta sekä vähennetään ohjelmaoikeuksien ja sisällöntuotannon investointien vaikutukset laskentajaksolta.

Vuonna 2017 omavaraisuusaste oli 38,5 % (2016: 41,0 %) ja nettovelka/oikaistu EBITDA 1,7 (2016: 3,2).

30. Merkittävimmät tytäryhtiöt

Merkittävimmät tytäryhtiöt 31.12.2017	Emoyhtiön omistusosuus, %	Konsernin omistusosuus, %
SANOMA MEDIA BENE		
Sanoma Media Netherlands B.V., Hollanti		100,0
Sanoma Digital The Netherlands B.V., Hollanti		100,0
2BLOND B.V., Hollanti		77,8
Head Office Nederland B.V., Hollanti		100,0
Veronica Uitgeverij B.V., Hollanti		100,0
SB Commerce B.V., Hollanti		100,0
Scoupy B.V., Hollanti		72,4
B.V. Aldipress, Hollanti		100,0
Sanoma Regional Belgium N.V., Belgia		100,0
Sanoma Media Belgium N.V., Belgia		100,0
Head Office N.V., Belgia		100,0
SANOMA MEDIA FINLAND		
Sanoma Media Finland Oy, Helsinki	100,0	100,0
Sanoma Tekniikkajulkaisut Oy, Helsinki		60,0
Netwheels Oy, Helsinki		55,8
Oikotie Oy, Helsinki		82,0
Sanomala Oy, Vantaa		100,0
Savon Paino Oy, Varkaus		100,0
Mobiilimarkkinointi Routa Oy, Turku		80,1
SANOMA LEARNING		
Sanoma Learning B.V., Hollanti		100,0
L.C.G. Malmberg B.V., Hollanti		100,0
Nowa Era Sp. z.o.o., Puola		100,0
Sanoma Utbildning AB, Ruotsi		100,0
Uitgeverij Van In N.V., Belgia		100,0
Vulcan SP. z.o.o., Puola		100,0
Young Digital Planet S.A., Puola		100,0
Bureau ICE B.V., Hollanti		100,0
Sanoma Pro Oy, Helsinki	100,0	100,0
MUUT YHTIÖT		
Sanoma B.V., Hollanti	100,0	100,0

31. Taloudellisen informaation yhteenveto tytäryhtiöistä, joissa on olennainen määräysvallattomien omistajien osuus

Heinäkuussa 2017 Sanoma sai päätökseen 67 %:n osuutensa myynnin hollantilaisesta TV-yhtiö SBS:stä. Sanoma sai yrityskaupasta maksuna 237 milj. euroa sekä 100 %:n omistusosuuden TV-oppaisiin erikoistuneesta Veronica Uitgeverij B.V.:stä. SBS sisältyi Sanoman raportoituihin lukuihin kesäkuun 2017 loppuun saakka. 31.12.2017 Sanomalla ei ollut tytäryhtiöitä, joissa oli merkittävä määräysvallattomien omistajien osuus.

2016 konsernilla oli yksi tytäryhtiö, Sanoma Image B.V., jossa oli merkittävä määräysvallattomien omistajien osuus.

Taloudellisen informaation yhteenveto, milj. euroa	Sanoma Image B.V. 2016
Pääasiallinen toimipaikka	Hollanti
Määräysvallattomien omistajien osuus, %	33,0 %
Liikevaihto	261,7
Tilikauden tulos	9,9
Tilikauden laaja tulos yhteensä	9,9
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen määräysvallattomille omistajille	3,2
Pitkäaikaiset varat	994,5
Lyhytaikaiset varat	87,9
Pitkäaikaiset velat	97,4
Lyhytaikaiset velat	122,3
Nettovarot	862,7
Määräysvallattomien omistajien osuus	284,7
Määräysvallattomille omistajille maksetut osingot	-
Liiketoiminnan rahavirta	19,5
Investointien rahavirta	-28,7
Rahoituksen rahavirta	-45,0
Rahavarojen nettolisäys(+)/-vähennys(-)	-54,2

32. Lähipiiritapahtumat

Sanoma-konsernin lähipiiriin luetaan tytäryritykset, osakkuusyrietykset ja yhteisyrietykset sekä hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja johdoryhmän (Executive Management Group) jäsenet. Johdon palkat ja kompensatiot esitetään liitetiedossa 33. Liiketoimet yhteisyrietysten ja osakkuusyrietysten kanssa esitetään alla. Tytäryhtiötapahtumia ei esitetä lähipiiritietoina, koska ne eliminoituvat konsolidoitaessa. Yhteisyrietysten toisten osapuolten tapahtumia ei eritellä lähipiiritapahtumina, koska toiset osakkaat eivät yhteishallintasopimuksen mukaisesti kuulu lähipiiriin. Merkittävimmät tytäryrietykset luetellaan liitetiedossa 30. Sanoma-konsernissa lähipiirisäännösten piiriin kuuluu lisäksi eläkesäätiöitä ja henkilöstörahasoja. Eläkesäätiöitä lukuun ottamatta tapahtumat näiden tahojen kanssa eivät oleet merkittäviä.

+ Eläkesäätiöitä kuvataan tarkemmin laadintaperiaatteissa, ja eläkekirjaukset esitetään liitetiedossa 8.

Sanoma-konsernilla ei ollut tilikaudella muita merkittäviä tahoja, joiden kanssa lähipiirisuhteet täytyisivät ja/tai olennaisia tapahtumia esiintyisi.

Liiketoimet ja avoimet saldot osakkuusyhtiöiden ja yhteisyrietysten kanssa esitetään seuraavassa taulukossa.

Liiketoimet yhteis- ja osakkuusyrietysten kanssa, milj. euroa	2017	2016
Tavaroiden myynti	0,0	0,0
Palveluiden myynti	0,6	0,7
Tuotot yhteensä	0,6	0,7
Palveluiden ostot	-2,1	-2,3
Kulut yhteensä	-2,1	-2,3

Saamiset yhteis- ja osakkuusyrietyksiltä, lyhytaikaiset, milj. euroa	2017	2016
Myyntisaamiset	0,6	1,3
Muut saamiset		0,1
Yhteensä	0,6	1,4

Velat yhteis- ja osakkuusyrietyksille, lyhytaikaiset, milj. euroa	2017	2016
Ostovelat	0,1	0,0
Muut velat	0,2	0,3
Yhteensä	0,3	0,3

Yhteis- ja osakkuusyrietysten kanssa tapahtuneet tavaroiden ja palvelujen myynnit perustuvat konsernin voimassaoleviin markkinahintoihin ja lainojen korot markkinakorkoihin.

Vuosina 2017 ja 2016 ei ollut muita merkittäviä liiketapahtumia tai lähipiirijärjestelyjä yhteis- ja osakkuusyrietysten kanssa.

33. Johdon kompensatiot, etuudet ja omistukset

Johdon palkat, palkkiot ja omistukset toimielinakohtaisesti, 2017	Palkat /palkkiot (1 000 euroa)	Osakkeet 31.12.2017, kpl	Osakepalkkiot, kpl****					
			Osake- palkkioiden kulukirjaus (1 000 euroa)	Suorite- perusteinen osakepalkkio- järjestelmä 2016–2018***	Suorite- perusteinen osakepalkkio- järjestelmä 2017–2019***	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2015–2017***	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2016–2018***	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2017–2018***
Hallitus								
Pekka Ala-Pietilä, puheenjohtaja	102	10 000						
Antti Herlin, varapuheenjohtaja *	78	19 036 800						
Anne Brunila	76	910						
Mika Ihamuotila	70	150 000						
Niils Ittonen **	75	59 000						
Denise Koopmans	83							
Robin Langenskiöld	70	12 273 371						
Rafaela Seppälä	70	10 273 370						
Kai Öistämö	74	8 265						
Yhteensä	698	41 811 716						
Toimitusjohtaja								
Susan Duinhoven	1 122	75 000	1 257	225 000	150 000			50 000
Yhteensä	1 122	75 000	1 257	225 000	150 000			50 000
Johtoryhmä								
Markus Holm (1.2.2017 alkaen)		18 185			21 000		50 000	
Kim Ignatius (31.12.2017 saakka)		9 500		45 000		2 625		
Pia Kalsta		5 655		45 000	15 000	3 125		
John Martin		12 395		45 000	19 000	3 125		
Peter de Mönnink (31.12.2017 saakka)		10 973		112 500	42 000	7 500		100 000
Yhteensä	4 295	56 708	2 232	247 500	97 000	16 375	50 000	100 000

* Sisältää henkilön määräysvallassa olevien yhtiöiden omistukset.

** Sisältää henkilön lähipiirin omistukset.

*** Sanoma on vuonna 2013 ottanut käyttöön suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän ja vuonna 2014 ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän. Sanoman suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2017–2019 mukaan myönnettävien osakepalkkioiden määrä on esitetty tavoitetason allokaation mukaisesti. Mikäli suorituskriteerit täyttyvät maksimitasolla, osakepalkkioiden määrä on 150 % tavoitetason mukaisesta osakepalkkiosta. Osakepalkkiojärjestelmien ehtojen mukaisesti toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille myönnettävät osakepalkkiot sisältävät osakeomistusvelvoitteen. Osakeomistusvelvoitteesta päättää Sanoman hallitus henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Siihen asti kunnes edellytetty osakeomistus on saavutettu, toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet eivät voi myydä osaa (vähintään 50 % vuoden 2016 jälkeen maksettavien osakepalkkioiden osalta, sitä ennen 25 %) osakepalkkiojärjestelmien kautta saamistaan osakkeista.

**** Suoriteperusteista osakepalkkiojärjestelmää 2015–2017 ei ole esitetty taulukossa, sillä sen perusteella ei makseta palkkioita, koska ansaintajaksolle asetettu ja minimitalvoitteita ei saavutettu.

Palkoissa ja palkkiossa on mukana ne palkat ja palkkiot, jotka on maksettu näistä tehtävistä tilikauden aikana niitä hoitaneille henkilöille. Johtoryhmän jäsenille ei makseta erillisiä palkkioita hallitusjäsenyyksistä konsernin tytäryhtiöissä. Palkat sisältävät luontoisedut. Osakepalkkio-ohjelman kulukirjaus sisältää kulukirjauksen jäsenyyden ajalta. Konsernilla ei ole avoimia saamia tai velkoja johdolta. Palkat ja palkkiot eivät sisällä eläkekuja. Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten eläkekuja kerrotaan kappaleessa 'Johdon muut etuudet'.

Johdon palkat, palkkiot ja omistukset toimielinakohtaisesti, 2016	Palkat /palkkiot (1 000 euroa)	Osakkeet 31.12.2016, kpl	Optio- oikeudet, kpl	Osakepalkkiot, kpl ****		
			2011	Osake- palkkioiden kulukirjaus (1 000 euroa)	Suorite- perusteinen osakepalkkio- järjestelmä 2014-2016 ***	Suorite- perusteinen osakepalkkio- järjestelmä 2016-2018 ***
Hallitus						
Pekka Ala-Pietilä, puheenjohtaja (12.4.2016 alkaen)	94	10 000				
Antti Herlin, varapuheenjohtaja (12.4.2016 alkaen) *	86	18 711 800				
Anne Brunila	78	910				
Susan Duinhoven	22					
Mika Ihamuotila	72	150 000				
Niils Ittonen **	92	59 000				
Denise Koopmans	77					
Robin Langenskiöld	71	12 273 371				
Rafaela Seppälä	72	10 273 370				
Kai Öistämö	78	8 265				
Yhteensä	742	41 486 716				
Toimitusjohtaja						
Susan Duinhoven	581	71 629		334		150 000
Yhteensä	581	71 629		334		150 000
Johtoryhmä						
Kim Ignatius		4 701			7 641	30 000
Pia Kalsta		3 189	5 000		2 149	30 000
John Martin		12 096			8 596	30 000
Peter de Mönnink		2 375			23 400	75 000
Yhteensä	2 381	22 361	5 000	715	41 786	165 000
						32 750

* Sisältää henkilön määräysvallassa olevien yhtiöiden omistukset.

** Sisältää henkilön lähipiirin omistukset.

*** Sanoma on vuonna 2013 ottanut käyttöön suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän ja vuonna 2014 ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän. Sanoman suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2016-2018 mukaan myönnettyjen osakepalkkioiden määrä on esitetty tavoitetason allokaation mukaisesti. Osakepalkkiojärjestelmien ehtojen mukaisesti toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille myönnettävät osakepalkkiot sisältävät osakeomistusvelvoitteen. Osakeomistusvelvoitteesta päättää Sanoman hallitus henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Siihen asti kunnes edellytetty osakeomistus on saavutettu, toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet eivät voi myydä osaa (vähintään 50 % vuoden 2016 jälkeen maksettavien osakepalkkioiden osalta, sitä ennen 25 %) osakepalkkiojärjestelmien kautta saamistaan osakkeista.

**** Suoriteperusteista osakepalkkiojärjestelmää 2015-2017 ei ole esitetty taulukossa, sillä sen perusteella ei makseta palkkioita, koska ansaintajaksolle asetettuja minimitaloituksia ei saavutettu.

Palkoissa ja palkkioissa ovat mukana ne palkat ja palkkiot, jotka on maksettu näistä tehtävistä tilikauden aikana niitä hoitaneille henkilöille. Johtoryhmän jäsenille ei makseta erillisiä palkkioita hallitusjäsenyyksistä konsernin tytäryhtiöissä. Palkat sisältävät luontoisedut. Osakepalkkio-ohjelman kulukirjaus sisältää kulukirjauksen jäsenyyden ajalta. Konsernilla ei ole avoimia saamisita tai velkoja johdolta. Palkat ja palkkiot eivät sisällä eläkekuluja. Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten eläkekulu kerrotaan kappaleessa 'Johdon muut etuudet'.

Sanoman hallitus vahvistaa toimitusjohtajan ja johtoryhmän (Executive Management Group) palkat ja edut henkilöstövaliokunnan esityksen perusteella. Toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille maksetaan lisäksi Sanoman hallituksen vuosittain vahvistaman lyhyen tähtäimen kannustinjärjestelmän mukaisia kannustepalkkioita. Vuodelta 2017 maksettavan palkkion määrä toimitusjohtajan osalta on tavoitetasolla 66,7 % kokonaispalkasta ja maksimitasolla 100 % kokonaispalkasta. Johtoryhmän jäsenten osalta palkkion määrä on tavoitetasolla 40–60 % kokonaispalkasta ja maksimitasolla 60–90 % kokonaispalkasta. Vuoden 2017 lyhyen tähtäimen kannustinjärjestelmässä johtoryhmän jäsenten palkitseminen perustuu operatiiviseen liikevoittoon, kassavirtaan, liikevaihtoon sekä Sanoman henkilöstötyytyväisyystavoitteeseen.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet ovat Sanoman pitkän aikavälin kannustinjärjestelmien piirissä. Pitkän aikavälin kannustimet ovat osa konsernin kannustin- ja sitouttamisjärjestelmää, ja niiden jakamisesta päättää Sanoman hallitus henkilöstövaliokunnan esityksen perusteella.

+ Tiedot toimitusjohtajan liiketoimi-ilmoituksista on julkistettu 3.7.2016 alkaen konsernin verkkosivuilla Sanoma.com. Palkitsemisen periaatteet on esitetty verkkosivuilla [Hallinnointi-osiossa](#).

Johdon muut etuudet

Toimitusjohtaja Susan Duinhovenin irtisanomisaika on kuusi kuukautta sekä toimitusjohtajan että yhtiön puolelta. Jos yhtiö päättää toimitusjohtajan sopimuksen, toimitusjohtajalle maksetaan irtisanomissajan palkan lisäksi erokorvauksena 12 kuukauden palkkaa vastaava summa. Erakorvaukseen liittyy määräaikainen kilpailukiello.

Toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten lisäeläke-etuudet ovat nykyisin maksuperusteisia. Ennen vuotta 2009 tehdyt sopimukset ovat etuusperusteisia. Toimitusjohtajan osalta suoritetaan vuosittain lisäeläkevakuutusmaksu, joka on 15 % hänen palkastaan. Toimitusjohtajan ja osan johtoryhmän jäsenten eläkeikä määräytyy heidän kotimaansa tavallisen eläkeiän mukaan. Joidenkin johtoryhmän jäsenten eläkeikä on lakisääteistä eläkeikää alhaisempi, 61–63 vuotta. Etuuspohjaisen eläkejärjestelyn piirissä olevien johtoryhmän jäsenten eläkkeen määrä yhdessä lakisääteisen eläkkeen kanssa on noin 60 % eläkkeen perusteena olevista ansioista.

Toimitusjohtaja Susan Duinhovenin osalta suoritettun lisäeläkevakuutusmaksun määrä oli 87 223 euroa vuonna 2017 (2016: 107 110). Lakisääteinen eläkemeno vuonna 2017 oli 182 684 euroa (2016: 95 829). Johtoryhmän jäsenten eläkekulu vuonna 2017 oli 900 409 euroa (2016: 529 411).

34. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Sanoma ilmoitti 16.1.2018 myyvänsä Belgian naistenlehtien tuotevalikoimansa, joka oli osa Media BeNe -liiketoimintasegmenttiä, Roularta Media Groupille. Kauppahinta oli 34 milj. euroa. Myydyn liiketoiminnan liikevaihto oli 80,5 milj. euroa ja operatiivinen liikevoitto 6,5 milj. euroa (liikevoittoprosentti 8,1 %) vuonna 2017. Myyty liiketoiminta on luokiteltu lopetetuiksi toimintoiksi vuoden 2017 raportoinnissa. Kauppa edellyttää muun muassa tavanomaisia viranomaiskäsittelyjä sekä neuvotteluja työntekijöiden edustajien kanssa, ja se odotetaan saatavan päätökseen vuoden 2018 toisen neljänneksen loppuun mennessä. Rakennejärjestelykustannukset, myyntivoitot ja vastaavat kertaerät kirjataan lopetettujen toimintojen vuoden 2018 nettotulokseen.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Perustiedot osakkeesta

Sanomalla on yksi osakesarja, ja kaikki osakkeet tuottavat saman äänioikeuden ja muut osakkeenomistajien oikeudet. Osakkeita ei koske mikään lunastus- tai suostumuslauseke tai muu siirtorajoitus. Sanoman osakkeilla ei ole määrättyä nimellisarvoa tai kirjanpitoarvoa.

Vuoden 2017 lopussa Sanoman rekisteröity osakepääoma oli 71 258 986,82 (ennallaan) euroa ja osakkeiden lukumäärä 163 565 663 (2016: 162 812 093) kappaletta.

Osakkeiden listaus

Sanoman osake (SAA1V) on listattu Nasdaq Helsinki Oyj:ssä.

Sanoman osake kuuluu Kulutuspalvelut -toimialaindeksiin sekä useaan muuhun indeksiin Nasdaq Helsingissä. Sanoman osake on ollut listattuna 1.5.1999 alkaen. Yhtiön osakkeet kuuluvat Euroclear Finland Oy:n arvo-osuusjärjestelmään.

Kaupankäyntitunnukset	Osakkeet
Nasdaq Helsinki	SAA1V
Startel	SAA1V
Bloomberg	SAA1V:FH
Reuters	SAA1V.HE

Omat osakkeet

Vuoden 2017 lopussa Sanoman hallussa oli 316 519 (478 497) yhtiön omaa osaketta eli 0,2 % (2016: 0,3 %) yhtiön osakkeista ja äänistä.

Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous valtuutti 21.3.2017 Sanoman hallituksen päättämään enintään 16 000 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Valtuutus on voimassa 30.6.2018 saakka, ja se päätti varsinaisen yhtiökokouksen 12.4.2016 antaman valtuutuksen.

Osakkeet hankitaan yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla, jolloin hankinnat vähentävät yhtiön voitonjakoon käytettävissä olevia varoja. Osakkeet hankitaan yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, mahdollisten yrityskauppojen tai muiden liiketoimintajärjestelyjen rahoittamiseksi tai toteuttamiseksi, osana yhtiön kannustinjärjestelmää tai muutoin edelleen luovutettaviksi, yhtiöllä pidettäväksi tai mitätöitäviksi.

Osakkeita voidaan hankkia joko kaikille osakkeenomistajille osoitella ostotarjouksella yhtäläisin ehdoin tai muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa osakkeiden hankintahetken markkinahintaan Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä.

Hallitus ei käyttänyt valtuutuksen mukaista oikeuttaan vuonna 2017.

Osakkeiden määrä

	31.12.2017
Rekisteröityjen osakkeiden määrä	163 565 663
Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden määrä	316 519
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä *	163 249 144
Keskimääräinen osakkeiden määrä *	162 544 637

* Ei sisällä yhtiön hallussa olevia omia osakkeita.

Optio-ohjelmat

Vuoden aikana Sanomalla oli käytössä yksi optio-ohjelma, Optiojärjestelmä 2011, joka oli annettu varsinaisen yhtiökokouksen 8.4.2010 valtuutuksen nojalla. Optioiden 2011 merkintäaika päättyi 30.11.2017, ja niiden listaus Nasdaq Helsingissä päättyi 24.11.2017.

Optioilla 2011 merkittiin yhteensä 753 570 (2016: 0) osaketta vuonna 2017.

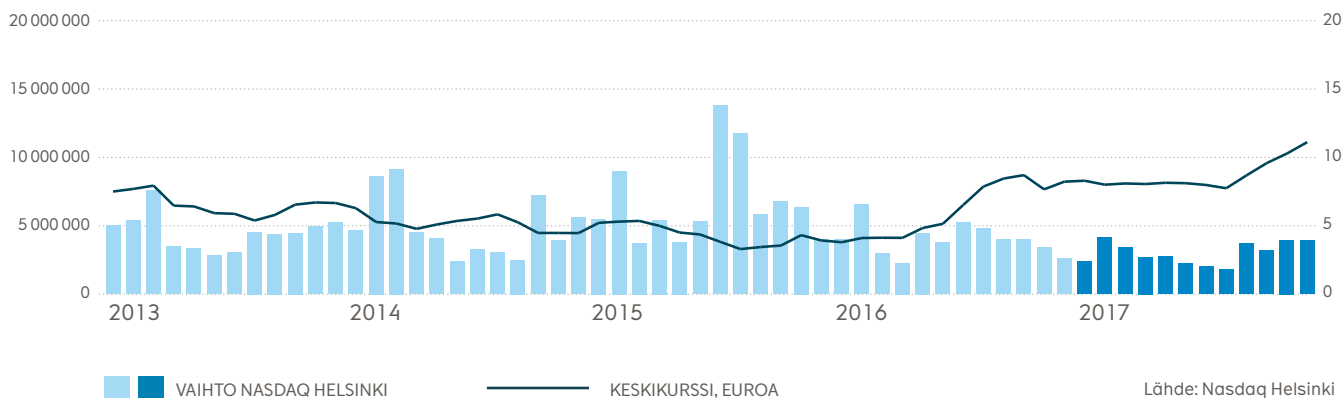
Optio-ohjelmissa olivat mukana kaikki Sanoman strategiset liiketoimintayksiköt ja konsernin emoyhtiö. Optioita on jaettu konsernin johtohenkilöille hallituksen päätösten mukaisesti. Yhtiön palveluksessa olevien optioiden haltijoiden lukumäärä vuoden 2017 alussa oli 92.

Osakkeen kaupankäynti ja kurssikehitys

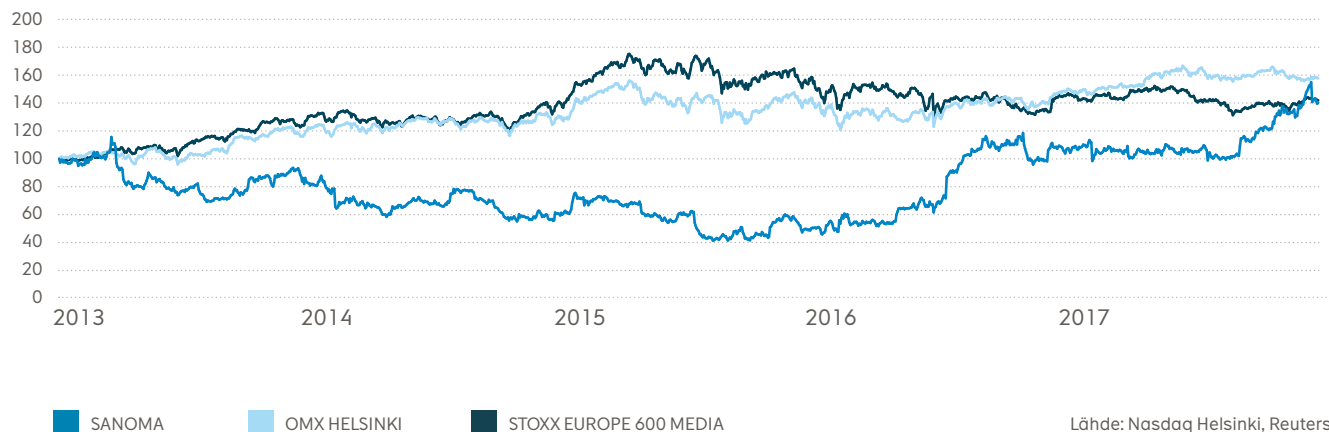
Vuonna 2017 Sanoman osakkeen vaihto Nasdaq Helsingissä oli 36 232 649 Sanoman osaketta (2016: 48 152 687), joka oli n. 22 % keskimääräisestä osakemäärästä (2016: 30 %). Osakkeen vaihto oli 322,4 milj. euroa (2016: 296,5). Nasdaq Helsingin osuus Sanoman osakkeen kokonaisvaihdosta kaikilla markkinapaikoilla oli n. 73 % (2016: 72 %). Muiden markkinapaikkojen, kuten Cboe Global Marketin osuus vaihdosta oli 27 % (2016: 28 %).

Sanoman osakkeen vaihdolla painotettu keskimurssi Nasdaq Helsingissä oli 8,90 euroa (2016: 6,14) vuonna 2017 ja osakkeen hinta vaihteli 7,58 euron (2016: 3,51) ja 12,03 euron (2016: 9,39) välillä. Joulukuun lopussa Sanoman markkina-arvo ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 1 775 milj. euroa (2016: 1 338) ja osakkeen päätöskurssi oli 10,87 euroa (2016: 8,25).

Osakkeen vaihto ja keskihinta 2013–2017

Sanoman osakkeen kurssikehitys indekseihin verrattuna 2013–2017

Osinkopolitiikka

Vuodesta 2017 alkaen Sanoman tavoitteena on osinkopolitiikkansa mukaisesti jakaa kasvavaa osinkoa, joka on 40–60 % vuosittaisesta liiketoiminnan rahavirrasta ilman käyttöomaisuusinvestointeja.

Hallituksen osingonjakoesitys yhtiökokoukselle perustuu yleiseen makrotaloudelliseen ympäristöön, Sanoman pääomarakenteeseen ja pääomarakennetta koskeviin tavoitteisiin, Sanoman liiketoimintasuunnitelmiin ja investointitarpeisiin sekä edellisvuoden rahavirtoihin ja arvioihin pääomarakenteeseen vaikuttavista tulevista rahavirroista.

Osakkeenomistajat

Vuoden 2017 lopussa yhtiöllä oli 20 393 (2016: 21 830) osakkeenomistajaa. Ulkomaisten omistajien hallussa oli 19,2 % (2016: 15,4 %) osakkeista ja äänistä.

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2017

	Osakkeenomistaja	Osakkeita, kpl	%
1	Jane ja Aatos Erkon Säätiö	39 820 286	24,4
2	Herlin Antti	19 036 800	11,6
	Holding Manutas Oy	19 005 000	
	Herlin Antti	31 800	
3	Langenskiöld Robin	12 273 371	7,5
4	Seppälä Rafaela	10 273 370	6,3
5	Helsingin Sanomain Säätiö	5 701 570	3,5
6	Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	3 572 220	2,2
7	Thalia Säätiö - Thalia Stiftelsen Sr	2 000 000	1,2
8	Noyer Alex	1 908 965	1,2
9	Valtion Eläkerahasto	1 860 000	1,1
10	Aubouin Lorna	1 852 470	1,1
11	WSOY:n Kirjallisuussäätiö	915 000	0,6
12	Werner Söderström Osakeyhtiön eläkesäätiö	651 008	0,4
13	Folkhälsan i Svenska Finland rf Inez och Julius Polins Fond	646 149	0,4
14	Langenskiöld Lars Christoffer Robin	645 996	0,4
15	Langenskiöld Bo Sebastian Eljas	645 963	0,4
16	Langenskiöld Pamela	645 963	0,4
17	Oy Etra Invest Ab	550 000	0,3
18	Suomen Kulttuurirahasto	502 240	0,3
19	Sr Evli Suomi Pienyhtiöt	480 000	0,3
20	Laakkonen Mikko	474 000	0,3
	20 suurinta omistajaa yhteensä	104 455 371	63,9
	Hallintarekisteröidyt ja ulkomaalaiset omistajat	31 367 490	19,2
	Muut omistajat	27 742 802	16,9
	Yhteensä	163 565 663	100,0

+ Luettelo suurimmista osakkeenomistajista (päivitetään kuukausittain) on nähtävissä osoitteessa Sanoma.com

Omistajarakenne 31.12.2017

Toimiala	Osakkeenomistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%
Yritykset	783	3,8	23 243 890	14,2
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	28	0,1	28 024 210	17,1
Julkisyhteisöt	23	0,1	6 606 632	4,0
Kotitaloudet	19 071	93,5	45 955 057	28,1
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	356	1,8	54 802 598	33,5
Ulkomaiset omistajat	122	0,6	4 853 827	3,0
Yhteensä	20 383	100,0	163 486 214	99,9
Yhteis- ja erityistileillä			79 449	0,1
Yhteensä			163 565 663	100,0
Hallintarekisteröidyt	10	0	26 513 663	16,2

Omistusjakauma osakkeiden määrän mukaan 31.12.2017

Osakkeiden määrä	Osakkeenomistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%
1-100	5 330	26,1	317 418	0,2
101-1 000	11 019	54,0	4 630 236	2,8
1001-10 000	3 615	17,7	10 113 891	6,2
10 001-100 000	361	1,8	9 554 142	5,8
100 001-	68	0,3	138 870 527	84,9
Yhteensä	20 393	99,9	163 486 214	99,9
Yhteis- ja erityistileillä			79 449	0,1
Yhteensä			163 565 663	100,0

Osakassopimukset

Sanoman hallituksen tiedossa ei ole yhtiön osakkeiden omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä voimassa olevia osakassopimuksia.

Merkittävät muutokset osakkeenomistuksessa

Vuoden 2017 aikana Sanoma ei ole antanut liputusilmoituksia yhtiön omistuksessa tapahtuneista muutoksista.

Johdon omistukset

Vuoden 2017 lopussa yhtiön hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja näiden määräysvallassa (arvopaperimarkkinalain 2 luvun 4 pykälän tarkoittamalla tavalla) olevien yhteisöjen yhteenlaskettu osakkeenomistus vastasi 25,6 % (2016: 25,5 %) kaikista osakkeista ja äänistä.

+ Tarkempia tietoja Sanoman hallituksen ja johtoryhmän osakeomistuksesta ja palkitsemisesta on liitetiedossa 33.

+ Sanoman sisäpiirihallinnon periaatteet on esitetty vuoden 2017 selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Emoyhtiön tilinpäätös 2017

Emoyhtiön tuloslaskelma, FAS

milj. euroa	Liitetieto	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Liiketoiminnan muut tuotot	2	324,1	108,5
Henkilöstökulut	3	-22,1	-20,9
Poistot ja arvonalentumiset	7-9	-262,3	-93,7
Liiketoiminnan muut kulut	4	-92,8	-105,6
Liikevoitto (-tappio)		-53,0	-111,7
Rahoitustuotot ja -kulut	5	164,1	11,4
Tulos ennen tilinpäätöseriä ja veroja		111,1	-100,3
Tilinpäätössiirrot	13	40,7	34,1
Tuloverot	6	5,0	8,6
Tilikauden tulos		156,9	-57,6

Emoyhtiön tase, FAS

milj. euroa	Liitetieto	31.12.2017	31.12.2016
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	7	5,0	7,3
Aineelliset hyödykkeet	8	8,7	10,9
Sijoitukset	9	1 442,2	1 797,0
Pysyvät vastaavat yhteensä		1 455,9	1 815,2
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset	10	2,7	7,5
Lyhytaikaiset saamiset	11	99,7	90,2
Rahat ja pankkisaamiset		5,0	11,5
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		107,3	109,2
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1 563,2	1 924,4
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osakepääoma		71,3	71,3
Omat osakkeet		-1,4	-2,1
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		209,8	203,3
Edellisten tilikausien voitto		306,8	393,6
Tilikauden voitto		156,9	-57,6
Oma pääoma yhteensä		743,3	608,4
Tilinpäätössiirrot	13	1,0	1,3
Vieras pääoma			
Pitkäaikaiset velat	14	200,6	200,7
Lyhytaikaiset velat	15	618,3	1 114,0
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 563,2	1 924,4

Emoyhtiön rahavirtalaskelma, FAS

milj. euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Liiketoiminta		
Tilikauden tulos	156,9	-57,6
Oikaisut		
Tuloverot	-5,0	-8,6
Poistoeron muutos	-0,3	0,3
Tilinpäätössiirrot	-40,4	-34,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-164,1	-11,4
Poistot ja arvonalentumiset	262,3	93,7
Käyttöomaisuuden ja muiden sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot	-217,6	0,7
Muut oikaisut	0,9	
Käyttöpääoman muutos		
Myynti- ja muiden saamisten muutos	5,6	9,0
Osto- ja muiden velkojen ja varausten muutos	-7,2	8,5
Maksetut korot	-20,1	-45,8
Muut rahoituserät	-4,6	-7,0
Konserniavustukset	43,0	20,1
Saadut osingot	183,2	48,5
Maksetut verot	-0,2	-0,1
Liiketoiminnan rahavirta	192,3	15,8
Investoinnit		
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankinnat	-2,4	-3,5
Hankitut konserniyhtiöt		-0,1
Muiden sijoitusten hankinnat		-0,5
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit	10,1	0,4
Myydyt konserniyhtiöt	260,4	3,4
Pääoman palautus	0,7	
Myönnetty lainat	-14,1	-40,0
Lainasaamisten takaisinmaksut	19,0	24,5
Saadut korot	14,5	13,5
Investointien rahavirta	288,2	-2,1
Rahavirta ennen rahoitusta	480,5	13,7
Rahoitus		
Osakemerkinnöistä saadut maksut	6,4	
Lyhytkiertoisten lainojen muutokset	-216,2	-0,8
Muiden lainojen nostot	249,9	427,3
Muiden lainojen takaisinmaksut	-494,7	-422,1
Maksetut osingot	-32,5	-16,2
Rahoituksen rahavirta	-487,1	-11,8
Rahavirtalaskelman mukainen rahavarojen muutos	-6,6	1,9
Rahavarojen nettolisäys(+)/-vähennys(-)	-6,6	1,9
Rahavarat 1.1.	11,5	9,7
Rahavarat 31.12.	5,0	11,5

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Sanoma Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikkana on Helsinki. Sanoma Oyj syntyi 1.5.1999 kombinaatiofuusiossa. Sanoma Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolainsäädännön (FAS) mukaisesti. Sanoma Oyj on Sanoma-konsernin emoyhtiö. Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen viimeisimpiä IFRS-säännöksiä. Suomalaisen laskentakäytännön ja IFRS-säännösten laskentaperiaatteet ovat Sanoma Oyj:lle pääosin yhtenevät, joten tärkeimmät laskentaperiaatteet ovat luettavissa konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteista.

Tärkeimmät erot emoyhtiön ja konsernin laadintaperiaatteiden välillä on kuvattu seuraavissa kohdissa.

Eläkkeet

Sanoma Oyj:n henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty vakuuttamalla eläkevakuutusyhtiössä. Sanoma Oyj:n työntekijöiden lisäeläketurva on järjestetty Sanoman Eläkesäätiössä sekä vakuutusmuotoisina järjestelyinä. Eläkemaksut ja tilikauteen kohdistuvat eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna. Mahdollinen eläkesäätiön vastuuvajaus on kirjattu pakollisena varauksena Sanoma Oyj:n taseeseen.

Johdannaisinstrumentit

Sanoma Oyj on muuttanut laadintaperiaatettaan johdannaisinstrumenttien kirjauksessa vuonna 2017. Aiemmin vain johdannaisten toteutuneet voitot ja tappiot kirjattiin emoyhtiön tilinpäätökseen. Nyt johdannaisiin sovelletaan käypää arvoa ja myös käyvän arvon muutokset sisältyvät emoyhtiön tilinpäätökseen.

Osuudet saman konsernin yrityksissä

Osuudet saman konsernin yrityksissä on merkitty taseeseen alkupe- räiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalennuksilla. Osuudet saman konsernin yrityksissä testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain.

Tytär-yhtiöosakkeiden käypä arvo on määritelty perustuen tuotto- perusteiseen lähestymistapaan, jossa sijoitusten käypä arvo on laskettu käyttäen diskontatun rahavirran menetelmää tai osinkojen diskonttausmallia. Alaskirjaustarve on määritelty vertaamalla tytär-yhtiöosakkeiden käypää arvoa osakkeiden kirjanpitoarvoon ja mahdollinen alaskirjaus on kirjattu tuloslaskelmaan.

Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiösijoitukset

Suomen kirjanpitolainsäädännön mukaisesti sijoitukset kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden osakkeisiin esitetään pysyvien vastaavien sijoituksissa.

Osakepalkkiot

Sanoma Oyj on muuttanut laadintaperiaatettaan osakepalkkioiden kirjauksessa vuonna 2017. Aiemmin vain rahana maksettavan osuuden käypä arvo kirjattiin emoyhtiön tilinpäätökseen. Nyt sekä rahana maksettavan että omana pääomana maksettavan osuuden käypä arvo on kirjattu emoyhtiön tilinpäätökseen.

2. Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muut tuotot, milj. euroa	2017	2016
Teknologian palvelutuotot	20,8	26,4
Muut hallinto- ja palvelutuotot	76,1	69,1
Vuokratuotot	2,7	1,3
Vuokratuotot, sisäiset	0,7	0,8
Myyntivoitot	217,5	0,1
Muut liiketoiminnan tuotot	6,4	10,7
Yhteensä	324,1	108,5

Yhtiö myi oppimisliiketoimintaan kuuluvat tytäryhtiöt Sanoma Learning B.V:n, Sanoma Utbildning AB:n ja Nowa Era Sp.z.o.o:n tytäryhtiölleen Sanoma Pro Oy:lle. Myyntivoitot sisältävät tästä myynnistä myyntivoittoa 167,7 milj. euroa. Lisäksi yhtiö myi toimistokiinteistön Helsingissä osoitteessa Ludviginkatu 2-10 sekä SBS:n osakkeet.

3. Henkilöstökulut

Henkilöstökulut, milj. euroa	2017	2016
Palkat ja palkkiot	-18,6	-17,0
Eläkekulut	-2,7	-3,1
Muut henkilösivukulut	-0,8	-0,8
Yhteensä	-22,1	-20,9
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	163	164

Toimitusjohtajan ja hallituksen palkat ja palkkiot on esitetty henkilöittäin eriteltynä konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 33.

4. Liiketoiminnan muut kulut

Liiketoiminnan muut kulut, milj. euroa	2017	2016
Toimisto-, atk- ja tietoliikennekulut	-50,4	-52,9
Asiantuntijakulut	-34,1	-45,8
Vuokrat	-3,7	-2,1
Myyntitappiot	-0,1	-0,8
Muut kulut	-4,5	-4,0
Yhteensä	-92,8	-105,6

Tilintarkastajan palkkiot, milj. euroa	2017	2016
Tilintarkastus	0,1	0,1
Muut palvelut	0,1	0,0
Yhteensä	0,2	0,1

5. Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot- ja kulut, milj. euroa	2017	2016
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	183,2	48,5
Yhteensä	183,2	48,5
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	10,3	13,3
Muilta	0,0	0,0
Yhteensä	10,3	13,3
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	0,5	0,3
Muilta	0,1	6,9
Kurssivoitot	7,6	7,6
Yhteensä	8,3	14,9
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-9,8	-20,9
Muille	-20,2	-36,2
Kurssitappiot	-7,7	-8,2
Yhteensä	-37,6	-65,3
Yhteensä	164,1	11,4

6. Tuloverot

Tuloverot, milj. euroa	2017	2016
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	5,2	8,6
Edellisten tilikausien tuloverot	-0,2	0,0
Yhteensä	5,0	8,6

7. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet 2017, milj. euroa	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2,9	9,4	1,2	13,5
Lisäykset		1,3	0,9	2,3
Vähennykset	-0,2	-2,7	0,0	-2,8
Siirrot tase-erien välillä		1,4	-1,2	0,3
Hankintameno 31.12.	2,8	9,5	0,9	13,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-2,1	-4,2		-6,2
Vähennykset	0,1	1,0		1,1
Tilikauden poistot	-0,3	-2,8		-3,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-2,3	-5,9		-8,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	0,4	3,6	0,9	5,0

Aineettomat hyödykkeet 2016, milj. euroa	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2,7	6,8	1,2	10,6
Lisäykset	0,2	1,6	1,1	3,0
Vähennykset		-0,2		-0,2
Siirrot tase-erien välillä		1,2	-1,1	0,0
Hankintameno 31.12.	2,9	9,4	1,2	13,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-1,7	-2,2		-4,0
Vähennykset		0,0		0,0
Tilikauden poistot	-0,4	-1,9		-2,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-2,1	-4,2		-6,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	0,9	5,3	1,2	7,3

8. Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet 2017, milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut	Ennako- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	9,1	0,5	3,3	0,3	0,3	13,4
Lisäykset			0,2		0,0	0,2
Vähennykset	-1,5		-0,3			-1,8
Siirrot tase-erien välillä					-0,3	-0,3
Hankintameno 31.12.	7,5	0,5	3,1	0,3	0,0	11,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-0,2	-2,3			-2,5
Vähennykset			0,2			0,2
Tilikauden poistot		0,0	-0,4			-0,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-0,2	-2,6			-2,8
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	7,5	0,3	0,5	0,3	0,0	8,7

Aineelliset hyödykkeet 2016, milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut	Ennako- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	9,1	0,5	3,6	0,3	0,0	13,5
Lisäykset			0,2		0,3	0,5
Vähennykset			-0,5			-0,5
Siirrot tase-erien välillä					0,0	0,0
Hankintameno 31.12.	9,1	0,5	3,3	0,3	0,3	13,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-0,1	-1,9			-2,0
Vähennykset			0,2			0,2
Tilikauden poistot		0,0	-0,7			-0,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-0,2	-2,3			-2,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	9,1	0,3	0,9	0,3	0,3	10,9

9. Sijoitukset

Sijoitukset 2017, milj. euroa	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Osuudet osakkuus- yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 771,5	412,6	0,2	6,9	1,6	2 192,9
Lisäykset	280,5	130,1				410,6
Vähennykset	-853,9	-16,5		-1,1	-0,5	-872,1
Hankintameno 31.12.	1 198,1	526,1	0,2	5,8	1,1	1 731,3
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	-395,7			-0,2		-395,9
Vähennykset	364,6			0,1		364,7
Tilikauden arvonalentumiset	-256,9	-1,0		0,0		-257,9
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	-288,0	-1,0		-0,2		-289,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	910,1	525,2	0,2	5,6	1,1	1 442,2

Sijoitukset 2016, milj. euroa	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Osuudet osakkuus- yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 798,2	412,0	0,3	6,1	1,2	2 217,9
Lisäykset	0,1	21,5		0,8	0,7	23,0
Vähennykset	-26,8	-20,9	-0,1		-0,3	-48,0
Hankintameno 31.12.	1 771,5	412,6	0,2	6,9	1,6	2 192,9
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	-327,9					-327,9
Vähennykset	22,6					22,6
Tilikauden arvonalentumiset	-90,4			-0,2		-90,6
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	-395,7			-0,2		-395,9
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	1 375,8	412,6	0,2	6,7	1,6	1 797,0

Osuuksista saman konsernin yrityksissä kirjattiin tilikaudella arvonalentumisia 256,9 milj. euroa (2016: 90,4).

Tytäryhtiöosakkeiden käypä arvo on määritelty perustuen tuotto-perusteiseen lähestymistapaan, jossa sijoitusten käypä arvo on laskettu käyttäen diskontatun rahavirran menetelmää tai osinkojen diskonttausmallia. Alaskirjaustarve on määritelty vertaamalla tytäryhtiöosakkeiden käypää arvoa osakkeiden kirjanpitoarvoon ja mahdollinen alaskirjaus on kirjattu tuloslaskelmaan.

10. Pitkäaikaiset saamiset

Pitkäaikaiset saamiset, milj. euroa	2017	2016
Siirtosaamiset *	2,7	7,5
Yhteensä	2,7	7,5

* Siirtosaamiset muodostuvat pitkäaikaisten lainojen rahoituskulujaksotuksista.

FAS:ssa joukkovelkakirjalainojen transaktiokulut sisältyvät siirtosaamiin. IFRS:n mukaan laadittavassa konsernitilinpäätöksessä ne siirretään nettottamaan lainasummaa.

11. Lyhytaikaiset saamiset

Lyhytaikaiset saamiset, milj. euroa	2017	2016
Myyntisaamiset	8,9	9,7
Lainasaamiset	27,0	23,0
Muut saamiset	0,1	0,1
Siirtosaamiset *	63,7	57,4
Yhteensä	99,7	90,2
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	7,7	9,4
Lainasaamiset	27,0	23,5
Siirtosaamiset	58,2	53,3
Yhteensä	92,9	86,2

* Siirtosaamisten merkittävimmät erät muodostuvat maksamattomista konserniavustuksista sekä korkojaksotuksista.

12. Oma pääoma

Oma pääoma, milj. euroa	2017	2016
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	71,3	71,3
Osakepääoma 31.12.	71,3	71,3
Sidottu oma pääoma 31.12.	71,3	71,3
Vapaa oma pääoma		
Omat osakkeet 1.1.	-2,1	-3,2
Osakkeiden luovutus	0,7	1,0
Omat osakkeet 31.12.	-1,4	-2,1
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	203,3	203,3
Osakemerkintä optioilla	6,4	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	209,8	203,3
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	336,0	410,9
Edellisten tilikausien voiton oikaisu*	1,2	
Osingonjako	-32,5	-16,3
Osakepohjaisten kannustinjärjestelmien kulukirjaus	1,8	
Osakkeiden luovutus	0,3	-1,0
Muut muutokset	0,0	0,1
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	306,8	393,6
Tilikauden voitto	156,9	-57,6
Vapaa oma pääoma 31.12.	672,0	537,2
Yhteensä	743,3	608,4

* Edellisten tilikausien voiton oikaisu liittyy osakeperusteisten maksujen ja johdannaisinstrumenttien laadintaperiaatteen muutokseen.

+ Tarkemmat tiedot osakepääomasta esitetään konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 22.

Jakokelpoiset varat, milj. euroa	2017	2016
Omat osakkeet	-1,4	-2,1
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	209,8	203,3
Edellisten tilikausien voitto	306,8	393,6
Tilikauden voitto	156,9	-57,6
Yhteensä	672,0	537,2

13. Tilinpäätössiirrot

Tilinpäätössiirrot, milj. euroa	2017	2016
Kertyneet poistoerot	1,0	1,3
Yhteensä	1,0	1,3

Tuloslaskelman tilinpäätössiirtoihin sisältyy konserniavustukset ja poistoeron muutos.

14. Pitkäaikainen vieras pääoma

Pitkäaikainen vieras pääoma, milj. euroa	2017	2016
Joukkovelkakirjalainat	200,0	200,0
Siirtovelat	0,6	0,7
Yhteensä	200,6	200,7

15. Lyhytaikainen vieras pääoma

Lyhytaikainen vieras pääoma, milj. euroa	2017	2016
Joukkovelkakirjalainat		200,0
Lainat rahoituslaitoksilta	52,0	0,4
Yritystodistukset	148,6	366,4
Ostovelat	15,4	21,5
Siirtovelat *	23,0	20,4
Muut velat	379,4	505,3
Yhteensä	618,3	1 114,0

Velat saman konsernin yrityksille

Ostovelat	6,5	14,5
Siirtovelat	4,4	0,9
Muut velat	379,0	504,3
Yhteensä	390,0	519,6

* Siirtovelkojen olennaisimmat erät muodostuvat jaksotetuista henkilöstökuluista ja tilikauden muista kuluista.

16. Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset, milj. euroa	2017	2016
Omasta puolesta annetut vastuusitoumukset		
Muut	24,8	24,8
Yhteensä	24,8	24,8
Konserniyritysten puolesta annetut vastuusitoumukset		
Takaukset*	188,2	308,8
Yhteensä	188,2	308,8
Muut vastuut	13,6	15,7
Yhteensä	13,6	15,7
Yhteensä	226,6	349,3

* Sisältää 54,9 milj. euron vuokratakuun tammikuussa 2014 myydyistä Sanomalan kiinteistöistä.

Johdannaissopimusten nimellisarvot, milj. euroa	2017	2016
Korkojohdannaiset		
Koronvaihtosopimukset		100,0
Yhteensä		100,0
Valuuttajohdannaiset		
Terminisopimukset, ulkoiset	66,4	82,1
Terminisopimukset, sisäiset	-4,8	-61,1
Yhteensä	61,6	21,0
Yhteensä	61,6	121,0

Johdannaissopimusten markkina-arvot, milj. euroa	2017	2016
Korkojohdannaiset		
Koronvaihtosopimukset		-0,4
Yhteensä		-0,4
Valuuttajohdannaiset		
Terminisopimukset, ulkoiset	-0,6	6,3
Terminisopimukset, sisäiset	0,0	-6,1
Yhteensä	-0,6	0,1
Yhteensä	-0,6	-0,3

Hallituksen voitonjakoehdotus ja allekirjoitukset

Sanoma Oyj:n voitonjakokelpoiset varat 31.12.2017 ovat 462 256 473,59 euroa, josta tilikauden voitto on 156 880 443,18 euroa ja omat osakkeet -1 409 002,83 euroa. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 209 767 212,33 euroa mukaan lukien jakokelpoiset varat ovat 672 023 685,92 euroa 31.12.2017.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että

• osinkoa jaetaan 0,35 euroa osakkeelta	57 137 200,40 euroa*
• lahjoitusvaraukseen hallituksen päätettäväksi siirretään	350 000,00 euroa
• omaan pääomaan jätetään	614 536 485,52 euroa

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu osingonjako hallituksen käsityksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

* Osinko maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäinen erä 0,20 euroa osakkeelta maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallituksen päätöksen mukaan osingonjaon täsmäytyspäivä on maanantaina 26.3.2018. Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan keskiviikkona 4.4.2018.

Toinen erä 0,15 euroa osakkeelta maksetaan marraskuussa 2018. Toinen erä maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus päättää 23.10.2018 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan osingonmaksun toisen erän täsmäytyspäivän sekä osingonmaksupäivän. Osingon täsmäytyspäivä olisi silloin arviolta 25.10.2018 ja osingon maksupäivä 1.11.2018.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Helsingissä 7. päivänä helmikuuta 2018

Pekka Ala-Pietilä
puheenjohtaja

Antti Herlin
varapuheenjohtaja

Anne Brunila

Mika Ihamuotila

Nils Ittonen

Denise Koopmans

Robin Langenskiöld

Rafaela Seppälä

Kai Öistämö

Susan Duinhoven
Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Sanoma Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

LAUSUNTO

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisäätteiset vaatimukset.

Lausuntonamme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Sanoma Oyj:n (y-tunnus 1524361-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää:

- konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista
- emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

LAUSUNNON PERUSTELUT

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014

5. artiklan 1-kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 9.

TARKASTUKSEN YLEINEN LÄHESTYMISTAPA

Yhteenveto

Olennaisuus

- Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus: € 11 500 000.

Tarkastuksen laajuus

- Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen kohteena ovat olleet kaikki merkittävät konserniyhtiöt, ja tarkastus on kattanut valtaosan konsernin liikevaihdosta, varoista ja veloista.

Keskeiset seikat

- Liikearvon arvostus
- TV-ohjelmien esitysoikeuksiin sekä oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotantoon liittyvien aineettomien hyödykkeiden arvostus
- Myyntituottojen tulouttaminen
- Konsernirakenteen muutosten kirjanpidollinen käsittely
- Emoyhtiön taseeseen sisältyvien tytäryhtiöosakkeiden ja lainasaatavien arvostus

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatun konsernitilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus
€ 11 500 000

Olennaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohte
Konsernin olennaisuus on määritelty perustuen konsernin liikevaihtoon ja tilikauden tuloksen ennen veroja.

Perustelut vertailukohteen valinnalle

Arvioimme yleisesti hyväksytyjä vertailukohteita olennaisuuden määrittämiseen. Käsityksemme mukaan liikevaihto ja tilikauden tulos ennen veroja ovat sopivat vertailukohteet kuvaamaan Sanoma-konsernin liiketoiminnan laajuutta.

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon Sanoma-konsernin rakenteen, toimialan sekä taloudelliseen raportointiin liittyvät prosessit ja kontrollit.

Sanoma-konsernilla on kolme raportoitavaa segmenttiä: Sanoma Media BeNe, Sanoma Media Finland ja Sanoma Learning. Suurin

osa Sanoma Media BeNen jatkuvista toiminnoista sijaitsee Hollannissa. Sanoma Learningin päämarkkina-alueet ovat Puola, Hollanti, Suomi, Belgia ja Ruotsi. Olemme määrittäneet konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden kattamaan Sanoma-konsernin konsernitilinpäätöksen riittävässä laajuudessa. Tämän lisäksi on suoritettu erityisiä tarkastustoimenpiteitä liittyen myydyn hollantilaisen TV-yhtiö SBS:n tuloslaskelmaan siltä ajanjaksolta, kun se on sisältynyt Sanoma-konsernin konsernitilinpäätökseen.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka amatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontroleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Liikearvon arvostus

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

+ Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 15

Konsernitaseessa oli 31.12.2017 yhteensä 934,6 miljoonaa euroa liikearvoa. Liikearvo muodosti 59 % taseen loppusummasta. Sen tasearvo on pienentynyt merkittävästi tilikauden aikana liiketoimintojen myyntien seurauksena.

Liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan se testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain. Arvonalentumistestausta varten liikearvo on kohdistettu kolmelle rahavirtaa tuottavalle yksikölle:

- Sanoma Media Finland, liikearvo 78 miljoonaa euroa
- Sanoma Media BeNe, liikearvo 581 miljoonaa euroa
- Sanoma Learning, liikearvo 276 miljoonaa euroa.

Arvonalentumista arvioidaan konsernissa pääsääntöisesti määrittämällä rahavirtaa tuottavien yksiköiden ennustettujen rahavirtojen nykyarvo. Rahavirtaennusteet sisältävät merkittäviä johdon arvioita ja oletamia liittyen erityisesti pitkän aikavälin kasvuun, kannattavuustasoon ja diskonttokorkoihin.

Arvostukseen liittyvästä johdon harkinnasta ja tasearvon olennaisuudesta johtuen liikearvon arvostus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:

- Hankimme ymmärryksen liikearvon arvonalentumistestauksessa käytetyistä menetelmistä ja oletuksista mukaan lukien sen, miten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille
- Testasimme laskelmien matemaattista oikeellisuutta
- Arvioimme ennustettujen kannattavuustasojen kohtuullisuutta ja johdonmukaisuutta hyväksytyihin budjetteihin ja ennusteisiin nähden
- PwC:n arvonnäilyksen asiantuntijat ovat arvioineet erityisesti käytettyjä diskonttokorkoja, pitkän aikavälin kasvuennusteita ja tiettyjä muita oletamia esimerkiksi vertaamalla näitä syöttötietoja havainnoitavissa oleviin markkinatietoihin
- Testasimme johdon herkkyyksianalyysia tunnistaaksemme sen liikkumavaran, joka keskeisissä oletuksissa erikseen tai yhdessä muiden kanssa voisi johtaa arvonalentumiseen
- Arvioimme tilinpäätöksessä annettujen tietojen riittävyttä erityisesti laskelmissa käytettyjen oletusten ja herkkyyksianalyysin osalta.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka**+ Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 15**

Konsernitaseessa oli 31.12.2017 yhteensä 28,4 miljoonaa euroa TV-ohjelmien esitysoikeuksia ja 63,0 miljoonaa euroa oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotantoon liittyviä aineettomia hyödykkeitä. TV-ohjelmien esitysoikeuksien tasearvo on pienentynyt merkittävästi tilikauden aikana johtuen hollantilaisen TV-yhtiö SBS:n myynnistä.

TV-ohjelmien esitysoikeuksien hankintameno kirjataan aineettomiin oikeuksiin ja kirjataan poistoina kuluksi esityskertojen perusteella. Oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotannon hankintameno on suurelta osin sisäisesti aikaansaatu aineetonta hyödykettä, joka kirjataan poistoina kuluksi hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan puitteissa. Konserni arvioi näiden aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvoa kunakin raportointipäivänä, jotta voidaan määrittää, että tämä ei ylitä ennustettua taloudellista hyötyä.

Näistä aineettomista hyödykkeistä kerrytettävissä olevien rahamäärien arviointi ja poistomenetelmien määrittäminen edellyttää johdon harkintaa, mistä johtuen tämä on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:

- Hankimme ymmärryksen TV-ohjelmien esitysoikeuksiin sekä oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotantoon liittyvistä laskenta- ja arvostusperiaatteista
- Testasimme otoksella TV-oikeuksien esityskertoihin perustuvien poistojen oikeellisuutta
- Arvioimme johdon määrittelemiä oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotannon poistoajkoja
- Arvioimme johdon laatimia ennusteita näiden aineettomien hyödykkeiden tulevasta taloudellisesta hyödystä
- Testasimme otoksella oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotannon lisäyksiä tilikaudella.

Liikevaihdon tuloutus**Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka****+ Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 6**

Sanoma-konsernin liikevaihto jatkuvista ja lopetetuista toiminnoista oli 1 512,6 miljoonaa euroa. Konsernin merkittävimmät tuotot tulevat sanomalehtien ja aikakauslehtien kustantamisesta (levikki- ja mainosmyynti), televisio- ja radiotoiminnoista, verkko- ja mobiilitoiminnoista ja oppimISRatkaisuista. Myyntituottojen tuloutusperiaate määritellään erikseen eri liikevaihtovirroille.

Asianmukaisen tuloutusperiaatteen valintaan liittyvän johdon harkinnan sekä liikevaihdon olennaisuuden takia liikevaihdon tuloutus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:

- Hankimme ymmärryksen konsernin tuloutusperiaatteista ja vertasimme niitä relevantteihin IFRS-standardeihin
- Testasimme sisäisiä kontrolloita, joilla yhtiö arvioi myyntituottojen täydellisyyttä, oikeellisuutta ja oikeata tuloutusajankohtaa
- Testasimme otoksella myyntitapahtumia
- Testasimme otannalla myyntiin liittyviä tase-eriä kuten esimerkiksi palautusvarauksia ja saatuja ennakkoita.

Konsernirakenteen muutosten kirjanpidollinen käsittely**Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka****+ Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetiedot 4, 5 ja 34**

Konserni on tiedottanut tilikauden aikana useista liiketoimintojen hankinnoista ja myynneistä, joista hollantilaisen TV-yhtiö SBS:n myynti oli merkittävin. Tämän kaupan vaikutus konsernin tulokseen oli -286,2 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi konserni tiedotti aikeestaan myydä Belgian naistenlehtien tuotevalikoiman, joka on luokiteltu lopetetuksi toiminnoksi 31.12.2017 alkaen.

Konsernirakenteen muutosten kirjanpidollinen käsittely on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska erityisesti TV-yhtiö SBS:n myynnillä on olennainen vaikutus tilinpäätökseen ja koska konsernirakenteen muutosten kirjanpidolliseen käsittelyyn ja luokitteluun liittyy merkittävää johdon harkintaa.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:

- Hankimme ymmärryksen konsernin laskentaperiaatteista liittyen liiketoimintojen hankintoihin ja myynteihin
- Arvioimme merkittävien liiketoimintojen myyntien ja hankintojen osalta sitä, miten johto on soveltanut laskentaperiaatteita ja kirjanpitoikäntöihin liittyviä oletuksia
- Testasimme merkittävien liiketoimintojen myyntien osalta johdon määrittämää myyntitulosta sekä transaktion vaikutusta määrävallattomien omistajien osuuteen ja liikearvoon
- Testasimme otoksella lopetettujen toimintojen asianmukaista esittämistä tilinpäätöksessä.

Emoyhtiön tilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

+ Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 9

Emoyhtiön taseessa oli 31.12.2017 yhteensä 910 miljoonaa euroa osuuksia saman konsernin yrityksissä. Nämä muodostavat noin 58 % emoyhtiön taseen loppusummasta. Osuuksista saman konsernin yrityksissä kirjattiin tilikaudella arvonalentumisia 257 miljoonaa euroa. Emoyhtiön sijoituksiin sisältyy myös 525 miljoonan euron lainasaamiset konsernin yrityksiltä.

Osuudet saman konsernin yrityksissä testataan vuosittain arvonalentumisen varalta käyttäen tuottoerusteista lähestymistapaa. Sijoitusten käyvät arvot on tällöin laskettu käyttäen joko diskontatun rahavirran menetelmää tai osinkojen diskonttausmallia.

Tytäryhtiöosakkeiden ja lainasaamisten arvostus on emoyhtiön tilinpäätöksen tarkastuksen kannalta keskeinen seikka johtuen näiden sijoitusten tasearvojen merkittävydestä sekä niiden arvonalentumistestauksessa käytettävään tuottoerusteiseen menetelmään liittyvästä korkeasta johdon harkinnasta.

Konsernitiilinpäätöksen tai emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisuuden riskejä.

TILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VELVOLLISUUDET

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitiilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:

- Arvioimme tulevaisuuden tulontuottokykyyn liittyvien johdon olettamien kohtuullisuutta esimerkiksi tarkistamalla, että ne ovat johdonmukaisia hyväksytyjen budjettien ja ennusteiden kanssa
- PwC:n arvonmäärityksen asiantuntijat ovat arvioineet johdon arvonalentumistestauksessa käyttämien diskonttokorkojen ja pitkän aikavälin kasvuennusteiden määrittelytapaa ja syöttötietoja esimerkiksi vertaamalla näitä havainnoitavissa oleviin markkinatietoihin
- Olemme käyneet läpi emoyhtiön tilinpäätöksessä olevat arvonalentumistestausta koskevat liitetiedot.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUKSESSA

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaisen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet, mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonamme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivän mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuutemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

TILINTARKASTUSTOIMEKSIANTOA KOSKEVAT TIEDOT

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 21.3.2017 alkaen.

MUU INFORMAATIO

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonamme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

MUUT LAUSUNNOT

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 27.2.2018

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Samuli Perälä
KHT

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Tämä Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista vuodelta 2017 ('selvitys') on annettu Suomen kirjanpitolain (1376/2016, muutokseen) muita kuin taloudellisia tietoja koskevien julkistusvaatimusten mukaisesti. Selvityksen on hyväksynyt Sanoman hallitus ja se on annettu hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä.

Sanoman lakisääteiset tilintarkastajat ovat tarkastaneet, että selvitys on annettu ja että se ei ole ristiriidassa Sanoman tilinpäätöksen kanssa. Sanoma ilmoitti 16.1.2018 myyvänsä Belgian naistenlehtien tuotevalikoimansa. Myyty liiketoiminta on luokiteltu vuoden 2017 tilinpäätöksessä lopetetuiksi toiminnoiksi. Ellei muuta ole mainittu, tässä selvityksessä esitetyt tiedot ja mittarit vuosilta 2017 ja 2016 sisältävät sekä jatkuvat että lopetetut toiminnot, joten selvityksen laajuus eroaa tältä osin tilinpäätöksen laajuudesta.

Selvitys kattaa kuvaukset muista kuin taloudellisista tiedoista seuraavilta aihealueilta:

- Sanoman liiketoimintaympäristö ja arvонуotimalli
- toimintaperiaatteet ja niihin liittyvät due diligence -prosessit
- seuraaviin osa-alueisiin liittyvät pääasialliset riskit ja niiden hallinta
  - tietosuojaja tietoturvallisuus
  - ympäristö
  - yhteiskunta ja työntekijät
  - ihmisoikeudet
  - korruption ja lahjonnan vastaisuus
- erityisesti Sanomaan liittyvien osa-alueiden vaikutus
  - sisällöt
  - data
  - oppiminen
  - arvонуonti ja verojalanjälki
- sääntelyn mukaiset osa-alueet
  - ympäristö
  - yhteiskunta ja työntekijät
  - ihmisoikeudet
  - korruption ja lahjonnan vastaisuus

Positiivista vaikutusta luomassa

Sanoma on median ja oppimisen yhtiö, jolla on merkittävä rooli markkinoilla, joilla se toimii. Kulttuuriset ja yhteiskunnalliset tavoitteemme perustuvat yhteisiin arvoihin: ihmisarvoon, demokratiaan ja vapauteen.

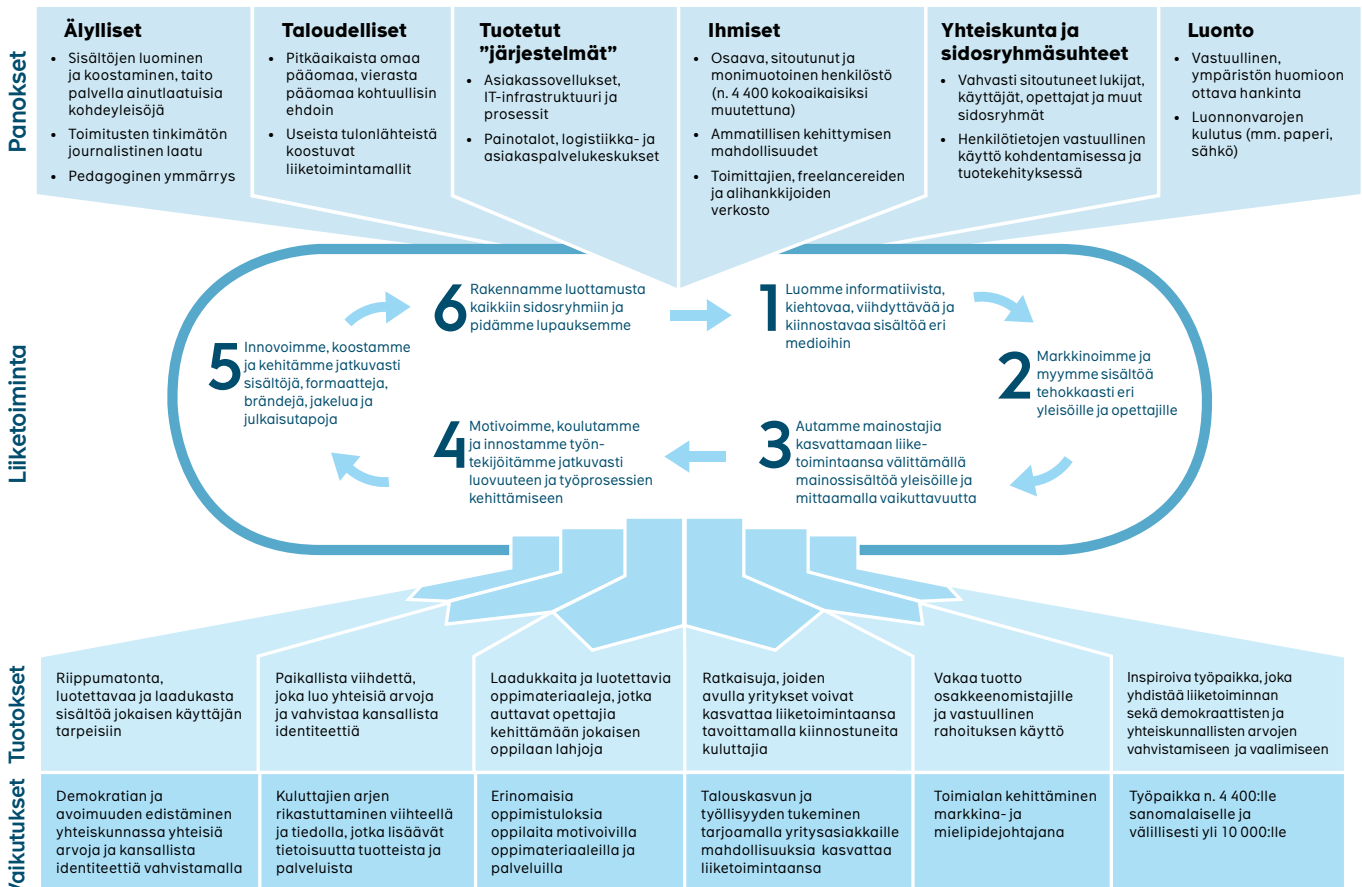
Sanoma vaikuttaa yhteiskuntaan

- tuottamalla kuluttajille mediasisältöä, joka auttaa rakentamaan kattavan kuvan maailmasta, ymmärtämään sen eri puolia ja muodostamaan mielipiteitä: Sanoman korkeiden journalististen periaatteiden mukaan tuotettu mediatarjonta edistää demokratiaa ja avoimuutta yhteiskunnassa
- rikastuttamalla kuluttajien arkea viihteellä, tiedolla ja inspiraatiolla
- tukemalla oppimistulosten paranemista oppilaita motivoivilla koulutussisällöillä ja -palveluilla
- auttamalla asiakkaitaan kasvattamaan liiketoimintaansa ja siten edistämään talouskasvua ja työllisyyttä.

Sanoman arvonluontimallissa kuvataan, mitä resursseja ja panoksia se hyödyntää mediasisältöjen ja oppimateriaalien kehittämisessä, tuottamisessa, kuratoinnissa ja jakelussa sekä niihin liittyvien palvelujen tuottamisessa. Siinä kuvataan myös Sanoman liiketoimintaprosessien tuotokset ja niiden vaikutus Sanoman yleisöihin, asiakkaisiin, yhteiskuntaan ja muihin sidosryhmiin.

Klikkaa kuvaa suuremmaksi

Sanoman arvonluonti

Toimintaperiaatteet ja niihin liittyvät due diligence -prosessit

Sanoma toimii vastuullisten liiketoimintakäytäntöjen mukaisesti ja edistää työntekijöiden vastuullista toimintaa yhteisillä säännöillä ja arvoilla sekä varmistamalla, että kaikki työntekijät sitoutuvat niihin. Sanoman toimintaperiaatteet rakentuvat yhtiön Eettisille ohjeille ja hallinnointiperiaatteille. Ne määrittelevät Sanoman eettisen ja vastuullisen liiketoiminnan. Eettiset ohjeet ovat erottamaton osa yhteisiä arvoja, jotka ohjaavat työtä ja päätöksentekoa Sanoma-konsernissa. Eettiset ohjeet määrittävät Sanoman liiketoimintaperiaatteet ja ne on julkaistu Sanoman verkkosivuilla.

Kaikkien Sanoman työntekijöiden on noudatettava Eettisiä ohjeita päivittäisessä työssään ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Sanoma odottaa myös liikekumppaniensa noudattavan vastaavia toimintaperiaatteita.

Erillisissä toimintaohjeissa on kuvattu tarkemmin, miten Sanoman toimintaa johdetaan ja ne luovat perustan päivittäiselle työlle. Sanoman hallitus hyväksyy uudet toimintaohjeet ja muutokset olemassa oleviin ohjeisiin. Kullekin toimintaohjeelle on nimetty organisaatioissa omistaja. Omistajat toimittavat tarvittavat ohjeiden muutokset ja uudet toimintaohjeet hallituksen hyväksyttäväksi kerran vuodessa tai tarpeen mukaan. Toimintaohjeet otetaan käyttöön tytäryhtiöissä niiden hallituksen hyväksytyä ne. Toimintaohjeet koskevat Sanoman kaikkia työntekijöitä, ja ne julkaistaan intranetissä.

Eettisten ohjeiden ja hallinnointiperiaatteiden lisäksi ovat voimassa seuraavia aihealueita koskevat toimintaohjeet:

- reilu kilpailu
- lähipiiriiliiketoimet
- lahjoitukset
- yksityisyys
- tietoturva
- monimuotoisuus
- hankinta
- matkustus
- lahjonnan ja korruption vastaisuus
- sisäpiiri
- tiedonanto
- rahoitus
- yrityskaupat
- immateriaalioikeudet
- sisäinen tarkastus
- sisäinen valvonta
- riskienhallinta

Tietyissä toimintaperiaateissa painottuvat lainsäädännön vaatimukset (esim. sisäpiiriohjeessa), kun taas joihinkin sisältyy due diligence -elementti (esim. Tunne vastapuolesi -prosessiin ja siihen liittyvään työkaluun) tai tiettyjä tiedonantovaatimuksia (esim. lähipiiriohjeeseen, jonka mukaan konsernin ja strategisten liiketoimintayksiköiden ylimmän johdon kaikki lähipiiriiliiketoimet on hyväksyttävä ja julkistettava). Toimintaperiaatteiden noudattaminen varmistetaan pakollisilla koulutuksilla ja valvontatoimilla.

Konsernin ja sen liiketoimintojen johtaminen perustuu selkeään organisaatiorakenteeseen, tarkasti määriteltyihin valtuuksiin ja vastuisiin, yhteisiin suunnittelu- ja raportointijärjestelmiin sekä Sanoman arvoihin ja toimintaperiaatteisiin. Konsernitoiminnoilla ja liiketoiminta-

yksiköillä voi olla omia periaatteita ja ohjeita, jotka ovat konsernin vaatimuksia tiukempia, kun taas löyhempiä ohjeistuksia ei sallita.

Tavaran ja palveluiden toimittajat

Sanoma on sitoutunut toimimaan eettisesti ja vastuullisesti ja odottaa samaa tavaroiden ja palveluiden toimittajiltaan.

Sanomalla on käytössä eettiset ohjeet tavarantoimittajille. Ohjeissa määritetään ne eettiset ja vastuullisen liiketoiminnan periaatteet, joita tavarantoimittajien on noudatettava liiketoimissaan Sanoman kanssa. Tavarantoimittajien odotetaan soveltavan eettisiä ohjeita ja periaatteita työntekijöihinsä, kumppaneihinsa ja alihankkijoihinsa.

Eettiset ohjeet tavarantoimittajille ovat olennainen osa hankinta- ja ostotoimintaa, kuten toimittajien valintaa, arviointia ja seuranta. Eettiset ohjeet ovat kiinteä osa uusien toimittajien valintaa (hankintatarpeesta sopimukseen -prosessi).

Sanoman tavoitteena on lisätä eettiset ohjeet tavarantoimittajille osaksi olemassa olevien tavarantoimittajien puitesopimusta. Useimmiten tämä tapahtuu sopimusta uusittaessa.

Eettiset ohjeet tavarantoimittajille ovat osa Sanoman hankinnan sopimuskokonaisuutta ja yleisiä hankintaehtoja.

Raportointikanavat

Eettisten ohjeiden ja tavarantoimittajien eettisten ohjeiden sekä Sanoma-konsernin toimintaohjeiden ja -tapojen tarkoituksena on havaita ja estää sopimaton tai laitton toiminta. Epäilyistä väärinkäytöksistä voi ilmoittaa sisäisten tai ulkoisten raportointikanavien välityksellä. Ulkoista verkkopohjaista ilmoituskanavaa ylläpitää kolmas osapuoli, ja ilmoitukset voi tehdä nimettömästi. Linkki ilmoituskanavaan on Sanoman verkkosivuilla ja intranetissä.

Sisäisen tarkastuksen johtaja ja lakiasianjohtaja (Compliance Officer) saavat sähköpostiviestit ilmoituskanavan kautta tehdyistä ilmoituksista. Väärinkäytöksiä tunnistetaan myös sisäisissä tarkastuksissa ja muiden sisäisten kanavien välityksellä. Epäilyt arvioidaan ja tapaukset tutkitaan välittömästi. Kaikki tapaukset ja tutkimusten tulokset raportoidaan ylimmästä johdosta koostuvalle Eettiselle valiokunnalle ja edelleen hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Pääasialliset riskit ja niiden hallinta

Toteuttaessaan strategiaansa ja pyrkiessään liiketoimintatavoitteeniinsa Sanoma ja sen liiketoiminnot kohtaavat erilaisia riskejä ja mahdollisuuksia. Niiden hallinta on keskeinen osa Sanoman johdon päivittäisiä velvollisuuksia.

Riskit arvioidaan vuosittain kokonaisvaltaisesti strategiakerroksen yhteydessä, yleensä kolmannella vuosineljänneksellä. Päivitys suurimmista riskeistä ja toimista niiden hallitsemiseksi raportoidaan tarkastusvaliokunnalle ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Tässä selvityksessä keskitytään seuraaviin riskeihin ja niiden hallintaan:

- tietosuoja- ja tietoturvariskit
- ympäristöriskit
- yhteiskunnalliset ja työntekijöihin liittyvät riskit
- ihmisoikeusriskit

Tietosuoja- ja tietoturvariskit

Suurten tietomäärien kerääminen, tallentaminen ja käyttäminen on keskeistä Sanoman toiminnassa. Tietoa tarvitaan yksilöllisten mediasisältöjen ja oppimateriaalien tuottamiseen kuluttajille sekä mainonnan kohdentamiseen. Kohdennetun mainonnan avulla mainostajat tavoittavat toivomansa kohderyhmät ja kuluttajat vältyvät epätoivotulta mainonnalta.

EU:n yleinen tietosuoja-asetus (GDPR) tulee voimaan 25.5.2018 kahden vuoden siirtymäjakson jälkeen, jonka aikana Sanoma on valmistautunut asetuksen voimaantuloon. Yhtiö on ottanut käyttöön prosessit vaatimusten täyttämiseksi ja varmistanut valmiutensa tunnistaa turvallisuusongelmat ja reagoida niihin. Sanoma on keskittynyt tietosuojaan ja tietoturvaan erityisesti kehittäessään uusia tuotteita ja sovelluksia. Tietosuoja ja tietoturva varmistetaan toimintaperiaatteilla, verkkokoulutuksella ja liiketoimintojen asiantuntijaverkostolla, jotka tukevat toimintaa, lisäävät tietoisuutta toimintaperiaatteiden sisällöstä ja varmistavat yhtiön valmiuden reagoida mahdollisiin muutoksiin.

Sanoma on arvioinut tietosuoja- ja tietoturvariskinsä maltilliseksi.

Ympäristöriskit

Sanoman merkittävimmät ympäristövaikutukset liittyvät energiankulutukseen, painomateriaalien käyttöön, tuotteiden jakeluun ja kuljetuksiin.

Eettisten ohjeidensa mukaisesti Sanoma pyrkii estämään ja minimoimaan haitalliset ympäristövaikutukset tehokkaalla toiminnalla ja materiaalien käytöllä sekä vastuullisella hankinnalla. Sanoman prosessit tukevat ympäristöä koskevien lakien, säännösten ja toimintaperiaatteiden noudattamista.

Sanoma on arvioinut ympäristöriskinsä alhaiseksi.

Yhteiskunnalliset ja työntekijöihin liittyvät riskit

Sanoma on sitoutunut luomaan työntekijöitä inspiroivia, monimuotoisuutta arvostavia, työntekijöiden näkemyksiä kuuntelevia ja yksilön oikeuksia kunnioittavia työympäristöjä ja työskentelykulttuureita. Sanoma ei salli syrjintää, ahdistelua eikä kiusaamista työpaikalla.

Sanoma on arvioinut yhteiskunnallisen ja työntekijöihin liittyvän riskinsä maltilliseksi.

Ihmisoikeusriskit

Sanoma tukee ihmisoikeuksia, työoloja, korruption vastustamista ja ympäristöä koskevia kansainvälisiä periaatteita. Sanoman toimintaa ohjaavat YK:n Global Compact -aloitteen ihmisoikeusperiaatteet. Sanoman medialiiketoiminnot ylläpitävät ja edistävät sananvapautta toimituksellisten periaatteidensa mukaisesti.

Sanoma toimii maissa, joiden ihmisoikeusriskin Verisk Maplecraft on arvioinut pieneksi (Suomi, Ruotsi, Hollanti ja Belgia) tai keskiuureksi (Puola).

Sanoma on arvioinut ihmisoikeuksien kunnioittamiseen liittyvän riskinsä alhaiseksi.

Korruption ja lahjontaan liittyvät riskit

Sanoman toimintamaissa on Transparency Internationalin vertailun mukaan vain vähän korruptiota. Medialiiketoiminta perustuu sisällön luomiseen ja myymiseen yksittäisille ihmisille (kuluttajaliiketoimintaa) ja mainostilan myymiseen Sanoman tuotteissa (yritysliiketoimintaa). Oppimisliiketoiminnassa Sanoman kumppanit ovat pääasiassa kuntia ja opettajia.

Sanomalla on nollatoleranssi korruption suhteen. Sanoma ei tarjoa, maksa tai vastaanota lahjuksia saadakseen tai säilyttääkseen liiketoimintaa tai vaikuttaakseen päätöksiin. Sanoma kilpailee reilusti ja ammattimaisesti ja kunnioittaa kilpailulakeja ja -säännöksiä kaikessa toiminnassaan kilpailijoiden, asiakkaiden, toimittajien ja muiden liikekumppanien kanssa.

Sanoma on arvioinut korruption ja lahjonnan vastustamiseen liittyvän riskinsä alhaiseksi.

+ Lisätietoa Sanoman riskienhallinnasta on saatavilla erillisessä Riskienhallintakatsauksessa (osa tilinpäätösjulkaisua) ja selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2017. Molemmat ovat saatavilla yhtiön verkkosivuilla sanoma.com.

Sisällön vaikutus

Vapaus, demokratia ja tasavertaisuus ovat länsimaisen yhteiskunnan keskeisiä arvoja ja kulttuurisia ja yhteiskunnallisia tavoitteita. Medialla ja koulutuksella on keskeinen rooli näiden tavoitteiden tukemisessa.

Paikalliset mediat ovat erityisen tärkeitä koulutuksessa, viihteessä, viestinnässä ja maailmankuvan rakentamisessa. Ne luovat ja vahvistavat yhteisiä arvoja ja kansallisia identiteettejä sekä avartavat maailmankatsomusta ja tutustuttavat toisiin kulttuureihin.

Kuluttajat tavoittava mainonta lisää tietoisuutta tuotteista ja palveluista sekä kuluttamisen vaikutuksista luontoon ja luonnonvaroihin.

Paikalliset, kansalliset mediat heijastelevat yhteiskuntaa ja sen arvoja ja vaikuttavat niihin. Ne myös tukevat kieltä ja kulttuuria ja ovat olennainen osa mielipiteenvapautta. Siten ne varmistavat, että erilaiset näkemykset tulevat kuulluiksi yhteiskunnassa, ja tukevat vahvaa, läpinäkyvää ja reilua demokratiaa.

Sanoma tukee keskeisten yhteiskunnallisten arvojen toteutumista korkeiden eettisten periaatteidensa ja tinkimättömän journalismin kautta. Sanoma kunnioittaa poikkeuksetta toimituksellista vapautta.

Sanoman mainosratkaisut auttavat asiakkaita kasvattamaan liiketoimintaansa ja edistävät siten yleistä talouskasvua. Deloitte Value of Advertising -tutkimuksen (2017) mukaan jokainen mainontaan sijoitettu euro kasvattaa bruttokansantuotetta 6–7 eurolla.

Datan vaikutus

Data ja analytiikan tuottama tieto sekä asiakasluottamus ovat ratkaisevan tärkeitä median ja oppimisen liiketoiminnoissa. Dataa analysoimalla Sanoma auttaa kuluttajia löytämään kiinnostavaa mediasisältöä ja pystyy palvelemaan asiakkaita entistä yksilöllisemmin sekä personoimaan palvelutarjontansa. Data on tärkeää perinteisen median kilpailukyvyyn varmistamiseksi digitaalisessa ympäristössä, koska sen avulla voidaan tunnistaa mainonnan olennaisimmat kohderyhmät ja tuottaa tietoa, joka parantaa Sanoman digitaalista tarjontaa entisestään. Oppimisliiketoiminnassa datan avulla toteutetaan joustavia ja räätälöityjä oppimateriaaleja ja -palveluita ja mitataan oppimistuloksia.

Datan ja etenkin henkilötietojen käyttö edellyttää mahdollisten haittavaikutusten huomioon ottamista. Sanoma käynnisti vuonna 2013 tietosuojaohjelman, jolla varmistetaan yksityisyyden suoja ja EU:n uuden tietosuoja-asetuksen edellyttämä vastuullisuus. Yksityisyys varmistetaan seuraavilla toimenpiteillä:

- Kouluttamalla työntekijöitä ymmärtämään vastuunsa tietosuojassa.
- Ottamalla tietosuoja ja tietoturva huomioon kaikissa toiminnoissa, joihin ne liittyvät, ja arvioimalla niiden vaikutuksia säännöllisesti.
- Suojaamalla yksityisyys digitaalisessa tuotekehityksessä esimerkiksi datan minimoinnilla, pseudonymisoinnilla, salauksella sekä käyttäjille suunnatuilla ilmoituksilla ja valinnoilla, jotka koskevat datan käyttöä.
- Varmistamalla, että liiketoiminnoilla on menettelytavat mahdollisten henkilötietojen vaarantumisten ja tietoturvaongelmien varalta.
- Sisällyttämällä tietosuoja ja tietoturvaa koskevat vaatimukset alihankkijoiden ja kumppanien puitesopimuksiin, minkä avulla Sanoma kantaa vastuunsa datasta koko arvoketjussaan.

Tietosuojan noudattamisesta raportoidaan säännöllisesti tarkastusvaliokunnalle.

Keskeiset dataan liittyvät mittarit

Työntekijöiden tietosuoja-koulutuksen suoritusaste kohderyhmästä

97 %
(2016: 78 %)

Työntekijöiden tietoturvakoulutuksen suoritusaste kohderyhmästä

97 %
(2016: 80 %)

Oppimisen vaikutus

Nykyaikaisen koulutuksen tavoitteena on auttaa oppilaita kehittämään kykyjään ja lahjojaan täysipainoisesti. On ratkaisevan tärkeää, että oppilaat omaksuvat oikeat tiedot, taidot ja asenteet tulevaisuutta varten. Se rakentaa vahvaa perustaa vakaalle, tuottavalle ja kukoistavalle yhteiskunnalle. Sanoman tavoitteena on auttaa opettajia ja oppilaita parhaisiin mahdollisiin oppimistuloksiin sekä auttaa oppilaita hyödyntämään kaikkia lahjojaan. Siksi Sanoma kehittää ja myy erilaisia oppimisen tuotteita ja palveluja. Päätuotteitamme ovat perusasteen ja toisen asteen painetut ja digitaaliset oppimateriaalit sekä ammatillisen koulutuksen oppimateriaalit.

Sanoman oppimateriaalit pohjautuvat opetus- ja oppimisprosessiin. Ne perustuvat uusimpiin pedagogisiin konsepteihin, joilla sitoutetaan oppilaat ja tuetaan opettajien työnkulua. Oppimistuloksia voidaan parantaa sitouttamalla ja motivoimalla oppilaita ja tukemalla opettajia opetuksessa ja oppituntien tehokkaassa hallinnassa. Sanoman oppimateriaalien vaikutusta oppimistuloksiin, sitoutumiseen ja tehokkaaseen työnkulkuun mitataan vuosittain opettajille tehtävillä kyselyillä*, joiden perusteella pisteytetään seuraavat osa-alueet:

Oppimistulokset: Prosenttiosuus opettajista, joiden mielestä Sanoman materiaalit auttavat heitä saavuttamaan oppituntiansa tavoitteet

Oppilaiden sitoutuminen: Prosenttiosuus opettajista, joiden mielestä Sanoman materiaalit auttavat heitä sitouttamaan ja motivoimaan oppilaita

Opettajan työnkulun tehokkuus: Prosenttiosuus opettajista, joiden mielestä Sanoman materiaalit tukevat opetustyötä ja oppituntien tehokasta hallintaa

Keskeiset oppimisen mittarit

Oppimistulokset

91

Oppilaiden sitoutuminen

78

Opettajan työnkulun tehokkuus

86

* Kysely perustuu tiettyyn oppimateriaalisarjavalikoimaan Hollannissa, Puolassa, Suomessa, Belgiassa ja Ruotsissa. Vuonna 2017 lähes 3 000 opettajaa arvioi verkkokyselyssä yli 6 700 oppimateriaalia. Arvioitavat oppimateriaalit ja arviointien määrä vaihtelevat jonkin verran vuodesta toiseen, mikä voi aiheuttaa luonnollista vaihtelua eri vuosien tuloksissa.

Ympäristöasiat

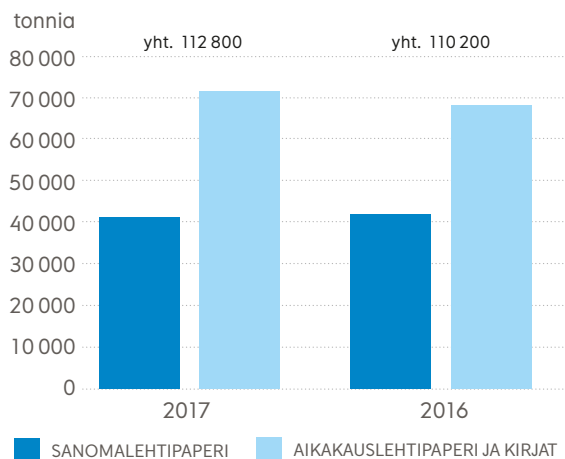
Sanoma pyrkii estämään ja minimoimaan haitalliset ympäristövaikutukset tehokkaalla toiminnalla ja materiaalien käytöllä sekä vastuullisella hankinnalla.

Sanoman toimintojen merkittävimmät ympäristövaikutukset syntyvät energiankulutuksesta (digitaaliset palvelut, painotuotanto ja toimistotilat), painomateriaalien käytöstä, tuotteiden jakelusta ja kuljetuksesta.

Sanoma noudattaa paperin ostoa koskevia ohjeitaan, jotka liitetään kaikkiin paperinostosopimuksiin. Ohjeiden tavoitteena on varmistaa, että Sanoman käyttämä paperi on vastuullisesti tuotettua.

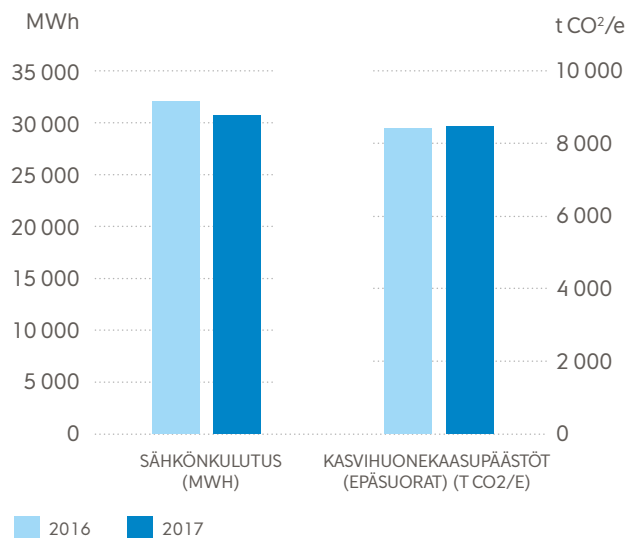
Keskeiset ympäristömittarit

PAPERINKULUTUS

Sisältää sekä Sanoman omissa painotaloissaan käyttämän paperin että muulla painettuja tuotteita varten hankitun paperin.

SÄHKÖNKULUTUS JA KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖT

Kasvihuonekaasupäästöjen laskennassa on käytetty EU28 -maiden keskimääräistä päästökerrointa.

Yhteiskunnalliset ja työntekijöihin liittyvät asiat

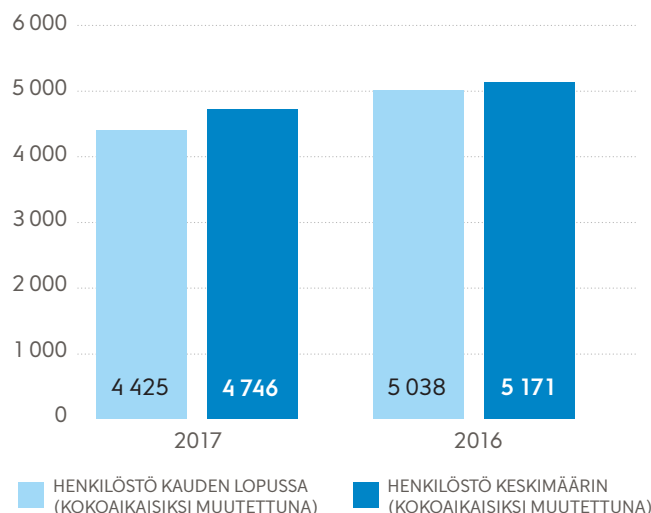
Vuoden 2017 lopussa Sanoman palveluksessa oli 4 425 työntekijää ja suuri joukko itsenäisiä ammattilaisia.

Sanoman Eettisissä ohjeissa määritellään yleiset eettiset periaatteet ja Sanoman velvollisuudet työnantajana. Sanoma on sitoutunut luomaan työntekijöitä inspiroivia, monimuotoisuutta arvostavia, työntekijöiden näkemyksiä kuuntelevia ja yksilön oikeuksia kunnioittavia työympäristöjä ja työskentelykulttuureita.

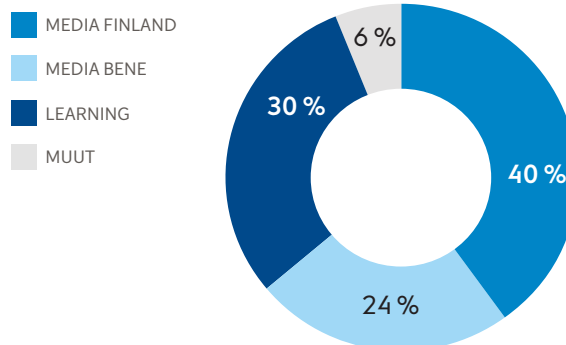
Sanoman henkilöstö

Kaikki työntekijöihin liittyvät tunnusluvut sisältävät vain jatkuvat toiminnot, eivät lopetettuja toimintoja.

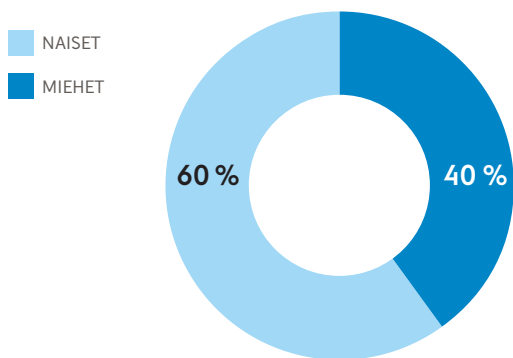
HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

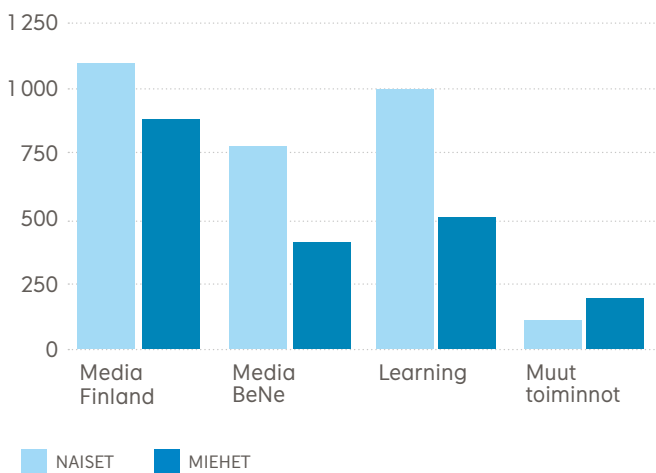
HENKILÖSTÖ LIIKETOIMINTAYKSIKÖITTÄIN

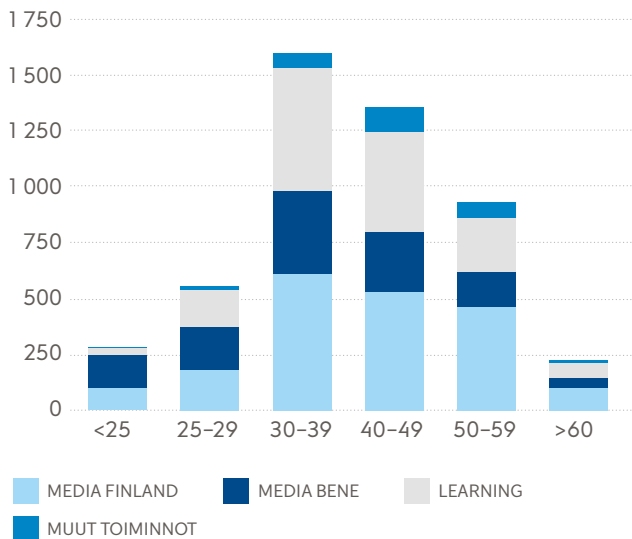
HENKILÖSTÖN SUKUPUOLIJAKAUMA

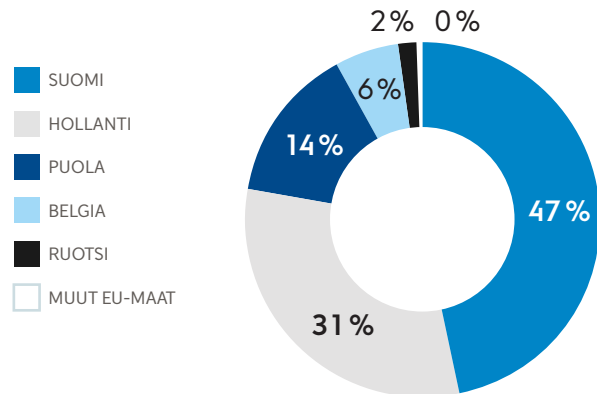
SUKUPUOLIJAKAUMA LIIKETOIMINTAYKSIKÖITTÄIN

HENKILÖSTÖN IKÄJAKAUMA

HENKILÖSTÖ MAITTAIN

Sanoma ei salli syrjintää, ahdistelua eikä kiusaamista työpaikalla. Sanoma tarjoaa yhtäläiset mahdollisuudet kaikille työntekijöille ja varmistaa tasavertaisen kohtelun ja palkitsemisen sekä hyvät työolot.

Sanoma mittaa työntekijöiden sitoutumista, johtamista, sisäistä viestintää ja päätöksentekoa vuosittain alkuvuodesta toteutettavalla kyselyllä. Vuonna 2018 henkilöstötutkimukseen vastasi 92 % työntekijöistä (2017: 88 %). Tulokset mitataan People Power Rating -asteikolla (0–100), joka on kattava yleismittari. Tulos on parantunut 10 %:lla vuosina 2016–2018. Kyselyn tuloksia hyödynnetään myös kannustinjärjestelmän mittaristossa.

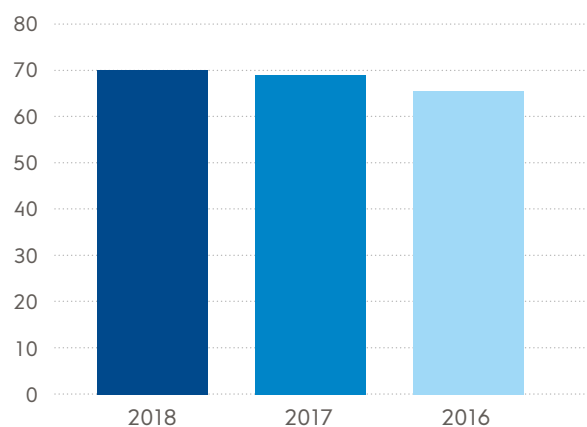
Henkilöstökyselyn perusteella Sanoman vahvuudet työnantajana liittyvät seuraaviin tekijöihin. Työntekijät arvostavat sitä, että

- he voivat vaikuttaa urakehitykseensä yhtiössä
- heidän osastonsa toimivat yhtiön arvojen mukaisesti
- esimies tukee heidän kasvamistaan ja kehittymistään työssä.

Keskeiset työntekijöihin liittyvät mittarit

HENKILÖSTÖTUTKIMUS

People power rating (0–100)

Vastausprosentti 2018: 92.3 %, 2017: 88.3 %

Vuotuisten kehityskeskusteluiden kattavuus

98 %

Työntekijöiden ammatillinen kehitys on Sanomalle erityisen tärkeää, ja yhtiö tukee jatkuvaa oppimista vahvasti. Oppimismahdollisuuksia tarjotaan sekä verkossa että perinteisillä kursseilla. Pääpaino on työntekijöiden nykyisten taitojen kehittämisessä tulevaisuudessa tarvittaviksi taidoiksi.

Vahva ja läpinäkyvä johtaminen on tärkeää Sanoman päivittäisessä liiketoiminnassa. Sanoman johtajat kertovat yhtiön suunnasta työntekijöille selkeästi. Työntekijöiden itsenäisyyttä ja vapautta tulosten saavuttamisessa tuetaan erityisesti luovuuden edistämiseksi.

Ihmisoikeudet

Sanoma tukee ihmisoikeuksia, työoloja, korruption vastaisuutta ja ympäristöä koskevia kansainvälisiä periaatteita. Sanoman toimintaa ohjaavat YK:n Global Compact -aloitteen ihmisoikeusperiaatteet. Sanoman medialiiketoiminnot ylläpitävät ja edistävät sananvapautta toimituksellisten periaatteidensa mukaisesti.

Kaikkien työntekijöiden on noudatettava Sanoman Eettisiä ohjeita päivittäisessä työssään ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossään. Sanoma odottaa myös liikekumppaniensa noudattavan vastaavia toimintaperiaatteita. Sanoman Eettisten ohjeiden verkkokoulu on pakollinen kaikille työntekijöille.

Sanoma toimii maissa, joiden ihmisoikeusriskin Verisk Maplecrafit on arvioinut alhaiseksi (Suomi, Ruotsi, Hollanti ja Belgia) tai keskisuureksi (Puola).

Keskeiset ihmisoikeuksiin liittyvät mittarit

Eettisten ohjeiden koulutuksen suoritusaste

98 %

(2016: 89 %)

Korruption ja lahjonnan vastaisuuteen liittyvät asiat

Sanoman Eettisissä ohjeissa ja Eettisissä ohjeissa tavarantoimittajille määritellään yleiset periaatteet, joilla edistetään vaatimustenmukaisuutta ja varmistetaan korruption, lahjonnan ja rahanpesun vastaisen lakien noudattaminen.

Kolmansien osapuolten kanssa tehtäviin liiketoimiin liittyviä riskejä tunnustetaan osana Tunne vastapuolesi -prosessia, jossa tutkitaan vastapuolten omistajia, toimintaa ja roolia. Prosessi käsittää lahjonnan torjunnan sekä sanktioiden ja muiden asianmukaiseen huolellisuuteen kuuluvien asioiden (due diligence) tarkastukset tunnistetun riskitason mukaan.

Tunne vastapuolesi -työkalu asianmukaisen huolellisuuden varmistamiseen niin tavarantoimittajien kuin muidenkin kolmansien osapuolten osalta, joiden kanssa Sanoma suunnittelee liiketoimintaa, on saatavilla Sanoman intranetissä. Työkalulla pyritään tunnistamaan ja estämään mahdolliset kolmansiiin osapuoliin liittyvät vaatimustenmukaisuus- ja korruptioriskit käyttämällä räätälöitäviä kriteerejä. Riskin ollessa keskisuuri tai suuri työkalu ohjaa työntekijän ottamaan yhteyttä konsernin lakiasianosastoon ennen ryhtymistä liiketoimiin vastapuolen kanssa.

Konsernin hankintaosasto aloittaa järjestelmälliset Tunne vastapuolesi -tarkastukset vuonna 2018. Ne koskevat tiettyjä olemassa olevia tavaroiden ja palveluiden toimittajia ja suurinta osaa uusista.

Lahjonnan ja korruption vastaisissa toimintaperiaatteissa määritetään lahjojen, viihdykkeiden ja vieraanvaraisuuden vastaanottamista ja antamista koskevat säännöt ja enimmäisarvot (75 euroa) sekä prosessi lisähyväksynnän hakemiseksi tarvittaessa. Enimmäisarvoja ei sovelleta viranomaisiin. Erillisen lahjojen ja vieraanvaraisuuden hyväksynnän ja kirjaamisen työkalun asteittainen käyttöönotto aloitettiin vuoden 2017 viimeisellä neljänneksellä.

Sanomalla on käytössä lahjonnan ja korruption vastainen verkkokoulutus, ja laajempi koulutus käynnistyi vuoden 2017 viimeisellä neljänneksellä. Osallistumisaste tullaan raportoimaan vuodesta 2018 alkaen.

Arvonluonti ja verojalanjälki

Sanoma luo kannattavalla ja vastuullisella liiketoiminnalla sidosryhmilleen arvoa pitkällä aikavälillä. Hyvän kannattavuuden ansiosta Sanoma voi maksaa tuottoa taloudellisille sidosryhmilleen sekä investoida liiketoimintansa kasvuun ja asemansa vahvistamiseen tulevaisuudessa. Sanoman arvonluontimallissa, joka on esitelty tämän selvityksen alkuosassa, määritellään yksityiskohtaisemmin liiketoiminnan vaikutukset eri sidosryhmiin. Sanoma luo taloudellista arvoa ympäröivään yhteiskuntaan

- tarjoamalla mainosmahdollisuuksia asiakkailleen
  - Mainonta luo talouskasvua. Deloitteen vuonna 2017 tekemän Value of Advertising -tutkimuksen mukaan jokainen mainontaan sijoitettu euro kasvattaa bruttokansantuotetta 6-7 eurolla. Mainonta myös lisää kilpailua kuluttajien hyödyksi.
- maksamalla tavarantoimittajilleen tavaroista ja palveluista
- maksamalla työntekijöilleen palkkaa ja etuja
- maksamalla korkoa luotonantajilleen
- maksamalla voitoistaan veroa toimintamaissaan
- maksamalla osinkoja osakkeenomistajilleen
- tekemällä lahjoituksia ja tukemalla hyväntekeväisyyttä.

Sanoma veronmaksajana

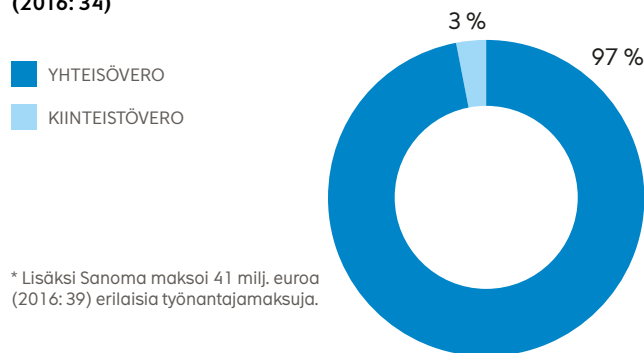
Sanoma on sitoutunut maksamaan veronsa paikallisten lakien ja säännösten mukaisesti ja noudattamaan muita niiden mukaisia velvollisuuksiaan. Sanoman Eettiset ohjeet, hallinnointiperiaatteet ja verostrategia täydentävät verotukseen liittyvää päätöksentekoa. Sanoma pyrkii varmistamaan verokohtelun etukäteen ja noudattaa ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksia asianmukaisesti. Veroihin liittyviä järjestelyitä tehdään, jos ne ovat lakien mukaisia ja tarkoituksenmukaisia.

Sanoma maksaa välittömiä veroja tuloksestaan ja omaisuudestaan. Veronmaksajana Sanomalla on myönteinen vaikutus toimintamaidensa talouteen. Veroja ja veron kaltaisia maksuja ovat esimerkiksi arvonlisävero, työnantajakaksut ja sosiaaliturvamaksut.

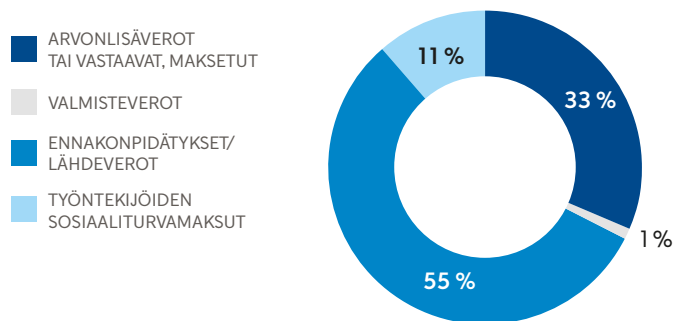
Verojalanjälki 2017

Jatkuvat toiminnot

MAKSETUT VEROT 2017: 37 MILJ. EUROA (2016: 34)

TILITETYT VEROT 2017: 163 MILJ. EUROA (2016: 158)

[+](#) Sanoman vuoden 2017 taloudellisesta tuloksesta on tarkempaa tietoa yhtiön tilinpäätöksessä ja hallituksen toimintakertomuksessa.

Seuraavat askeleet: Kohti parempaa tulevaisuutta

Sanoman sisällöt ja oppimateriaalit sekä räätälöidyt datapohjaiset ratkaisut vaikuttavat ihmisten elämään ja yhteiskuntaan joka päivä. Sanoma lisää tietoisuutta sisällöillään ja uudistaa koulutusta oppimateriaaleillaan. Lisäksi Sanomalla on merkittävä tehtävä demokration ja sananvapauden edistäjänä.

Tietoon perustuvan tarkan räätälöinnin ja kohdentamisen avulla Sanoma voi luoda entistäkin kiehtovampaa sisältöä ja yksilöllisempiä oppimispolkuja. Vastuullisella liiketoiminnalla Sanoma pyrkii minimoimaan haitalliset ympäristövaikutukset ja maksimoimaan myönteiset yhteiskunnalliset ja taloudelliset vaikutukset. Tinkimätön journalistinen etiikka on olennaista myönteisen vaikutuksen luomisessa.

Sanoma jatkaa yritysvastuunsa ja siihen liittyvän raportoinnin kehittämistä.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement)

Johdanto

Sanoma Oyj ("yhtiö" tai "Sanoma") noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n vuonna 2015 julkaisemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu hallinnointikoodin mukaisesti. Sanoman tarkastusvaliokunta on tarkastanut tämän selvityksen, ja lakisääteiset tilintarkastajat ovat tarkastaneet, että se on laadittu ja että siinä esitetty kuvaus taloudellista raportointia koskevien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä on yhdenmukainen yhtiön tilinpäätöksen kanssa. Tämä selvitys on esitetty erillisenä selostuksena hallituksen toimintakertomuksesta.

Tämän selvityksen lisäksi Sanoma on julkaissut erillisen, hallinnointikoodin mukaan laaditun palkka- ja palkkioselvityksen.

+ Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi on luettavissa osoitteessa www.cgcode.fi.

+ Sanoman hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on ajantasaista tietoa yhtiön verkkosivuilla (Konserni > Sijoittajille > Hallinnointi) (<http://sanoma.com/fi/sijoittajat/hallinnointi/>).

Organisaatorakenne ja lakisääteiset hallintoelimet

Sanomalla on kolme toimintasegmenttiä eli strategista liiketoimintayksikköä: Sanoma Media BeNe, Sanoma Media Finland ja Sanoma Learning. Ryhmässä "Muut yhtiöt ja eliminoinnit" raportoidaan ydinliiketoimintaan kuulumattomat liiketoiminnot, konsernitoiminnot, kiinteistöyhtiöt ja konsernieliminoinnit. Sanoma Oyj on Sanoma-konsernin emoyhtiö. Sanoman hallintoelimiä ovat yhtiökokous, hallitus ja sen valiokunnat, toimitusjohtaja ja johtoryhmä.

Yhtiökokous

Sanoman ylin päättävä elin on yhtiökokous, joka kokoontuu Sanoman yhtiöjärjestyksen mukaisesti vähintään kerran vuodessa.

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain kesäkuun loppuun mennessä. Varsinaisessa yhtiökokouksessa käsitellään Suomen osakeyhtiölain (624/2006, muutoksineen) mukaan sen toimivaltaan kuuluvat asiat sekä yhtiökokoukselle esitetyt asiat. Ylimääräiset yhtiökokoukset kutsutaan koolle käsittelemään yhtiökokoukselle esitetyjä erityisiä asioita.

Yhtiökokouskutsut julkaistaan vähintään yhdessä hallituksen määräämässä laajalevikkisessä sanomalehdessä Suomen osakeyhtiölain mukaisesti aikaisintaan kolme (3) kuukautta ennen yhtiökokouksen täsmäytyspäivää ja viimeistään kolme (3) viikkoa ennen kokousta mutta vähintään yhdeksän (9) päivää ennen yhtiökokouksen täsmäytyspäivää.

Hallitus valmistelee esityslistan yhtiökokouksessa käsiteltävistä asioista. Suomen osakeyhtiölain mukaisesti myös osakkeenomistaja voi pyytää, että hänen esittämänsä asia käsitellään seuraavassa yhtiökokouksessa. Pyyntö tulee tehdä kirjallisesti yhtiön hallitukselle, ja esitettyjen asioiden tulee kuulua Suomen osakeyhtiölain mukaan yhtiökokouksen käsiteltäviksi. Sanoma ilmoittaa verkkosivuillaan hyvissä ajoin päivämäärän, johon mennessä osakkeenomistajan tulee ilmoittaa hallitukselle yhtiökokouksen asialistalle sisällytettäviksi pyytämänsä ehdotukset.

Vähintään kymmenen (10) prosenttia kaikista osakkeista omistavat osakkeenomistajat ja yhtiön tilintarkastaja voivat pyytää jonkin asian käsittelyä yhtiökokouksessa, joka hallituksen tulee kutsua viipymättä koolle kyseisen pyynnön saatuaan.

Suomen osakeyhtiölain mukaan muun muassa seuraavat asiat kuuluvat yhtiökokouksen päätäntävaltaan:

- yhtiöjärjestyksen muuttaminen
- osakepääoman korottaminen tai laskeminen
- osakkeiden tai osakkeisiin oikeuttavien muiden oikeuksien antaminen
- omien osakkeiden hankkiminen
- päätökset hallituksen jäsenten lukumäärästä, valinnasta ja palkkioista
- tilinpäätöksen vahvistaminen
- osingonjako tai tappioiden kohdentaminen.

Hallitus

VALINTA JA TOIMIKAUSI

Sanoman yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu 5–11 jäsentä, jotka valitaan yhtiökokouksessa. Yhtiökokous valitsee myös hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallituksen jäsenen toimikausi alkaa varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Jos hallituspaikka vapautuu kesken toimikauden, uusi jäsen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Sanoma ei ole perustanut nimitysvaliokuntaa. Suurimmat osakkeenomistajat voivat ehdottaa hallitukseen uusia jäseniä sovellettavien sääntöjen ja säännösten mukaisesti (mukaan lukien Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi).

KOKOONPANO, RIIPPUMATTOMUUS JA MONIMUOTOISUUS

Hallituksen jäsenillä tulee olla tehtävien hoitamisen edellyttämä osaaminen ja kokemus sekä mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa hallitustyöhön. Lisäksi heidän on täytettävä riippumattomuutta koskevat ja muut vaatimukset, joita sovelletaan pörssiyhtiöihin Suomessa. Hallituksessa tulee olla sekä naisia että miehiä.

Kaikki hallituksen jäsenet ovat yhtiöstä ja sen johdosta riippumattomia. Lisäksi seitsemän yhdeksästä jäsenestä on riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Tehdessään yhtiökokoukselle ehdotusta hallituksen jäsenistä hallitus tarkastelee erilaisia tekijöitä (ammattillinen tausta, kansainvälinen kokemus, ikä, koulutus, sukupuoli) varmistuakseen siitä, että jäsenillä on riittävä ja monipuolinen osaaminen, toisiaan täydentävä kokemus sekä ymmärrys toimialasta.

Hallituksen monimuotoisuuteen liittyvät periaatteet on kirjattu konsernin monimuotoisuutta koskevaan toimintaohjeeseen, jonka hallitus on vahvistanut. Vuoden 2017 lopussa Sanoman hallituksen jäsenistä 33 % oli naisia. Naisten osuus hallituksen jäsenistä on ollut 30–50 % vuosina 2012–2016. Sanoman hallituksessa oli jäseniä Suomesta ja Hollannista, ja hallituksen jäsenillä oli monipuolinen liike-elämän tuntemus.

Vuoden 2017 yhtiökokouksessa hallitukseen valittiin seuraavat jäsenet:

Pekka Ala-Pietilä (puheenjohtaja)

- s. 1957, Suomen kansalainen
- Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista
- Sanoman hallituksen jäsen vuodesta 2014, toimikausi päättyy 2018
- Työvaliokunnan jäsen
- Koulutus: KTM, TkT h.c., KTT h.c.
- Päätoimi: Huhtamäki Oyj:n hallituksen puheenjohtaja
- Pääasiallinen työkokemus: Bly Services Oy:n perustaja ja toimitusjohtaja 2006–2012. Nokia Oyj:ssä eri tehtävissä 1984–2005, mm. toimitusjohtaja 1999–2005, toimitusjohtaja, Nokia Mobile Phones 1992–1998 ja konsernin johtokunnan jäsen 1992–2005.
- Keskeiset hallitusjäsenyydet: Huhtamäki Oyj (puheenjohtaja), SAP AG (Saksa) (hallintoneuvosto)

Antti Herlin (varapuheenjohtaja)

- s. 1956, Suomen kansalainen
- Riippumaton yhtiöstä
- Sanoman hallituksen jäsen vuodesta 2010, toimikausi päättyy 2018
- Työvaliokunnan jäsen
- Koulutus: KTT h.c. (Pietarin talouden ja rahoituksen valtiollinen yliopisto), KTT h.c. (Helsingin kauppakorkeakoulu), TaT h.c. (Taideteollinen korkeakoulu), TkT h.c. (Aalto-yliopiston tekniikan korkeakoulu)
- Päätoimi: Kone Oyj:n hallituksen puheenjohtaja
- Pääasiallinen työkokemus: KONE Oyj:n hallituksen varapuheenjohtaja 1996–2003 ja toimitusjohtaja 1996–2006
- Keskeiset hallitusjäsenyydet: KONE Oyj (puheenjohtaja), Caverion Oyj, Holding Manutas Oy (puheenjohtaja), Security

Trading Oy (puheenjohtaja), Thorsvik Invest Oy (puheenjohtaja), KONE Oyj:n 100-vuotissäätiö (puheenjohtaja), Tiina ja Antti Herlinin säätiö (puheenjohtaja), Tasavallan Presidentin Arkistosäätiö

Anne Brunila

- s. 1957, Suomen kansalainen
- Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista
- Sanoman hallituksen jäsen vuodesta 2013, toimikausi päättyy 2018
- Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja
- Koulutus: KTT, KTT h.c.
- Päätoimi: Professor of Practice, Hanken Svenska handelshögskolan
- Pääasiallinen työkokemus: Fortum-konsernin johtaja ja johtoryhmän jäsen 2009–2012 vastuualueenaan konsernin yhteiskuntasuhteet ja strategia. Metsäteollisuus ry:n toimitusjohtaja 2006–2009. Valtiovarainministeriö 2002–2006, josta ylijohdajana 2003–2006. Neuvonantaja Euroopan komissiossa 2000–2002. Asiantuntija- ja johtotehtävissä Suomen Pankissa 1991–1999.
- Keskeiset hallitusjäsenyydet: KONE Oyj, Stora Enso Oyj, Aalto-korkeakoulusäätiön hallitus (puheenjohtaja)

Mika Ihamuotila

- s. 1964, Suomen kansalainen
- Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista
- Sanoman hallituksen jäsen vuodesta 2013, toimikausi päättyy 2018
- Henkilöstövaliokunnan jäsen
- Koulutus: KTT
- Päätoimi: Hallituksen päätoiminen puheenjohtaja, Marimekko Oyj
- Pääasiallinen työkokemus: Hallituksen puheenjohtaja ja CEO, Marimekko Oyj 2015–2016. Marimekko Oyj:n toimitusjohtaja (President & CEO) 2008–2015. Sampo Pankki Oyj:n toimitusjohtaja 2001–2007. Mandatum Pankki Oyj:n toimitusjohtaja 2000–2001 ja johtaja 1998–2000. Mandatum & Co Oy:n osakas 1994–1998. Yalen yliopiston (Yhdysvallat) vierailuva tutkija 1992–1993.
- Keskeiset hallitusjäsenyydet: Rovio Entertainment Oy (puheenjohtaja), Liikesivistysrahasto, Suomen Kulttuurirahasto (hallintoneuvosto)

Niils Itonen

- s. 1954, Suomen kansalainen
- Riippumaton yhtiöstä
- Sanoman hallituksen jäsen vuodesta 2014, toimikausi päättyy 2018
- Tarkastusvaliokunnan sekä työvaliokunnan jäsen
- Koulutus: Diplomiekonomi
- Päätoimi: -
- Pääasiallinen työkokemus: Sanoma-konsernissa eri tehtävissä 1977–2010, mm. rahoituksesta, kiinteistöistä ja riskienhallinnasta vastaavana johtajana. Sanoman johtoryhmän jäsen 1999–2007.
- Keskeiset hallitusjäsenyydet: Jane ja Aatos Erkon säätiö (puheenjohtaja)

Denise Koopmans

- s. 1962, Hollannin kansalainen
- Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista
- Sanoman hallituksen jäsen vuodesta 2015, toimikausi päättyy 2018
- Tarkastusvaliokunnan jäsen
- Koulutus: LL.M., AMP Harvard Business School, IDP Insead
- Päätoimi: Hallitusammattilainen
- Pääasiallinen työkokemus: Wolters Kluwer Law & Businessin (Hollanti) Legal & Regulatory -divisioonan toimitusjohtaja 2011–2014. LexisNexis Intelligence Solutionsin ja LexisNexis Analyticsin (Ranska) toimitusjohtaja ja LexisNexis Internationalin (Iso-Britannia) johtoryhmän jäsen 2007–2011. Eri johtotehtävissä Altran Groupissa (Ranska, Yhdysvallat, Espanja) 2000–2007.
- Keskeiset hallitusjäsenyydet: UDG United Digital Group (Saksa) (puheenjohtaja, Advisory Board), Coöperatie VGZ (Hollanti) (hallintoneuvosto), Janssen de Jong Groep B.V. (Hollanti) (hallintoneuvosto)

Robin Langenskiöld

- s. 1946, Suomen kansalainen
- Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista
- Sanoman hallituksen jäsen vuodesta 2013, toimikausi päättyy 2018
- Tarkastusvaliokunnan jäsen
- Koulutus: Diplomiekonomi
- Päätoimi: -
- Pääasiallinen työkokemus: Sanoma Osakeyhtiön hallituksen jäsen 1990–1999 ja SanomaWSOY Oyj:n hallituksen jäsen 1999–2008.
- Keskeiset hallitusjäsenyydet: -

Rafaela Seppälä

- s. 1954, Suomen kansalainen
- Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista
- Sanoman hallituksen jäsen vuodesta 2008, toimikausi päättyy 2018
- Henkilöstövaliokunnan jäsen
- Koulutus: M.Sc. (journalistiikka), Columbia University School of Journalism
- Päätoimi: -
- Pääasiallinen työkokemus: SanomaWSOY Oyj:n hallituksen jäsen 1999–2003. Lehtikuva Oy:n toimitusjohtaja 2001–2004. Projektipäällikkö Helsinki Media Company Oy:ssä 1994–2000. Sanoma Osakeyhtiön hallituksen jäsen 1994–1999.
- Keskeiset hallitusjäsenyydet: Kansallissgalleria, Globart Projects Oy (puheenjohtaja), Globart Projects Sweden AB (Ruotsi) (puheenjohtaja), Adtile Technologies Inc. (Yhdysvallat), ELO – Suomalaisen ruokakulttuurin edistämissäätiö

Kai Öistämö

- s. 1964, Suomen kansalainen
- Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista
- Sanoman hallituksen jäsen vuodesta 2013, toimikausi päättyy 2018
- Henkilöstövaliokunnan puheenjohtaja
- Koulutus: TkT, DI
- Päätoimi: Executive Partner, Siris Capital Group LLC
- Pääasiallinen työkokemus: -
- Keskeiset hallitusjäsenyydet: Fastems Oy (puheenjohtaja), Helvar Oy (puheenjohtaja), Oikian Solutions Oy (puheenjohtaja), InterDigital, Inc. (Yhdysvallat), Qt Group Oyj, Mavenir LLC (Iso-Britannia)

HALLITUKSEN JÄSENTEN OSAKEOMISTUS

Varsinainen yhtiökokous määrittää hallituksen jäsenten ja hallituksen valiokuntien jäsenten palkkiot. Hallituksen jäsenten palkkioista on lisätietoa palkka- ja palkkioselvityksessä Sanoman verkkosivuilla.

Hallituksen jäsenten osakeomistus Sanomassa

Hallituksen jäsen	Osakeomistus* 31.12.2017
Pekka Ala-Pietilä (puheenjohtaja)	10 000
Antti Herlin (varapuheenjohtaja)	19 036 800
Anne Brunila	910
Mika Ihamuotila	150 000
Nils Ittonen	59 000
Denise Koopmans	0
Robin Langenskiöld	12 273 371
Rafaela Seppälä	10 273 370
Kai Öistämö	8 265

* Hallituksen jäsenen omistamat osakkeet, mukaan lukien määräysvalta-yhteisöt

HALLITUKSEN TEHTÄVÄT

Hallituksen tehtävät on esitetty Suomen osakeyhtiölaissa ja muissa sovellettavissa laeissa. Hallitus vastaa yhtiön ja sen liiketoiminnan johtamisesta. Lisäksi hallitus vastaa yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon asianmukaisesta järjestämisestä.

Hallituksen toimintaperiaatteet ja keskeiset tehtävät on määritetty hallituksen työjärjestyksessä. Hallitus esimerkiksi

- päättää konsernin pitkän aikavälin tavoitteista ja liiketoimintastrategiasta pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamiseksi
- hyväksyy konsernin raportointirakenteen
- päättää yritysostoista ja -myynneistä, taloudellisista asioista ja investoinneista, joiden arvo on yli 3,0 milj. euroa tai jotka ovat muuten strategisesti merkittäviä tai joihin liittyy merkittäviä riskejä tai jotka liittyvät vähintään 100 työntekijän yritysmyyntiin, irtisanomiseen tai lomautukseen (hallitus on toistaiseksi valtuuttanut työvaliokunnan päättämään yritysostoista ja -myynneistä, taloudellisista asioista ja investoinneista, joiden arvo on yli 3,0 mutta alle 5,0 milj. euroa)
- varmistaa suunnittelun, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien ja raportointimenettelyjen riittävyyden
- tarkistaa ja seuraa konserniyhtiöiden toimintaa ja tuloksia
- hyväksyy osavuosisikatsaukset, puolivuosisikatsauksen, tilinpäätöksen ja hallituksen toimintakertomuksen, selvityksen muista kuin taloudellisista tiedoista, selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvityksen
- nimittää ja erottaa seuraavat sekä päättää heidän palkkioistaan:
  - toimitusjohtaja
  - toimitusjohtajan sijainen
  - strategisten liiketoimintayksiköiden toimitusjohtajat
  - konsernin johtoryhmän jäsenenä toimivat Sanoman johtajat
  - tietyt hallituksen erikseen määrittämät johtajat
- vahvistaa konsernin arvot
- hyväksyy konsernin keskeiset toimintaperiaatteet.

Vuonna 2017 hallitus kokoontui 15 kertaa. Keskimääräinen kokoukseen osallistumisaste oli 94 %.

Jäsenten osallistuminen hallituksen kokouksiin 2017

Hallituksen jäsen	Kokouksia, joihin osallistui	Osallistumisaste, %
Pekka Ala-Pietilä (puheenjohtaja)	15/15	100
Antti Herlin (varapuheenjohtaja)	12/15	80
Anne Brunila	14/15	93
Mika Ihamuotila	15/15	100
Nils Ittonen	15/15	100
Denise Koopmans	14/15	93
Robin Langenskiöld	15/15	100
Rafaela Seppälä	14/15	93
Kai Öistämö	13/15	87

Hallitus kehittää toimintaansa arvioimalla toimintojaan ja työmenetelmiään vuosittain. Arvioinnin tarkoituksena on myös tarkastella hallituksen kokoonpanoa ja määrittää pätevyysvaatimukset mahdollisille uusille jäsenille. Arviointi voidaan tehdä sisäisenä itsearviointina tai kolmannen osapuolen arviointina.

HALLITUKSEN ASETTAMAT VALIOKUNNAT

Hallitus voi asettaa valiokuntia, työvaliokuntia tai muita pysyviä tai määräaikaisia elimiä nimeämiinsä tehtäviin. Lisäksi hallitus vahvistaa valiokuntien työjärjestyksen sekä säätää muille hallituksen asettamille elimille annetut menettelyohjeet. Valiokunnat raportoivat toiminnastaan säännöllisesti hallitukselle.

Hallituksella on työvaliokunta, joka valmistelee hallituksen käsiteltäväksi tai tiedoksi tulevia asioita. Työvaliokunnan lisäksi hallituksen valiokuntia ovat tarkastus- ja henkilöstövaliokunnat.

Valiokuntien jäsenet nimitetään hallituksen jäsenten joukosta kunkin valiokunnan työjärjestyksen mukaisesti. Toimitusjohtaja on työvaliokunnan jäsen hallituksen jäsenten lisäksi. Valiokunnat eivät ole päättäviä tai toimeenpanevia elimiä.

Työvaliokunta

Työvaliokunta valmistelee hallituksen kokouksiin tulevia asioita. Hallitus on toistaiseksi valtuuttanut työvaliokunnan päättämään yritysostoista ja -myynneistä, taloudellisista asioista ja investoinneista, joiden arvo on yli 3,0 milj. euroa mutta alle 5,0 milj. euroa. Työvaliokuntaan kuuluvat Sanoman hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä toimitusjohtaja ja puheenjohtajan kutsusta yksi tai useampi hallituksen jäsen.

Vuonna 2017 työvaliokuntaan kuuluivat Pekka Ala-Pietilä (puheenjohtaja), Antti Herlin, Nils Ittonen ja Susan Duinhoven. Työvaliokunta koontui 3 kertaa. Keskimääräinen kokouksiin osallistumisaste oli 92 %.

Jäsenten osallistuminen työvaliokunnan kokouksiin 2017

Jäsen	Kokouksia, joihin osallistui	Osallistumisaste, %
Pekka Ala-Pietilä (puheenjohtaja)	3/3	100
Antti Herlin	2/3	67
Nils Ittonen	3/3	100
Susan Duinhoven	3/3	100

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunta on perustettu avustamaan hallitusta sen valvontavelvollisuuden hoitamisessa taloudellisen raportoinnin ja valvonnan, riskienhallinnan sekä ulkoisen ja sisäisen tarkastuksen osalta. Tarkastusvaliokunta hoitaa tehtäviään hallituksen hyväksymän työjärjestyksen, Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin sekä sovellettavien lakien ja määräysten mukaisesti. Tarkastusvaliokunta tarkistaa hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen.

Vuoden 2017 aikana tarkastusvaliokunta

- hyväksyi tarkastusvaliokunnan vuosisuunnitelman
- keskusteli voitonjakokelpoisista varoista, osingosta ja vuoden 2017 näkymistä
- tarkasti selvityksen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä ja ehdotti, että hallitus hyväksyy sen
- ehdotti muutoksia tarkastusvaliokunnan työjärjestykseen tiettyjen säännösmuutosten perusteella
- keskusteli korkosuojauksesta ja ehdotti hallitukselle, että enimmäissuojausastetta muutetaan väliaikaisesti
- tarkasti tai kirjasi tiedoksi tavanomaiset vaatimustenmukaisuuden päivitykset
- tarkasti tilintarkastussuunnitelman, tilintarkastuspalkkiot ja tilintarkastukseen liittyvät palkkiot
- tarkasti tilintarkastajien laatimat raportit
- tarkasti luonnoksen selvityksestä muista kuin taloudellisista tiedoista
- keskusteli kirjanpitoikäntöistä ja IFRS-standardien muutoksista
- seurasi tiettyjen taloudellista raportointia koskevien parannushankkeiden toteutumista
- tarkasti lähipiiriarvioinnin tulokset
- tarkasti verotukseen liittyviä asioita ja keskusteli verotuskysymyksistä
- tarkasti tai hyväksyi sisäisen tarkastuksen suunnitelman ja seurasi sen toteutumista (myös tilintarkastuksen varmennuspäivitysten osalta)
- tarkasti tai kirjasi tiedoksi neljännesvuosittain valituksia koskeneet yleiskatsaukset arvioidakseen oikeudenkäyntiriskit
- tarkasti tai kirjasi tiedoksi tietoturva- ja tietosuojaraportit
- seurasi sisäisen valvonnan suunnitelman toteutusta
- tarkasti osavuosikatsaukset, puolivuosisikatsauksen ja niihin liittyvät sijoittajaesitykset
- tarkasti arvon alentumislaskelmat ja ehdotti, että hallitus hyväksyy ne
- tarkasti konserniavustussuunnitelman
- tarkasti tai kirjasi tiedoksi neljännesvuosittaiset rahoitusasioita koskevat raportit ja keskipitkän ja pitkän aikavälin uudelleenrahoitus- ja rahoitussuunnitelmat sekä sisäiset luottorajat
- kirjasi tiedoksi riskikartan päivityksen
- kirjasi tiedoksi konsernin vakuutusten päivityksen
- tarkasti tietoturvaperiaatteisiin, Eettisiin ohjeisiin ja matkustusohjeeseen ehdotetut muutokset ja ehdotti, että hallitus suosittelee niitä.

Tarkastusvaliokunnassa on sen työjärjestyksen mukaisesti 3–5 jäsentä, jotka hallitus nimittää vuosittain. Valiokunnan jäsenten on oltava yhtiöstä riippumattomia, ja ainakin yhden heistä on myös oltava riippumaton yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Valiokunta kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa.

Vuonna 2017 tarkastusvaliokuntaan kuuluivat Anne Brunila (puheenjohtaja), Nils Ittonen, Denise Koopmans ja Robin Langenskiöld. Tarkastusvaliokunnan kaikki jäsenet ovat yhtiöstä riippumattomia ja kolme jäsentä (Anne Brunila, Denise Koopmans ja Robin Langenskiöld) on riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Tarkastusvaliokunta kokoontui 5 kertaa vuonna 2017. Keskimääräinen kokouksiin osallistumisaste oli 90 %.

Jäsenten osallistuminen tarkastusvaliokunnan kokouksiin 2017

Jäsen	Kokouksia, joihin osallistui	Osallistumisaste, %
Anne Brunila (puheenjohtaja)	5/5	100
Nils Ittonen	5/5	100
Denise Koopmans	5/5	100
Robin Langenskiöld	3/5	60

Henkilöstövaliokunta

Henkilöstövaliokunta vastaa sellaisten henkilöstöasioiden valmistelusta, jotka liittyvät toimitusjohtajan ja ylimmän johdon palkkaukseen, toimitusjohtajan ja ylimmän johdon arviointiin, konsernin palkkausta ja palkkioita koskevaan toimintaohjeeseen sekä henkilöstöpolitiikkaan ja käytäntöihin. Valiokunta myös valmistele toimitusjohtajan ja ylimmän johdon kehittämistä ja seuraajia koskevia suunnitelmia ja hoitaa muita hallituksen ja/tai hallituksen puheenjohtajan sille kulloinkin määräämiä valmisteleviä tehtäviä. Lisäksi valiokunta keskustelee hallituksen kokoonpanosta ja sen tulevista jäsenistä.

Vuoden 2017 aikana henkilöstövaliokunta

- tarkasti keskeisten johtajien kokonaispalkkatasot ja valmisteli heidän kokonaispalkkaselvityksensä hallituksen hyväksyttäväksi
- keskusteli ylimmän johdon vuoden 2018 palkantarkistusperiaatteista
- toimitti hallitukselle hyväksyttäväksi selvityksen vuoden 2016 pitkän ajan kannustintavoitteiden toteutumisesta
- toimitti hallitukselle hyväksyttäväksi selvityksen pitkän aikavälin suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2014–2016 ja ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2015–2017 (50 %) maksuista
- keskusteli ylimmän johdon suoriteperusteisten osakepalkkiojärjestelmien 2017–2019 ja 2018–2020 ansaintakriteereistä ja valmisteli ehdotuksen hallituksen hyväksyttäväksi
- valmisteli hallituksen hyväksyttäväksi esityksen keskeisten johtajien vuoden 2017 pitkän aikavälin kannustinpalkkiosta
- arvioi pitkän aikavälin kannustinperiaatteita ja lyhyen aikavälin kannustinohjelman rakennetta

- keskusteli keskeisille johtajille vuodelle 2017 asetetuista tavoitteista ja toimitti ne hallituksen hyväksyttäväksi
- keskusteli organisaatiomuutoksista sekä ylimmän johdon nimityksistä ja niihin liittyvistä palkkiopaketeista johdon kanssa
- keskusteli ylimmän johdon seuraajasuunnitelmista
- keskusteli johdon kanssa henkilöstötutkimuksen tuloksista ja niihin liittyvistä toimenpiteistä
- keskusteli johdon palkitsemisen sääntelyyn eli say on pay -sääntelyyn (osakkeenomistajien oikeuksia koskevaan direktiiviin) liittyvistä valmisteluista johdon kanssa
- tarkasti palkkausta ja palkkioita koskevan toimintaohjeen ja raportoinnin ja keskusteli niistä johdon kanssa.

Henkilöstövaliokunnassa on 3–5 jäsentä, jotka hallitus nimittää vuosittain. Jäsenten enemmistön on oltava yhtiöstä riippumattomia. Valiokunta kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Vuonna 2017 henkilöstövaliokuntaan kuuluivat Kai Öistämö (puheenjohtaja), Mika Ihamuotila ja Rafaela Seppälä. Henkilöstövaliokunnan kaikki jäsenet ovat yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomia. Henkilöstövaliokunta kokoontui 4 kertaa. Keskimääräinen kokouksiin osallistumisaste oli 100 %.

Jäsenten osallistuminen henkilöstövaliokunnan kokouksiin 2017

Jäsen	Kokouksia, joihin osallistui	Osallistumisaste, %
Kai Öistämö (puheenjohtaja)	4/4	100
Mika Ihamuotila	4/4	100
Rafaela Seppälä	4/4	100

Toimitusjohtaja

Sanoman toimitusjohtajan tehtävät määräytyvät pääosin osakeyhtiölain mukaan. Toimitusjohtaja vastaa itsenäisesti konsernin juoksevista hallinnosta. Toimitusjohtaja esimerkiksi

- vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lainmukainen ja taloudenpito luotettavalla tavalla järjestetty
- johtaa konsernin päivittäistä toimintaa hallituksen hyväksymien konsernin pitkän aikavälin tavoitteiden ja liiketoimintastrategian sekä hallituksen hyväksymien toimintaperiaatteiden ja muiden sovellettavien ohjeiden ja päätösten mukaisesti
- päättää yritysostoista ja -myynneistä, taloudellisista asioista ja investoinneista, joiden arvo on enintään 3,0 milj. euroa tai jotka liittyvät vähintään 50 työntekijää koskevaan yritysmyyntiin, irtisanomiseen tai lomautukseen
- vastaa hallituksen kokouksiin tulevien päätösehdotusten ja tiedoksi annettavien asioiden valmistelusta (yhdessä hallituksen puheenjohtajan ja/tai työvaliokunnan kanssa) sekä niiden esittelystä hallitukselle ja sen valiokunnille
- hyväksyy konsernitason toimintaohjeet
- toimii johtoryhmän puheenjohtajana.

Toimitusjohtaja saa ryhtyä epätavallisiin tai laajakantoisiin toimiin vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai jos hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta yhtiön toiminnalle olennaista haittaa.

Susan Duinhoven on toiminut yhtiön toimitusjohtajana 1.10.2015 alkaen.

Susan Duinhoven, toimitusjohtaja

- s. 1965, Hollannin kansalainen
- Johtoryhmän puheenjohtaja lokakuusta 2015 alkaen
- Koulutus: Ph.D. (fysikaalinen kemia), M.Sc. (fysikaalinen kemia)
- Työkokemus: Koninklijke Wegener N.V.:n (Hollanti) toimitusjohtaja ja johtoryhmän puheenjohtaja 2013–2015. Thomas Cook Group Plc:n Länsi-Euroopan toimintojen (Hollanti, Belgia, Ranska) toimitusjohtaja 2012–2013. Thomas Cook Nederland B.V.:n toimitusjohtaja 2010–2011. Valitut Palat Benelux & New Acquisitionsin Euroopan toimitusjohtaja 2008–2010. De Gule Sider A/S:n (Tanska) toimitusjohtaja 2005–2007. De Telefoongidsin (Hollanti) operatiivisesta toiminnasta ja markkinoinnista vastaava johtaja 2002–2005.

Konsernin johtoryhmä

Konsernin johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa hänen tehtävissään konsernin johtamisen koordinoinnissa ja hallituksen kokouksissa käsiteltävien asioiden valmistelussa. Tällaisia asioita ovat esimerkiksi

- konsernin pitkän aikavälin tavoitteet ja liiketoimintastrategia niiden saavuttamiseksi
- yritysostot ja -myynnit
- organisaatioon ja johtamiseen liittyvät asiat
- kehitysprojektit
- sisäinen valvonta
- riskienhallinnan järjestelmät.

Johtoryhmän puheenjohtajana toimii yhtiön toimitusjohtaja. Vuonna 2017 johtoryhmään kuuluivat Sanoma Media Finlandin, Sanoma Media BeNen ja Sanoma Learningin toimitusjohtajat sekä konsernin talous- ja operatiivinen johtaja.

Johtoryhmän jäsenet vuoden 2017 lopussa olivat:

Susan Duinhoven, toimitusjohtaja

Markus Holm, talousjohtaja ja operatiivinen johtaja

- s. 1967, Suomen kansalainen
- Johtoryhmän jäsen helmikuusta 2017 alkaen
- Koulutus: KTM
- Työkokemus: Metsä Board Oyj:n talousjohtaja 2014–2016. Metsä Tissue Oyj:n talousjohtaja 2008–2013. GlaxoSmithKline Oyj:n talous- ja ICT-johtaja 2005–2008. Talouden, rahoituksen, ostotoiminnan ja sijoittajasuhteiden johtotehtävissä Huhtamäki-konsernissa Suomessa vuosina 1994–2004 ja Brasiliassa 1999–2002.

Kim Ignatius, talousjohtaja

- s. 1956, Suomen kansalainen
- Johtoryhmän jäsen vuodesta 2008
- Koulutus: ekonomi
- Työkokemus: TeliaSoneran varatoimitusjohtaja ja talous- ja rahoitusjohtaja 2000–2008. Tamro Oyj:n talousjohtaja 1997–2000.

Pia Kalsta, toimitusjohtaja, Sanoma Media Finland

- s. 1970, Suomen kansalainen
- Johtoryhmän jäsen maaliskuusta 2015 alkaen
- Koulutus: KTM
- Työkokemus: Eri tehtävissä Nelonen Mediassa (osa Sanoma-konsernia) 2001–2015, mm. toimitusjohtaja 2014–2015, vt. toimitusjohtaja 2013–2014, kuluttajaliiketoiminnan, markkinoinnin ja liiketoimintakehityksen johtaja 2012–2013, myynti- ja markkinointijohtaja 2008–2012, myyntijohtaja 2006–2008, markkinointipäällikkö 2001–2006. Eri tehtävissä SCA Hygiene Products -yhtiössä 1996–2001, mm. avainasiakaspäällikkö, tuotepäällikkö ja markkinointipäällikkö.

John Martin, toimitusjohtaja, Sanoma Learning

- s. 1970, Britannian kansalainen
- Johtoryhmän jäsen vuodesta 2011
- Koulutus: Ph.D. (molekyylibiologia), B.Sc. (Hons) (biokemia)
- Työkokemus: Sanoma Digitalin vt. toimitusjohtaja 2014. Sanoman strategiasta ja digitaalisesta liiketoiminnasta vastaava johtaja 2011–2013. Sanoma Learningin Oppiminen -liiketoiminnan johtaja 2009–2011. Johtaja verkkokustantamisen ja informaatiopalvelujen ContentConnected-konsulttiyhtiössä 2006–2009. Swets Information Services -yhtiön kaupallinen johtaja (Hollanti) 2004–2006. Swets & Zeitinger Publishers -yhtiön toimitusjohtaja (Hollanti) 2001–2003. Eri tehtävissä Swets- ja Wolters Kluwer -yhtiöissä (Hollanti) 1996–2001.

Peter de Mönnink, toimitusjohtaja, Sanoma Media BeNe

- s. 1963, Hollannin kansalainen
- Johtoryhmän jäsen vuodesta 2014
- Koulutus: -
- Työkokemus: Reed Business Information International and the Netherlands, toimitusjohtaja (Hollanti) 2009–2013, Global Chief Strategy & Internet Officer 2002–2008. Eri johtotehtävissä Reedillä vuodesta 1988.

Kim Ignatiuksen (talousjohtaja) ja Peter de Mönninkin (toimitusjohtaja, Sanoma Media BeNe) jäsenyys johtoryhmässä päättyi vuoden 2017 lopussa.

Marc Duijndam, s. 1968, nimitettiin Sanoma Media BeNen toimitusjohtajaksi 1.1.2018 alkaen.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten osakeomistus Sanomassa

Jäsen	Osakeomistus 31.12.2017
Susan Duinhoven	75 000
Markus Holm	18 185
Pia Kalsta	5 655
John Martin	12 395
Kim Ignatius	9 500
Peter de Mönnink	10 973

Sisäinen valvonta ja riskienhallintajärjestelmät

Sisäinen tarkastus- ja varmennustoiminto

Sisäinen tarkastus- ja varmennustoiminto raportoi Sanoman talousjohtajalle ja operatiiviselle johtajalle sekä hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Se tekee yhteistyötä konsernijohdon ja strategisten liiketoimintayksiköiden sekä konsernin lakisäästeiden tilintarkastajien kanssa.

Sisäisen tarkastuksen ja varmennuksen piiriin kuuluvat sisäiset tarkastukset ja riskiarviot sekä sisäisen valvonnan prosesseihin liittyvän työn seuranta kaikilla organisaatiossa ja kaikissa liiketoiminoissa. Sisäinen tarkastus- ja varmennustoiminto tukee organisaation kehitystä ja tekee lisävarmennuksia riskiarvioiden perusteella.

Sisäisen tarkastuksen ja varmennuksen toimintaa ohjaavat Sanoman hallinnointiperiaatteet sekä konsernin sisäisen tarkastuksen, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaperiaatteet.

Sisäinen valvonta

Sanoman sisäisen valvonnan toimintaperiaateissa määritellään kaikissa tytäryhtiöissä sovellettava sisäisen valvonnan prosessi. Prosessi sisältää sisäisen valvonnan tavoitteiden asettamisen, valvontatoimenpiteiden suunnittelun ja toteutuksen, toiminnan tehokkuuden testauksen sekä seurannan, jatkuvan kehittämisen ja raportoinnin.

Yhtiön arvot ja Eettiset ohjeet luovat perustan sisäiselle valvonnalle. Sisäiset valvontajärjestelmät on määritetty soveltamalla ylhäältä alaspäin suuntautuvaa riskipohjaista lähestymistapaa. Sisäiset valvontajärjestelmät koostuvat yksikkö- ja prosessitason valvonnasta sekä tietojärjestelmien yleisestä valvonnasta.

Yksikkötason valvontaa sovelletaan Sanoman kaikilla tasoilla eli konsernin, strategisten liiketoimintayksiköiden ja yksiköiden tasolla ja se voi liittyä useaan prosessiin. Eettisten ohjeiden ja konsernin erilaisten toimintaperiaatteiden ja -ohjeiden olemassaolo ja aktiivinen toteutus ovat esimerkkejä yksikkötason valvonnasta.

Prosessitason valvontatoimet on suunniteltu vähentämään tiettyihin keskeisiin prosesseihin liittyviä riskejä. Tällaisia prosesseja ovat esimerkiksi myynti-, ostolasku- ja palkanlaskentaprosessit. Automatisoidut tai manuaaliset täsmäytyksen ja transaktioiden hyväksynnät ovat tyypillistä prosessitason valvontaa.

Tietojärjestelmien yleinen valvonta sisältyy luotettavaa toimintaympäristöä ja tehokasta sovellusten valvontaa tukeviin IT-prosesseihin. Esimerkkejä tietojärjestelmien yleisestä valvonnasta ovat järjestelmien asiattoman ja luvattoman käytön ehkäisevä valvonta ja hankintojen tehokkuuden valvonta.

Valvontaympäristö

Konsernin ja sen liiketoimintojen johtaminen perustuu selkeään organisaatorakenteeseen, tarkasti määriteltyihin valtuuksiin ja vastuisiin, yhtenäisiin suunnittelu- ja raportointijärjestelmiin sekä toimintaperiaatteisiin ja -ohjeisiin.

Hallitus hyväksyy kaikki konsernitason toimintaperiaatteet, kuten hallinnointiperiaatteet, Eettiset ohjeet, riskienhallintaperiaatteet, sisäisen valvonnan periaatteet ja rahoituspolitiikan. Sanoman strategiset ja liiketoiminnalliset tavoitteet yhdessä hallinnointiperiaatteiden kanssa luovat perustan sisäisen valvonnan prosesseille.

Tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta sen velvollisuuksien hoitamisessa ja hoitaa taloudelliseen raportointiin, konsernin riskienhallintaan, sisäisen valvonnan järjestelmien luotettavuuteen ja tehokkuuteen sekä hallinnointiperiaatteiden noudattamiseen liittyviä asioita. Lisäksi se huolehtii lakisäätöiseen ja sisäiseen tarkastukseen liittyvistä asioista.

Sanoma Oyj emoyhtiönä vastaa muun muassa arvopaperimarkkinan mukaan listayhtiölle kuuluvista tehtävistä, kuten viestinnästä keskeisille sidosryhmille, mukaan lukien sijoittajasuhteiden hallinta, keskitetystä rahoituksesta sekä lakien ja säännösten toteutumisesta konsernin toiminnassa. Lisäksi emoyhtiö tukee toimitusjohtajaa strategisten liiketoimintayksiköiden liiketoiminnan kehittämisessä ja konsernin päivittäisessä johtamisessa. Emoyhtiö johtaa liiketoimintojen välisiä ja rajat ylittäviä yhteistoiminta- ja kehityshankkeita sekä tukee ja ohjaa strategisia liiketoimintayksiköitä esimerkiksi taloushallintoon, henkilöstöhallintoon, hankintaan, viestintään, lakiasioihin, verotukseen, yrityskauppoihin, rahoitukseen, tietojärjestelmiin ja kiinteistöihin liittyen.

Sanoman strategiset liiketoimintayksiköt toimivat hyväksytyjen strategisten suuntaviivojen ja tulostavoitteiden sekä Sanoman hallinnointiperiaatteiden ja toimintaohjeiden mukaisesti. Lisäksi Sanoman yhteiset arvot ohjaavat henkilöstön päivittäistä toimintaa.

Riskienhallinta

Sisäinen tarkastus- ja varmennustoiminto koordinoi konsernin riskienhallintaprosessia ja raportoi riskeistä säännöllisesti toimitusjohtajalle ja johtoryhmälle. Päivitetyt tiedot konsernin riskiarvion tuloksista ja niihin liittyvistä meneillään olevista tai suunnitelluista toimenpiteistä riskien pienentämiseksi raportoidaan tarkastusvaliokunnalle ja edelleen hallitukselle kaksi kertaa vuodessa.

Riskienhallinnan tärkein tavoite on tunnistaa ja hallita konsernin strategian toteuttamiseen ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit. Riskienhallintaohjeissa on kuvattu konsernin riskienhallinnan periaatteet, tavoitteet ja eri toimielinten vastuut.

Hallitus määrittelee ja vahvistaa konsernin riskienhallintaperiaatteet ja valvoo riskienhallinnan tehokkuutta.

Tarkastusvaliokunta arvioi ja seuraa riskienhallinnan periaatteiden ja prosessien toteutumista säännöllisesti.

Toimitusjohtaja vastaa riskienhallinnan strategioiden, prosessien ja painopisteiden määrittämisestä.

Sanomalla on koko konsernin kattava prosessi merkittävien riskien arvioimiseksi. Riskiarvio liittyy läheisesti konsernin strategiaprosessiin ja strategiaan tavoitteisiin. Riskit tunnistetaan ja arvioidaan sekä riskienhallintatoimenpiteet määritellään riskienhallinnan viitekehysten mukaisesti. Riskejä ja niiden toteutumisen todennäköisyyttä arvioidaan päätöksenteon eri vaiheissa.

Liiketoimintaan liittyvien riskien ja mahdollisuuksien punnitseminen on tärkeä osa Sanoman johdon päivittäistä työtä. Riskinotto on olennainen osa liiketoiminnan kilpailukykyä. Toteuttaessaan strategiaansa Sanoma ja sen strategiset liiketoimintayksiköt altistuvat erilaisille riskeille ja mahdollisuuksille.

+ Lisätietoa Sanoman riskienhallinnasta on erillisessä riskienhallintakatsauksessa ja selvityksessä muista kuin taloudellisista tiedoista vuodelta 2017, joka on saatavilla Sanoman kotisivuilta sanoma.com/fi.

Määräysten noudattaminen

Sanoma on sitoutunut noudattamaan kansainvälisiä ja paikallisia lakeja ja eettisiä toimintaperiaatteita vuonna 2014 hyväksytyjen ja vuonna 2017 päivitettyjen Eettisten ohjeidensa mukaisesti. Konsernin vaatimustenmukaisuustoiminto tukee liiketoimintoja ja konsernihallintoa kehittämällä sovellettavien lakien ja säännösten tunnistamiseen ja noudattamiseen liittyviä käytäntöjä sekä sisäisiä toimintaperiaatteita ja -ohjeita. Vaatimustenmukaisuustoiminnon keskeisiä tehtäviä ovat sovellettavien säädösvaatimusten rikkomisriskin minimointi kaikissa toiminnoissa, Sanoman vaatimustenmukaisuusohjelman ylläpito ja eettisen liiketoimintakulttuurin jatkuvan kehittämisen varmistaminen.

Jokainen emoyhtiön konsernitoiminto valmistelee omaan vastuualueeseensa kuuluvia toimintaperiaatteita, jotka Sanoman hallitus hyväksyy, sekä yleisiä toimintaohjeita, jotka hyväksyy toimitusjohtaja. Konsernin toimintaperiaatteet ja -ohjeet ovat saatavilla Sanoman intranetissä. Strategisilla liiketoimintayksiköillä ja liiketoimintayksiköillä voi lisäksi olla niihin liittyviä omia täydentäviä ohjeistuksia, jotka löytyvät kunkin liiketoimintayksikön omasta intranetistä.

Eettisten ohjeiden ja siihen liittyvien toimintaperiaatteiden ja lakien rikkomuksista voi ilmoittaa sisäisten kanavien kautta tai anonymisti ulkoisen palveluntarjoajan ylläpitämän palvelun kautta. Sanoma ei hyväksy minkäänlaisia vastatoimenpiteitä vilpittömässä mielessä ilmoituksen tehnyttä työntekijää kohtaan.

Konsernin lakiasiantointi seuraa Sanomaan kohdistuvia merkittäviä korvausvaatimuksia riippumatta siitä, onko kanteen nostanut viranomainen, yhteistyökumppani, sopimuksen vastapuoli, henkilöstön jäsen tai muu osapuoli.

Taloudellisen raportointiprosessin valvonta

Konsernin talous- ja hallintotoiminto valmistelee strategisille liiketoimintayksiköille toimitusjohtajan hyväksymiä toimintaohjeita sekä transaktioita että määräaikaisia kontrolleja varten. Määräaikaiset kontrollit liittyvät kuukausittaiseen ja vuosittaiseen raportointiin. Niihin kuuluu täsmäytyksiä ja analyyseja, joilla varmistetaan taloudellisen raportoinnin tarkkuus. Näiden emoyhtiön ja strategisten liiketoimintayksiköiden tasolla toteutettavien valvontatoimien tarkoituksena on varmistaa, että mahdolliset poikkeamat ja virheet estetään, havaitaan ja korjataan. Sisäisen valvonnan järjestelmät kattavat koko taloudellisen raportoinnin prosessin.

Konsernin taloudellista kehitystä seurataan kuukausittain koko konsernin kattavan suunnittelu- ja raportointijärjestelmän avulla. Raportointijärjestelmä sisältää toteutuneet tuloslaskelmat, tasetiedot, rahavirtalaskelmat ja toiminnalliset tunnusluvut sekä ennusteet kuulle tilivuodelle.

Lisäksi konsernin ja strategisten liiketoimintayksiköiden johto koontuu vähintään neljännesvuosittain tarkastelemaan liiketoiminnan kehitystä. Strategisen liiketoimintayksikön taloudellisen tuloksen lisäksi kokouksissa käsitellään muutoksia esimerkiksi toimintaympäristössä, odotuksissa, rakenteissa ja liiketoiminnan kehityksessä. Liiketoimintakatsausten avulla varmistetaan myös jatkuvan riskinarvioinnin ja sisäisen valvonnan toteutuminen.

Tilintarkastus

Lakisääteisen tilintarkastuksen pääasiallinen tehtävä on varmistaa, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin tuloksesta ja taloudellisesta asemasta tilikaudella. Sanoman tilikausi on kalenterivuosi.

Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa konsernin ja sen emoyhtiön kirjanpito, tilinpäätös ja hallinto kullakin tilikaudella ja antaa lausunto varsinaiselle yhtiökokoukselle. Tilintarkastaja raportoi hallitukselle vähintään kerran vuodessa.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Sanomalla on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Patentti- ja rekisterihallituksen hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajan toimikausi päättyy valintaa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen.

Tilintarkastuslain (1141/2015, muutoksineen) mukaan julkisen kaupankäynnin kohteena olevan yhteisön tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön peräkkäisten toimikausien yhteenlaskettu kesto voi olla enintään kymmenen vuotta. Lakisääteistä tilintarkastusta varten tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö voidaan valita yli kymmeneksi vuodeksi vain, jos tilintarkastus kilpailutetaan EU:n tilintarkastusasetuksen¹ 16. artiklan kappaleiden 2-5 mukaisesti.

Vuoden 2017 yhtiökokous valitsi tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n yhtiön lakisääteiseksi tilintarkastajaksi. Vastuullisena tilintarkastajana toimii KHT-tilintarkastaja Samuli Perälä. Ennen vuoden 2017 yhtiökokousta KPMG Oy Ab toimi Sanoman lakisääteisenä tilintarkastajana vuodesta 2006 ja KHT-tilintarkastaja Virpi Halonen toimi vastuullisena tilintarkastajana vuodesta 2012.

Tilintarkastuspalveluista maksetut korvaukset vuonna 2017 olivat yhteensä 1,1 milj. euroa (2016: 1,2). Yhtiön tilintarkastajille tilintarkastukseen liittymättömistä palveluista vuonna 2017 maksetut korvaukset olivat yhteensä 0,3 milj. euroa (2016: 0,2).

¹ EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o 537/2014, annettu 16. päivänä huhtikuuta 2014

Sisäpiirihallinto

Sanoman sisäpiiriohje noudattaa Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta.

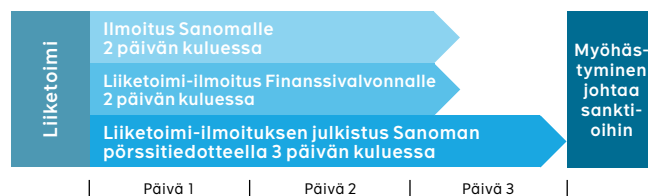
Sanoman sisäpiiriohjeen mukaan henkilö, joka on saanut tietoonsa sisäpiiritietoa, ei saa käyttää sitä hyväksi hankkiakseen tai luovuttaakseen (omaan tai kolmannen osapuolen lukuun suoraan tai välillisesti) Sanoman rahoitusvälineitä tai neuvoo suoraan tai välillisesti niiden hankinnassa tai luovuttamisessa. Tämä koskee myös neuvoo olla käymättä kauppaa.

Henkilö, jolla on Sanoman rahoitusvälineitä koskevaa sisäpiiritietoa, ei saa paljastaa sisäpiiritietoa. Salassapitovelvoite ei rajoita tiedon välittämistä sellaisille työntekijöille, jotka tarvitsevat sitä Sanomaan liittyvän työn, ammatin tai tehtävän tavanomaista suorittamista varten.

Henkilöt, joilla on asemansa johdosta pääsy kaikkeen yhtiötä koskevaan sisäpiiritietoon, ovat pysyviä sisäpiiriläisiä. Pysyvä sisäpiiriläistä ei merkitä erikseen jokaiseen hankekohtaiseen sisäpiirilueteloon. Sanoma Oy:n hallituksen 26.7.2016 tekemän päätöksen mukaan Sanomassa ei tällä hetkellä ole pysyviä sisäpiiriläisiä.

Ns. suljettu ajanjakso on kolmekymmentä (30) kalenteripäivää ennen yhtiön tilinpäätöstiedotteen ja osavuositarkastuksen julkistamista. Tuona aikana Sanoman hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja eivät saa tehdä liiketoimia Sanoman rahoitusvälineillä omiin nimiinsä tai kolmannen osapuolen nimiin riippumatta siitä, onko heillä sisäpiiritietoa vai ei. Liiketoimet eivät ole sallittuja myöskään tuloksen julkistamispäivänä. Lisäksi Sanoma suosittaa, että johtoryhmän (Executive Management Group) jäsenet ja henkilöt, jotka osallistuvat taloudellisen raportoinnin prosesseihin, eivät tee liiketoimia suljetun ajanjakson ja julkistuspäivän aikana.

Alla olevassa kaaviossa on esitetty prosessi, jota hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja heidän lähipiirinsä on noudatettava ilmoittaessaan Sanoman rahoitusvälineillä tekemistään liiketoimista Finanssi- ja Sanomalle.

Lähipiiriliiketoimet

Sanomalla on lähipiiriliiketoimia koskevat toimintaperiaatteet, joiden mukaan tiettyjen johdon jäsenten on saatava suunnitelluille lähipiiriliiketoimille hyväksyntä etukäteen.

+ Lisätietoja lähipiiriliiketoimista vuonna 2017 on saatavilla tilinpäätöksen liitetiedossa 32.

Riskienhallinta

Strategiaa ja sovittuja liiketoimintatavoitteita toteuttaessaan Sanoma ja sen liiketoiminnot kohtaavat erilaisia riskejä ja mahdollisuuksia, joiden hallinta on tärkeä osa Sanoman johdon päivittäistä työtä.

Riskienhallinnan periaatteet ja prosessit

Sanoman riskienhallintaperiaatteissa on kuvattu konsernin riskienhallinnan laajuus, tavoitteet ja prosessit sekä konsernin eri osien vastuut ja velvollisuudet riskienhallinnan kokonaisuudessa.

- Hallitus vahvistaa konsernin riskienhallintaperiaatteet ja valvoo riskienhallinnan tehokkuutta.
- Tarkastusvaliokunta arvioi ja seuraa riskienhallinnan periaatteiden ja prosessien toteutumista säännöllisesti.
- Toimitusjohtaja vastaa johtoryhmän tuella riskienhallinnan strategioiden, prosessien ja painopisteiden määrittämisestä. Toimitusjohtaja vastaa myös riskien raportointiprosessiin, Sanoman yhteiseen riskienhallinnan kielenkäyttöön ja käytettävään riskimalliin tehtävistä muutoksista.
- Sisäinen tarkastus- ja varmennustoiminto koordinoi konsernin riskienhallintaprosessia ja raportoi riskeistä säännöllisesti toimitusjohtajalle ja johtoryhmälle. Päivitetyt tiedot konsernin riskiarvion tuloksista ja niihin liittyvistä meneillään olevista tai suunnitelluista toimenpiteistä riskien pienentämiseksi raportoidaan tarkastusvaliokunnalle ja edelleen hallitukselle vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Konsernin riskienhallintaprosessi on osa strategista suunnittelua, liiketoiminnan seuranta ja neljännesvuosiraportointia. Strategiset liiketoimintayksiköt tunnistavat, arvioivat, hallitsevat ja seuraavat toimintaansa ja tavoitteidensa toteutumiseen liittyviä riskejä.

➕ **Konsernin sisäisen valvonnan järjestelmiä sekä sisäistä ja ulkoista tarkastusta käsitellään tarkemmin vuoden 2017 Selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (s. 98). Muihin kuin taloudellisiin riskeihin liittyvää riskienhallintaa on käsitelty vuoden 2017 Selvityksessä muista kuin taloudellisista tiedoista (s. 89).**

Tärkeimmät tunnistetut riskit

Media- ja oppimistoimialoille tyypilliset yleiset liiketaloudelliset riskit liittyvät mediamainonnan, kulutuskysynnän ja yksityisen ja julkisen koulutuskysynnän kehitykseen. Yleinen taloudellinen tilanne konsernin toimintamaissa ja toimialan yleinen kehitys voivat vaikuttaa Sanoman liiketoimintaan ja tulokseen. Erityisesti mainonnan määrä reagoi herkästi yleiseen taloudelliseen tilanteeseen ja kuluttajien luottamukseen.

Vuonna 2017 Sanoman liikevaihdosta n. 30 % tuli mediamainonnasta, n. 33 % irtonumero- tai tilausmyynnistä ja n. 22 % oppimisen liiketoiminnasta.

Sanoman riskienhallintamallissa yhtiökohtaiset riskit on jaettu neljään pääryhmään: strategiaan riskeihin, toimintaan liittyviin riskeihin, rahoitusriskeihin ja vahinkoriskeihin. Seuraavassa on esitetty kunkin pääryhmän merkittävimmät riskit, joilla voisi toteutuessaan olla kielteinen vaikutus Sanoman liiketoimintaan, tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

STRATEGISET RISKIT

Strategisia riskejä ovat kuluttajien mieltymyksissä tai kilpailutilanteessa tapahtuviin muutoksiin liittyvät riskit. Strategisia riskejä ovat myös tavarantoimitus- ja palveluntoimitus-, toimintamaihinnin ja aineettomiin oikeuksiin sekä lainsäädäntöön ja säädöksiin liittyvät riskit. Myös yritysjärjestelyihin, konsernin strategiseen muuntautumiskykyyn, tekniikan nopeaan kehitykseen ja innovaatiovalmiuksiin liittyvät riskit kuuluvat strategiaan riskeihin.

Konsernitasolla merkittävimmät riskit liittyvät asiakkaiden mieltymysten muutoksiin ja uusien kilpailijoiden uhkaan sekä niihin osittain liittyviin asiakas- ja kuluttajatietojen ja aineettomien oikeuksien hallintaan ja suojaamiseen.

Asiakkaiden mieltymysten muutokset ja uusien kilpailijoiden uhka

Monet Sanoman tunnistamat riskit liittyvät asiakkaiden mieltymysten muutoksiin. Tämä ei koske ainoastaan muutoksia kuluttajien käyttäytymisessä, vaan myös muutoksia yritysasiakkaiden käyttäytymisessä ja vaikutusvallassa ja kuluttajakäyttäytymisen epäsuoraa vaikutusta niihin. Monet näistä muutoksista liittyvät meneillään olevaan digitalisoitumiseen ja mobilisoitumiseen. Mobiililaitteiden lisääntyvä käyttö on muuttanut kuluttajien mediankäyttötottumuksia. Lisäksi maksuttomien televisiokanavien katseluun käytetty aika vähenee.

Sanoman strategisilla liiketoimintayksiköillä on toimintasuunnitelmat, joiden avulla ne vastaavat tähän haasteeseen. Mediayksiköt esimerkiksi kehittävät jatkuvasti yhdistelmätuotteiden ja -palveluiden tarjontaansa. Sanoman laaja monikanavainen mediatarjoama on hyvä lähtökohta mainostajille tarjottavan tuotevalikoiman kehittämiseen ja uusien palveluiden, kuten monimediallisten ratkaisujen, natiivi-, brändätyjen ja maksullisten sisältöjen, lanseeraamiseen. Tästä huolimatta uudet markkinoille tulevat toimijat ja/tai uudet teknologiat ovat riski Sanoman liiketoiminnan jatkuvuudelle.

Yritysosotot

Sanoma on kasvanut aiemmin yritysostojen kautta. Yritysosoihin liittyvät riskit voivat koskea yrityskaupprosessia, ostetun liiketoiminnan integrointia, avainhenkilöiden sitouttamista ja ostetulle liiketoiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Sanoman hallinnointiperiaatteissa määritellään yrityskauppojen ja muiden investointien hyväksymisperiaatteet. Konsernin yrityskauppoja koskevassa toimintaohjeessa määritellään yrityskaupoissa noudatettavat päätöksentekoa, projektin organisointia ja seuranta koskevat toimintatavat. Varsinaisen yrityskaupprosessin lisäksi investoinnit ovat esillä eri elimissä strategioita ja toimintasuunnitelmia käsiteltäessä. Lopulliset investointipäätökset tehdään erillisen esityksen perusteella yrityskauppoja koskevan ohjeen ja investointien hyväksymistä koskevien valtuuksien mukaisesti. Merkittävistä yrityskaupoista laaditaan päätöksentekoa varten tarkempi selvitys, joka sisältää muun muassa yrityskaupan strategiset perusteet ja siihen liittyvät riskit, oleelliset seikat kauppaan liittyvistä asiakirjoista sekä laskelmat mahdollisista synergiaeduista. Yrityskauppoja koskevassa toimintaperiaatteessa on määritelty oma prosessi myös yritysostojen seurantaan.

Lainsäädäntö

Muutokset lainsäädännössä voivat vaikuttaa Sanoman mahdollisuuksiin harjoittaa liiketoimintaansa tehokkaasti. Kuluttajatietojen kaupalliseen hyödyntämiseen liittyvien säännösten muutokset sekä kustantajien ja televisioyhtiöiden tekijänoikeussuojan heikentäminen tai muutokset koulutukseen liittyvässä lainsäädännössä saattavat vaikuttaa Sanoman liiketoimintaedellytyksiin ja sisältöinvestointien tarpeeseen. Lisäksi verolainsäädännön muutoksilla, kuten painettujen tuotteiden arvonlisäveron korotuksella, voi olla merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

Näitä riskejä voidaan osittain pienentää seuraamalla ja ennakoimalla lainsäädännön muutoksiin liittyvää kehitystä säännöllisesti ja mukauttamalla liiketoimintamalleja vastaavasti. Koulutukseen liittyvä lainsäädäntö on tyypillisesti maakohtaista, mikä rajoittaa riskin vaikutusten laajuutta konsernitasolla.

Aineettomat oikeudet

Sanoman tuotteiden ja palvelujen kannalta keskeisiä aineettomia oikeuksia ovat konsernin omistamat ja lisensoimat tekijänoikeudet, kustannusoikeudet, tavaramerkit, toiminimet, verkkotunnukset ja tietotaito sekä sähköiseen liiketoimintaan liittyvät patentit ja hyödyllisyysmallit.

Aineettomien oikeuksien hankintaan, hallinnointiin ja hyödyntämiseen liittyy riskejä, jotka koskevat oikeuksien kattavuutta, jatkuvuutta, riittämättömyyden suojausta tai loukkauksia. Aineettomien oikeuksien luvaton käyttö kasvaa median digitalisoituessa. Tekijänoikeuksien täytäntöönpano ei pysy nopean teknisen kehityksen mukana, mikä mahdollistaa uusien toimijoiden verkkomainontamarkkinoille tulon ilman omia sisältöpanostuksia.

Euroopan komission digitaalisten sisämarkkinoiden strategian myötä tulossa olevat uudet säännökset todennäköisesti vaikuttavat olemassa oleviin liiketoimintamalleihin sisällön lisensoinnin ja jakelun osalta ja lisäävät toimialan kilpailua, monimutkaisuutta ja kustannuspaineita.

Sanoma hallinnoi tekijänoikeuksia konserninlaajuisen aineettomien oikeuksien toimintaohjeen ja ohjeistuksen (IPR-politiikka) mukaisesti. Konsernin aineettomien oikeuksien hajaantuneisuuden ansiosta yksittäisistä oikeuksista ei odoteta aiheutuvan merkittäviä riskejä.

Poliittiset riskit

Poliittiset muutokset tai epävakaus Sanoman toimintamaissa voivat vaikuttaa sen liiketoiminnan tehokkuuteen. Poliittiset riskit voivat liittyä muutoksiin maiden hallituksessa, lainsäädäntöelimissä ja muussa ulkopoliittisessa päätöksenteossa tai jopa armeijan väliintuloon. Sanoman toimintamaiden poliittisen ilmaston muutosten seuranta ja ennakointi on tärkeä osa johdon työtä.

Tällä hetkellä Sanoma altistuu poliittisille riskeille etenkin Puolassa, jossa lainsäädännön muutoksilla voi olla merkittävä vaikutus oppimislukemiseen. Näitä riskejä voidaan osittain pienentää seuraamalla ja ennakoimalla lainsäädännön muutoksiin liittyvää kehitystä ja mukauttamalla liiketoimintamalleja vastaavasti.

OPERATIIVISET RISKIT

Operatiivisia riskejä ovat tuotteiden ja palveluiden laatuun, asiakasyytyväisyyteen, muutosvalmiuteen, tieto- ja viestintäteknologioihin ja uusien toimintojen integraatioon sekä johtamiseen, henkilöstöhallintoon ja tietämyksen hallintaan liittyvät riskit.

Tuotteiden ja palvelujen laatuun ja asiakasyytyväisyyteen liittyvät riskit ovat erilaisia eri strategisissa liiketoimintayksiköissä. Konsernitasolla merkittävimmät riskit liittyvät johtamiseen ja henkilöstöhallintoon, tietämyksen hallintaan sekä tietojärjestelmien turvallisuuteen.

Johtaminen ja henkilöstö

Konsernin menestys riippuu sen johdon ja henkilöstön pätevyydestä sekä heidän osaamisensa ja taitojensa jatkuvasta kehittämisestä. Erittäin tärkeää on heidän kykynsä kehittää jatkuvasti ja nopeasti muuttuvassa ympäristössä Sanoman asiakkaiden tarpeisiin perustuvia houkuttelevia tuotteita ja palveluita. Sanoman menestys edellyttää yrityskulttuuria, joka tukee innovointia, edistää muutosta ja uudistumista ja rohkaisee hallittuun riskinottoon. Esimiehillä on merkittävä rooli halutun kulttuurin luomisessa ja esimerkin näyttämisessä.

Kyvykkäiden työntekijöiden palkkaaminen ja pitäminen on yhä vaikeampaa. Sanoma vastaa haasteeseen ensisijaisesti tarjoamalla kaikille työntekijöilleen innovatiivisen työpaikan ja mahdollisuuden kehittyä ja oppia uutta esimerkiksi verkkopohjaisten koulutusten ja yhtiön sisäisten koulutusohjelmien kautta. Koulutukset liittyvät pääasiassa työntekijöiden nykyisten taitojen kehittämiseen taidoiksi, joita tarvitaan digitaalisessa maailmassa. Lisäksi Sanoman vahvat brändit tukevat työnantajakuva potentiaalisten työntekijöiden keskuudessa. Kyvykkäiden työntekijöiden palkkausta ja pitämistä tukevat läpi konsernin yhtenäiset palkitsemisperiaatteet ja -käytännöt. Lisäksi Sanomalla on käytössä jatkuva/vuotuinen malli ylimmän johdon seuraajasuunnitteluun. Työntekijöiden suoriutumista seurataan henkilöstöhallinnon järjestelmien avulla.

Tietämyksen hallinta

Tietämyksen hallinta ja siirtäminen eri puolille konsernia ovat Sanoman menestyksen avaintekijöitä. On tärkeää, että strategiset liiketoimintayksiköt hankkivat ja jakavat keskenään tietoja, parhaita käytäntöjä ja menestyksekkäitä liiketoimintakonsepteja. Tehokas tietämyksen leviäminen voidaan varmistaa muun muassa selkeiden prosessien avulla. Viime vuosina Sanoma on arvioinut ja uudistanut hallinto- ja ohjausmalliaan ja useimpia toimintaperiaatteitaan ja laatinut konsernille Eettiset ohjeet. Sisäiset verkkokoulutukset liittyen esimerkiksi tietoturvasuuteen ja tietosuojaan jatkuivat läpi vuoden.

Tietojärjestelmät

Toimivat ja luotettavat tietojärjestelmät ovat keskeisiä tekijöitä Sanoman liiketoiminnassa. Niihin kuuluvat esimerkiksi verkkopalvelut, lehtien tilaus-, ilmoitus- ja toimitusjärjestelmät ja digitaaliset oppimismalustat sekä erilaiset tuotannonohjaus-, asiakkuudenhallinta- ja tukijärjestelmät.

Tietojärjestelmien turvallisuuteen liittyvät riskit voivat kohdistua tietojen luottamuksellisuuteen, eheyteen ja/tai saatavuuteen sekä tiedonkäsittelyn luotettavuuteen ja vaatimustenmukaisuuteen. Ne voidaan jakaa fyysisiin riskeihin (tulipalo, sabotaasi, laiterikot) ja loogisiin riskeihin (tietoturva, henkilöstö, ohjelmistoviat). Sanoma on laatinut konsernin kannalta kriittisille järjestelmille jatkuvuus suunnitelmat. Sanoman tietohallintomalli käsittää tietoturvaa koskevat vastualueet.

Räätälöityjen ominaisuuksien ja sisältösuositusten myötä tieto on yhä suurempi osa Sanoman tuotteita ja palveluja. Sanoman hallitus hyväksyy yhtiön tietosuojaa ja yksityisyyttä koskevat periaatteet ja hallintokäytännöt. Niihin liittyvä konserninlaajuinen koulutus jatkui vuonna 2017.

TALOUDELLISET RISKIT

Sanoman toimintaan liittyviä rahoitusriskejä ovat korko-, valuutta-, likviditeetti- ja luottoriskit. Muita riskejä ovat omaan pääomaan ja arvonalennuksiin liittyvät riskit. Rahoitusriskien hallinta on keskitetty konsernin rahoitusosastolle, ja sen tavoitteena on suojata konsernia merkittävilta riskeiltä. Rahoitusosasto toimii liiketoimintayksiköiden vastapuolena niiden rahoitustransaktioissa ja rahoitusriskien hallinnassa.

Rahoitusriskejä voidaan hallita erilaisilla rahoitusinstrumenteilla ja johdannaisilla, joiden käyttö, vaikutus ja markkina-arvo ovat selkeästi todettavissa. Konsernin korkoriski muodostuu pääosin lainasalkun vaihtuvakorkoisten lainojen viitekorkojen muutoksista. Korkoriskiä hallitaan pitämällä sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisia lainoja ja käyttämällä korkojohdannaisia. Vuonna 2017 kaikki konsernin ulkoiset lainat olivat euromääräisiä.

Pääosa konsernin liiketoiminnan kassavirrasta on euromääräistä. Konserni on kuitenkin alttiina tietyille transaktioriskille, joka syntyy tulojen ja menojen rahavirtojen ollessa eri valuutoissa. Suurin osa vuoden 2017 transaktioriskistä syntyi televisio-ohjelmaoikeuksien ostoista Yhdysvaltain dollareissa SBS:lle Hollannissa ensimmäisen vuosipuoliskon ja Media Finlandin tv-kanaville koko vuoden aikana. Konserni on suojautunut merkittävilta transaktioriskeiltä käyttämällä valuuttatermiinisopimuksia.

Likviditeetti- eli maksuvalmiusriski liittyy velkojen hoitoon, investointien rahoittamiseen ja käyttöpääoman riittävyteen. Sanoma pyrkii minimoimaan maksuvalmiusriskinsä turvaamalla riittävän tulorahoituksen, ylläpitämällä asianmukaisia komittoituja luottoliittäjiä, käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita rahoituslaitoksia ja rahoitusmuotoja sekä jakamalla lainojen takaisinmaksun eri kalenterivuosille.

Sanoman pitkän aikavälin taloudellisena tavoitteena on pääomarakenne, jossa nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen on alle 2,5 ja omavaraisuusaste 35–45 %. Keskeistä pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteiden saavuttamisessa on vakaa liiketoiminnan kasvavirta ja tehokas rahoitusriskien hallinta.

Konsernin taseessa oli liikearvoa (goodwill), aineettomia oikeuksia ja muita aineettomia hyödykkeitä vuoden 2017 lopussa 1 185,7 milj. euroa (2016: 2 095,8), josta suurin osa liittyy Hollannin medialiiketoimintaan. Kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaisesti liikearvoa ei poisteta, vaan poistojen sijaan tehdään arvonalentumistestaus vähintään vuosittain tai aina, kun on viitteitä arvonalentumisesta. Vuonna 2017 liikearvon, aineettomien oikeuksien ja muiden aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset olivat yhteensä 17,0 milj. euroa (2016: 36,6). Muutokset liiketoiminnan perusedellytyksissä voisivat johtaa uusiin arvonalentumisiin ja vaikuttaa Sanoman oman pääoman tunnuslukuihin.

[+ Tarkempi kuvaus konsernin rahoitusriskien hallinnasta on tilinpäätöksen liitetiedossa 29.](#)

VAHINKORISKIT

Sanoman liiketoimintaan liittyviä merkittäviä vahinkoriskejä ovat liiketoiminnan keskeytyminen sekä terveyteen, turvallisuuteen ja ympäristöön liittyvät riskit. Niitä pienennetään toimintaohjeilla, tehokkaalla ja tarkalla prosessien hallinnalla, varasuunnitelmillä ja vakuutuksilla. Sanoman liiketoiminnan luonteen vuoksi vahinkoriskeillä ei todennäköisesti ole merkittävää vaikutusta yhtiön tulokseen.

Tietoa sijoittajille

Varsinainen yhtiökokous

Sanoma Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään 22.3.2018 kello 14.00 Marina Congress Centerissä (Katajanokanlaituri 6, 00160 Helsinki).

YHTIÖKOKOUSKUTSU

Kutsu yhtiökokoukseen julkaistaan vähintään yhdessä laajalevikkisessä sanomalehdessä. Kutsussa mainitaan kokouksessa käsiteltävät asiat. Kokouskutsu ja hallituksen ehdotukset yhtiökokoukselle julkistetaan lisäksi pörssitiedotteena ja yhtiön verkkosivuilla.

Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajalla on oikeus saada yhtiökokoukselle lain nojalla kuuluva asia kokouksen käsiteltäväksi, jos hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

OSALLISTUMISOIKEUS

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on 12.3.2018 rekisteröity Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon.

ILMOITTAUTUMINEN

Osakkeenomistajien, jotka haluavat osallistua varsinaiseen yhtiökokoukseen ja käyttää äänioikeuttaan, tulee ilmoittautua viimeistään perjantaina 16.3.2018 kello 16.00 mennessä. Ilmoittautua voi osoitteessa Sanoma.com, puhelimitse numeroon 020 770 6864 arkisin klo 9.00–16.00, faksilla numeroon 010 519 5098 tai kirjeitse osoitteeseen Sanoma Oyj, Yhtiökokous, PL 60, 00089 SANOMA.

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistajalla on oikeus osallistua varsinaiseen yhtiökokoukseen niiden osakkeiden nojalla, joiden perusteella hänellä olisi oikeus olla merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon 12.3.2018. Hallintarekisteröidyn osakkeen omistajaa kehoitetaan pyytämään hyvissä ajoin omaisuudenhoitajaltaan tarvittavat ohjeet koskien tilapäistä rekisteröitymistä osakasluetteloon, valtakirjojen antamista ja ilmoittautumista varsinaiseen yhtiökokoukseen. Omaisuudenhoitajan tilinhoitajayhteisön on ilmoitettava hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja, joka haluaa osallistua varsinaiseen yhtiökokoukseen, merkittäväksi tilapäisesti yhtiön osakasluetteloon viimeistään 19.3.2018 klo 10.00. Hallintarekisteriin merkittyjen osakkeiden osalta tämä katsotaan ilmoittautumiseksi varsinaiseen yhtiökokoukseen.

Ilmoittautumisten on oltava perillä määräaikaan mennessä. Osakkeenomistaja voi osallistua yhtiökokoukseen itse, valtuuttamansa asiamiehen tai lakimääräisen edustajan välityksellä. Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan alkuperäisinä 16.3.2018 mennessä osoitteeseen:

Sanoma Oyj
Yhtiökokous
PL 60
00089 SANOMA

OSINKO

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2017 maksetaan osinkona 0,35 euroa osakkeelta seuraavasti ja 350 000 euroa siirretään lahjoitusrahastoon käytettäväksi hallituksen päättämällä tavalla:

Osinko maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäinen erä 0,20 euroa osakkeelta maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 26.3.2018 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus esittää osingonmaksupäiväksi 4.4.2018.

Toinen erä 0,15 euroa osakkeelta maksetaan marraskuussa 2018. Toinen erä maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus päättää 23.10.2018 pidettäväksi sovituksessaan osingonmaksun toisen erän täsmäytyspäivän sekä osingonmaksupäivän. Osingon täsmäytyspäivä olisi silloin arviolta 25.10.2018 ja osingon maksupäivä 1.11.2018.

Suomen ulkopuolella osingon todellinen maksupäivä riippuu osingonmaksua välittävien pankkien menettelyistä.

Taloudellinen raportointi vuonna 2018

Sanoman julkaisee vuoden aikana seuraavat taloudelliset katsaukset:

- Osavuosikatsaus tammi-maaliskuu 2018
27.4. n. klo 8.30
- Puolivuosikatsaus 2018
24.7. n. klo 8.30
- Osavuosikatsaus tammi-syyskuu 2018
24.10. n. klo 8.30

Raportit julkaistaan suomeksi ja englanniksi osoitteessa Sanoma.com. Sanoman tilinpäätös, hallituksen toimintakertomus, selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista, selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvitys vuodelta 2017 julkaistaan suomeksi ja englanniksi osoitteessa Sanoma.com.

HILJAINEN JAKSO

Sanoman hiljainen jakso alkaa 30 vuorokautta ennen osavuosikatsauksen, puolivuosikatsauksen tai tilinpäätöstiedotteen julkistamista. Tänä aikana Sanoma ei kommentoi liiketoimintaansa liittyviä asioita eikä tapaa pääomamarkkinoiden edustajia.

Osoitteenmuutokset

Euroclear Finland Oy ylläpitää Sanoma Oyj:n osake- ja osakasluettelointa. Pyydämme ystävällisesti osakkeenomistajia tekemään henkilö- ja osoitetietoja koskevat muutokset suoraan omalle tilinhoitajayhteisölleen.

Analytikkoseuranta

Sanoman tietojen mukaan ainakin seuraavat pankkiiriliikkeet ja tutkimuslaitokset julkaisevat säännöllisesti sijoitustutkimusta yhtiöstä: Carnegie Investment Bank, Danske Markets, Handelsbanken Capital Markets, Inderes, Nordea, Pohjola Pankki ja SEB Enskilda. He seuraavat Sanomaa omasta aloitteestaan, eikä Sanoma vastaa heidän esittämistään mielipiteistä tai arvioista.

[+](#) Analyttikoiden yhteystiedot ovat saatavilla osoitteessa Sanoma.com.

Yhteystiedot

SANOMA-KONSERNI

Susan Duinhoven, toimitusjohtaja
Töölönlahdenkatu 2
PL 60, 00089 SANOMA, Helsinki
puh. 0105 1999

SIJOITTAJASUHTEET

Kaisa Uurasmaa, sijoittajasuhde- ja yritysvastuujohtaja
puh. 040 560 5601
ir@sanoma.com

Sanoma.com

